A magyar hiperinfláció
1945 -1946

A világtörténelem legnagyobb inflációjának tarifái és postatörténete

írta:
Robert B. Morgan

A Magyar Filatéliai Tudományos Társaság e magyar fordítás közreadásával köszönti a szerzőt 100 éves születésnapja alkalmából
2024.03.11.

Fordítói megjegyzések: a lektorálás és a táblázatok fordítása még folyik. Amint – terveink szerint 2024. végéig – ezt véglegesíteni tudjuk, a digitális állomány magáncélra szabadon terjeszthető lesz. Egyúttal a Mafittnál nyomtatott kivitel előjegyezhető válik. A könyv eredetijéből származó fekete-fehér képeket lehetőség szerint eközben színesre cseréljük. Kérjük, hogy **aki a gyűjteményében ilyen darabot felismer**, arról juttasson el jó felbontású képet a fordító alább megadott e-mail címére.

MUNKABAN

A magyar fordítást a Collectors Club of Chicago
0-916675-14-9 ISBN számú 2003-as első kiadása alapján
készítette szerzői engedéllyel:

Szücs Károly

Nyelvi lektor:
……

ISBN: ……

A SCOTT és a SCOTT'S védjegyek az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatalában vannak bejegyezve, és az Amos Press, Inc, dba Scott Publishing Co. védjegyei. Nem használhatók fel ezek a védjegyek vagy a kiadványban szereplő olyan anyagok, amelyeket szerzői joggal védett szerzőktől nyomtattak ki. az Amos Press, Inc. kiadása az Amos Press, Inc, dba Scott Publishing Co, Sidney, OH kifejezett írásos engedélye nélkül. EGYESÜLT ÁLLAMOK.

A magyar fordítás kereskedelmi célú sokszorosítás és forgalmazása esetére:
© 2024 Szücs Károly, Budapest
karszu@gmail.com

Ajánlás

Köszönettel tartozom a F.I.P. zsűrornak, aki alábbi véleményével e tanulmányt inspirálta:
„... az infláció nem olyan nagy ügy. Minden országnak megvolt a maga inflációja...”

A 20 grammos belföldi levél díja periódusonként

Periódus	Időtartam (nap)	Tarifa	
1	62	1	pengő
2	76	3	
3	46	10	
4	15	60	
5	59	120	
6	18	600	
7	28	3,000	
8	15	20,000	
9	10	40.000	
10	6	60,000	
11	10	80,000	
12	12	160,000	
13	8	500.000	
14	9	2.000.000	
15	10	10.000.000	
16	7	40.000.000	
17	5	120,000.000	
18	10	400,000,000	
19	6	4.000.000.000	
20	7	20,000,000.000	
21	7	400,000,000.000	
22	3	40,000,000.000,000	
23	4	2,000,000,000,000,000	
24	4	100.000,000.000,000.000	
25	6	32,000,000,000,000,020,000	adópengő
26	6	36.000,000.000,000,000.100.000	
27	8	48,000,000,000,000,000.000,400.000	
27		800,000.000,000,000,000,000.400,000	utolsó nap

Kiadói előszó
(az angol nyelvű 2002-es első kiadáshoz)

A Chicagói Gyűjtők Klubja büszke publikációinak magas tanulmányi és kutatási színvonalára. E könyv, *"A magyar hiperinfláció 1945 -1946 A világtörténelem legnagyobb inflációjának tarifái és postatörténete"* ebből a szempontból is kivételes.

Szerzője, Robert B. Morgan egy rendkívül összetett témát dolgozott fel, és jól olvasható könnyen áttekinthető referenciát alkotott. Lehetővé teszi az olvasó számára, hogy gyorsan megismerje a témát a 27 periódus mindegyikének minden fázisában. Minden korszak összes vonatkozása világosan bemutatásra kerül, ahol még a legkevésbé ismert témák is kellő figyelmet kaptak. A tárgymutató 86 különböző postai és filatéliai témát ölel fel. Mr. Morgan figyelemre méltó munkát végzett a bonyolult bürokratikus postai-nyelvezet világos és érthető angolra való lefordításában.

A Szerzővel egyetértésben őszintén hisszük, hogy ez a könyv még számos további jelentős felfedezést eredményez majd. Hasonlóan fontosnak tartjuk, hogy egyúttal lehetővé teszi az olvasó számára, hogy elkerülje a hamis levelek vásárlását.

A könyv figyelemre méltó jellemzője az „egybélyes" levelek és a „legkevesebb bélyeggel történt díjlerovások" ritkaságértékelésének zseniális rendszere. Lehetővé teszi számszerű ritkasági érték megállapítását e kategóriákban a legtöbb fedezet esetében, az egyes díjperiódusokon belül, és figyelembe veszi az elvégzett szolgáltatás típusát.

E kiadvány angol nyelven a téma első átfogó kezelése. Véleményünk szerint az angolul és magyarul beszélő olvasók számára egyaránt közkedvelt referencia lesz.

A Chicago Community Trust-on keresztül a Blema Cabeen (Richard Me, „Sandy" Cabeen özvegye) által létrehozott alapból származó bevétel segített finanszírozni a Chicagói Gyűjtői Klub számos kiadványát, köztük ezt a könyvet is. Köszönetet mondunk a Collectors Club számos tagjának is az értékes segítségért és a ráfordított sok időért. Köszönettel tartozunk a Magyar Filatéliai Társaság tagjainak a könyv megjelenéséhez nyújtott támogatásukért és anyagi segítségükért.

Publications Committee
of the
Collectors Club of Chicago

Harold M. Stral, Chairman
Austin H. Dulin Cheryl
Ganz Ron Harris
James Lee Duane Larson
Harvey M. Karlen, Ph.D.
Lester Winick

MUNKÁBAN

A Chicagói Gyűjtők Klubjának korábbi kiadványai ebben a sorozatban:

New York Foreign Mail Cancellations, by Arthur Van Vlissingen and Morrison Waud (1968)

Chicago Postal History edited by Harvey M. Karlen (1970)

Franks of the Western Express, by M.C. Nathan (1973)

The United States 1869 Issue, An Essay-Proof History, by Fred P. Schueren (1974)

The United States Mail and Post Office Assistant, edited by Michael Laurence (1975)

Colorado Territorial and Pre-Territorial Postmarks, by David L. Jarrertt (1976)

The Express Mail of 1836 - 1839, by James W. Milgram. M.D. (1984)

The Flight of the "Ville d' Orleans", by Ernst M. Cohn (1978)

The Waterbury Cancellations 1865 - 1890, by Paul C. Rohloff (1979)

The Postal Markings of New Jersey Stampless Covers. by William C. Coles, Jr. (1983)

Vessel-Named Markings on United States Inland and Ocean Waterways 1810 - 1890, by James W. Milgram, M.D. (1984)

The Minnesota Territory in Postmarks, Letters and Covers, by Floyd E. Risvold (1985)

British Pictorial Envelopes of the 19th Century, by Ritchie Bodily, Chris Jarvis, and Charles Hahn (1987)

Postage Due: The United States Large Numeral Postage Due Stamps 1879- 1894, by George B. Arfken(1991)

Chicago's Crabgrass Communities, by Harvey M. Karlen (1992)

An Encyclopedia of Texas Post Offices, Texas Offices Under Five Flags, by Walter C. Schmidt (1993)

New Hebrides Islands: Military• Postal History of the United States Forces 1942 - 1946, by Stanley C. Jersey (1994)

The Stamps of the Mexican Revolution 1913 - 1916, by Nicholas Follansbee (1996)

United States Patriotic Covers of World War II, by Lawrence Sherman, M.D. (1999)

The United States Post Office Department in World War II, by Lawrence Sherman, M.D. (2002)

Chicago Mail, edited by Harvey M. Karlen (2002)

Canada's Registered Mail 1802 - 1909, From Money Letters Through Insurance For-a-Fee, by Horace W. Harrison, George B. Arfken and Harry W. Lussey (2002

MUNKÁBAN

Tartalomjegyzék

Bevezetés	**Ajánlás**	**III**
	Kiadói előszó a 2002-es angol kiadáshoz	IV
	Tartalomjegyzék	VI
	Tartalomjegyzék ABC sorrendben	IX
	Táblázatjegyzék oldalszámok szerint	XII
	Köszönetnyilvánítás	XII
	A szerző előszava	XIV
Első fejezet	**Történelmi körülmények**	**1**
	Történelmi háttér dióhéjban	3
	A hiperinfláció pénzügyi háttere	5
	Az adópengő megjelenése a postaszolgálatban	9
	Postaigazgatósági beosztások	12
Második fejezet	***A hiperinfláció folyamata***	***13***
	Díjszabási időszakok	14
	Tarifatáblázat	15
	Magasabb súlyfokozatú levelek	19
	Türelmi időszakok	21
	A Hiperinflációt megelőző és követő időszak	23
	Előfutárok	23
	A Hiperinflációt követő időszak	26
Harmadik fejezet	***A korszak bélyegei és bélyeghelyettesítői***	***27***
	A Hiperinfláció idején forgalomban volt postabélyegek	29
	Gépi bérmentesítések	47
	Készpénz bérmentesítés	53
	Ellenőrzőszámok	57
Negyedik fejezet	***Különleges levélfajták tarifái***	***67***
	Képeslap és levelezőlap	69
	Távirat	74
	Újság és címszalag	75
	Előre fizetett üzleti válaszlap	77

MUNKÁBAN

Ötödik fejezet	***Különleges tartalmú levelek tarifái***	***79***
	Ötszavas üdvözlés	80
	Nyomtatvány	81
	Üzleti iratok	89
	Vakok írása	89
	Hivatalos levelezés	91
	Áruminta	94
	Diplomáciai „zsebposta”	95
Hatodik fejezet	***Különleges postai szolgáltatások és műveletek díjai***	***97***
	Légiposta	99
	Ajánlott küldemények	105
	Csomagposta	107
	Sürgős továbbítás	131
	Tértivevény és tudakozvány	135
	Értékbiztosítás és értéknyilvánítás	139
	Postautalvány	140
	Meghatalmazás	141
	Postai megbízás	143
Hetedik fejezet	***Kiszállításkor beszedett díjak***	***145***
	Portó	147
	Utánvétel	150
Nyolcadik fejezet	***Levelek különleges kezelése***	***153***
	Postán maradó küldemények	154
	Kétirányú és kifordított levelek	155
	Címnyomozás és utánküldés	157
	Különleges útvonalak	158
	Külföldre irányított küldemények	159
	Különleges rendeltetési helyek	163
Kilencedik fejezet	***Tarifák és különleges bérmentesítések előfordulása***	***165***
	Felmérési eredmények	167
	Szabálytalan bélyeghasználat	169
	Hamisítványok	173
	Bélyegek céglyukasztással	176
	Bérmentesítés a lehető legkevesebb bélyeggel	177
Tizedik fejezet	***Kezelés és értéktelenítés***	***209***
	Bélyegzések és értéktelenítések	211
	"B" jelek	212
	Cenzúrajelek	213
	Postaügynökségek jelei	222
	Címkék és egyéb jelzések	223
	Külföldi jelzések	226
	Első és utolsó napok	227
	Alkalmi bélyegzések	231
	Mozgóposta	233
	Korai küldemények külföldre	234

MUNKÁBAN

Tizenegyedik fejezet ***Befejezés és függelékek*** ***235***
Egy rejtélyes darab 236
Egyebek 237
Vöröskeresztes szolgálat 238
Kapcsolódó darabok 239
Tömeges és egyéb különleges bérmentesítések 241
Külföldi postai jelzések és címkék 242

Függelékek: ***243***
Naptár 1945-46-ra 244
Katalógusok számozásának egyeztetése 246
A magyar kiejtésről 251
Angol – magyar szószedet 253
Magyar – angol szószedet 257
Szakirodalom 261
Kapcsolati adatok 265

MUNKÁBAN

Tartalomjegyzék
ABC sorrendben

MUNKÁBAN

Oldal

Ajánlás....III
Ajánlott küldemények....105
Alkalmi bélyegzések....231
Angol – magyar szószedet....253
Áruminta....94
Az “Adópengő” postai használata....9
"B" jelek....212
Befejezés és függelékek....235
Bélyegek céglyukasztással....176
Bélyegzések és értéktelenítések....211
Bérmentesítés a lehetős legkevesebb bélyeggel....177
Cenzúrajelek....213
Címkék és egyéb jelzések....223
Címnyomozás és utánküldés....157
Csomagposta....107
Díjszabási időszakok....14
Diplomáciai „zsebposta”....95
Egy rejtélyes darab....236
Egyebek....237
Ellenőrzőszámok....57
Előfutárok....23
Előre fizetett üzleti válaszlap....77
Első és utolsó napok....227
Értékbiztosítás és értéknyilvánítás....139
Felmérési eredmények....167
Függelékek:....243
Gépbélyegzések....47

Hamisítványok 173
A Hiperinfláció alatt forgalomban volt postabélyegek 29
A Hiperinfláció előrehaladása 13
A Hiperinfláció pénzügyei háttere 5
A Hiperinflációt követő időszak 26
A Hiperinflációt megelőző és követő időszak 23
Hivatalos levelezés 91
Kapcsolati adatok 265
Kapcsolódó darabok 239
Katalógusszám egyeztetés 246
Képeslap és levelezőlap 69
Készpénz bérmentesítés 53
Kétirányú és kifordított levelek 155
Kezelés és értéktelenítés 209
Kiadói előszó a 2002-es angol kiadáshoz IV
Kiszállításkor beszedett díjak 145
Korai küldemények külföldre 234
A korszak bélyegei és bélyeghelyettesítői 27
Köszönetnyilvánítás XII
Külföldi jelzések 226
Külföldi postai jelzések és címkék 242
Külföldre irányított küldemények 159
Különleges levélfajták tarifái 67
Különleges postai szolgáltatások és műveletek díjai 97
Különleges rendeltetési helyek 163
Különleges útvonalak 158
Különleges tartalmú levelek tarifái 79
Légiposta 99
Levelek különleges kezelése 153
Magasabb súlyfokozatú levelek 19
Magyar – angol szószedet 257
A magyar kiejtésről 251
Meghatalmazás 141
Mozgóposta 233
Naptár 1945-46-ra 244
Nyomtatvány 81
Ötszavas üdvözlés 80

MUNKÁBAN

Portó 147
Postai megbízás 143
Postaigazgatósági beosztások 12
Postán maradó küldemények 154
Postautalvány 140
Postaügynökségek jelei 222
Sürgős továbbítás 131
Szabálytalan bélyeghasználat 169
Szakirodalom 261
A szerző előszava XIV
Táblázat jegyzék XIi
Tarifák és különleges bérmentesítések előfordulása 165
Tarifatáblázat 15
Tartalomjegyzék VI
Tartalomjegyzék ABC sorrendben IX
Távirat 74
Tértivevény és tudakozvány 135
Tömeges és egyéb különleges bérmentesítések 241
Történelmi háttér dióhéjban 3
Történelmi körülmények 1
Türelmi időszakok 21
Újság és címszalag 75
Utánvétel 150
Üzleti iratok 89
Vakok írása 89
Vöröskeresztes szolgálat 238

MUNKÁBAN

Táblázatjegyzék oldalszámok szerint

Táblaszám	Fejezet		Oldal
20.	1.	A nagy számok magyar és angol megnevezése	8
1.	1.	pengő-adópengő átszámítás (valamennyi időszakra)	11
2.	2.	Díjidőszakok	14
3.	2.	Postai tarifák és változásaik	15
4.	2.	Türelmi időszakok	20
5.1	3.	1945 előtt érvényes bélyegek a Hiperinflációban	34
5.2	3.	A Hiperinfláció alatt használt forgalmi bélyegek	37
5.3	3.	Alkalmi kiadások	43
5.4	3.	Portóbélyegek	44
6.	3.	Gépbélyegzések	48
7.	3.	Ellenőrző számok kombinált jegyzéke	57
8.	4.	Képeslap díjszabások	73
9.	4.	Előre fizetett üzleti válaszlapok felára	76
10.	5.	Az ötszavas üdvözlet tarifái	80
11.	5.	Nyomtatványtarifák	84
12.	5.	Üzleti iratok tarifái	88
13.	5.	Vakok írásának tarifái	90
14.	5.	Áruminta küldési tarifák	94
15.	6.	A légiposta szolgáltatás újraindítása az európai és tengerentúli országokba és ennek díjai	100
16.	6.	A nyomdába adásig ismert légiposta levelek jegyzéke	101
17.	6.	pengő és svájci aranyfrank átváltási kulcsok	102
18.	6.	pengő és adópengő kulcsok az utolsó periódusban	103
19.	6.	Aranyfrank pengő konverzió	103
20.	6.	A nagy számok magyar és angol megnevezése	105
21.	6.	Ajánlási díjak	106
22.	6.	Csomagszállítási díjak	126
22.A.	6.	Csomagszállítás a 2. díjszabásban	124
22.B.	6.	Csomagszállítás a 3. díjszabásban	124
22.C.	6.	Csomagszállítás a 4. díjszabásban	125
22.D.	6.	Csomagszállítás az 5. díjszabásban	125
22.E.	6.	Csomagszállítás a 6. díjszabásban	125
23.	6.	Expreszdíjak	132
24.	6.	Tértivevény és tudakozvány díjak	135
25.	6.	Belföldi biztosítás és értéknyilvánítás díjai	138
26.	6.	Postautalvány díjak	140
26.A.	6.	Postai megbízási díj	143
27.	7.	Portó és pótdíjminimum	146
28.	7.	Utánvét díjak	151
29.	8.	A külföldre menő postaszolgálat újraindítási dátumai	161
30.	9.	Felmérési eredmények	166
31.	9.	Bérmentesítések a lehetséges legkevesebb bélyeggel	179
32.	11.	Naptár 1945 1946	244
33.	11.	Katalógusok számozásának egyeztetése	247

MUNKÁBAN

Köszönetnyilvánítások

Köszönöm…

Itt szeretném kifejezni köszönetem mindazoknak a tudós filatelistáknak és gyűjtő barátaimnak, akik hozzájárultak az e könyvben összegyűlt ismeretekhez. A bibliográfiánál szerzői név szerint felsorolt műveket talál az olvasó, melyek mindegyike lényeges tudással gazdagította a hiperinfláció postatörténetét.

A néhai Pákozdi László a Monográfia szerzőivel együttműködésben hozta létre a hiperinfláció úttörő ismeretanyagát. Pákozdi már nem sokkal a hiperinfláció után felismerte a 27 igen gyors tarifaváltozás jövőbeli jelentőségét a magyar postatörténetben.

Köszönettel tartozom azoknak a kiváló filatelistáknak, akiktől véleményt, tudást és tanácsokat kaptam az elmúlt húsz év során. Értékes idejüket áldozták arra, hogy felvilágosítsanak bármilyen, olykor akár homályos kérdésben is, amit feltettem nekik. Köszönetem nyilvánítom több magyar filatéliai tudónak: Gazda Istvánnak, Visnyovszki Gábornak, Glatz Istvánnak, Bér Andornak, Lipták Istvánnak, dr. Lippai Pálnak, és Angyal Erzsébetnek, a Magyar Bélyegmúzeum könyvtárosának. Köszönöm és a jövőben nagyon hiányolni fogom a néhai Orbán Ferenc Dániából és Surányi László Magyarországról érkező átgondolt, keresett válaszait is.

Kölcsönös kutatásaink során sokat leveleztünk és működtünk együtt e szakterület más gyűjtőivel. Nagyra értékelem Mrs. Elaine C. Arundelt és Mr. John L. Whiteside-ot Angliából, Dr. Szilagyi J. Pált és Dr. Andrew Munstert az Egyesült Államokból. Külön köszönetem fejezem ki a „The News of Hungarian Philately" szerkesztőjének, Kohalmi Csabának, aki mély történelmi ismereteivel volt segítségemre.

Jelen munka előrehaladott állapotában a kéziratról kikértem John M. Hotchner úr, az APS közvetlen korábbi elnökének tanácsát, hogy mit javasol számomra a továbblépéshez. Míg pár mintaoldalt átnézett a „Hunglish" (magyaros angol) nyelven írt szövegből, megpróbáltam olvasni az arckifejezéséből. Úgy sejtettem, hogy nyilván valami elegáns módot keres rá, hogy felkeljen és távozzon anélkül, hogy megsértené az érzéseimet. Majdnem elájultam, amikor ehelyett felajánlotta, hogy elvégezné a szerkesztést. Tudván, hogy számos nemzeti és nemzetközi feladattal mennyire elfoglalt, álmodni sem mertem volna, hogy egy ilyen nagy munkaigényű feladatra fog vállalkozni. Örökké hálás vagyok neki ezért az ajándékért. Magas mércét emelt elém a filatéliai fogalmakban és azok jelentésében. Ez a könyv nem jöhetett volna létre az ő felbecsülhetetlen értékű megjegyzései, javaslatai és kritikái nélkül.

Soha nem tudtam felfogni, hogy az ördögbe képes ennyi kötelezettség teljesítésére időt szorítani, és ennek a tehernek a hozzáadása szinte lehetetlennek tűnt. Megtiszteltetés számomra, hogy bepillantást nyújthatok Hotchner úr életútja, filatéliai és újságírói munkájának e hátterébe. Teljes munkaidőben dolgozik az Egyesült Államok külügyminisztériumánál, tagja az Amerikai Posta Állampolgári Bélyegző Tanácsadó Bizottságának, kedvenc jótékonysági szervezetének, a Bélyegekkel a Hadirokkantakért* alelnöke, a „The Philatelic Exhibitor" alapítója és szerkesztője. ahol jelenleg az igazgatótanács tagja. Az Amerikai Filatéliai Társaság elnöke volt 1997-1999 között, a „Linn's Stamp News" népszerű rovatvezetője, nemzeti és F.I.P. akkreditált bíró, és ráadásul maga is lelkes gyűjtő és kiállító.

Egyszerűen, ő egy nagyon különleges ember. Köszönöm John!

Nagy megtiszteltetésnek tartom, hogy a tekintélyes Chicago Collectors Club (CCC) elfogadta tanulmányomat publikálásra. Zavarba hozó érzés volt felkerülni arra az illusztris szerző listára, akiknek műveit a CCC korábban publikálta.

Szeretnék köszönetet mondani a Society for Hungarian Philately (USA) tagjainak együttműködésükért, bátorításukért és anyagi közreműködésükért, amelyet a Társaság e könyv megvalósításában nyújtott.

Őszinte elismerésem Harold M. Stral úrnak, a CCC Kiadói Bizottságának elnökének, aki óriási türelmet tanúsított irántam, miközben ezen oldalak végső lektorálásán dolgozott, és koordinálta a könyv előkészítési folyamatát.

Szívből köszönöm David Rosenfeld úrnak, hogy értékes idejét és grafikai tervezési szakértelmét áldozta rá, hogy elkészítse ezeket az oldalakat azon digitális nyomtatási előírások szerint, ahogy azt a nyomtató specifikációi megkövetelték.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani családomnak, feleségemnek, Editnek, aki évekig türelmesen tűrte a projekttel való elfoglaltságom, valamint fiaimnak, Garynek és Ronnak, akik a segítségét és tanácsát gyakran kértem a számítógépes programok használatához.

* Stamps for the Wounded,
P.O. Box 1125
Falls Church, VA 22041
USA

MINTA

Bevezetés

Ez a munka az általam összegyűjtött adatok és az elmúlt 20 évben a hiperinflációról és annak postatörténetéről végzett egyéni tanulmányaim eredménye. Kedves munka volt, és tisztelgés a hobbi előtt, amely sok örömet és célt adott számomra nyugdíjas éveimben.

Milyen sokszor hallottuk már, hogy a bélyeg és levélgyűjtés egyetlen fázisában sem helyettesítheti azt, hogy egy adott témában minél többet tanuljunk, és tapasztaltam, hogy ez a jelen esetre is igaz. Minél többet tud a gyűjtő a magyar hiperinflációról, annál jobb esélye van egy nagyobb felfedezésre, és ami legalább olyan fontos, hogy elkerülhesse hamis levelek megvételét..

Régi vágytam volt, hogy megjelenjen egy átfogó referenciakönyv a hiperinflációról, amihez fordulhatok, és információkat kereshetek a felmerülő kérdések megválaszolásához. Ilyen könyv persze nem létezett.

Mivel nem tartozom azon szerencsések közé, akiknek képi memóriája van, sokszor megesett, hogy azon kaptam magam, hogy egy korábban már felmerülthez hasonló feladatra újra megoldást keresek. E projekt abból az egyetlen elhatározásból indult ki, hogy végre „rendbe tegyem" az 1945-46-os magyarországi hiperinflációról hosszú évek során összegyűlt jegyzeteim, kutatásaim, cikkek, képek és díjtáblázatok tömegét. Amikor belefogtam, még nem is tudtam, hogy több évbe telik majd elérni a célom.

Miközben e kihíváson dolgoztam, megvitattam egy bölcs régi barátomnak az ötletét, hogy mindezt egy könyvben foglaljam össze. Ellenvetésemre, hogy meg szeretném várni, amíg "minden információ össze nem áll" így válaszolt: "Ne várj erre, mert a végső pont talán soha nem jön el...".

Ennek eredményét a kezedben tartod, és ne feledd, hogy ez nem megismerésre való törekvés vége, hanem csak egy kiindulási pont ahhoz. Aki a könyv végére ér, remélem belátja, hogy ez csak a bevezetője annak, amit a hiperinflációs időszakról megtudhatunk. Ha így érzi majd, akkor egyezik a véleményünk. Minden gyűjtő további erőfeszítéseit bátorítom és örömmel várom!

A könyv fő célja a 1945. május 1. és 1946. július 31. között zajlott magyar hiperinflációval, közismertebb nevén „második inflációval" kapcsolatos rendkívül összetett és bonyolult ismeretek rendszerezése és dokumentálása volt. A feladat a 21 díjszabás postatörténeti vonatkozásainak dokumentálása, ami talán megtévesztően egyszerűnek tűnik. Az eredménynek azonban egyformán hasznosnak kell lennie a kezdő és a haladó gyűjtők számára is. Remélem, mindkettőt az elé a kihívás elé állítják, hogy még tovább haladjanak. Nagy erőfeszítések árán sikerült csak a rendelkezésre álló anyagot „felhasználóbarát" formában bemutatnom és semmi sem okozna nagyobb elégedettséget számomra, mint a tudat, hogy ez jól sikerült.

Azzal, hogy kézbe vette ezt a könyvet, érdeklődést mutatott az iránt, hogy megtudja, hogyan keletkezett „Minden infláció legnagyobbja", és hogyan próbált megbirkózni vele a postaszervezet. 1945. május 1-én új fejezet kezdődött Magyarország több mint 11 százados történelmében. Az ország számára éppen akkor ért véget egy pusztító háború, ám az ünneplés állt a legtávolabb a lakosság tudatától. A túlélők kétségbeesett keresése szeretteik után volt a legsürgősebb, első számú feladat. Ennek segítésére a belső levelezési szolgáltatás újraindítása volt akkoriban az ország legfőbb prioritása..

Magyarország viharos történelme során még soha nem kellett a postai szervezetnek olyan embert próbáló problémákkal szembesülnie, mint 1945 elején. A szokatlanul kemény tél, a képzett postai személyzet hiánya, a postai eszközök elvesztése vagy megsemmisülése, a szinte nem is létező szállítás, valamint a hiperinfláció kialakulása óriási akadályokat jelentett, amelyeket le kellett győzni. A posta az infláció megindulásától a végéig hősies és mesteri munkát végzett, hogy betöltse szerepét. E vállalkozás megszervezése és működtetése annak bonyolultsága miatt ebben a történelmi időszakban, maga a csoda volt. Az én kihívásom pedig hogy ezt dokumentáljam.

Sajnos a kor postai működésére vonatkozó adatok alig hozzáférhetők, mivel az 1950-es években létrejött új kommunista rezsim bürokratái megsemmisítették a dokumentáció nagy részét. Számukra az ilyen eredeti dokumentumok „nem kellettek", sőt zavarónak számítottak, mert foglalták a rendelkezésre álló tárolóhelyeket. Akkoriban még senki sem merte felvetni, hogy ez fontos lehet a jövő történészeinek illetve – az akkoriban „polgárinak" bélyegzett filatelisták – számára. Az embereknek akkoriban sokkal inkább azzal kellett foglalkozni, hogy életben maradjanak, és élelmiszert szerezzenek családjuk számára.

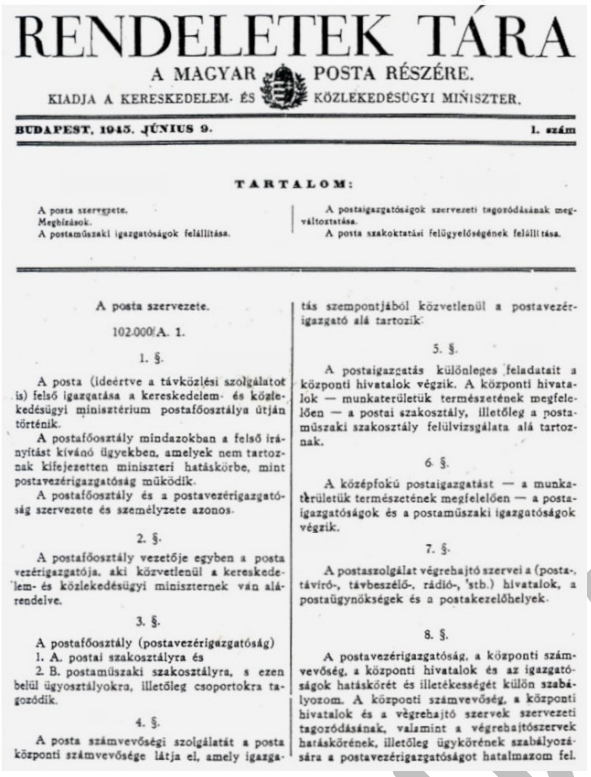
Keringtek olyan elméletek, hogy a hiperinflációt a korabeli kommunista hatalmak szervezték, és nem akarták, hogy tetteik nyoma fennmaradjon. Ha ez igaz, akkor jó munkát végeztek, mert a viszonylag közelmúlt történetének „modern" jellege ellenére az új információk csak fáradságos munkával születnek.

Legfontosabb forrásunk a „Postai Rendeletek Tára" (P.R.T.). Ez egy olyan, a hiperinfláció időszakát lefedő, hiteles kormányzati kiadvány, amely mindenféle postai utasítást és rendeletet tartalmaz, az alkal-

MINTA

mazottak fizetését, előléptetéseit, a telefont, távírót stb. felölelve, melyeknek e könyvben nincs jelentősége. Nemrég jutottam csak hozzá az 1945-46-os kiadású P.R.T. minden tárgyamba vágó oldalához.

Ezeken az oldalakon hivatalos forrásból származó adatok találhatók. Menet közben folyamatosan

RENDELETEK TÁRA

A MAGYAR POSTA RÉSZÉRE.

KIADJA A KERESKEDELEM- ÉS KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTER.

BUDAPEST, 1945. JÚNIUS 9. 1. szám

TARTALOM:

A posta szervezete.
Megbízások.
A postaműszaki igazgatóságok felállítása.
A postaigazgatóságok szervezeti tagozódásának megváltoztatása.
A posta szakoktatási felügyelőségének felállítása.

A posta szervezete.

102.000/A. 1.

1. §.

A posta (ideértve a távközlési szolgálatot is) felső igazgatása a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium postafőosztálya útján történik.

A postafőosztály mindazokban a felső irányítást kívánó ügyekben, amelyek nem tartoznak kifejezetten miniszteri hatáskörbe, mint postavezérigazgatóság működik.

A postafőosztály és a postavezérigazgatóság szervezete és személyzete azonos.

2. §.

A postafőosztály vezetője egyben a posta vezérigazgatója, aki közvetlenül a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek van alárendelve.

3. §.

A postafőosztály (postavezérigazgatóság)
1. A. postai szakosztályra és
2. B. postaműszaki szakosztályra, s ezen belül ügyosztályokra, illetőleg csoportokra tagozódik.

4. §.

A posta számvevőségi szolgálatát a posta központi számvevősége látja el, amely igazgatás szempontjából közvetlenül a postavezérigazgató alá tartozik.

5. §.

A postaigazgatás különleges feladatait a központi hivatalok végzik. A központi hivatalok — munkaterületük természetének megfelelően — a postai szakosztály, illetőleg a postaműszaki szakosztály felülvizsgálata alá tartoznak.

6. §.

A középfokú postaigazgatást — a munkaterületük természetének megfelelően — a postaigazgatóságok és a postaműszaki igazgatóságok végzik.

7. §.

A postaszolgálat végrehajtó szervei a (posta-, távíró-, távbeszélő-, rádió-, stb.) hivatalok, a postaügynökségek és a postakezelőhelyek.

8. §.

A postavezérigazgatóság, a központi számvevőség, a központi hivatalok és az igazgatóságok hatáskörét és illetékességét külön szabályozom. A központi számvevőség, a központi hivatalok és a végrehajtó szervek szervezeti tagozódásának, valamint a végrehajtószervek hatáskörének, illetőleg ügykörének szabályozására a postavezérigazgatóságot hatalmazom fel.

ellenőriztem a P.R.T.-ben rendelkezésre álló adatokat, és ahol szükséges volt, javítottam a korábban készült jegyzeteim. Az összes további felhasznált könyv, folyóirat és szakcikk felsorolását az irodalomjegyzék tartalmazza.

A hiperinflációt megelőző díjszabás 1943. július 1-től 1945. április 30-ig tartott, ami az európai háborús évek egy részét és a háborús tevékenységek lezárásának szakaszát fedte le. Ez az időszak önmagában is komoly kihívást jelent egy szakíró számára. Könyvemben azért tartalmaznak egy kevés információt a hiperinfláció előtti és utáni fejezetek erről, hogy segítsenek az olvasónak megérteni, honnan indult az infláció (és mi történt utána).

E könyvnek az a célja, hogy elegendő információt nyújtson a postatörténet-gyűjtő számára ahhoz, hogy felismerje a hiperinflációs tarifákat, és e levelek ritkasági arányait. Ennek megkönnyítésére az információk alapvetően táblázatos formában vannak bemutatva. Többnyire magam alakítottam ki ezeket, de ahol egy korábban publikált kutatási óta az adott tárgyában már semmi új nem keletkezett, a szerzőnek hálás köszönettel e munkát változatlanul vettem át.

Mélyen hiszek abban, hogy „egy kép többet ér ezer szónál"; ezért látni fogják, hogy az illusztrációk e könyv szerves részét képezik. Ahol lehetséges, igyekeztem olyan borítékokat használni, amelyek több szempontból is érdekesek. Mivel az összes összegyűjtött információ eredetileg saját használatra ezek megértésére szolgált, közel az összes illusztráció a saját gyűjteményből való. Ahol további példák is láthatók, mindig megemlítem a közreműködő gyűjtőt.

A könyv használatának legjobb módja, ha először elolvas egy témát, hogy kellő áttekintést kapjon róla, és arról, hogy hol található minden ami ehhez tartozik. Ezután könnyebben használhatja a könyvet az ilyen levelek vizsgálatához. Ez egy „működő" segédlet, amiben a szükséges információk könnyen elérhetők a gyűjtő számára. A tartalomjegyzék utáni indexek mutatnak utat ahhoz, hogy merre található egy keresett információ. Szeretném az olvasó figyelmébe ajánlani a könyvben használt angol-magyar és magyar-angol filatéliai szavak és kifejezések jegyzékét is. Ezek nagyban segítenek a nyelvek közt szükséges átjárhatóság megteremtésében.

Közismert, hogy a legtöbb bélyeggyűjtő hajlamos arra, hogy inkább csak magának gyűjtsön. Nagyon kérem a hiperinflációt gyűjtő társaim, különösen azokat a „szekrénybe gyűjtőket, akik soha nem állítanak ki, és alig vesznek részt nyilvános vitákban. hogy változtassanak ezen a hozzáálláson. Senki sem tudhat mindent a hiperinflációról, az ismeretek cseréje ezért egy ilyen témában rendkívül fontos. Rengeteget nyerhetünk az információk megosztásával és még sok mindent felfedezhetünk, ha tanulhatunk egymástól.

Ha olvasómnak vannak máig nem dokumentált felfedezései, kérjük, ossza meg ezeket egy rövid cikk írásával velünk. Ha ez túl nagy kérés lenne számára, legalább juttasson el címemre[1] fotót mindegyikről egy kis magyarázattal. Talán meg fog lepődni, hogy milyen érdeklődést válthat ki, ami egyben azt az elégtételt is adja, hogy ezzel hozzájárult az általános filatéliai tudáshoz. Úgy gondolom, hogy korábbi cikkeim újra felkeltették az érdeklődést e téma iránt, és biztos vagyok benne, hogy az Ön által adott új ismeretek is hasonlóan sikeresek lehetnek majd.

Egyre több tudás birtokában jobban felismerjük majd, ha egy eddig ismeretlen, ritka példa kerül szemünk elé. Igaz, hogy több mint 55 éve zajlott le a hiperinfláció, ám soha nem lehet tudni, milyen meglepetések várnak ránk holnap. Sok sikert kívánok a tanuláshoz és ennek eredményeihez!

Legnagyobb aggodalmam, hogy miután e mű nyomdába kerül, még eszembe jut valami. Minden gondosság és a teljességre törekvő igyekezet ellenére is sajnos előfordulhatnak hibák és hiányosságok. Biztosíthatom azonban a kedves olvasót, hogy ezeket nem hanyagság okozta. Ezért, ha hibát vagy hiányosságot találnak, vagy bármilyen javaslata van, arra kérem az olvasót, hogy erre hívja fel a figyelmemet.

[1] ***A Society for Hungarian Philately (SHP) negyedéves kiadványa The News of Hungarian Philately számára a szerkesztő folyamatosan keres érdekes írásokat. Cím:***: 2201 Roscomare Road. Los Angeles, CA 90077 USA. Az ***SHP*** webcíme: http://www.hungarianphilately.org

MINTA

MUNKÁBAN

Fejezetek

1. Történelmi körülmények

Történelmi háttér dióhéjban
A hiperinfláció pénzügyi háttere
Az adópengő megjelenése a postaszolgálatban
Postaigazgatósági beosztások

MUNKABAN

MUNKÁBAN

Történelmi háttér dióhéjban

1944. március 19-én német megszállás következett be Magyarországon; esemény, amely az ország erőforrásainak kifosztásába torkollt. A magyar hadsereg még az orosz fronton is kénytelen volt megjelenni és kellő téli öltözet és fegyverzet nélkül bénító hidegben harcolni. Megszervezték és kíméletlenül végrehajtották a magyarországi zsidók német haláltáborokba deportálását. Hitler Magyarországgal szembeni ellenszenve nyilvánvaló volt abból, ahogy országunkkal és polgáraival bántak. A nyilas párt náci magyar bábkormánya mégis mindenben maradéktalanul kiszolgálta a németeket, és ez a tevékenység végül lehetővé tette a szovjetek számára, hogy pusztító eredménnyel verjék le Magyarországot.

Az okozott sebeken túl a németek a magyar erőforrásokhoz való hozzáférése 1944 áprilisa és szeptembere között szövetséges bombázásokat is eredményezett. Ezek az ipari és vasúti célpontokra irányultak, hogy megakadályozzák ezeket használatát a német hadigépezet számára. Ezek a rajtaütések hatékonyak voltak, és jelentős károkat okoztak.

1944. szeptember 23-án a rossz helyzet még súlyosbodott, amikor a szovjet Vörös Hadsereg átlépte a magyar határt. Ettől kezdve a harcok magyar földön folytatódtak egészen 1945. április 4-ig, amire az utolsó magyar várost (Nemesmedvest) is elfoglalták a németektől. Ebben a felfordulásban a Magyar Posta igyekezett a mozgó frontvonal mindkét oldalán működni. A postai alkalmazottak erőfeszítései hősiesnek bizonyultak.

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés 1944. december 22-én alakult meg a „felszabadult” Debrecenben. A front előrehaladtával a posta minden tőle telhetőt megtett az orosz hadsereg megszállása idején, hogy újraindítsanak legalább egy korlátozott működést. Minden lehetőt megtettek. Békés megyében Gyulán például, amikor még nem állt rendelkezésre sem vasút, sem autó, sem lóerő, útőri futárposta indult. A helyi postahivatalok vagy továbbra is a régi (1943-as) tarifatáblázatot alkalmazták, vagy önkényesen új magasabb tarifákat alakítottak ki.

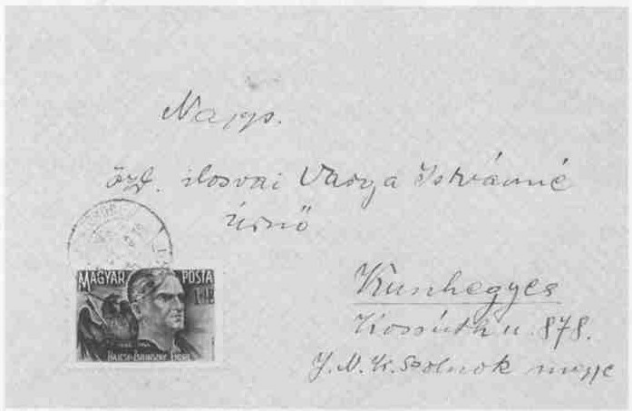
A Budapest főváros pesti része már 1945. január 17-én orosz kézen volt, de Buda csak 1945. február 13-án szabadult meg a németektől. A visszavonuló német csapatok felrobbantották a hidakat, és számos további infrastrukturális kárt okoztak. A Vörös Hadsereg utánuk elkobozta a megmaradt szállítmányokat. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés végül 1945. április 11-én Debrecenből Budapestre költözhetett.

Ez az átmeneti postai időszak annyira összetett, hogy eddig csak néhány gyűjtő volt elég bátor, hogy kutassa ennek postai történetét. Ez az időszak magában foglal néhány olyan helyzetet is, amelyek postatörténet-alapú hiperinflációs gyűjteményben is szerepelhetnek. Mindezt a könyv későbbi fejezetei részletesen tárgyalják.

A második világháború vége a magyarok számára azt a felismerést jelentette, hogy Magyarország 1100 éves történelmének legsötétebb napjaiban élnek. A keserves tél, a ruhahiány, a menedék- és élelemhiány elkeserítette a helyzetet. A családok megpróbálták megtalálni eltűnt tagjaikat, és ez különösen sürgőssé tette egy megbízható postai szolgáltatás minél teljesebb körű újraindítását.

1945. május 1-én új tarifatáblázatot adtak közre, amely a háború utáni első díjperiódus kezdetét jelenti. Az új díjkategóriákhoz megfelelő bélyegekre volt szükség, ám a kormány nyomdái a háború alatt megsemmisültek, és emellett súlyos papírhiány is volt.

A felszabadulás hivatalos napjának, 1945. április 4-ének emlékére elrendeltek a bélyegkészletet felülnyomását, amit a budapesti Atheneum nyomda végezett el. E készleten felül, még csak feláras alkalmi bélyeg (Bajcsy-Zsilinszky) jelent meg május folyamán. (1.ábra)

1. ábra. 1.díjszabás Szentendre – Kiskunhegyes, 1945.június 8
Díjlerovás: belföldi levél, 1 pengő.
Az 1 pengő felár a díjfizetésbe nem volt beszámítható.

1945 májusában, bár az új díjszabás május 1-jén indult, nem voltak új végleges bélyegek. Minden díjfizetést vagy háború előtti bélyegekkel, vagy „készpénzzel fizetett” módszerrel kellett végrehajtani. Az első új forgalmi bélyegkiadás 1945. június 1-én jelent meg.

Nehéz ma elképzelni, mekkora volt a hiány és az ínség Magyarországon akkoriban. Megkezdődött a takarítás és az újjáépítés, de olyan feladatnak tűnt, mint ami örökké tart. Újjá kellett építeni a hidakat, javítani vagy újjáteremteni a közlekedést, a távközlést. Vidéken a búza és minden más mezőgazdasági termény vetését megfelelő felszerelés nélkül, munkaerőhiány mellett látták el.

A politikai légkör is sokkoló volt, mert a háború előtti szabadság helyett a szovjetek a sztálini „vasököl” uralmát hozták el. A Vörös Hadsereg „a földből élt”, ami tovább súlyosbította az krónikus hiányt. Mint „felszabadítók”, a szovjet megszállók megszervezték a gyári gépek kifosztását, és vonatrakományokkal szállították Oroszországba.

MINTA

A megszálló Vörös Hadsereg felhasználására fedezetlen papírpénzt a nyomtattak. Ennek értékét a pengővel egyenlőnek nyilvánították, ami tovább destabilizálta a gazdaságot és hozzájárult a kialakuló hiperinflációhoz. Emellett a szovjetek hatalmas háborús „jóvátételt" követeltek az addigra már többszörösen kifosztott Magyarországtól. 1946 tavaszára az ország teljes gazdasági összeomlás zűrzavarában volt.

Ahogy az infláció felgyorsult, a postának számos tarifamódosítást kellett bevezetnie, hogy elegendő pénzt gyűjtsön a szolgáltatási költségek fedezésére. A bélyeggyártás egyszerűen nem tudott lépést tartani, és nem tudott elegendő bélyeget szállítani a megfelelő (nagyobb és magasabb) címletekkel.

A pengő pénznem számai ezrek, milliók, milliárdok és végül billiók lettek. 1946 júliusára a nagy számok egyszerűsítése céljából bevezetett Adópengő (adópengő = ap = AP) a postahivatalokban is elfogadott pénzforma lett. A postának nemcsak a véget nem érő napi problémáikkal, hanem a hiperinfláció gyors értékváltozásaival is meg kellett küzdenie. A hiperinfláció 15 hónapos periódusa alatt összesen 27 tarifamódosításra került sor.

1946. augusztus 1-jén megjelent az új pénzegység: a Forint. Bevezetését az új búzabetakarítással egy időben tervezték, mert a búzát un. keményvalutáért adták el külföldre. A forint bevezetésével véget ért a magyarországi hiperinfláció. Végre létrejött a pénzügyi stabilitás.

A nagyobb városok felszabadulásának idősorrendje[1]

Szeptember 23,1944	A Vörös Hadsereg átlépi a magyar határt.
Szeptember 26.	Makó és Battonya
Október 6.	Békéscsaba
Október 11.	Szeged
Október 19.	Debrecen
Október 21.	Baja
Október 3 1.	Kecskemét és Nyíregyháza
November 4.	Szolnok
November 15.	Jászberény
November 23.	Tokaj
November 29.	Mohács és Pécs
November 30.	Eger és Szekszárd
December 2.	Kaposvár
December 3.	Miskolc és Szigetvár
December 9.	Vác
December 25.	Salgótarján
Január 17, 1945	Pest
Február 13.	Buda (Budapest)
Március 21.	Esztergom
Március 23.	Veszprém és Székesfehérvár
Március 25.	Tatabánya
Március 28.	Győr és Zalaegerszeg
Március 29.	Szombathely
Április 1.	Sopron
Április 4.	Nemesmedves

MUNKÁBAN

[1] Változatlanul átvéve a Monográfia V. kötetének 17. oldaláról

A hiperinfláció pénzügyi háttere

Tény, hogy Magyarország 1945-46-os hiperinflációja „minden infláció legnagyobbika”. Hogy a csudába történhetett ilyesmi? Vajon mi vezetett erre, mi okozta ezt a csapást? Ezek a leggyakrabban feltett kérdések. Mivel a hiperinfláció érintette a postai működést alapvető számunkra, hogy megértsük a monetáris események hátterét és lefolyását.

Az aranyfedezetű pengőt 1927. január 1-től használták az ország valutájának. Kezdetben, viszonylag stabil értéket képviselt, 1938-tól kezdve már elkezdtek látszani a problémák. Íme a pengő árfolyama nemzetközi devizatőzsdéken és az arany ára pengőben:

year	Pengö in Swiss Franc	U.S.$ (real black market)	gold per kg. in Pengö
1938	0.70	5.15/5.40	4,400
1939	0.52	7.97	5,770
1940	0.72	9.47	6,176
1941	0.49	13.20	12,490
1942	0.40	11.15	14,650
1943	0.16	33.13	50,250
1944	0.13	44.20	67,800

Az infláció legkorábbi oka az volt, hogy Németország 1941-től nem teljes egészében fizetett a Magyarországtól igényelt hadiárukért, mind katonai, mind polgári felhasználás esetén.

Németország valójában csak jelképes összeget fizetett az árukért, míg a többiért „hitelt” követelt; amely a háború végére 4,8 milliárd pengőt tett ki. Ezen az összegen kívül Németország tartozása Magyarország 1938-44 között háborús kiadásai miatt 21,5 milliárd pengőt tettek ki. Ez duplája volt Magyarország 1938-as bruttó nemzeti jövedelmének.

Minden számhivatkozás magyar terminológia szerinti.
Lásd 8 oldalon levő táblázatot.

A német megszállás után (1944. március 19.) nemcsak több árut követeltek Magyarországról, hanem külön „Háborús segélyalapot” kellett létrehozni a Pénzügyminisztériumnak. Ez 1944 szeptemberéig havi 200 millió pengőt, ezt követően havi 300 millió pengőt jelentett. Mindez a német katonai erőkhöz került. Magyarország összesen több mint 2 millió pengőt fizetett, a német terhelés pedig elérte az 1 milliárd pengőt.

A háború végére Németország mintegy 4,8 milliárd pengővel tartozott Magyarországnak, ami 1940 és 1944 között 45%-os inflációt jelentett a magyar bankjegyekben.

Az inflációt tovább gerjesztette, amikor Magyarország 1944 augusztusa és 1945 áprilisa között a harctér részévé vált. Munkaerőhiány, gép- és nyersanyaghiány, köztük szén, és az ingatlanok elpusztítása, mind hozzájárultak a monetáris problémákhoz. A háborús kárt 22 milliárd háború előtti pengőre becsülték, ami a nemzet vagyonának 40%-át tette ki. az 1938-as nemzeti jövedelem ötszöröse. Magyarország meglévő ipari gépeinek és áruinak mintegy 60%-át Németországba szállították, valamint az ország nyersanyagainak 2/3-át!

1944. december elején a Magyar Nemzeti Pénzverde leállította az új bankjegyek gyártását, amikor a gépek egy részét és a lemezeket Egerbe szállították, de nagy része Veszprémbe került. Közvetlenül azelőtt, hogy a Vörös Hadsereg 1944. december 15-én megkerülte Budapestet. A Nemzeti Pénzverde és a Nemzeti Bank nemesfémkészletét először Spitai-am-Phrimbe, majd az ausztriai Linzbe szállították.

A teljes szállítmány súlya 35 tonna volt.

A távozó a náci bábpárt az Országos Pénzverdétől átvett lemezek és gépek felhasználásával Veszprémben nyomtatott (100 pengő címletű) pénzt, az újonnan nyomtatott pénzt pedig Ausztriában bocsátották forgalomba. 1945 nyarán a Nemzeti Bank 664 millió pengőt váltott be ilyen összegből.

Még 1944-ben, a szovjet Vörös Hadsereg elkezdett pengő címletű katonai pénzt nyomtatni csapatai magyar földön való ellátására, felszerelésére és fizetésére. 1946 márciusáig a Nemzeti Bank ebből a valutából 4 milliárd pengőt volt kénytelen beváltani.

A Magyar Kormány 1945-ben és 1946-ban felkérte a Nemzeti Bankot, hogy szükségletei fedezésére hiteleket bocsásson ki. 1945. július 1-ig e kölcsönök összesen 3 milliárd pengőt tettek ki. További nyújtott hitelek:

1945. július	9 milliárd P.
Augusztus	6 milliárd P.
Szeptember	25 milliárd P.
Október	70 milliárd P.
November	310 milliárd P.

MUNKAANYAG

December	750 milliárd P.
1946. január	1,3 billió P.
Február	6 billió P.
Március	35 billió P.
Április	600 billió P.
Május	112 trillió P.
Június	20 trillió P.

A feketepiaci ár 1945 novemberében 13.897 pengő volt egy gramm aranyért, decemberre elérte a 144.935 pengőt!

1945. december 19-i hatállyal a pénzkínálat 75%-os leértékelődése történt, amit egy különleges módon hajtottak végre. A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban lévő 1000, 10.000 és 100.000 pengős címletű bankjegyeire bélyeget ragasztottak, hogy érvényes maradjon és egy ilyen bankjegy beszerzéséhez három azonos címletű bankjegyet kellett leadni.

Azonban minden 1000 pengő alatti címlet, valamint a Vörös Hadsereg összes bankjegye forgalomban maradt a nyomtatott értékkel! Még a nagy címletű Vörös Hadsereg bankjegyeit sem érték le.

Bár nincs postai vonatkozása, ez a fejezet nem lenne teljes a „kalóriapénz* említése nélkül. Valószínűleg azért hozták létre, hogy nélkülözhetetlen dolgozók súlyos elégedetlenségét elkerüljék. 1946 februárjában alapították meg kormányrendelet alapján. Valójában a fizetések és a bérek egy részét a családnagyság és kalória szerinti skála szerint, élelmiszerben fizették ki. Azok a munkáltatók, akik nem tudtak élelmiszert jutatni, a pótlékot feketepiaci pénzértékben fizethették ki. Természetesen ez a rendszer azonban további hiányokat teremtett és á felgyorsította a hiperinflációt Ritkán találkozni a „kalória-pénz" átváltás dokumentumaival, amelyek pedig jól szemléltetik a nehéz körülményeket.

Dates	Price Index Base: Aug. 1939 = 100	Pengö to the U.S. Dollar Exch. on the Black Market
1946		
January	72,330	795,000
March	1,872,913	17,750,000
May	11,267,000,000	59,000,000,000

A hiperinfláció felgyorsulása idején a számviteli egyszerűsítése céljából a kormányzat úgy rendelkezett, hogy

1946. május 27-től az újonnan nyomtatott bankjegyekből 6 nullát törölni kell, melyek címletét emiatt MILPENGŐ-nek (millió pengőnek) nevezték el. Július elsejére a kormány 12 nulla törléséről határozott, ezek címletét B.-PENGŐ-nek (illetve BILPENGŐ-nek vagy billió pengőnek hívták. Ebben az időszakban a legnagyobb címlet a (százmillió billiárdos) 100.000.000 B.-PENGŐ (Bilpengő = billió pengő) volt, amely kétséges hírnévvel bír, hogy minden idők legmagasabb címletű bankjegye (100.000.000.000.000.000.000) amit valaha is nyomtattak. Nagy kereslet volt azokra a könyvelőkre, akik megbízhatóan dolgoztak csillagászati számokkal.

Az egyik következmény az volt, hogy senki sem akart készpénzt birtokolni, mert az érték attól függően rohamosan csökkent, hogy milyennyi idő telt el egy bankjegy megszerzése és elköltése között.

Ehelyett az emberek inkább akartak birtokolni bármilyen értékálló árut. E készpénzbe vetett bizalom hiánya tovább rontotta a hiperinflációt. Az árukkal való csere-kereskedelem volt a napi szabály. Kereskedelem valójában pusztán csak amerikai dollárban vagy aranyban történt.

Az adópengő (vagy AP) is csak egy újabb módja annak, hogy a kormány megkíséreljen megbirkózni az egyre fokozódó hiperinflációval. Ez az adófizetési mód átmenetileg enyhítette is a kormány bevételi szükségletét, bár nem elégítette ki. Amikor elrendelték, hogy az adópengőt más állami szolgáltatásokra is elfogadják, az adópengő ugyanazt az inflációs utat járta be, mint a pengő. Az adópengő betéteket rövid időn belül kivonták a bankokból. Július 13-tól július 20-ig mindössze egy hét alatt a bankbetétek 473 653 millió adópengővel csökkentek (pénzfelvéttel), mint az összes adópengős bankbetét fele. Az emberek tülekedtek, hogy megszabaduljanak a pénztől, amíg még volt némi értéke, így azonnal árura költötték, Valójában „dömping" volt a piacon, ami egyre magasabbra lökte a hiperinflációt. Óránként 10-12%-kal emelkednek az árak! Ebben a szakaszban a bejelentett pengő és adópengő csereszámoknak egyáltalán nem volt már gyakorlati jelentősége.

1946. július 15-én az amerikai dollár hivatalos árfolyama 242.300 adópengő volt, míg a feketepiaci árfolyamot 29.318.000 adópengőn jegyezték! az amerikai dollár pengőben kifejezett árfolyama a feketepiacon a hiperinfláció elmúlt 12 hónapjában valóban elképesztő rekordokat döntött:

1945.	július	1,320 Pengő
	Október	8,200 Pengő
	December	128,800 Pengő
1946.	Január	795,000 Pengő
	Március	17,750,000 Pengő
	Május	59,000,000,000 Pengő
Az első két hét	június	7,600,000,000,000 Pengő
A második két hét	június	42,000,000,000,000,000 Pengő
Első hét	június	22,000,000,000,000,000,000 Pengő
Máspodik hét	június	481,500,000,000,000,000,000,000 Pengő
Harmadik hét	június	5,800,000,000,000,000,000,000,000,000 Pengő
Negyedik hét	június	4,600.000 quadrillion Pengő (4,6 with 29 Os)

1946 júliusában gyakorlatilag nem állt rendelkezésre a forgalomhoz szükséges mennyiségű váltópénz. Mivel a legkisebb adópengős bankjegy 10.000 AP volt, elrendelték, hogy minden ennél kisebb összeg (ideiglenes fizetőeszközként) okmány-, adó- vagy illetékbélyeggel is kiegyenlíthető.

1946-ban a csere általánosan elfogadott (bár nem hivatalos) formája a törtarany, disznózsír, virág, tojás stb. volt. A kereskedelemben az amerikai dollárt és a "Napóleon-aranyat" használták. Ha figyelembe vesszük, hogy 1927-től 1939-ig a pengő 35%-ot veszített értékéből, akkor az eredeti (1927-es) aranypengő vásárlóereje 1 kvintillió (10^{30}) elinflálódott pengőnek felet meg.

A nácik által Ausztriába vitt aranytartalékot 1946 júliusában visszaadták a budapesti Nemzeti Banknak. Ezen esemény és az országban folyó búza-betakarítás tette lehetővé az 1946. augusztus 1-én az új pénzt, a forint-fillér bevezetését.

Az új forintot jogilag arany alapú fizetőeszközként határozták meg: egy forint = 0,0757 gramm finom aranyat ért és 100 fillérre oszlott. Az új rendszert létrehozó rendelet 1946. július 28-án jelent meg, a forint 1946. augusztus 1-től hatályos, átváltás arányai a következők voltak:

200.000..000, adópengő (azaz kétszáz millió)	=	1 Forint
400.000..000.000.000.000 B.- pengő (négyszázezer billió)	=	1 Forint
400.000..000.000.000.000.000.000 Milpengő (négyszázezer trillió)	=	1 Forint
400.000..000.000.000.000.000.000.000.000 pengős (négyszázezer quadrillió)	=	1 Forint

A normál pengő árfolyama az USA dollárhoz: 4,696,000,000,000,000,000,000,000,000,000 az 1-hez.

Az adópengő árfolyama az USA dollárhoz: 2,348,000,000 az 1-hez.

Az új Forint árfolyama az USA dollárhoz: 11.74 az 1-hez.

Elrendelték, hogy az adópengős bankjegyek 1946. szeptember 30-ig forgalomban maradnak. Addig mindenki köteles volt ezeket a bankjegyeket fizetésre elfogadni az alábbi táblázat szerint:

MUZEUM

1	100.000,000	adópengős bankjegy	=	0.50	Forint azaz	50	fillér
1	10.000.000	“	=	0.05	“	5	“
4	1.000.000	“	=	0.02	”	2	“
8	500.000	“	=	0.02	“	2	“
40	100,000	“	=	0.02	“	2	“
80	50.000	“	=	0.02	“	2	“
400	10.000	“	=	0.02	“	2	“

1946. november 12-én a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, hogy 1946. december 14-től a Magyar Nemzeti Bank kivonja a forgalomból az összes 10.000-es és azt meghaladó címletű adópengős bankjegyet. Az jegyeket 1947. január 31-ig kellett leadni (becserélni), és ezt követően a Nemzeti Bank nem lesz köteles adópengőt elfogadni. Ezzel a dátummal egyúttal az összes korábbi bankjegyet is kivonták a forgalomból.

Ezzel az eseménnyel a valaha volt legnagyobb hiperinfláció a véget ért.

Kérjük, vegye figyelembe:
hogy e könyvben minden hivatkozás a magyar terminológia szerinti.
Az Ön kényelme érdekében alább látható egy összehasonlító táblázat.

A magyar és az USA-ban a nagy számokra használt megnevezések:

Számegység	**Magyarország**	**USA**	**Hatványkitevő**
1.000.000	millió	million	1×10^{6}
1.000,000,000	milliárd	billion	1×10^{9}
1.000,000,000.000	billió	trillion	1×10^{12}
1.000.000.000.000.000	billiárd	quadrillion	1×10^{15}
1.000.000.000,000.000.000	trillió	quintillion	1×10^{18}
1.000.000.000.000.000.000,000		sextillion	1×10^{21}
1.000.000.000.000.000,000.000.000	quadrillió	septillion	1×10^{24}
1..000.000.000.000.000.000.000.000,000		octillion	1×10^{27}
1.000.000.000.000.000.000.000.000,000.000	quintillió	nonillion	1×10^{30}

[1] Az e fejezetben levő adatok a következők munkákon alapultak:
Gyula Rádóczy. The Newest Hungarian Moneys 1802 – 1981.
Peter Falush. The Hungarian Hyperinflation 1945-46.
Richard Bányai. The Legal and .Monetary Aspects of the Hungarian Hyper-Inflation 1945-46.

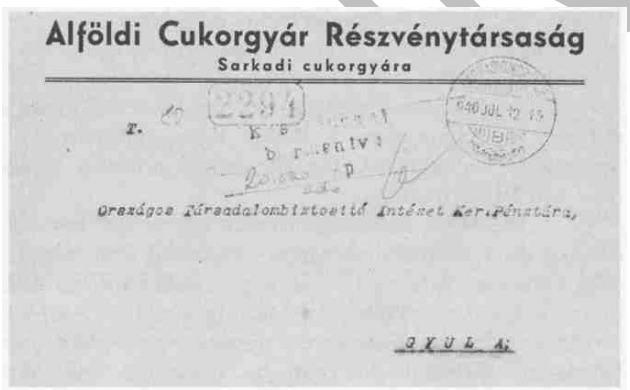
MUNKÁBA

Az adópengő megjelenése a postaszolgálatban

1945 végére a magyar kormány felismerte, hogy az adófizetők az egyre növekvő infláció miatt nem fizetik be időben az adót. Addig halogatták az adófizetést (és az azt követő büntetéseket), ameddig csak lehetett, felfújt pénzből. A kormány, hogy ne keseredjen el, „adópengő-alapú csíkot" vezetett be, kizárólag adófizetési céllal. Az Adópengő (ap vagy AP) papírt csak bankban lehetett megvásárolni, minden napi hivatalos árfolyamon, pengő (a normál pénzegység) felhasználásával. Minden munkanap végén a rádióban és a hivatalos kormányközleményekben közölték a következő napi árfolyamot. 1946. január 1-jétől, az adópengő első napján egy pengő egy adópengővel egyenlő. Minden nap (8 óra) az aktuális hivatalos pengő=adópengő árfolyam került feladásra a postákon. Ezt a rutint követték egészen az új, hiperinfláció utáni pénzegység, a „Forint" 1946. július 28-i bejelentéséig, amelynek hatályba lépése 1946. augusztus 1. volt.

1946 első hat hónapjában, amikor az infláció hiperinflációba fordult, a közvélemény stabilabb valuta utáni keresése azt eredményezte, hogy az adópengőt nem csak adófizetésre használták. Május végén minden állami monopóliumot (vasútjegy, villany, telefon stb.) engedélyezték az adópengő bankjegyekkel történő fizetésre. Júniusban a kormány még a béreket is ezzel a valutával kezdte fizetni. A lakossági igények kielégítésére a szokásos pénz, a pengő mellett egyre több adópengőt nyomtattak.

A Postahivatal hivatalosan csak 1946. július 12-én, a huszonötödik díjszabás első napján ismerte el az adópengőt pénzegységként. (2. ábra) Az átállás azonban nem ment zökkenőmentesen, mert az adópengő-alapú bélyegek csak 1946. július 16-án készültek el.

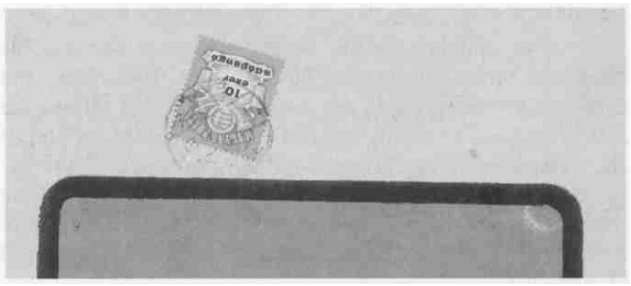
2. ábra Sarkadi Cukorgyár Gyulára, 1946. július 12, a 25. díjszabás első napja. Belföldi levéldíj készpénzben fizetve: 20.000 adópengő.

3. ábra. 1946. július 15. Budapest – Miskolc mozgóposta, a „100 éves magyar vasút" bélyegsor első napi használata. A címkével felragasztott 500.000 milliárd pengős bélyeg csak dekorációs céllal került a levelezőlapra, mert 1946. július 13. után már nem volt érvényben.

Július 15-én, négy nappal az új pénznem bejelentése után adták ki az első „ap" (adópengő címletű) emlékbélyeget, amely a „100 éves a magyar vasút" volt. Az alkalmi bélyegek korlátozott mennyisége és forgalma miatt a gyűjtők gyorsan felvásárolták a készletet. Ezeknek az emlékkiadásnak a kereskedelmi felhasználása nem ismert, és velük tíznél kevesebb filatéliai ihletésű, de postai felhasználású küldemény ismert. (3. ábra)

1946. július 16-án jelent meg az első két forgalmi célú adópengős bélyeg, a sorozat legkisebb 5 és 10 ezer ap címlete. A hiperinfláció gyorsasága miatt az 5 ezres bélyeg csak húsz grammos nyomtatvány, a 10 ezres bélyeg pedig belföldi levelezőlap vagy legfeljebb húsz grammos helyi levél díjára csak a megjelenésük napján volt felhasználható. (4. ábra)

4. ábra 1946. július 17. Pécs. A 25. díjperiódus utolsó napja. Helyi levél 10.000 adópengőssle való egybélyeges díjlerovása.

MINTA

5. ábra: A 21. Díjperiódustól az adópengőt aranyfrankra átszámítva használták légiposta pótdíként.

Budapest az USA-ba, 1946. július 24.

A 27. Kamatperiódus első napja.
Légiposta levél külföldi célállomásra.
Készpézbérmentesítés, 151.600.000 adópengő.

Két nappal később...

6. ábra Budapest az USA-ba, 1946. július 26.
Díjfizetési időszak 27.

Légipostai levél külföldi célállomásra
Készpézbérmentesítés, 451.600.000 adópengő.

A 10 ezer adópengős bélyeg árfolyama az első kibocsátási napon 400.000.000.000.000.000.000 pengő volt – magyarul 400 trillió. Lásd: táblázatban a 8. oldalon.
Az adópengő sorozatban az 5 és 10 ezres címleteken után 20, 50, 80, 100, 200- és 500 ezres címletek is megjelente, Az utolsó kettő 1 és 5 millió adópengős, melyeket július 26-án adtak ki, mindössze hat nappal a hiperinfláció vége előtt. Az 5 milliós adópengő a legnagyobb címletű forgalmi postabélyeg, amelyet valaha – bárhol is – kiadtak. Csupán három köznapi felhasználás ismert az utolsó napon, 1946. július 31-én ezekkel a bélyegekkel levélen (20. ábra), amikor még adópengőt használták alternatív pénzegységként. Egy 5 milliós adópengő bélyeg értéke pengőben: 10.000.000.000.000.000.000.000.000.000 vagyis $10x10^{27}$ pengő,
(Bár elméletileg ez a tranzakció érvényes lett volna, ennyi pengős bankjeggyel fizetni fizikailag lehetetlen volt.)
Everett Dirksen néhai szenátor megjegyzését átfogalmazva: "*Egymilliárd ide, vagy egy milliárd oda, így is valódi pénznek számít.*" A magyarok erre valószínűleg azt mondták volna neki, hogy pihenjen.
A hiperinfláció utolsó napjaiban bekövetkezett felgyorsulás jól szemléltethető a huszonhetedik, júliusi díjszabás utolsó napjaiban, mindössze két nap eltéréssel postázott két légiposta levélen. Mivel a légiposta felárat a (svájci) aranyfrankhoz kötötték, a magyar hiperinfláció ezzel az összehasonlítással illusztrálható: július 24-én postázták az első levelet (5. ábra) Budapestről New Yorkba. A feladó ezért

kifizette a normál külföldi levéldíjat (1.600.000 adópengő) plusz a légiposta egy arany-frankos felárát (150.000.000 adópengő). Ami összesen 151.600.000 adópengőt tett ki.

Július 26-án postázták Budapestről Los Angeles-be a második levelet (6. ábra). Ugyancsak külföldi levéldíjjal (1.600.000 adópengő), plusz az egy arany-frankos felárral (ami adópengőben két napon belül 450.000.000-re emelkedett) összesen, a fizetett díj így 451.600.000 adópengő lett.

Mint látható, a hiperinfláció utolsó 20 napjában, amikor az adópengőt már a posta is fogadta, lélegzetelállító volt a hiperinfláció felgyorsulása. A monetáris rendszer az összeomlás küszöbön állt. Mindez július 31-én ért véget, hiszen 1946. augusztus 1-jén sikeresen bevezették az új pénzt, a forintot.

Ami ma is forgalomban van.

1. táblázat

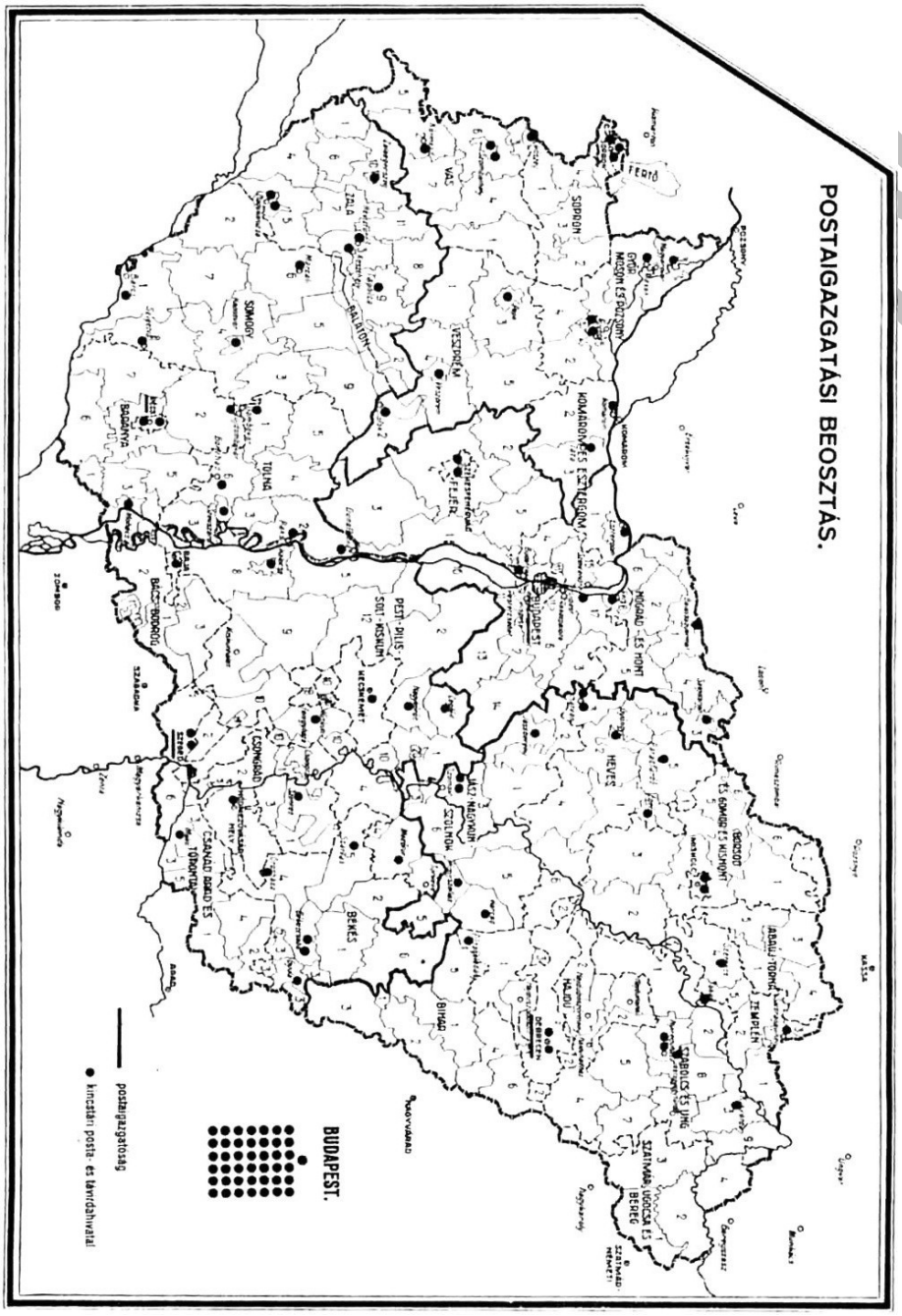
PENGÖ-ADÓPENGÖ index[1]
1946. január 1: 1 pengő = 1 adópengő

Day	January	February	March	April	May	June	July
1.	1.--	1.70	10.-	44	630	160×10^3	750×10^7
2.	1.--	1.70	10.64	51	630	198×10^3	270×10^8
3.	1.--	1.70	12.15	56	780	198×10^3	950×10^8
4.	1.--	1.70	12.15	59	910	210×10^3	340×10^9
5.	1.--	1.70	12.90	59	1,120	310×10^3	120×10^{10}
6.	1.--	1.96	13.30	67	1,120	405×10^3	390×10^{10}
7.	1.08	2.16	13.92	76	1,370	610×10^3	120×10^{11}
8.	1.09	2.29	14.40	76	1,570	860×10^3	120×10^{11}
9.	1.09	2.36	14.70	86	1,730	112×10^4	500×10^{11}
10.	1.10	2.42	14.90	91	2,120	112×10^4	200×10^{12}
11.	1.09	2.42	16.30	102	2,560	112×10^4	600×10^{12}
12.	1.08	2.45	16.80	106	2,950	177×10^4	160×10^{13}
13.	1.07	2.54	17.20	120	2,950	240×10^4	450×10^{13}
14.	1.08	2.63	18.40	133	3,700	360×10^4	135×10^{14}
15.	1.08	2.71	18.40	133	4,400	560×10^4	135×10^{14}
16.	1.10	2.90	19.20	155	5,100	832×10^4	400×10^{14}
17.	1.15	3.12	19.20	170	6,500	832×10^4	120×10^{15}
18.	1.15	3.12	19.20	194	8,400	145×10^5	360×10^{15}
19.	1.23	3.41	20.30	215	10,900	220×10^5	110×10^{16}
20.	1.28	3.90	21.90	232	10,900	400×10^5	250×10^{16}
21.	1.28	4.17	23.90	260	14,500	400×10^5	700×10^{16}
22.	1.33	4.56	24.90	260	17,400	900×10^5	200×10^{17}
23.	1.35	5.32	27.60	260	21,400	150×10^6	500×10^{17}
24.	1.41	6.25	30.20	320	29,300	150×10^6	120×10^{18}
25.	1.44	6.25	30.20	395	40,000	290×10^6	300×10^{18}
26.	1.50	7.16	30.20	415	56,000	530×10^6	700×10^{18}
27.	1.55	8.82	33.--	460	56,000	110×10^7	200×10^{19}
28.	1.55	9.85	35.--	520	71,000	300×10^7	200×10^{19}
29.	1.56		38.--	520	85,000	750×10^7	
30.	1.63		42.--	570	108,000	750×10^7	
31.	1.64		44.--		108,000		

[1] *Radócsy Gyula*: A legújabb kori magyar pénzek. *Corvina 1984.*

Postaigazgatósági beosztások

A felhalmozott anyagaim között találtam ezt a térképet, amely „Postaigazgatási beosztást” címet viseli, bár nem ismerem a forrását és a dátumát. Mivel ahhoz a levelezésemhez volt közel, amit a hiperinflációról a néhai Orbán Ferenccel (Dánia), folytattam, nagyon valószínű, hogy ő küldte nekem. Úgy gondoltam, hasznos lenne itt bemutatni, mert néhány jövőbeli kutató valószínűleg látni szeretné az akkori postahivatalokat pontos helyét.

2. A hiperinfláció folyamata

Díjszabási időszakok
Magasabb súlyfokozatú levelek
Türelmi időszakok
A Hiperinflációt megelőző és követő időszak
Előfutárok
A hiperinflációt követő időszak

MUNKÁBAN

Díjszabási időszakok

A hiperinfláció postatörténet-gyűjtői számára messze a legfontosabb elem a 27 díjszabás paraméterei. Ezek hossza 3 és 76 nap között változó volt:

2. táblázat

Number	From	To	Valid Days
1.	May 1	July 1	62
2.	July 2	Sept. 15	76
3.	Sept. 16	Oct. 31	46
4.	Nov. 1	Nov. 15	15
5.	Nov. 16	Jan. 13	59
6.	Jan. 14	Jan. 31	18
7.	Feb. 1	Feb. 28	28
8.	Mar. 1	Mar. 15	15
9.	Mar. 16	Mar. 25	10
10.	Mar. 26	Mar. 31	6
11.	Apr. 1	Apr. 10	10
12.	Apr. 11	Apr. 22	12
13.	Apr. 23	Apr. 30	8
14.	May 1	May 9	9
15.	May 10	May 19	10
16.	May 20	May 26	7
17.	May 27	May 31	5
18.	June 1	June 10	10
19.	June 11	June 16	6
20.	June 17	June 23	7
21.	June 24	June 30	7
22.	July 1	July 3	3
23.	July 4	July 7	4
24.	July 8	July 11	4
25.	July 12	July 17	6
26.	July 18	July 23	6
27.	July 24	July 31	8

Egy levél tarifájának megfejtésekor elengedhetetlen a megfelelő időszak díjszabásainak ismerete. A gyors tájékozódásra alkalmas 3. táblázatot (lásd a 15. oldalt) a „Magyar bélyegek monográfiája” (MBM) alapján mutatjuk be. Ez az egyszerűsített táblázat a legtöbb esetben elegendő, főként levelek, képeslapok és ajánlási díjak esetében. A Nyomtatványok, a Csomagposta és az Expressz díjszabás azonban ennél lényegesen bonyolultabb, amit itt kimerítően tartalmaz a 3. táblázat, különösen a hiperinfláció kezdetén.

Minden további díj esetében célszerűbb a könyv megfelelő fejezeteiből venni a szükséges információkat, Az MBM-ből vett eredeti táblázat létrehozásakor a szerzőknek helykorlátokhoz kellett alkalmazkodniuk, ezért a ritkább díjakat kihagyták, a bonyolultabbakat pedig egyszerűsítették.

3. táblázat
Egyszerűsített postai díjszabásváltozás- és díjtáblázat
(További részletek a könyv megfelelő fejezetében)

Rate Periods		1	2	3	4	5	6	7
Duration of Rate Periods	July 1,1943. Apr.30,1945.	**May 1, 1945.** July 1.	July 2, Sep.15.	Sep. 16, Oct. 31.	Nov. 1, Nov. 15.	Nov.16, 1945, Jan. 13, **1946.**	Jan. 14, **1946,** Jan. 1. 3	Feb. 1, Feb.28.
Currency	Pengö/fillér	Pengö/fillér	Pengö/fillér	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö
Letter								
Local up to 20g	0.20	0.50	2.00	6	40	80	400	2,000
Local up to 250g	0.36	1.00	3.00	8	50	100	600	3,000
Local up to 500g	0.50	1.50	4.00	10	60	120	900	4,000
Domestic up to 20g	0.30	1.00	3.00	10	60	120	600	3,000
Domestic up to 250g	0.60	2.00	4.00	15	90	180	900	4,000
Domestic up to 500g	0.80	3.00	5.00	20	120	240	1,200	6,000
Foreign* up to 20g	0.30	na	20.00	40	240	500	3,000	15,000
each additional 20g		na	12.00	24	140	300	1,800	10,000
Postcard								
Local	0.12	0.40	1.60	4	24	50	300	1,500
Domestic	0.18	0.60	2.00	6	40	80	400	2,000
Foreign	0.18	na	12.00	24	140	300	1,800	10,000
Registered	Local 0.50	Local 1.50						
Domestic	0.70	2.00	5.00	20	120	240	1,200	6,000
Foreign	0.70	na	20.00	80	480	1,000	6,000	30,000
Express Local		1.50						
Domestic		3.00	10.00	30	200	400	2,000	10,000
Printed Matter								
up to 20g	0.04	0.10	0.40	2	12	30	150	500
up to 100g	0.16	1.00	1.60	5	30	60	300	1,000
up to 500g	0.48	1.50	3.00	10	60	120	600	2,000
up to 1,000g	0.80	2.50	5.00	20	120	240	1,200	3,000
up to 2,000g	2.40	7.50	10.00	30	200	400	2,400	6,000
up to 3,000g	3.20	10.00	14.00	40	240	500	3,600	10,000
Parcel Post			see:	see:	see:	see:	see:	
up to 5 kg	1.00	na	Table 22-A	Table 22-B	Table 22-C	Table 22-D	Table 22-E	10,000
up to 10 kg	1.10	na	page 116.	page 117.	page 118.	page 119.	page 120.	15,000

3. táblázat (folytatás)
Egyszerűsített postai díjszabásváltozás- és díjtáblázat

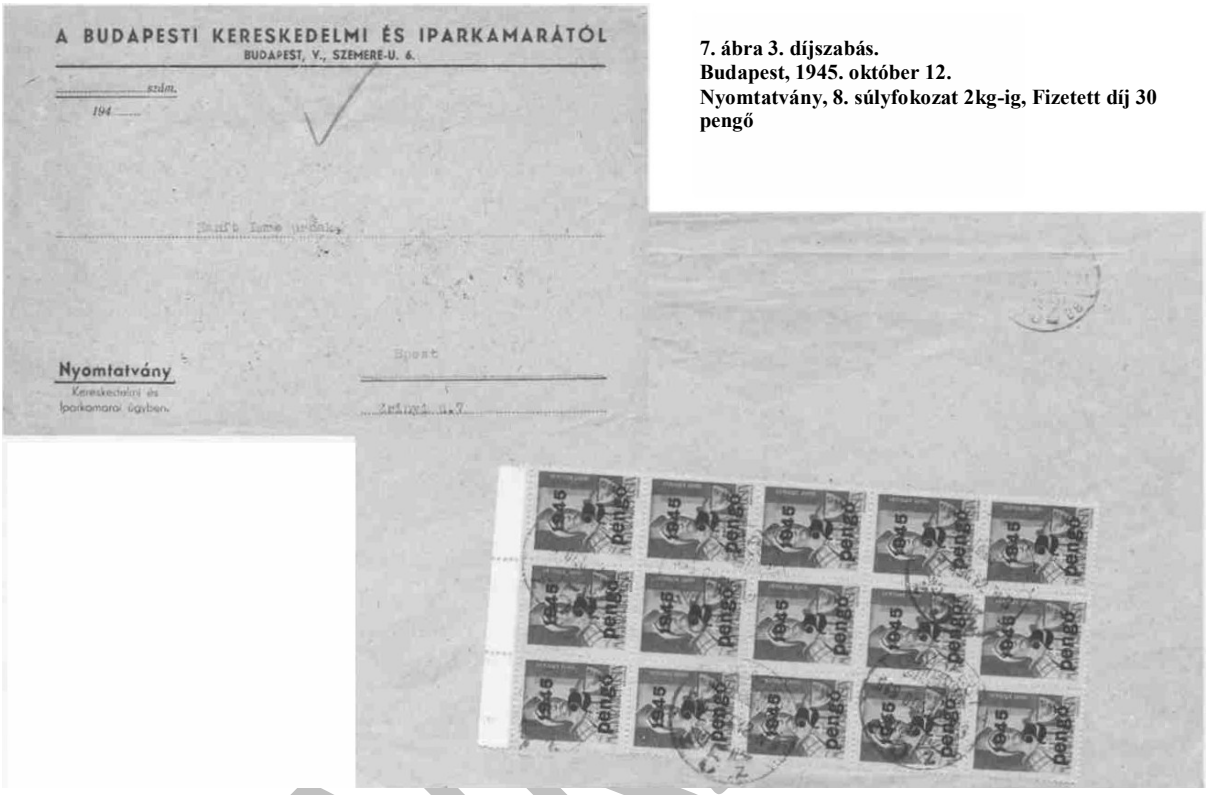
Rate Periods	8	9	10	11	12	13	14	15
Duration of Rate Periods	Mar.1, **1946**, Mar. 15.	Mar. 16, Mar. 25.	Mar. 26, Mar. 31.	Apr. 1, Apr. 10.	Apr.11, Apr. 22.	Apr.23, Apr. 30.	May 1, May 9.	May 10, May 19.
Currency	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö
Letter								
Local up to 20g	10,000	20,000	30,000	40,000	80,000	250,000	1,200,000	6,000,000
Local up to 250g	15,000	30,000	45,000	60,000	120,000	375,000	2,000,000	10,000,000
Local up to 500g	20,000	40,000	60,000	80,000	160,000	500,000	3,000,000	15,000,000
Domestic up to 20g	20,000	40,000	60,000	80,000	160,000	500,000	2,000,000	10,000,000
Domestic up to 250g	30,000	60,000	90,000	120,000	240,000	750,000	3,000,000	15,000,000
Domestic up to 500g	40,000	80,000	120,000	160,000	320,000	1,000,000	4,000,000	20,000,000
Foreign up to 20g	80,000	160,000	240,000	320,000	640,000	2,000,000	8,000,000	40,000,000
each additional 20g	50,000	100,000	150,000	200,000	400,000	1,250,000	5,000,000	25,000,000
Postcard								
Local	8,000	16,000	24,000	32,000	64,000	200,000	800,000	4,000,000
Domestic	15,000	30,000	45,000	60,000	120,000	375,000	1,200,000	6,000,000
Foreign	50,000	100,000	150,000	200,000	400,000	1,250,000	5,000,000	25,000,000
Registered								
Domestic	40,000	80,000	120,000	160,000	320,000	1,000,000	4,000,000	20,000,000
Foreign	160,000	320,000	480,000	640,000	1,280,000	4,000,000	16,000,000	80,000,000
Express								
Domestic	50,000	100,000	150,000	200,000	400,000	1,250,000	5,000,000	25,000,000
Printed Matter								
up to 20g	3,000	6,000	9,000	12,000	24,000	75,000	400,000	2,000,000
up to 100g	6,000	12,000	18,000	24,000	48,000	150,000	600,000	3,000,000
up to 500g	10,000	20,000	30,000	40,000	80,000	250,000	1,000,000	5,000,000
up to 1,000g	15,000	30,000	45,000	60,000	120,000	375,000	2,000,000	10,000,000
up to 2,000g	30,000	60,000	90,000	120,000	240,000	750,000	3,000,000	15,000,000
up to 3,000g	50,000	100,000	150,000	200,000	400,000	1,250,000	5,000,000	25,000,000
Parcel Post								
up to 5 kg	50,000	100,000	150,000	200,000	400,000	1,250,000	6,000,000	30,000,000
up to 10 kg	80,000	160,000	240,000	320,000	640,000	2,000,000	8,000,000	40,000,000
up to 20 kg	130,000	260,000	390,000	520,000	1,040,000	3,250,000	16,000,000	80,000,000

3. táblázat (folytatás)
Egyszerűsített postai díjszabásváltozás- és díjtáblázat

Rate Periods	16	17	18	19	20	21
Duration of Rate Periods	May 20, 1946, May 26.	May 27, May 31.	June 1, June 10.	June 11, June 16.	June 17, June 23.	June 24, June 30.
Currency	millió* Pengö	milpengö**	milpengö	milpengö	milpengö	milliárd***
Letter						
Local up to 20g	24	72	240	2,400	12,000	240
Local up to 250g	40	120	400	4,000	20,000	400
Local up to 500g	60	180	600	6,000	30,000	600
Domestic up to 20g	40	120	400	4,000	20,000	400
Domestic up to 250g	60	180	600	6,000	30,000	600
Domestic up to 500g	80	240	800	8,000	40,000	800
Foreign up to 20g	160	480	1,600	16,000	80,000	1,600
each additional 20g	100	300	1,000	10,000	50,000	1,000
Postcard						
Local	16	48	160	1,600	8,000	160
Domestic	24	72	240	2,400	12,000	240
Foreign	100	300	1,000	10,000	50,000	1,000
Registered						
Domestic	80	240	800	8,000	40,000	800
Foreign	320	960	3,200	32,000	160,000	3,200
Express						
Domestic	100	300	1,000	10,000	50,000	1,000
Printed Matter						
up to 20g	8	24	80	800	4,000	80
up to 100g	12	36	120	1,200	6,000	120
up to 500g	20	60	200	2,000	10,000	200
up to 1,000g	40	120	400	4,000	20,000	400
up to 2,000g	60	180	600	6,000	30,000	600
up to 3,000g	100	300	1,000	10,000	50,000	1,000
Parcel Post						
up to 5 kg	120	360	1,200	12,000	60,000	1,200
up to 10 kg	160	480	1,600	16,000	80,000	1,600
up to 20 kg	320	960	3,200	32,000	160,000	3,200

3. táblázat (folytatás)
Egyszerűsített postai díjszabásváltozás- és díjtáblázat

Rate Periods	22	23	24	25	26	27	
Duration of Rate Periods	July 1, 1946, July 3.	July 4, July 7.	July 8, July 11.	July 12, July 17.	July 18, July 23.	July 24, July 31.	Aug. 1, 1946.
Currency	milliárd* Pengö	billió* Pengö	billió Pengö	**adópengö**	**adópengö**	**adópengö**	**Forint/fillér**
Letter							
Local up to 20g	24,000	1,200	60,000	10,000	50,000	200,000	0.30
Local up to 250g	40,000	2,000	100,000**	20,000	100,000	400,000	0.60
Local up to 500g	60,000	3,000	150,000	30,000	150,000	600,000	1.00
Domestic up to 20g	40,000	2,000	100,000	20,000	100,000	400,000	0.60
Domestic up to 250g	60,000	3,000	150,000	30,000	150,000	600,000	1.20
Domestic up to 500g	80,000	4,000	200,000	40,000	200,000	800,000	2.00
Foreign up to 20g	160,000	8,000	400,000	80,000	400,000	1,600,000	1.00
each additional 20g	100,000	5,000	250,000	50,000	250,000	1,000,000	0.60
Postcard							
Local	16,000	800	40,000	10,000	50,000	200,000	0.20
Domestic	24,000	1,200	60,000	10,000	50,000	200,000	0.40
Foreign	100,000	5,000	250,000	50,000	250,000	1,000,000	0.60
Registered							
Domestic	80,000	4,000	200,000	40,000	200,000	800,000	1.40
Foreign	320,000	16,000	800,000	160,000	800,000	3,200,000	2.00
Express							
Domestic	100,000	5,000	250,000	50,000	250,000	1,000,000	5.00
Printed Matter							
up to 20g	8,000	400	20,000	5,000	25,000	100,000	0.12
up to 100g	12,000	600	30,000	10,000	50,000	200,000	0.30
up to 500g	20,000	1,000	50,000	20,000	100,000	400,000	0.60
up to 1,000g	40,000	2,000	100,000	30,000	150,000	600,000	1.50
up to 2,000g	60,000	3,000	150,000	40,000	200,000	800,000	2.80
up to 3,000g	100,000	5,000	250,000	50,000	250,000	1,000,000	3.50
Parcel Post							
up to 5 kg	120,000	6,000	300,000	60,000	300,000	1,200,000	3.00
up to 10 kg	160,000	8,000	400,000	80,000	400,000	1,600,000	4.00
up to 20 kg	320,000	16,000	800,000	160,000	800,000	3,200,000	8.00

7. ábra 3. díjszabás.
Budapest, 1945. október 12.
Nyomtatvány, 8. súlyfokozat 2kg-ig, Fizetett díj 30 pengő

Magasabb súlyfokozatú levelek

Az első osztályú postai küldemények három súlykategóriával rendelkeztek (legfeljebb 500 g) a helyi és a belföldi levélszolgálathoz. A külföldi célú postai küldeményeknél (159. oldal) az első 20g-ra és minden további 20g-ra volt tarifa. Nyomtatványhoz (81. oldal) nyolc különböző belföldi súlykategória volt, a külföldi célállomásokra pedig egy 50g-onkénti tarifa. Egy lista szerinti európai országokba küldött légiposta felárához (99. oldal) 10g-kénti díj volt; megnevezett tengerentúli országokba minden 5g. de mivel az összsúlyt 20 grammra korlátozták, így lényegében két súlykategória volt Európába, és négy súlykategória a tengerentúlra.

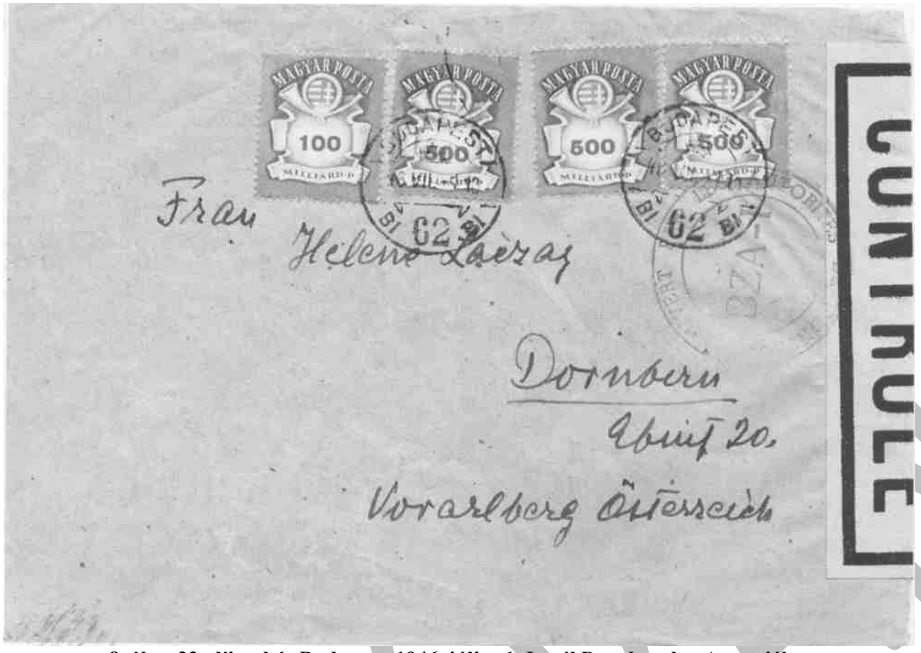
A levelek értékelésekor az a megfigyelésem, hogy minél nagyobb a súly, annál ritkábbak. Javasolható, hogy a gyűjtők gondosabban figyeljenek ezekre a magasabb súlyfokozatokra. Harmadik súlyfokozatú belföldi levelet már nem igen látni. (33. ábra) Csak egyetlen darab létezik a nyolcadik súlykategóriájú nyomtatványból, (7. ábra) az 5. 6. vagy 7. súlykategóriából jelenleg egy sem ismert. Harmadik súlykategóriájú külföldi küldeménnyel ritkán találkozunk. Az légiposta ritka, és magasabb súlyfokozat esetén még inkább többre értékelendők!

Ez az egyik olyan terület, ahol szívesen vennénk további ismereteket!

4. táblázat

Türelmi időszakok

P.R.T. Regulation Year/ Number	Date	Rate Period	Valid Grace Period	Grace P'd Duration (Days)	Had to be dropped into a mail-box during the Grace Period days
	1945	**1**	No Grace Period		No Grace Period
105.037/A.4.	06.21	**2**	July 2 - Jul.15	14	For fully paid mail as per the previous rate schedule - no penalty assessed
127.000/A.4.	09.10	**3**	Sept.16 - Sep.30	15	" " " "
134.000/A.4.	10.26	**4**	Nov.1 - Nov.15	15	" " " "
138.000/A.4.	11.14	**5**	Nov.16 - Nov.30	15	" " " "
144.100/A.4.	**1946** 01.08	**6**	Jan.14 - Jan.21	8	" " " "
204.800/A.4.	01.30	**7**	Feb.1 - Feb.7	7	" " " "
207.260/A.4.	02.25	**8**	Mar.1 - Mar.9	9	" " " "
213.400/A.4.	03.14	**9**	Mar.16 - Mar.23	8	" " " "
216.200/A.4.	03.23	**10**	No Grace Period		No Grace Period
217.400/4.	03.31	**11**	No Grace Period		No Grace Period
218.800/4.	04.08	**12**	Apr.11 - Apr.13	3	Collect from addressee the difference between the old and the new rate.
220.600/4.	04.19	**13**	Apr.23 - Apr.25	3	" " "
223.000/4.	04.23	**14**	May 1 - May 3	3	" " "
226.200/4.	05.07	**15**	May 10 - May12	3	" " "
228.200/4.	05.18	**16**	May20 - May 22	3	" " "
230.000/4.	05.24	**17**	May27 - May 29	3	" " "
231.500/4.	05.29	**18**	June 1 - June 3	3	" " "
232.900/4.	06.07	**19**	June 11-June 13	3	" " "
234.100/4.	06.14	**20**	June 17- June 19	3	" " "
235.700/4.	06.22	**21**	June 24-June 26	3	" " "
237.500/4.	06.28	**22**	July 1 - July 1	1	No penalty for either fully or partially paid mail
238.000/4.	07.03	**23**	July 4 - July 4	1	" " "
238.600/4.	07.06	**24**	July 8 - July 8	1	" " "
239.300/4.	07.10	**25**	July 12 - July 12	1	" " "
240.800/4.	07.17	**26**	July 18 - July 18	1	" " "
241.600/4.	07.23	**27**	July 24 - July 24	1	" " "

8. ábra 22. díjszabás Budapest, 1946. július 1. Levél Dornbernbe, Ausztriába.
Mindössze egy nap „türelmi idő" volt engedélyezett. A lehetséges „legkevesebb bélyeggeé" történt díjlerovás.
Az időszak első napi feladása. Fizetve a 21. időszak külföldi levéldíja 1.600 milliárd pengő.
Ausztria - francia zóna cenzori zárszalaggal és kézi bélyegzővel.

Türelmi időszakok

A hiperinfláció alatt (1945. május 1. és 1946. július 31. között) 27 postai díjszabást vezettek be, köztük három díjszabás kivételével (1. 10. és 11.) „türelmi időszakokkal". Ezek időtartama 1 és 15 nap közötti volt.

A postai szabályzat egy kevéssé ismeret kiegészítése (P.R.T. 1945. no.6. 32.o, 105.037/A.4.) kimondta: „...ideiglenes szabályként a posták fogadjanak el minden postaládába dobott levélküldeményt 1945. július 15-ig (ami a 2. díjszabás időszakának vége), amennyiben az ilyen küldemény a korábbi postai díjszabás érvényes és teljes postaköltségét viseli, az esedékes postaköltséggel nem büntetendő." Ezt az rendeletet nem hozták tették közzé, és általában a postai alkalmazottak sem ismerték. Ezért nem sokan alkalmazták, és az ilyen küldeményeket gyakran megportózták. Ez az „ideiglenes" irányelv kisebb eltérésekkel, pl. időtartammal a hiperinfláció végéig érvényben maradt minden díjszabásban, kivéve a 10. és 11. időszakokat.

Különösen nehéz külföldi célállomásokra türelmi időszakban bérmentesített és feldolgozott leveleket találni. Egyik rendeletben sem tért ki arra, hogy a külföldi célú küldemények esetében a türelmi idők engedélyezettek-e vagy sem. Úgy tűnik, néhány ember amúgy mintegy tesztelte a rendszert, és ennek jutalmául leveleket ennek megfelelően továbbították is. A gyűjtőknek az ilyen ritka leveleket igazán szerencsés leletnek kell tekinteniük. (8. ábra) Minden türelmi időszakban feladott levél értelmezése alapos vizsgálatot igényel, mert ehhez minden tényezőt figyelembe kell venni. A „LEVÉLSZEKRÉNYBŐL" postai jelzés hiánya nem zárja ki a hitelességet, mert a hiperinfláció idején ezt csak kevés posta alkalmazat. Amire fontos odafigyelni, az a feladási bélyegzés dátuma és az igényelt szolgáltatásokért az előző díjperiódusnak megfelelő helyes díjösszeg. emellett, a levelet természetesen a megadott „türelmi" időn belül kellett útnak indítani.

Az erre vonatkozó 4. táblázat mutatja az egyes díjszabási periódusokban megengedett napok számát egy „türelmi időszaknak" megfelelő bérmentesítéshez. Ha a postabélyegző nem egyértelmű, akkor esetenként ez levéltartalmon feltüntetett feladói dátum segítségével is ellenőrizheti. Tekintetbe veendő az is, hogy a későbbi díjszabásokban az alacsony címletű bélyegek hiánya miatt nem szokatlan a kisebb mérvű túl/alulfizetés.

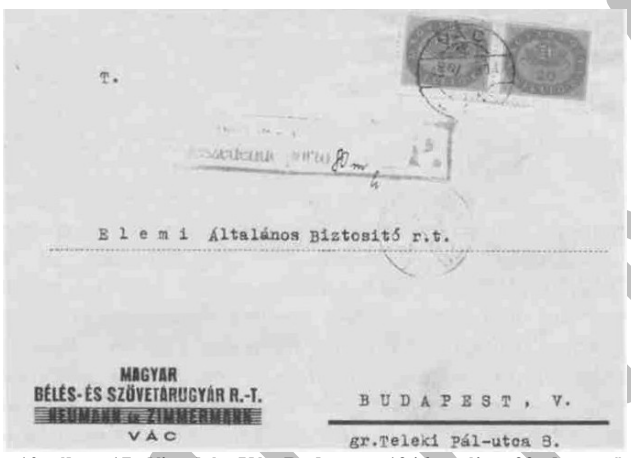
Az 1. díjszabást kivéve „türelmi időszakban" feladott levél minden változásnál létezik, beleértve a 10. és 11. időszakot is. A 10. és 11. periódusból feldolgozott leveleknél hivatalosan ugyan nem volt „türelmi időszak", és azokat meg kellett volna portózni, ám e nélkül is ugyanolyan gyakorisággal léteznek, mint a többi időszakban. (9. ábra) Valójában azt tapasztaltam, hogy az ebből a két díjszabási időszakból származó, megfelelően portózott levelek ritkábbak, mint az anélkül maradt, nem „büntetett" levelek.

MINTA

Az egyetlen magyarázat, amit feltételezhetünk, hogy a postai alkalmazottaknak sokkal nagyobb gondot okozott a portó kezelése, mintsem az elégtelen díjlerovás figyelmen kívül hagyása. Esetleg nem is értesült mindenki az üzletmenet változásáról. E zavar is lehetett oka, hogy a 12 díjszabásban visszaállították a „türelmi időszakot”.

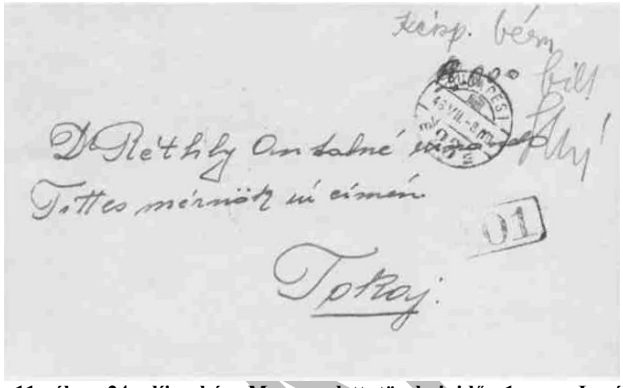
9. ábra 11. díjszabás Levél Nagykanizsáról Szombathelyre, 1946. április 1. Bár egy időszak első napja, mégis helytelen a korábbi iodőszaknak szerinti bérmentesítés, mivel a 10. és 11. periódusban ez nem volt megengedett. Ez a 10. időszak Belföldi képeslapdíjaa 45.000 pengő (túlfizetetés 1000 P.)

10. ábra 17. díjszabás Vác–Budapest, 1946. május 29. büntető portóval. Belföldi levéldíj 120 milpengő, fizetve a 16. időszak díja 40 milpengő. A 80 milpengő hiányt a címzettől szedték be. Megjegyzés: A levelet a megengedett türelmi időn belül postázták, nem lett volna szabad megportózni!

Büntetés: A 12. és 21. közötti díjszabási időszakok mindegyikében három „türelmi nap” volt engedélyezett. Ezekben a díjszabási időszakokban (1946. április 11-től 1946. június 26-ig) a postai küldeményeket portózás nélkül fogadták el továbbításra, ha a korábbi díjat előre maradéktalanul kifizették. Az első három nap után feladott, az akkor érvényes díjszabástól eltérő díjhiányos küldeményt azonban kötelezően csak büntetőportóval kézbesíthették.

A levélen bélyeggel lerótt és a díjszabás időszakában fennálló díj különbözete szerinti portót a kézbesítőnek kellett beszednie a címzettől. (10. ábra)

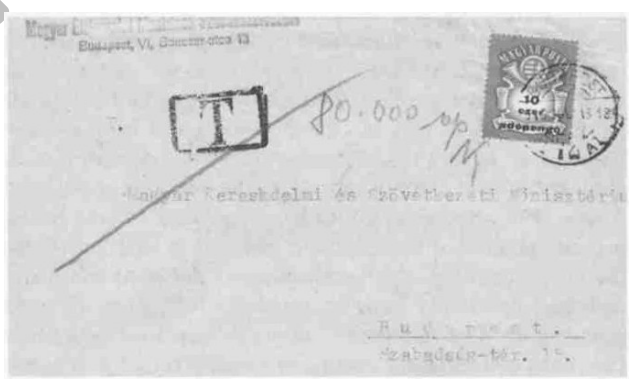

11. ábra 24. díjszabás. Megengedett türelmi idő: 1 nap. Levél Budapestről Tokajba, 1946. július 8. Készpénzzel fizetve a 23. időszak belföldi levéldíja 2000 milliárd pengő. (2.000.000.000.000.000 P.)

A 22–27. periódusban egy „türelmi nap” engedélyezett (a díjváltozás első napján); 1946. július 1-től 1946. július 31-ig. (11. ábra)

A helyesen bérmentesített és feldolgozott türelmi időszak levelet meglehetősen nehéz találni, különösen a három és egy napos időszakokból. (12. ábra)

Az 1990-es évek elején egy információs felmérés[1] feltárta, hogy a hiperinflációból ismert összes levélnek kevesebb, mint 2%-a volt csak türelmi időszakos levelezés. Sajnos nem kérdezték meg a válaszadókat, hogy hány ilyen levelet számoltak össze díjszabásonként. Mivel a megengedett türelmi idők 1-től 15 napig változtak, ezért fontos lett volna ezek gyakoriságát is megtudni, mert csak így rendelkezhetnénk pontos ismeretekkel. Mostanra már csak becsülni lehet az egyes türelmi időszakok leveleinek ritkaságát, abból, hogy hányat láttunk magunk személyesen.

12. ábra. 26. díjszabás,. Engedélyezett türelmi idő: 1 nap.
Budapest, 1946. július 18. (az időszak első napja) díjlerovás: helyi levél díj, 10.000 adópengő. A felvevő postai alkalmazott szerint esedékes 80.000 adópengö portózás tévedés, amit piros zsírkrétával átlósan áthúzva feltehetően a kézbesítő postahivatal ellenőre érvénytelenített.

MINTA

A Hiperinflációt megelőző és követő időszak

A „postatörténeti” szemlélet szerint a hiperinfláció tárgyalása mindig ezekkel az egyértelmű megállapított dátumokkal kezdődik és végződik: 1945. május 1-től 1946. július 31-ig, ami 27 díjszabást fed. Azzal kapcsolatban, hogy mit lehetne és mit nem érdemes figyelembe venni a felvételnél, a következő észrevételeket teszem: Írtam cikket az infláció előtti korszakról (Előfutárok)[1] ami vitaalapként itt is bemutatásra kerül, ahogy a hiperinfláció utáni időszakról szóló rész is.

MUNKÁBAN

Előfutárok

(1945, május 1 előtt)
Az átmeneti időszak – egy kiállítói probléma

(Megjegyzés: A cikk kinyomtatása óta nem látott napvilágot új adat, ezért eredeti formájában van újra közölve.)

Ahogy a második világháború utolsó szakaszában a katonai műveletek mozgó frontja végigszántotta Magyarországot, a frissen felszabadult területeken a posta teljes zűrzavarba került. A postai alkalmazottak elhivatottsága és találékonysága azonban a leküzdhetetlennek tűnő nehézségek ellenére is lehetővé tett némi postai tevékenységet.

Egy postatörténész számára nagy vállalkozás, hogy e területen elmélyedjen, ami teljes elkötelezettséget érdemel. E cikk célja, hogy felvázolja az ebben az időszakban zajló postai tevékenységet, és megnyissa a lehetőséget, hogy a hiperinflációról szóló tárlatba az ilyen leveleket felvegyék.

Az 1945. május 1. és 1946. július 31. közötti időszak általánosan elfogadott a második infláció vagy hiperinfláció időtartamaként Magyarországon. Felmerül a kérdés, hogy helyénvaló-e egy ilyen kiállításon elhelyezni az átmeneti időszak postai kibocsátását és postai felhasználását, azaz az 1945. május 1. előtti anyagokat?

Ha egy filatelista szeretne egy gyűjteményt kiállítani, akkor komolyan kell foglalkoznia a témával, és igazodnia kell bizonyos irányelvekhez. Mivel csábító az átmeneti időszakból származó tételek felvétele az infláció előfutárai közé, alaposan meg kell vizsgálni az irányelveket egy ilyen kiegészítés érvényessége szempontjából. (Azok kedvéért hozzátehetem, akik még nem avattak be a kiállítások rejtelmeibe, hogy egy sikeres kiállító nem akarhat olyat beletenni a gyűjteménybe, amiét a zsűri nem díjaz, vagy ami még rosszabb, emiatt akár pontokat még is veszíthet.) Ezért a helyes válasz megtalálása rendkívül fontos. Jelen írásban az e céllal kapcsolatos meggondolásaimat tárom fel.

Bár egy hiperinflációs kiállítást többféleképpen is fel lehet építeni; ám tapasztalatom szerint a gyűjtemények tipikusan díjszabások szerint rendezettek. Mivel a díjak változása a mögöttes téma, ez válik irányadó szemponttá, amely meghatározza az egyik követendő irányelvet. A postatörténeti kiállítás megköveteli valamennyi bizonyított vonatkozás, mint például a hiperinfláció alatti díjszámítások figyelembe vételét és azok lehető legvilágosabb bemutatását.

Az átmeneti időszak a magyar postatörténetben akkor kezdődött, amikor a szovjet csapatok 1944. szeptember 23-án átlépték a trianoni határt. (Az 1945. január 20-i fegyverszüneti egyezmény kikötötte, hogy Magyarország térjen vissza január 1-jén érvényben lévő határaihoz. 1937-ben, és hogy az ezen időpont után Magyarország által megszerzett összes területet vissza kell adni a többi országnak.) A szovjet Vörös Hadsereg által megszállt területeket felszabadultnak nyilvánították. A felszabaduláskor vagy röviddel azután minden egyes várost megpróbáltak integrálni az adott ország postai szolgálatába. Vizsgáljuk meg, mit tudunk a postai tevékenységről ebben az időszakban, és próbáljunk meg következtetéseket levonni.

Sok történész állítja, hogy az átmeneti időszak a második világháború történelmének része, mivel a békés területeken még háború dúlt az ország egyes részein, ahogy Európában is. Ezzel szemben Magyarország ekkorra gyakorlatilag már elvesztette a háborút, és a fegyverszünet aláírásával megszállt országgá vált, kormányzási jog nélkül. Ez döntő különbséget jelent a postatörténész számára. Miközben az orosz csapatok végigözönlöttek Magyarországon, a postarendszer a felszerelés és munkaerő jelentős részét elvesztve csak nehezen működhetett a frontvonalak mögött. Az egyes helységek ehhez felismerték, hogy az életnek a posta központi irányítása nélkül is tovább kell mennie.

[1] *The News of Hungarian Philately*, October-December, 1995, by Robert B. Morgan

Például Budapestet ennek egy részében szovjet csapatok vették körül, ami miatt ideiglenes postai szervezeteket helyeztek üzembe.

Az észak-erdélyi postai küldemények és tevékenységek jelentették az első problémát. A *Magyar bélyegek kézikönyve* szerint Székelyudvarhely, Máramarossziget, Marosvásárhely, Nagyvárad és Zilah bélyegkiadásai „bár nem a Magyar Postaigazgatóság alatt működtek, de akár magyar, akár román gyűjteménybe is besorolhatók". A mű nem mutat utat rá, hogy az időszakot bele kell-e vonni a második világháború történetébe, vagy külön kezelendő-e, ami a postatörténészek közti vita forrása. A terület hivatalosan csak a fegyverszüneti megállapodással került Romániához, ám e megállapodás előtt már több hónappal megszállták. Mivel a polgári közigazgatással együtt a magyar postarendszer itt maradt része is Romániához került, nem könnyű eldönteni, hogy e téma szerepelhet-e egy magyar hiperinflációs kiállításon.

A történelem e kaotikus korszakának tisztázására Kohalmi Csaba elismert történész, a *The News of Hungarian Philately* folyóirat szerkesztője így próbálta kifejteni: „Észak-Erdély közigazgatását közvetlenül a Vörös Hadsereg bevonulása után a románok vették át. 1944 szeptemberében azonban a Maniu-bandák által az őslakos székely/magyar lakosság ellen elkövetett atrocitásai miatt a szovjetek november elején kiutasították a románokat e területről. A következő négy hónapban 1945 márciusáig Észak-Erdély önigazgatási terület volt. Ezalatt Sztálin azon törte a fejét, hogy visszaadja-e Romániának, vagy felosztja és Magyarországnak is ad belőle egy darabot. Később, 1945-ben Románia javára döntött. A fent említett helyi kérdés az autonómia idejében merül fel meg. Ez a történelmi tény nem változtat a szerző azon megállapításán, hogy e téma nem vehető fel egy magyar hiperinflációs kiállításba. Ugyanez igaz Kárpát-Ukrajnára vonatkozóan is, amely szintén önigazgatási terület volt az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaságba való bekebelezése előtt, valamint a csehszlovákok részére előkészített és a jugoszláv hatóságok részéről újra megszállt területeken."

A következő területek, amelyeket szeretnék megvizsgálni, azok a különböző postai szolgáltatások, amelyek *a trianoni határokon belül felszabadult magyar területen, az átmeneti időszakban* jöttek létre. Ebbe a kategóriába tartoznak az abonyi és nyíregyházi bélyegkiadások, valamint a Békés megyei gyulai *Útőri Futárpos*ta, a debreceni *Miniszterelnöki futárposta* és a *Postazsákok levélzárlatai* zsákok. amit a szórványos vasúti szolgáltatás szállított. Mindezek a tevékenységek a változatlanul magyar postaigazgatás alatt maradt területeken történtek.

Emlékezzünk arra, hogy a hiperinfláció előtti, 1943. július 1- utolsó postadíj-módosítás 1945. április 30-ig volt érvényben, és hogy *a kiállítási gyűjtemény címből következően minden bemutatott levélnek összefüggésben kell lennie az 1945-46-os hiperinfláció díjváltozásaival*. E követelmény nem teljesítése kedvezőtlenül hatna a zsűri értékelésére. Vajon szerepelhetnek-e az alább felsorolt levelek egy ilyen kiállításon előfutárként?

Abony. A szovjet csapatok 1944. november 4-én vették birtokukba a várost. A háború során minden postai vagyon elveszett, vagy a menekülő alkalmazottak elszállították. A legkorábbi ismert levelet 1945. január 16-án adták postára, melynek díját készpénzben fizették ki. Később egy kisebb mennyiségű bélyeg gyűlt össze a környező falvakból, és egy postai alkalmazott vállalta, hogy házi készítésű eszközökkel új értékszámokkal felülnyomja azokat. A felülnyomott bélyegeket 1945. március 31. és május 7. között (néhányat később, május 28-án) használták fel). A felülnyomott címletek példányszáma változó, 5 db (Kossuth 30f) és 580 db (Hadvezérek 3f) között. A pontos mennyiségeket lásd az Kézikönyv 538. oldalán. Amikor a központi postai hatóságok tudomást szereztek erről a felülnyomások eladatlan maradványkészletét lefoglalták, és később eljuttatták a budapesti Bélyegmúzeumhoz. Ennek az érdekes témának a története nagyrészt még feltárásra vár. Minden levél a régi, 1943-as postai díjszabás szerint került feladásra, ezért ezek nem a hiperinfláció korszakának előfutárai.

Nyíregyháza. A szovjet csapatok 1944. október 31-én felszabadították a várost. A heves harcok következtében minden postai vagyon, beleértve a bélyegállományt is, elveszett. A hatóságok parancsot kaptak ideiglenes bélyegek és levelezőlapok sürgős elkészítésére, melyeket 1944. december 16. és 1945. április vége között használtak fel. A bélyegekre egy második kiadásban, sötétvörös „Nyíregyháza" nyomat is került, melyek 1945 februárjának második felében jelentek meg. (13. ábra) Ezekkel a kiadásokkal egyidejűleg önkényesen a díjszabást is megváltoztatták, melyben a levelezőlapok 20f, a levél 40f, az ajánlási díj 80f lett. (Hasonlítsuk össze ezt a hivatalos 1943-as díjszabással, amely belföldi levelezőlapok esetében 18f, belföldi levelek 20 g-ig 30f, és belföldi anyakönyvi díjak 70f.**<u>A díjváltozás miatt, e levelek szerintem a hiperinfláció előfutárainak tekinthetők.</u>**

13. ábra Inflációs előfutár, típus: Nyíregyháza II. kiadás.
Nyíregyházáról Budapestre, 1945. április 10.
Díjlerovás: belföldi levél, 40 fillér.
Körülfogazva legfeljebb 334 bélyeg maradhatott fenn.
Orosz/magyar nyelvű cenzorjel.

MINTAKÉP

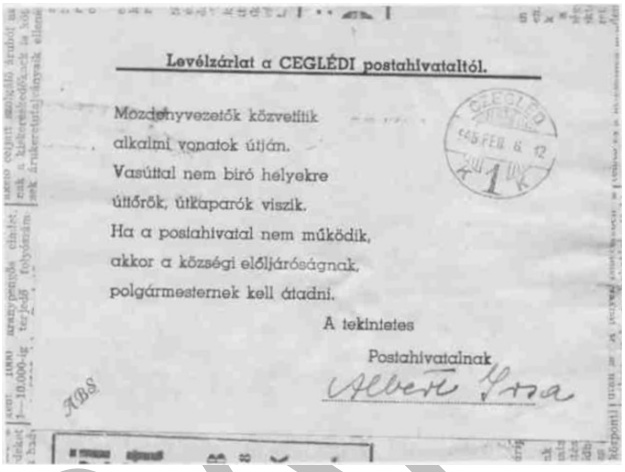
Gyula. Útőri futárposta. A Vörös Hadsereg által „felszabadított" első megye Békés megye volt Délkelet-Magyarországon. A megye főhadnagya, Dr. Varga Csiga Antal rendelkezett a postarendszer felett. Megbízta Pipitz Sándort, a Gyulai Közmunkahivatal ügyvezető igazgatóját, hogy szervezze meg a megye postai szolgáltatását. Ezzel egy időben 1945. január 14-én önkényesen bejelentett egy postai díjszabás módosítását: a helyi levelezőlap 20f, belföldi levelezőlap 40f, helyi levél 40f, belföldi levél 80f, (változtatás a 12f ,18f, 20f, illetve 30f-ről). (14. ábra) A posta katonai útőröket és hóeltakarító munkásokat alkalmazott a küldemények szállításához. Bőrszíjas fogantyúval ellátott fadobozban szállították a postát és körülbelül 8 km-enként átadták az útvonal következő őrének. Ez a szolgáltatás az abban az évben szokatlanul kemény tél ellenére is sikeresen működött. A futárposta működésének megszüntetését 1945. május 15-én rendelte el az új budapesti Központi Postaigazgatóság, bár néhány levélen még több héttel később is megjelentek a jelzéseik. **Mivel az útőri futárposta megváltozott, magasabb postai díjszabással működött, *a hiperinfláció előfutárának tekinthető.***

14. ábra Útőri futárposta levél, Gyomáról Gyulára, 1945. január 26. Az egyik korai keltezésű gyulai speciális 3/A típusú bélyegző piros színhasználata. Duplasúlyú levéléert 1 pengő (készpénz) és 60 fillért (bélyegben) fizettek.

A miniszterelnöki futárposta. A Debrecenben működő Ideiglenes Nemzeti Kormány 1945. január 4-én indította el saját futárszolgálatát. Elméletileg ez csak hatósági használatra szolgált, *postaköltség nélkül*. Ismeretes az is, hogy ez a kormány óva intette a felszabadult területek adminisztrátorait a jogosulatlan postadíj-módosításoktól.

Levélzárlatok: zárócimkék postazsákokra. Bizonyos területeken ahol részleges vasúti szolgáltatás volt elérhető, ideiglenes postai szolgáltatásokat nyújtottak. Ezek a mozgóposták sok esetben csak egy gőzmozdonyból és egy szeneskocsiból álltak, melyek az épen maradt vágányokon szállította a postazsákokat ameddig csak tudták. Minden egyes postazsákhoz, amely néha csak egy nagy borítékot tartalmazott, egy írógéppel készült (később már nyomtatott) cédula utasította a masinisztát, hogy hova adja le a küldeményt. (15. ábra) Ez a szolgáltatás kényszerből jött létre, díjat nem számítottak fel, ezért ezek a történelmi dokumentumok nem tekinthetők a hiperinfláció előfutáraként.

15. ábra Példa postazsák lezárására. Cegléd Alberti Irsának, 1945. február 6. 12 óra. Egy régi újságot használtak fel a csomagoláshoz

Következtetés. Az *átmeneti időszaknak* külön gyűjtési területnek kell maradnia. Csak a Gyulai útőri futárposta és a nyíregyházi küldemények sorolhatók az infláció előfutárai közé, egy hiperinflációs kiállítás csak ezekre térhet ki. Annak megítélése, hogy ezek javítanak-e a bemutatáson, már a zsűrire tartozik. A kiállító feladata azonban gondoskodnia arról, hogy a kiállított oldalak kihelyezett levelek leírásai logikusan és jól *kötődjenek a kiállítás címében megjelölt témához*. Ettől függetlenül az itt említett levelek/iratok *mindegyike* ritkaság, és nagyon kívánatos postatörténeti dokumentum.

15a. ábra. Útőri futárposta, Gyula IV/A. típusú bélyegzőjével. Ajánlott belföldi levél Magyarbánhegyesről Gyulára. 1945. április 5. Önkényes tarifa megfizetése, készpénzben fizetett 1 pengővel. Provizórikus ajánlott ragjegy.

16. ábra: levél a 27. díjszabás utáni „türelmi időszakból". 1946. augusztus 1. Budapestről Svájcba.

A 27. időszak augusztus 31-én ért véget, a posta pedig egy nap „türelmi időt" engedélyezett következő díjszabás első napján. A fizetett díj a 27. időszak külföldi levéltarifája, 1.600.000 adópengő.

17. ábra: 27. díjszabás, Szécsényből Budapestre, 1946. július 30. Belföldi levelezőlap 150.000 adópengő díjhiánnyal.
Portózva 1946. augusztus 1-én, a hiányzó összeg kétszeresével, ami 300.000 adópengő.

A hiperinflációt követő időszak
(1946. július 31. után)

Bár nagyon éles a határ a pengő hiperinflációjának vége (1946. július 31.) és az új pénz, a „forint" 1946. augusztus 1-i bevezetése között, mégis vannak határesetek.

1946. augusztus 1-jén *egy napos* „türelmi időszak" volt, amikor a *27. periódus díját adópengős bélyegekkel lerótt* és postaládába dobott leveleket (16. ábra) büntetőportó nélkül dolgozták fel. Az ilyen levelek (az egynapos átfedés miatt) felvehetők a Hiperinflációba korszak postatörténeti gyűjteményeibe, mivel *a 27. periódus árfolyamát fizették meg rajtuk*. Ugyanez a helyzet a portók esetében is, ha az *a 27-es díjszabást alapján történt*. (17. ábra) E példák nyilvánvalóan ritkaságok.

Elszalasztanék egy lehetőséget, ha nem hívnám fel az olvasó figyelmét arra, hogy egy nagyszerű lehetőséget mutassak be a hiperinfláció utáni (forint) szakgyűjtemény kialakítása. Az ilyen anyagokat jelenleg még nem értékelik teljes mértékben, és a hozzáértő postatörténeti gyűjtő számára sok ritkaság igen kedvező áron beszerezhető. Másrészt, ha egy nyilvánvalóan nagy ritkaságot a korai forintos időszakból egy nemzetközi aukción kínálnak fel, annak megszerzése jelentős befektetést igényelhet.

1999 utolsó hónapjaiban egy ilyen ajánlat volt elérhető a Profila aukción[1]. A levelet 1946. augusztus 4-én adták fel, és a forinton kívül számos adópengős bélyeg is látható rajta. A díjlerovás a teljesen helyes, mivel annak idején érvényben levő a bélyegekkel az első hiperinfláció utáni forint tarifát rótták le. Ez a levél valószínűleg a legritkább példa, amely egy forintos postatörténeti gyűjteménybe bekerülhet.

Mert azonban a hiperinflációs időszak utáni első forint tarifa szerintit, nem szerepelhetne a hiperinflációs *postatörténeti* gyűjteményben. Inkább egy olyan *hagyományos gyűjteménybe* való, ahol maga az adópengős bélyegek használata áll a középpontban. Természetesen ez a levél szintén lehet egy 1946. augusztus 1-jével kezdődő díjszabást is tartalmazó, forint díjszabásokat tárgyaló postatörténeti gyűjtemény „sztárja" is.

[1] Egy modern ritkaság árverésen *The News of Hungarian Philately*, *január-március, és április-június. 2000.*

MINTA

3. A korszak bélyegei és bélyeghelyettesítői

A Hiperinfláció idején forgalomban volt postabélyegek
Gépi bérmentesítések
Készpénz bérmentesítés
Ellenőrzőszámok

MUNKÁBAN

18. ábra: 16. díjszabás
Budapest Kispest, 1946. május 23.
Helyes bérmentesítés a felár nincs figyelembe véve
„75 éves a magyar bélyeg”
Belföldi, ajánlott levél díja
120 milpengö (80 milpengö a hátoldalon).

19. ábra 7. időszak.
Tete-beche (fordított pár) bélyegek csomagszállító levélen.

Csongrádról Kerkatótfalura,
1946. február 13. 6 kg-os csomag gyümölcslekvár tartalommal,
tarifa (10 kg-ig) 15.000 P.

A 100-as nyomtatott bélyegív egymáshoz képest megfordítva egymás mellé nyomott 50-es lemezről készült. Emiatt középen 10 fordított pár keletkezett.

A 3000 pengő kivételével az 15 darabból álló „Újjáépítés” sor minden címletével létezik ilyen pár, melyeket a posta korlátozottan értékesített.

20. ábra 27 díjszabás.

Feladva Budapestről Seewalchenbe, Ausztriába (USA katonai cenzúrával) 1946. július 31-én a hiperinfláció utolsó napján. Az ajánlott levél tarifája külföldre 4.800.000 adópengö – a túlfizetés 200.000 adópengő.

A világon valaha kiadott legnagyobb címletűnek tekinthető bélyeg: az 5 millió adópengő pengőben: 10,00*0,000.000,000.000.000.000.000.000. A bélyeg csak 6 napig volt használatban 1946. július 26-31. között.

A Hiperinfláció idején forgalomban volt postabélyegek

Bár a hiperinfláció kezdetét 1945. május 1-hez kötjük (hiszen ekkor történt az első díjemelés), az időszak bélyegeinek története nem ezen a napon kezdődik. Két limitált példányszámú alkalmi kiadás kivételével 1945. májusáig nem hoztak új bélyeget forgalomba. 1945 májusában csak egyes 1945 előtti kiadások voltak elérhetők. Az 5.1. táblázat időrendben felsorolja az összes érvényes, 1945 előtti postabélyeg kiadást (34. oldal)

Az addig kibocsátott magyar bélyegek mindegyikének volt érvényességi dátuma. Az 1945 előtti kiadások esetében postai rendelet 1945. augusztus 15-ét vagy 1946. június 30-át szabta meg érvényességi határidőnek. Az utóbbi kivonási dátum kihirdetése valóban már csak formális volt, mert 1945 szeptemberére-októberére a megugrott hiperinfláció teljesen alkalmatlanná tette a még meglévő kisebb címletű bélyegeket.

A korszakkal foglalkozó postatörténeti kutatónak alapvető hogy tisztában legyen a hiperinfláció idején használt bélyegek kibocsátási és visszavonási dátumaival.

Az alábbi táblázatokat igyekeztem felhasználóbaráttá tenni. Az egyes bélyegek pontos kibocsátási dátumának elsődleges jelentősége miatt azonban elengedhetetlen, hogy ezek *időrendi sorrendűek* készüljenek.

Külön táblázatok mutatják be az új bélyegképű (5.2), az alkalmi (5.3) és az portó (5.4) kiadásokat. Az összes használt vízjelszám az MBK-ból származik. Kivéve a IX. vízjelű 1939-es Templom I-et és az 1941-es Horthy I-et. valamennyi kiadás X. vízjelű.

Ez a téma nem lenne teljes a csomag (csomag) bélyegpár története nélkül. Valószínűleg az olvasó már hallott a felülnyomott csomagbélyeg-párról, amelyet az 1946. január 14-én kelt „I. betűs" felülnyomás során adtak ki. A megfelelő P.R.T. kiadványok alapján megfogalmazva: a P.R.T. 1946. január 5-i számának címlapján (a betűkkel és számokkal felülnyomott új bélyegkészlettel kapcsolatban) külön címszóval (pirossal nyomtatva!) hívták fel a figyelmet, hogy a korábbi I43.525/A.4. rendelet mostantól kezdve teljes egészében érvénytelen. Az új, külön szabályozást kellett követni. A hatályon kívül helyező rendelet a 6. oldalon, ugyanabban a kiadványban található, az itt következő tartalommal.

A (érvénytelenítő) rendelet arra utasította a hivatalokat, hogy 1946. január 7-én kezdjék meg az új bélyegek használatát. Rögzítette, hogy a háború előtti és visszavont példányokat felülnyomással látták el, melyeknél figyelmen kívül kell hagyni az eredeti bélyegértékeket. A bélyegek felülnyomásai a következők:

MUNKÁBAN

Csak a megadott küldeményekre érvényesek, és névértékükön értékesíthetők az alábbi felülnyomott bélyegek:

1. Helyi levél 20g-ig	'Hl.I.'	80 P
2. Helyi levelezőlap	'Hlp.I.'	50 P
3. Távolsági (belföldi) levél 20g -	'Tl.I.'	120 P
4. Távolsági (belföldi) levelezőlap	'Tlp.I.'	80 P
5. Nyomtatvány 20g-ig	'Any.I.'	30 P
6. Csomag 5 kg-ig, III. IV. vagy V. távolsági zónába	'Cs.5-I.'	600 P
7. Csomag 5 kg-ig, III. IV. vagy V. távolsági zónába	'Cs.10-I.'	1200 P
8. Ajánlási díj (belföldre)	'Ajl. I.'	240 P

Utasította a postahivatalokat, hogy ezek a bélyegek csak arra a küldeménytípusra használhatók, amelyet a (felülnyomás) meghatároz. Minden más felhasználás érvénytelennek minősült, és úgy kezelték, mintha a díjat nem fizették volna . Hivatkozott egy korábbi szabályozásra is, amely lehetővé tette a készpénz bérmentesítésű postai küldemények fogadását, és azt mondta, hogy innentől kezdve ez a lehetőség tagadott.

Ne feledjük, hogy ekkor még mindkét „Csomag" (csomag) bélyeg benne volt ebben a ki *nem adott sorozatban*.

A következő hivatkozás, amelyet a P.R.T. 1946. január 12-i számban jelent meg.1 A nehéz gazdasági körülményeket és a nyomdai nehézségeket okolta, ami miatt egy új felülnyomott bélyegkészletet kellett létrehozni, amelyet a postahivataloknak juttatnának el. *Ezek a felülnyomott bélyegek is csak belföldi küldeményekre és csak arra a küldeménytípusra/szolgáltatásra érvényesek, amelyre kiállították*. A készlet egyes bélyegeit, azok felülnyomásait és névértékeit az alábbiak szerint bocsátották ki:

1. Helyi levél 20g-ig	'Hl.I.'	400 P
2. Helyi levelezőlap	'Hlp.I.'	300 P
3. Távolsági (belföldi) levél 20g	'Tl.I.'	600 P
4. Távolsági (belföldi) levelezőlap	'Tlp.I.'	400 P
5. Nyomtatvány 20g-ig	'Any.I.'	150 P
6. Ajánlási díj (belföldre)	'Ajl.I.'	1.200 P

Az alapul szolgáló bélyegek és korábbi felülnyomások értékét figyelmen kívül kellett hagyni. Egyébként ezt a hat bélyeg a nyilvánosság számára korlátozás nélkül eladható volt.

A fent leírt hat érték mellett a postahivatalok közt további két „Csomag" bélyeg került szétosztásra „Cs.5-I." (30 filléren) és „Cs.10-I." (80 filléren) felülnyomással. A „Cs.5-I." felülnyomás fekete, a „Cs.10-I." piros színű. Ezek a bélyegek egy 5 kg-os, illetve egy 10 kg-os csomag díjának lerovására voltak használhatók, minden tarifa és távolságzónára érvényesen. A 'Cs.5-I.' bélyeg értéke 3.000, míg a 'Cs.10-1.' értéke 6.000 pengő volt.

Csak postai személyzet kezelhette a „Cs.5-I." és Cs.10-I.' felülnyomású bélyegeket. Ezeket szigorú büntetés mellett nem szolgáltathatták ki a nyilvánosság számára. (Scott Q2 és Q5)

[1] P.R.T. 1946, január 12, 12.o. Il. ad 143.525/A.4.

Scott Q2 MBÁ 904 30 fillér en

Scott Q5 MBA 906 80 fillér en

Mindkét bélyeg a Szent Koronát ábrázolja.

Minden „Cs.5-I." vagy „Cs.10-I." bélyeggel ellátott csomagszállító levelet el kellett elkülöníteni, és részletes könyvelési listával együtt külön tárolni. A (csomag) kézbesítő hivatalnoknak kézbesítéskor le kellett választaniuk a csomagszállítók szelvényét és elvégezni ezt a feladatot. Jövőben kiadandó irányelveket jeleztek elő arra vonatkozóan, hogy mit kell majd tenni ezekkel a tárolt szelvényekkel.[2]

Az e bélyegek és a (bélyeggel ellátott) csomagszállítók kezelést végző postai alkalmazottaktól különös gondosságot vártak el, és elvárták, hogy megértsék az e két bélyegre vonatkozó előírások be nem tartása esetén kilátásba helyezett büntetéseket. (21. és 22. ábra)

21. ábra 6. díjszabás, Kispest - Celldömölk, 1946. január 22. 4 kg, 600 g csomag lerótt díja 3.000 pengő. 130 pengő illeték bélyegben (amiből 120 P. a hátoldalon) kifizette a kártya költségét.

[2] Egy későbbi utasítás (P.R.T. 1946. február 23. 12. szám, 101. oldal, 208.042/A.4. rendelet) arra utasította a hivatalokat, hogy a csomagszállítók szelvényeket minden egyes felhasznált bélyeg részletes könyvelési jegyzékével együtt juttassák el a Posta-vezérigazgatósághoz.

22. ábra 6. díjszabás, Makó – Csákvár, 1946. január 19. 15.000P. bejelentett értékre biztosított csomagposta. 8kg-os csomagra 6.000P szállítási és 200 P a biztosítás összesen 6.200 pengő díjfizetés. Az okmánybélyegek tanúsítják az űrlap árának kifizetését.

A „Csomag" „5-I" és „10-I" bélyeget 1946. január 14-én adták ki, és már 9 nappal később, 1946. január 22-én vissza is vonták ezeket.

Külön, még egyszer nyomatékosították a rendeletben, hogy e bélyegek csak olyan küldeményhez használhatók, amilyen célra azokat kiadták. Minden olyan küldemény, amelyet ezekkel a bélyegekkel nem megfelelően látnak el, ki nem fizetettnek vagy csak részben kifizetettnek minősülnek, és a portózás szabályainak megfelelően kezelendő.

A P.R.T. 1945. november 14-i kiadásában megjelent szabályozás, amely lehetővé tettei a postaköltség „Készpénzfizetést" ezen utasítással hatályát vesztette.

Minden óvintézkedés ellenére a Cs.5-I. (30 fil.) és Cs.10-I. (80 fil.) bélyeg előfordul hagyományos postai levélen – ezek olyan ritkaságok, melyekhez szakértő tanúsítványa kifejezetten ajánlott.

Ezt követően a P.R.T. 1946. január 31-i 8. számában, a 204.588/A.4. rendeletben találjuk: Közlemény a „Cs.5-I." és „Cs.10-I.' felülnyomott bélyegek: Az új bélyegek azonos felülnyomással készültek (ezúttal mindkettő fekete festékkel), de az alapbélyegek eltérőek voltak (mindkettő 70 filléres). A korábbi bélyegeket 1946. január 22-én visszavonták; így csak néhány napig voltak érvényben!

Az új változat 1946. január 28-tól volt elérhető és érvényes. A cserebélyeg-pár megvételét korlátozás nélkül engedélyezték a lakosság számára is. A csomagszállítókat az új bélyegek felhelyezésekor már nem kellett elkülöníteni és speciális elszámolási módszerrel készletezni.

Ma már tudjuk, hogy a nem szokványos és akkoriban nagyon sürgős szabályozást azért léptették életbe, mert az eredeti bélyegpár képén Szent István Szent Koronája volt látható, és a kommunista vezetők ezt kínosnak találták az akkor hatalomra került politikai rezsim számára. Ritkaságuk miatt az első „Cs.5-I." és „Cs.10-I." bélyegek is léteznek csomagszállítókon különféle hamis felülnyomások önmagukban, vagy hamis bélyegzésekkel ellátva (173. oldal); szakértői vélemény mindegyikhez javasolt.

A lecserélt (új típusú) bélyegek:

Scott Q1 MBÁ 905 70 fillér en

Scott Q4 MBA 907 70 filléren

Mindkét kiadás alapbélyege 70 filléres.

Kiadva 1946. január 28-án, visszavonva 1946. június 30-án.

1946. február 1-jén adták ki a „Betűs II." típusú nyolc bélyeges felülnyomást, ami egybecsett a 7. díjszabás első napjával. Ez a bélyegsor is csak a belföldi postán volt érvényes, azonos szolgáltatásokra, mint az első kiadásnál. Felülnyomásuk és névleges értékük a következők voltak:

1.	"H1.2."	Helyi levél	2.000 P.
2.	"Hlp.2."	Helyi levelezőlap	1.500 P.
3.	"Tl.2."	Belföldi levél	3.000 P.
4.	"Tlp.2."	Belföldi levelezőlap	2.000 P.
5.	"Any.2."	Nyomtatvány	500 P.
6.	"Cs.5-2."	Csomag 5kg	10,000 P.
7.	"Cs.10-2."	Csomag 10kg	15.000 P.
8.	"Ajánl.2."	Ajánlott	6.000 P.

Ezeket a bélyegeket már korlátozás nélkül lehetett a nyilvánosság számára értékesíteni. A korábban kibocsátott bélyegek a névértékük szerinti árfolyam fizetésére is felhasználhatók lettek, az új felülnyomott bélyegek (II.) azonban csak a megjelölt célra voltak felhasználhatók. 1946. február 1-től tehát az „Betűs I" sor bélyegei már korlátozás nélkül használhatók voltak bármilyen fajta postai küldeményre, névleges értékük szerint. Valójában a postákat ezzel arra ösztönözték, hogy először a korábbi (I.) bélyegeket használják fel, hogy elhasználják a készletüket!

P.R.T. 1946. február 16, 11. szám, 94. oldal, szerint:

Bármelyik felülnyomott „Betűs II." a bélyegek névértékükig használhatók bármely postai szolgáltatáson. A bélyegek felcserélve használhatók más kiadásokkal. Jelen szabályzat (260.500/A.4.) nem ad konkrét időpontot az engedély kezdetére. Ismerjük a megjelenés dátumát (1946. február 16.) és azt is, hogy a rendelet aláírására 1946. február 5-én került sor. Ezzel a nehézkes megszorítások – biztos vagyok benne – minden postai dolgozó örömére megszűntek.

MUNKÁBAN

P.R.T. 1946. április 30. 26. szám, 288. oldal; 223.400/Bgi. rendelet

1946. május 1-jétől (amely egybeesik a 14. díjszabás első napjával) új felülnyomott „Betűs III." bélyegsort adtak ki az alább meghatározott névértékekkel.

1.	Helyi lev.-lap	800,000 P
2.	Helyi levél	1,200,000 P
3.	Távolsági lev.-lap	1,200,000 P
4.	Távolsági levél	2,000,000 P
5.	Nyomtatv. 20gr	400,000 P
6.	Ajánlás	4,000.000 P
7.	Csomag 5 kg	6,000,000 P
8 .	Csomag 10 kg	8.000.000 P

A felsorolt bélyegek bármelyikével a bélyeg névértékéig bármely belföldi postai szolgáltatás díját be lehetett fizetni. A bélyegek korlátozás nélkül felcserélhetők más, korábban kibocsátott és postai érvényes bélyegekkel.

Az U.P.U. Szabályzat szerint mindhárom „Betűs" kiadás csak a belföldi küldeményekre volt érvényes.

Fel kell hívnunk az olvasó figyelmét egy másik bélyegkérdésre, ahol joggal van zűrzavar a gyűjtők között. Az utolsó pengő pénznemű bélyegkiadás a „Galambos" bélyegsor volt (Scott 760-774). E bélyegeket úgy adták ki, ahogy a nyomdák legyártották őket, és ez három olyan címlet kiadásához vezetett, melyek már nem voltak használhatók postai díjlerovásra. A következő történt ugyanis.

Az utolsó postai érvényben lévő pengő címletű bélyeget, a 100.000 milliárd pengőst a 24. díjszabás utolsó napján, 1946. július 11-én helyezték forgalomba. (23. ábra) Így érvényességi ideje mindössze egy nap (plusz egy nap türelmi idő) volt. Ez azért eshetett meg, mert július 12-e már a 25-i díjváltozás első napja volt, és ez egybeesett az adópengő (AP), mint a Posták részéről hivatalosan egyedül elfogadható pénznem bevezetésével is. 1946. július 12-ét követően már nem fogadhattak el pengő címletű bélyeget a postai díjak lerovására.

23. ábra Díjidőszak 24. Budapest, 1946. július 11.

Díjszabás utolsó napja és egyben egy (bélyeg)kiadás első napja – „A lehető legkevesebb bélyeggel" lerótt díj. A „pengő" utolsó napja, mint postán használható monetáris egység..

Ajánlott 2 súlyfokozatú helyi levél díja, 300,000 billió pengő. (300.000.000,000.000.000)

Illusztráció a Magyar Bélyegek Kézikönyvéből

MINTÁBAN

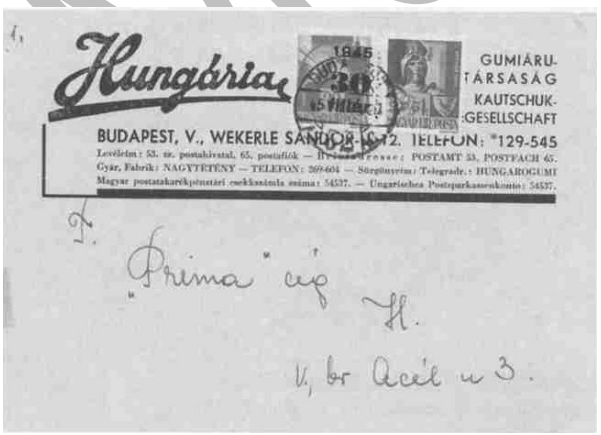
A nyomdászok 1946. július 13-án újabb három bélyeget szállítottak le: 10.000, 50.000 és 500.000 milliárd pengős címlettel. De ezt a három bélyeget még aznap ki is vonták a forgalomból, mivel már nem szolgálhattak díjlerovásra. E bélyegek egyikével sem létezhet tehát szabályos lebélyegzés. Ami azt illeti, hogy miért „adták ki" ezeket, amikor már nem is voltak felhasználhatók, csak találgatni lehet. Feltételezem, hogy a posta a nyomdaköltséget akarta vele megtéríteni, hogy eladta a gyűjtőknek (igen, ilyen gondolatok már 1946-ban is felmerültek a hivatalnokokban).

Figyelmeztetés: az első „Galambos" bélyeget 1946. július 3-án adták ki, és mindegyiket 1946. július 13-án (az összes pengő címletű bélyeg részeként) vonták vissza. A 25. (első adópengős) díjszabás július 12-én kezdődött így a „galambos" címletek érvényes használata a 25. díjszabásban csak az elsőn napon, az egynapos „türelmi időszakban" volt lehetséges. Az ilyen „Galambos" bélyegzővel ellátott borítékokat szakértői tanúsítvánnyal kell ellátni.

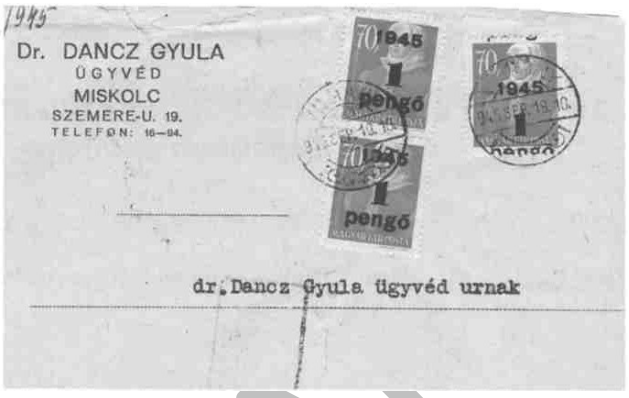
Végső megjegyzések. A hiperinfláció címleteinek összegyűjtése levélen nagy kihívás. Címletek szerint rendezett gyűjteményt levélen a mai napig nem tudnék bemutatnom. Minden címlet egyes használata a ''Betűs" I, II. és III. kiadásokból rendkívüli nehézséget okoz. Szinte lehetetlen lenne megtalálni egybélyeges, pontos díjlerovással. Hasonló gyűjtést el lehet képzelni „Kisegítő" I, II. és III. bélyegekkel is.

K köznapi leveleken találhatók lemezhibás, fordított, felülnyomott vagy tete-beche bélyegeket is, ám ezek szintén ritkaságnak számítanak. (19, 24. és 49. ábra) Szakértői tanúsítvány beszerzése ezekhez is javasolt.

Sok szakgyűjtő keresi a leveleket alkalmi kiadásokkal is. Léteznek ilyenek, de csak „filatéliai futtatás" céljából készültek. Tarifahelyes bérmentesítéssel ezek kiválóak lehetnek kiállítási célra is (18, 70. ábra.) A korai díjszabásokban használt összes, infláció előtti kibocsátott bélyeg közül az 1939. és 1941. évi Templom I. és II. kiadás 30-70 fillér közti címletei ritkán láthatók Hiperinflációs leveleken. (26. és 26a. ábra) Ez vonatkozik az 1941-es Horthy II. 1-2-5 pengő értékekre is. (37. ábra) Az illegális és késői bélyeghasználatról a 9. fejezet 169. oldalán esik szó. (105. ábra) A hiperinfláció korai időszakában két nyomda biztosította a bélyegellátást: az Állami Nyomda és az Athenaum. A levelek e variációinak dokumentálása is nagy kihívást jelentene a gyűjtők számára (25. ábra)

24. ábra 2.díjszabás, Budapest, 1945. augusztus 31.
Kisegítő I. 10 fillér a 4 filléren ordított felülnyomása.

25. ábra 3. díjszabás, Villány–Miskolc, 1945. szeptember 19.
Mindkét nyomda bélyege: a bélyegpár az Állami Nyomdától, és egy bélyeg az Athenaeumtól. Fizetett tarifa a belföldi levéldíj: 10 pengő.

26. ábra. 2. díjszabás, Budapest–Simontornya, 1945. július 27.
Infláció előtt kiadott bélyegek[3] használata, köztük az 1941-es „Templom" kiadás 70 fillérese. Díjhiányos: 30 fillérrel van alulbérmentesítve, mert a belföldi képeslapdíj ekkor 2 pengő volt.

26/a ábra. 3. díjszabás, Pécs-Bonyhád 1945. október 3. Belföldi képeslap díja 6P, lerótt díj 1,14P. Cenzúrázott Pécsett. Érvénytelen bélyeg használata: 30 filléres „Templom" bélyeget 1945. augusztus 15-én kivonták a forgalomból.

[3] Relatív pontértékelést közöl a Magyar Bélyegek Kézikönyve, 284. o. 3.7.4 táblázat.

Table 5.1.
A hiperinfláció idején érvényes, korábbi postabélyegek

MBK[1]	Scott	Type[2]	Címlet	Kiabocsátás	- visszavonás	Mennyiség
1939 Templom I. Megjegyzés: csak ritkán láthatók inflációs leveleken.						
640	546	D	30 f	1939.6.21.	1945.8.31.	
641	547	D	32 f	"	"	
642	548	D	40 f	"	"	
643	549	D	50 f	"	"	
644	550	D	70 f	"	"	
1941. Horthy I.						
690	570	D	1 P	1941.6.18.	1945.8.15.	
691	571	D	2 P	"	"	
692	572	D	5 P	"	"	
1941. Templom II.						
702	587	D	30 f	1941.9.15.	1945.8.15.	
703	589	D	40 f	"	"	
704	591	D	50 f	"	"	
705	593	D	70 f	"	"	
706	595	D	80 f	"	"	
1941. Horthy II.						
717	597	D	1 P	1941.12.18.	1945.8.15.	
718	598	D	2 P	"	"	
719	599	D	5 P	"	"	
1943. Hadvezérek						
743	601	D	1 f	1943.1.1.	1946.6.30.	
744	602	D	2 f	"	"	
745	603	D	3 f	"	"	
746	604	D	4 f	"	"	
747	605	D	5 f	"	"	
748	606	D	6 f	"	"	
749	607	D	8 f	"	"	
750	608	D	10 f	"	"	
751	609	D	12 f	"	"	
752	610	D	18 f	1943.11.22.	1945.8.15.	
753	611	D	20 f	1943.1.1.	1946.6.30.	
754	612	D	24 f	"	1945.8.15.	
755	613	D	30 f	1943.11.22.	1946.6.30.	
756	614	D	50 f	"	"	
757	615	D	80 f	"	"	
758	616	D	1 P	"	"	
759	616A	D	2 P	"	"	
760	616B	D	5 P	"	"	

[1] Numbers in the columns: Scott, or MBK = Magyar Posta- és Illetékbélyegek Katalógusa, Philatclia Hungarica. Budapest 1998. ˜ D = Definitive, C = Commemorative or Charity, PD = Postage Due.

Table 5.1. (folytatás)
A hiperinfláció idején érvényes, korábbi postabélyegek

1943. Templom III.

738	588	D	30 f	1943.1.1.	1945.8.15.
739	590	D	40 f	"	"
740	592	D	50 f	"	"
741	594	D	70 f	"	"
742	596	D	80 f	"	"

1944. Szt. Margit

778	620	D	30 f	1944.1.19.	1945.8.15.

1944. Vöröskereszt I.

779	B171	C	20+20 f	1944.3.1.	1945.8.15.
780	B172	C	30+30 f	"	"
781	B173	C	50+50 f	"	"
782	B174	C	70+70 f	"	"

1944. Kossuth

783	621	C	4 f	1944.3.20.	1946.6.30.
784	622	C	20 f	"	"
785	623	C	30 f	"	"
786	624	C	50 f	"	"

1944. Nagyasszonyok

787	625	D	20 f	1944.8.1.	1946.6.30.
788	626	D	24 f	"	"
789	627	D	30 f	"	"
790	628	D	50 f	"	"
791	629	D	70 f	"	"
792	630	D	80 f	"	"

Table 5.1. (folytatás)
Portóbélyegek

MBK	Scott	Type	Címlet	Kiabocsátás - visszavonás		Mennyiség
1941. Barnaportó I. vj: IX.						
140	J140	PD	2 f	1941.4.17.	1946.6.30.	
141	J142	PD	4 f	"	"	
142	J143	PD	6 f	"	"	
143	J144	PD	8 f	"	"	
144	J145	PD	10 f	"	"	
145	J146	PD	12 f	"	"	
146	J147	PD	16 f	"	"	
147	J148	PD	20 f	"	"	
148	J149	PD	40 f	"	"	
1941. Barnaportó II. vj: X.						
149	J151	PD	2 f	1941.10.15.	1946.6.30.	
150	J152	PD	3 f	"	"	
151	J153	PD	4 f	"	"	
152	J154	PD	6 f	"	"	
153	J155	PD	8 f	"	"	
154	J156	PD	10 f	"	"	
155	J157	PD	12 f	"	"	
156	J158	PD	16 f	"	"	
157	J159	PD	18 f (1944)	"	"	
158	J160	PD	20 f	"	"	
159	J16I	PD	24 f	"	"	
160	J162	PD	30 f (1944)	"	"	
161	J163	PD	36 f (1944)	"	"	
162	J164	PD	40 f	"	"	
163	J165	PD	50 f	"	"	
164	JI66	PD	60 f (1944)	"	"	

Table 5.2.

Forgalmi bélyegek

MBK	Scott	Címlet	(MBK)	Fny/alny.szín	Mennyiség
Kisegítő I. forgalmi kiadás. 25 címlet					
Forg: 1945. június 1. - 1946.június 30.					
Átértékelés fekete (f) vagy vörös (v); alnyomat sárga (s) vagy kék (k)					
820	657	10f/4f	(746)	v/k	8 490 000 db
821	658	10f/10f	(750)	v/k	532 300 db
822	674	10f/12f	(751)	v/s	1 093 200 db
823	675	20f/lf	(743)	v/s	1 086 000 db
824	676	20f/18f	(752)	v/s	1 773 000 db
825	659	20f/20f	(787)	v/k	588 100 db
826	660	28f/5f	(747)	f/k	1 156 900 db
827	661	30f/30f	(755)	f/k	2 841 800 db
828	662	30f/30f	(778)	f/k	1 479 500 db
829	663	30f/30f	(789)	f/k	1 953 300 db
830	677	40f/24f	(754)	v/s	5 597 600 db
831	678	40f/24f	(788)	v/s	438 100 db
832	679	42f/20f	(753)	v/s	3 038 200 db
833	680	50f/50f	(756)	v/s	3 200 000 db
834	681	50f/50f	(790)	v/s	1 005 400 db
835	682	60f/8f	(749)	v/s	5 576 400 db
836	684	80f/80f	(792)	v/s	1 560 400 db
837	665	1 P/70f	(791)	f/k	591 500 db
838	666	1 P/80f	(757)	v/s	1 719 200 db
839	686	1P/1P	(758)	v/s	16 033 100 db
840	687	150f/6f	(748)	v/s	445 200 db
841	668	2P/2P	(759)	v/k	5 389 200 db
842	689	3P/3f	(754)	v/s	3 796 000 db
843	692	5P/5P	(760)	v/s	1 619 000 db
844	671	10P/2f	(744)	f/k	1 480 400 db
Kisegítő II. Fekete átértékelő felülnyomás 1945.					
Forg: július 18. - 1946.június 30.					
850	690	3P/50f	(790)	f/s	6 937 900 db
855	670	8P/20Í	(787)	f/k	7 714 300 db
július 20.					
849	667	2P/4f	(746)	f/k	5 348 000 db

Table 5.2. (folytatás)

Forgalmi bélyegek

július 23.

845	664	40f/10f	(750)	f/k	3 476 000 db
846	683	80f/24f	(788)	f/s	2 876 400 db
847	685	1 P/20I'	(753)	f/s	6 512 000 db
848	688	160P/12f	(751)	f/s	2 538 000 db
856	695	9P/1f	(743)	f/s	1 723 000 db
857	672	I0P/80P	(757)	f h	8 064 200 db
858	673	20P/30P	(789)	f/k	6 425 600 db

július 26

851	669	4P/30P	(755)	f/k	4 326 000 db
852	691	5P/8f	(749)	f/s	3 313 000 db
853	693	6P/50P	(756)	f/s	2 818 000 db
854	694	7P/1P	(758)	f/s	5 300 400 db

Kisegítő III. Fekete átértékelő felülnyomás

Forg: november 8. - 1946.június 30.

860	697	60P/18f	(752)	f/s	6 408 000 db
861	698	I00P/12P	(751)	f/s	6 270 000 db
862	673A	300P/30f	(778)	f/k	2 326 400 db

november 8.

859	696	40P/8P	(749)	f/s	4 510 000 db

Újjáépítés Mennyiség: csak 490.000 teljes sor létezhet.

Forg: november 9 - 1946. június 30-ig.

884	709	20 P	1 815 000 db

november 16.

886	711	30 P	2 360 000 db

november 22.

895	720	500 P	2 260 000 db

november 30.

892	717	200 P	1 503 000 db
896	721	1,000 P	2 014 000 db

december 1.

889	714	100 P	1 522 000 db

december 5.

894	719	300 P	1 943 000 db

december 11.

887	712	40 P	1 411 000 db

december 12.

890	715	120 P	4 972 000 db

december 22.

888	713	60 P	1 320 000 db

1946.

január 7.

893	718	240 P	992 000 db

január 10.

883	708	12 P	510 000 db
885	710	24 P	500 000 db
896	716	140 P	490 000 db

Table 5.2. (folytatás)

Forgalmi bélyegek

Betűs felülnyomás ok. Visszavonva 1946. június 30.

Any.	Nyomtatvány	Tl.	Távolsági levél
Hlp.	Helyi levelezőlap	Ajl.	Ajánlott
Hl.	Helyi levél	Cs.5.	Csomag 5kg.
Tlp.	Távolsági levelezőlap	Cs.10	Csomag 10kg.

		Címlet	(MBK)	Névérték	Fny.színe	Mennyiség
Betűs I.		Érvényben: 1946. június 30-ig				
január 14.						
898	801	Any.I./l f	(743)	150 P	v	
899	807	Hlp.I./8P./20f	(855)	300 P	v	
900	804	H1.I./50F	(790)	400 P	v	
901	813	Tlp.I./4f	(746)	400 P	f	
902	810	Tl.I./10f	(750)	600 P	f	
903	F1[5]	Ajl.I./20f	(787)	1,200 P	v	
904	Q2[6]	Cs.5.I./30f	(755)	3,000 P	f	48 203 db
906	Q5[6]	Cs.l0.1./80f	(757)	6,000 P	v	56 993 db
január 14.						
905	Q1	Cs.5.I./70f	(791)	3,000 P	f	
907	Q4	Cs.l0.I./70f	(791)	6.000 P	f	
Betűs II.		Érvényben: 1946. június 30-ig				
február 1.						
908	802	Any.2./If	(743)	500 P	v	392 000 db
909	808	Hlp.2./8P/20f	(855)	1,500 P	v	1 150 000 db
910	805	H1.2./40f/10f	(845)	2,000 P	v	9 500 000 db
911	814	Tlp.2./4f	(746)	2,000 P	f	3 696 000 db
912	811	T1.2./10f/4f	(820)	3,000 P	f	1 945 000 db
913	F2	Ajl.2./12f	(751)	6,000 P	v	4 360 000 db
február 5.						
914	Q3	Cs.5.2./24f	(754)	10,000 P	f	1 930 000 db
915	Q6	Cs. 10.2./80f	(792)	15,000 P	f	1 964 000 db
Újjáépítés		Érvényben: 1946. június 30-ig				
február 5.						
897	722	3,000 P				2 989 000 db
Köztársaság		Érvényben: 1946. június 30-ig				2 445 000 db
február 5.						
924	723	3,000 P				
925	724	15,000 P				

[5] "Alj.I." (instead of Ajl) error overprint quantity 28,019 (attention: counterfeits exist)

[6] * Stamps picturing the Royal Crown. Restricted use. Validity ends January 22, 1946. Withdrawn February 18, 1946..

Table 5.2. (folytatás)

Forgalmi bélyegek

Lovasfutár		Érvényben: 1946. június 30-ig				1 728 000 db
február 18.						
926	725	4 ezer P				5 148 000 db
928	727	15 ezer P				3 926 000 db
február 25.						
927	726	10 ezer P				4 052 000 db
február 27.						
931	730	50 ezer P				4 040 000 db
március 8.						
929	728	20 ezer P				4 176 000 db
930	729	30 ezer P				4 045 000 db
március 14.						
932	731	80 ezer P				2 038 000 db
március 14.						
933	732	100 ezer P				4 090 000 db
március 18.						
935	734	200 ezer P				6 040 000 db
április 5.						
936	735	500 ezer P				1 990 000 db
938	737	800 ezer P				2 980 000 db
április 15.						
934	733	160 ezer P				1 984 000 db
937	736	640 ezer P				1 728 000 db

Betűs III.		Érvényben: 1946. június 30-ig			
május 1.		* = kék alnyomattal (MBK)			
916	803	Nyomtatvány 20gr/60f./8	(835)	400.000 P	f
917 *	809	Helyi lev.-lap/20f	(787)	800.000 P	v
918 *	806	Helyi levél/1f	(750)	1.200.000 P	f
919	815	Távolsági lev.-lap/4f	(746)	1.200.000 P	f
920	812	Távolsági levél/18f	(752)	2.000.000 P	v
921	F3	Ajánlás/24f	(788)	4.000.000 P	v
922	Q7	Csomag 5kg/2P./4f	(849)	6.000.000 P	v
923 *	Q8	Csomag 10kg/30f	(789)	8.000.000 P	f

Milliós		Érvényben: 1946. június 30-ig	1.700.000 teljes sor lehetséges.	
május 1.				
943	738	1 millió P		2 010 000 db
946	741	4 millió P		2 020 000 db
május 13.				
944	739	2 millió P		2 040 000 db
945	740	3 millió P		1 700 000 db
947	742	5 millió P		1 750 000 db
május 17.				
948	743	10 millió P		2 382 000 db

Table 5.2. (folytatás)

Forgalmi bélyegek

május 20.			
949	744	20 millió P	2 866 000 db
950	745	50 millió P	2 832 000 db
Milpengős		Érvényben: 1946. július 13-ig	1.830.000 teljes sor lehetséges.
május 24.			
951	746	100 milpengő	2 844 000 db
május 25.			
952	747	200 milpengő	3 890 000 db
május 27.			
953	748	500 milpengő	3 446 000 db
június 4.			
954	749	1,000 milpengő	3 826 000 db
955	750	2,000 milpengő	3 310 000 db
957	752	5,000 milpengő	3260.000
június 8.			
956	751	3,000 milpengő	3 148 000 db
958	753	10,000 milpengő	3 228 000 db
június 17.			
959	754	20,000 milpengő	2 044 000 db
960	755	30,000 milpengő	2 130 000 db
június 18.			
961	756	50,000 milpengő	1 830 000 db
Milliárdos		Érvényben: 1946. július 13-ig	1.858.000 teljes sor lehetséges.
június 27.			
962	757	100 milliárd P	1 916 000 db
963	758	200 milliárd P	1 858 000 db
964	759	500 milliárd P	1 900 000 db
Billiós		Érvényben: 1946. július 13-ig	1.858.000 teljes sor lehetséges.
július 3.			
965	760	1 billió P	1 080 000 db
966	761	2 billió P	1 098 000 db
967	763	5 billió P	1 080 000 db
968	764	10 billió P	1 046 000 db
július 5.			
969	765	20 billió P	940 000 db

Table 5.2. (folytatás)

Forgalmi bélyegek

július 7.			
970	766	50 billió P.	1 660 000 db
971	767	100 billió P.	1 048 000 db
972	768	200 billió P.	1 010 000 db
973	769	500 billió P	1 070 000 db
július 10.			
974	770	1,000 billió P	1 034 000 db
július 11.			
977	773	100,000 billió P	623 000 db
július 13.		E naptól kezdve pengőben fizetni már nem lehetett, ezért az alábbi három címletnek nem létezhet érvényes használata.	
975	771	10,000 billió P	568 000 db
976	772	50,000 billió P	578 000 db
978	774	500,000 billió P	568 000 db
Adópengős		Érvényben: 1946. július 31-ig	949.620 teljes sor lehetséges.
július 16.			1 980 000 db
983	775	5 ezer AP	
984	776	10 ezer AP	1 980 000 db
július 17.			1 938 000 db
985	777	20 ezer AP	1 841 000 db
986	778	50 ezer AP	1 938 000 db
július 19.			1 956 000 db
987	779	80 ezer AP	1 940 000 db
988	780	100 ezer AP	1 956 000 db
július 20.			
989	781	200 ezer AP	1 726 000 db
július 23.			
990	782	500 ezer AP	2 428 000 db
július 26.			960 000 db
991	783	1 millió AP	1 004 000 db
992	784	5 millió AP	960 000 db

Table 5.3.

Alkalmi kiadások

Felszabadulás Érvényben: 1946. június 30-ig

1945. május 1. Sárga alnyomat. Quantity: 50,000 sets (13 values)

793	644	10f./1f
794	645	20f./3f
795	646	30f./4f
796	647	40f./6f
797	648	50f./8f
798	649	1P./10f
799	650	150f./12f
800	651	2P./18f
801	652	3P./20f
•802	653	5P./24f
803	654	6P./50f
804	655	10P./80f
		Kék alnyomat.
805	656	20P./1P.
806	631	10f./lf
807	632	20f./3f
808	633	30f./4f
809	634	40f./6f
810	635	50f./8f
811	636	1P./10f
812	637	150f./12f
813	638	2P./18f
814	639	3P./20f
815	640	5P./24f
816	641	6P./50f
817	642	10P./80f
818	643	20P./1P

Bajcsy-Zsilinszky Érvényes 1946. június 30-ig

május 27. Quantity: 300,000

819	B187	1 P. (+ IP.

Béke feláras felülnyomás (4 címlet) Érvényes 1946. június 30-ig

július 23. Quantity: 250,000 sets

863	B175	P. (+9P.)/20f (783)
864	B176	›. (+ 12P.)/4f (784)
865	B177	+ 24 P.) / 50f (785)
866	B178	. (+30P.)/30f (786)

Table 5.3. (folytatás)

Alkalmi kiadások

Szakszervezet (8 címlet) Érvényes 1946. június 30-ig

szeptember 11. Quantity: 50,000 sets

867	700	40 f
868	701	1,60 P
869	702	2 P
870	703	3 P
871	704	5 P
872	705	8 P
873	706	10 P
874	707	20 P

Vértanúk (8 címlet) Érvényes 1946. június 30-ig

szeptember 11. Quantity: 100,000 sets (8 values)

875	B179	2 P. (+2 P.
876	B180	3 P. (+ 3 P.
877	B181	4 P. (+4 P.
878	Bl 82	6P. (+6P.
879	B183	10 P. (+10 P.
880	B184	15 P(+ 15 P.
881	Bl 85	20 P.(+20 P.
882	B186	40 P.(+40 P.

Bélyegjubileum (4 címlet) Érvényes 1946. június 30-ig

szeptember 11. Quantity: 150,000 sets

939	B188	+ 500 ezer P
940	Bl 89	+ 1 millió P
941	B190	1.5 millió P
942	B191	+ 2 millió P

Vasútjubileum (4 címlet) Érvényes 1946. július 31-ig

szeptember 11. Quantity: 100,000 sets (4 values)

979	785	10.000 AP
980	786	20.000 AP
981	787	30,000 AP
982	788	40,000 AP

Table 5.4.
Portó

Az időszakban használt minden portóbélyeg[1] a hiperinfláció előttről származnak. A hiperinfláció kezdetén 5.1 táblázatban felsorolt, felülnyomás nélküli kiadások használata azonban pár hónap alatt célszerűtlenné vált, így ez időszakban leveleken már csak alig fordulnak elő. Emellett 1945. október 24-én minden filléres címletet visszavontak.

MBK	Scott	Címlet	(MBK)	Fny/alny.szín	Mennyiség
Kisegítő portó I. Átértékelés (16 címlet)					
				*Atheneum nyomda vagy *= Állami Nyomda*	
1945.			Kék alnyomat, vörös felülnyomás.		
június 1			Érvényes 1946. június 30-ig		
165	J167	10f/2f (149)		v	660.900
166	J168	10f/3f (150)		v	679.800
167	J169	20f/4f (151)		v	245.700
168	J170	20f/6f (152)		v	27.800
169	J17I	20f/8f (153)		v	416.300
170	J172	*40f/l2f (155)		v	745.800
171	J173	*40f/16f (156)		v	267.500
172	J174	*40f/18f (157)		v	303.100
173	J175	60f/24f (159)		v	1.080.200
174	J176	*80f/30f (160)		v	1.111.800
175	J177	90f/36f (161)		v	534.200
176	J178	*1 P/10f (154)		v	1.583.500
177	J179	*1 P/40f (162)		v	2.198.600
178	J180	*2 P/20f (158)		v	1.744.700
179	J181	*2 P/50f (163)		v	348.500
180	J182	*2 P/60f (164)		v	704.000
Kisegítő portó II. Átértékelés (3 címlet) Érvényes 1946. június 30-ig					
				Készült az Állami Nyomdában.	
			Kék alnyomat, fekete felülnyomás.		
szeptember 28.					
181	J183	10 P/3f (150)		f	1.039.200
182	J184	12 P/8f (155)		f	226.000
183	J185	20 P/24f (158)		f	262.800

[1] Referenciák: M.B.M. IV. kötet 512. old. és V. kötet 691, 726. old
Magyar Béylegek Katalógusa 1871-1971, Philatelia Hungarica, Budapest 1971.
Magyar Posta és Illetékbélyeg Katalógus 1999.
Magyarország: 'Egybélyeges' és "lehető legkevesebb' bérmentesítések az 1945-46 Hyperinfláció alarr.

27. ábra: 5. díjszabás.
Budapest – Pestszentlőrinc, 1946. január 10.
'Egybélyeges' díjlerovás kiegészítése képes reklám-rajzot tartalmazó gépi bérmentesítéssel.
Domestic, Registered letter paid rate 360 P. (Meter 320 P. + adhesive 40 P.

Hátoldal

F **Front**

28. ábra: 18. díjszabás. Budapest – Szombathely, 1946. június 9.
Négszeri gépi bérmentesítés bélyegekkel tarifára kiegészítve.

Távolsági ajánlott levél díja: 1.200 millió pengő.
A gépi bérmentesítés 1946. május 31 (17. díjszabás) amit június 9.ig nem postáztak el (már a 18. díjszabásba esett) (gépi bérmentesítés 360 milpengő + 840 milpengő bélyeges kiegészítés.)

29. ábra: 5. díjszabás. Budapest, 1945. November 16. Reklámrajzos gépi bérmentesítés.
Levélboríték a díjszabás első napja – Levelezés a"türelmi időszakban".
Helyi levél tarifájának díjlerovása a 4. díjszabásban: 40 pengő.

Gépi bérmentesítések

1921-ben az U.P.U. jóváhagyta a bérmentesítő-gépek használatát, melyek rövid időn belül használatba is kerültek Magyarországon.
A hiperinfláció idején használt gépek témáját nagyon kevesen kutatták vagy írták. Ez azért történt, mert a gyűjtők általában kerülik a gépi bérmentesítést, vagy azért, mert e ritka levelek közül csak néhány maradt fenn? Nyilván mindegyet üzleti levelezésre használták, ezért valószínű, hogy ezek a bélyegtelen, gyűjtői szemmel nem vonzó borítékok zömmel papírkosárban végezték. Csak néhány bérmentesítő-gépeket használó vállalkozás volt, amelyik túlélte a háborút, és még kevesebb gép volt működőképes. A harcok befejeztével a postahivatalnak is sürgősebb dolgai akadtak, hogy e gépekre vonatkozó szabályozással foglalkozzon. De mindez általános; lássuk, milyen konkrét információk találhatók.
A Monográfia[1] szerint addig csak háromféle értékbélyegző gép – a Frankotyp (német), a Hasler (svájci) és a Midget (angol) – volt használatban.

A többi típus: Standard, Universal és Postalia nem állítható értékkel rendelkező gépek voltak, amelyek csak meghatározott értékig tudtak nyomtatni. Mivel a hiperinfláció alatt a számjegyek száma rohamosan növekedésnek indult, ebben az időszakban csak az állítható számjegyű gépeknek volt gyakorlati jelentősége.
Példányaim azonban csak a csak három-négy számjegyű Frankotyp gépekről vannak, és mindegyik vörös tintát használt. A HK bélyegző nyomtatott képén[2], közvetlenül a megjelenített dátum alatt, fel kellett tüntetni a kiállító posta engedélyszámát, hogy azonosítani lehessen a gép „szervizelési" (előre fizetett) helyét. Ezért szükség esetén minden ilyen levél könnyen visszavezethető volt a feladó irodáig. A HK bélyegzés mindig ugyanazon a részén (a dátum alatt) jelent meg ez az azonosító jel: „Fr" a Francotyp, vagy „H" Hasler esetében, jelezve a lenyomatot készítő gép típusát és a gép egyedi sorozatszámát. Az ezzel együtt nyomtatott hirdetési részt a postahivatal engedélyével változtatni lehetett. A gépek képesek voltak számolni és kinyomtatni az általuk készített lenyomatok számát.

[1] MBM, vol. I. p.639. vol. IV. p. 71.

[2] HK = hely-kelet

MUNKAÁBRA

A korabeli bérmentesítő-gépek csak három-négy számjegyet tudtak nyomtatni. Amíg a számok a díjemeléseken belül voltak, és nem haladták meg a három-négy számjegyet, addig ezzel nem lehetett gond. E korlátjuk azonban problémássá vált, amikor a hiperinfláció miatt már ennél több számjegyre volt szükség. Az egyre növekvő inflációs számok kezeléséhez a 206.868/A.4. (1946. február 22.) arra utasította a postai bérmentesítő-gépek használóit, hogy 1946. március 1-től kezdve a postai mérőlenyomat legkisebb számjegye 1.000 pengőnek számítson, ezért pl. a mérőóra által nyomott 3 pengő ezentúl 3.000 pengőnek számít.

Ezután minden egymást követő díjmódosító rendelet tartalmazta a díjszorzót. Például a 16. díjszabású időszakban postai rendelet 224.623/4. (1946. május 2.) utasította a tulajdonosokat, hogy május 6-tól kezdődően a szorzószám 100.000 legyen, vagyis hagyjanak ki 5 nullát.

A gépi bérmentesítésű levelekből nincs sok. Az szerző kevesebb mint 30 ilyen darabot látott a hiperinflációból. Ezért ritkaságukról nehéz megalapozott kijelentést tenni. Mindenképp indokolt azonban kijelenteni, hogy a levélborítékon a bélyeges díjlerovás gépi bérmentesítéssel való kiegészítése csak ritkán látható. (28. ábra) és ezek közt az „egybélyeges" díjlerovás gépi bérmentesítéssel kombinálva valószínűleg a legritkább fajta. (27. ábra) Az illusztrált reklámszlogen-lenyomatok pedig végképp ritkán látható gyöngyszemek. (27. és 29. ábra.)

Ezt kifejezetten alátámasztó adatot ugyan még nem találtam, de feltételezem, hogy a szabályzatban említett „értékkártyák" a vállalkozásoknak eladott egyfajta kötelezvények voltak, és a gépekből levonták a felhasznált összeget, amivel gyakorlatilag előre kifizették a postadíjakat.

A szerző nem tud olyan felmérésről, amelyet a gyűjtők kezében lévő gépi bérmentesítésekről készült volna.

A hiperinfláció idején megjelent sok P.R.T. szám közül az 1946. február 27-én kiadottban sikerült találnom a legkorábbi utalást a magasabb számok gépi bérmentesítésre gyakorolt hatásáról. Bár dokumentáltan léteznek korábbi példák, ez a szabályozás közel 10 hónappal a hiperinfláció kezdete (1945. május 1.) után jelent meg.

Ezt, valamint az összes többi előírást az itt következő, 6. táblázat tartalmazza:

6. táblázat

A 8. díjszabásban:
P.R.T. február 27-i 13. szám, 124. o, 206.868/A.4 rendelet.

Az első sorok közlik, hogy mivel a mérőgépek csak három, legfeljebb négy számjegyet tudnak kezelni, az egyre növekvő számok kezelésére jelenleg nem alkalmasak. 1946. március 1-től kezdődően az 1.000-es szorzót kell használni.

Ez a szorzó azt jelenti, hogy a postaszámláló bérmentesítési részében megjelenő legkisebb szám (001) 1.000 pengőt jelent (pl. 3P lenyomat 3.000P) E rendelet alapján a három számjegyű gépeken maximum 999.000; a négy számjegyűeken 9 999.000 pengő nyomtatható.

Ezzel egyidejűleg 10 millió pengő értékű kártyák bocsáttatnak forgalomba.

A bérmentesítő-gépek 1946. március 1-től csak a 10 millió pengő értékkártyákkal dolgozhattak. 1946. március 1. előtt a hivataloknak értesíteniük kell a mérőgéptulajdonosokat erről az új szabályozásról. A jelenleg birtokban lévő, 10 millió pengő alatti értékkártyákról a posták – kötbér nélkül – visszavásárolják a még fel nem használt egyenleget. A hivataloknak minden felhasználónál jól láthatóan rögzíteniük kell a postai naplókban az újonnan kibocsátott értékkártya kezdő dátumát. A gépeken nincs szükség mechanikai változtatásokra.

1946. március 1-től csak azok gépi bérmentesítőgépek használhatók, amelyeken e változtatást elvégezték. Az új 10 millió pengős értékkártyák megérkezéséig a hivatalok a meglévő 1 millió pengő értékkártyákat használják fel, kézzel írt „Új érték 10.000.000 pengő" felirattal, és ami mellé a az iroda HK bélyegzését kell elhelyezni. Az 1 millió pengő értékkártyákat enélkül már nem lehet sem eladni, sem felhasználni.

A 14.díjszabásban:
P.R.T. május 9-i 28, 307, oldal 224,623/4 rendelet.

A Francotyp és Hasler típusú számláló automaták nem tudják kezelni a megemelkedett számjegyű díjváltozásokat. Ezért a P.R.T. 13. számában közzétett 206.868/4. sz. rendeletben meghatározott 1.000-es szorzószámot 1946. május 6-i kezdési dátummal 100.000-re emelik és ezzel egyidejűleg 1 milliárd pengő értékkártyát bocsátanak ki.

A változás lebonyolításának menete változatlan marad, természetesen azzal a különbséggel, hogy a mérőgép legkisebb címlete (001) a jövőben 100.000 pengőt jelent. A gépeken továbbra sincs szükség mechanikai változtatásra.

A még fel nem használt összeget a hivatalok 1 milliárd pengő alatti értékkártyákon visszafizessék. Minden elrendelt más váltószám a P.R.T. 13. számában leírtak szerint marad érvényben.

A jelenlévő nyomtatási nehézségek miatt az új 1 milliárd pengő értékkártyák kiszállítása csúszik, átmenetileg a 100.000 pengő értékkártya használatba vételét rendelik el. A 100.000 pengős értékkártyákra az új egymilliárd pengős értékre történő változtatást vagy kézírással kell rávezetni, vagy erre gumibélyegzőt kell készíteni, de minden esetben az iroda HK bélyegzőjét kell mellé ütni a kártya a kiállításának napjára beállított dátummal.

1946. május 6. után csak a megfelelő új, egymilliárd pengős értékkártyával ellátott bérmentesítő-gépek használhatók.

MUNKÁBAN

A 19. díjszabásban:
P.R.T. június 7-i 36. szám, 395. oldal 232.605/4 rendelet.

Az újabb díjmódosítások szükségessé teszik a Francotyp és Hasler típusú bérmentesítő gépek szorzószámának megváltoztatását. 1946. június 12-től[3] kezdődően a 38-i 224.623/4 sz. rendeletben meghatározott szorzószám ezennel 10 millióra változik.

Ezért a legkisebb címletlenyomat (001) 10 millió pengő (10.000.000 pengő) lesz. 1946. június 12-től csak azon bérmentesítő-gépek lenyomata fogadható el, amelyek az új szorzóval működő, és az újonnan kibocsátott 100 milliárd pengő (100.000.000.000 pengő) értékkártyákkal rendelkeznek.

Az új címletű értékkártyákat eleinte csak a nagyobb irodákat látják el.

A 100 milliárdnál pengőnél kisebb értékű kártyákat visszavonják, felhasználásuk, cseréjük továbbra is a P.R.T.13. számában közzétett 206.868/4. sz. valamint a 28. szám is a 224.623/4. sz. rendeletében leírtaknak megfelelően történik.

P.R.T. június 19-i 38. szám, ll. a 232.605/4. rendelethez

1946. június 12-től (megjegyzés: a dátum változatlan maradt, csak a szorzószám változott, valamint az értékkártya költsége; az előző utasítást június 6-án írták alá, ezt pedig 1946. június 15-én).

A bérmentesítő-gépek lenyomatában a legkisebb címlet 100 millió pengő (100.000.000 pengő) lesz. Ezzel egyidejűleg 1 milliárd pengő (1.000.000.000.000 pengő) értékkártyát bocsátanak ki.

Az 1 milliárd pengőnél kisebb címletű értékkártyákat a postahivataloknak vissza kell juttatniuk a központba.

A 21. díjszabásban:
P.R.T. június 26-i szám 40, 460. o. 235.699/4.

A Francotyp és Hasler típusú bérmentesítő gépeknél a jelenleg használt 100 milliós szorzószám 1946. június 24-től 10 milliárdra változik.

A legkisebb címlet (001) 10 milliárd pengő (10.000.000.000 pengő) lesz, ugyanakkor 100 milliárd pengő (100.000.000.000.000 pengő) értékkártyát bocsátanak ki. A 100 milliárd pengő alatti értékkártyákat visszavonják. A kivont kártyák fel nem használt összegét a korábbi megrendelésekben leírtak szerint kötbér nélkül visszatérítjük.

Az új, nagyobb címletű értékkártyákkal csak a nagyobb postahivatalokat látják el.

A 22. díjszabásban:
Július 9-i 42, szám 484. oldal, 237.608/4. rendelet.

1946. július 2-től[4] a Francotyp és Hasler típusú mérőgépek szorzószáma 1 milliárdra változik. Ezért a legkisebb címletlenyomat értéke (001) 1 milliárd pengő (1.000.000.000.000 pengő). Ezzel egyidejűleg 10.000 milliárd pengő (10.000.000.000.000.000 pengő) címletű értékkártyákat bocsátanak ki. Minden 10.000 milliárd pengőnél kisebb értékkártyát visszavonnak; az ilyen kártya fel nem használt része visszatérítésre kerül, melynek eljárása a korábban leírtak szerinti marad. Az új címletű értékkártyákat csak a nagyobb hivatalok kapják meg.

A 23. díjszabásban:
P.R.T. július 9-i 42, szám 485. old. 238.302/4. rendelet.

1946. július 5-től[5] 10 milliárd pengőre változott a Francotyp és Hasler típusú bérmentesítő gépek szorzószáma. Ezért a legkisebb címlet (001) 10 milliárd pengő (10.000.000.000.000 pengő) lesz.

Ezzel egyidejűleg 100.000 milliárd pengő (100.000.000.000.000.000 pengő) címletű értékű kártyát bocsátanak ki. A 100.000 milliárd pengőnél kisebb címletű értékű kártyákat visszavonják. A kivont kártyák térítésmentes cseréje változatlan marad, mint az előző rendeletben. Az új, nagyobb címletű értékkártyákat csak a nagyobb hivatalok kapják meg.

A 24. díjszabásban:
P.R.T. július 19-i 44, szám 509, old. 238.917/4. sz. július 8-án aláírt rendelet.

1946. július 9-től[6] a Francotyp és Hasler típusú p bérmentesítő gépek szorzószáma 10 milliárdról 1.000 milliárdra változik.

Ezért a legkisebb címlet (001) 1.000 milliárd pengő (1.000.000.000.000.000 pengő) lesz.

Ezzel egyidejűleg 10 trillió pengő (10.000.000.000.000.000.000 pengő) címletű értékkártyát bocsátanak ki. A 10 trillió pengőnél kisebb címletű értékkártyákat visszavonják. A kivont kártyák térítésmentes cseréje változatlan marad, mint az előző rendelésekben is. Az új, nagyobb címletű értékkártyákat csak a nagyobb hivatalok kapják meg.

A 25. díjszabásban:
P.R.T. július 19-i szám 44, 509. o. 239.926/4, sz. július 12-én aláírt rendelet

1946. július 13-án[7] a Francotyp és Hasler típusú p bérmentesítő gépek szorzószámát - a postai díjszabás ütemezett adópengö (AP)-re való átállásával összefüggésben – 1.000-ben állapítják meg. Ezért a legkisebb címlet (001) 1.000 adópengö lesz.

Ezzel egyidejűleg 10 millió AP (10.000.000 adópengő) címletű értékkártyát bocsátanak ki, a 10 milliónál kisebb adópengő címletű értékkártyákat pedig visszavonják.

A bevont értékkártyák térítésmentes átváltási eljárása megegyezik a korábbi megrendeléseknél történtekkel. Az új címletű értékkártyákkal csak a nagyobb hivatalokat látják el.

[3] Megjegyzés: az új díjszabás egy nappal korábban, június 11-én kezdődött.
[4] Megjegyzés: az új díjszabás egy nappal korábban, július 1-én kezdődött.
[5] Megjegyzés: az új díjszabás egy nappal korábban, július 4-én kezdődött.
[6] Megjegyzés: az új díjszabás egy nappal korábban, július 8-án kezdődött.
[7] Megjegyzés: az új díjszabás egy nappal korábban, július 12-én kezdődött.

MINTÁBAN

Meter Impressions.

A szerző eddig a következő méteres lenyomatokat találta. Mint az olvasó látja, e terület széles körben nyitva áll a további kutatások előtt. Minden új leletre vonatkozó adatot nagyra értékelnénk.

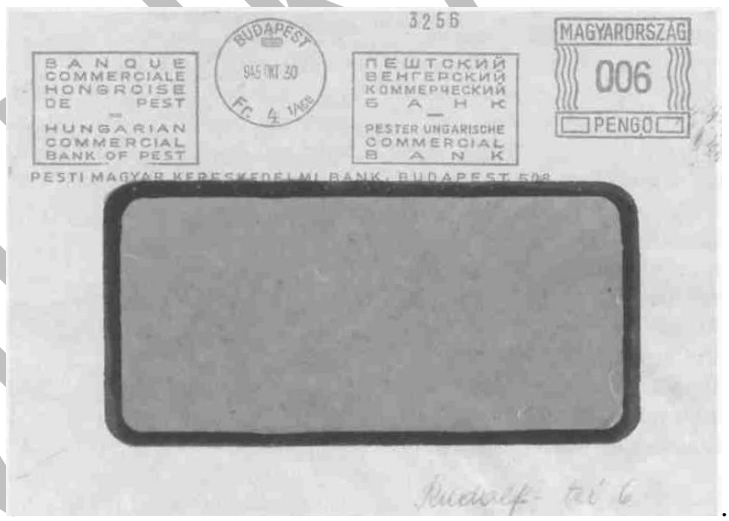
A reklámfeliratok:

BPEST SZÉK. FÖV. ELEKTROMOS MÜVEI
BUDAPEST, V. VÁCZ1-UT 72/74

MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK
BUDAPEST, 507.
UNGARISCHE ALLGEMEINE
CREDITBANK.

BANQUE	in Russian
COMMERCIALE	language
HONGROISE	four
DE PEST	lines
HUNGARIAN	Pesterungarische
COMMERCIAL	COMMERCIAL
BANK OF PEST	B A N K

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK, BUDAPEST

Illusztráció: 28. ábra

TEXTILGAZDASÁGI
IRODA
V. NÁDOR-U. 4.

MINTÁBAN

MAGYAR-OLASZ BANK
R.T.

BANGA UNGARO-ITALIANO
S.A.

OKSZ
AZ 1924 ÉVI XVIII. T.C. ALAPJÁN SZERVEZETT
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE

TELEFON
88-8-06

Illusztráció: 27. ábra

KISTEXT

KISPESTI TEXTILGYÁR R.T.

BUDAPEST, V. SAS-UCCA 16.

29. ábra

JEGYEZZÜNK
HANGYA
ÜZLETRÉSZT!

BIZTOS ÉS JÖVÖDELMEZÖ
A HANGYA KÖZPONTI
ÜZLETRÉSZ

Illusztráció: 30. ábra

19 45
AZ ELSŐ SZABAD
MÁJUS 1.

MUNKÁBAN

30. ábra

BÉLYEGGYÜJTÉSI
PROPOGANDA
ÖSZI
VÁSÁR
BUDAPEST 1945.X.30 - XI. 11.

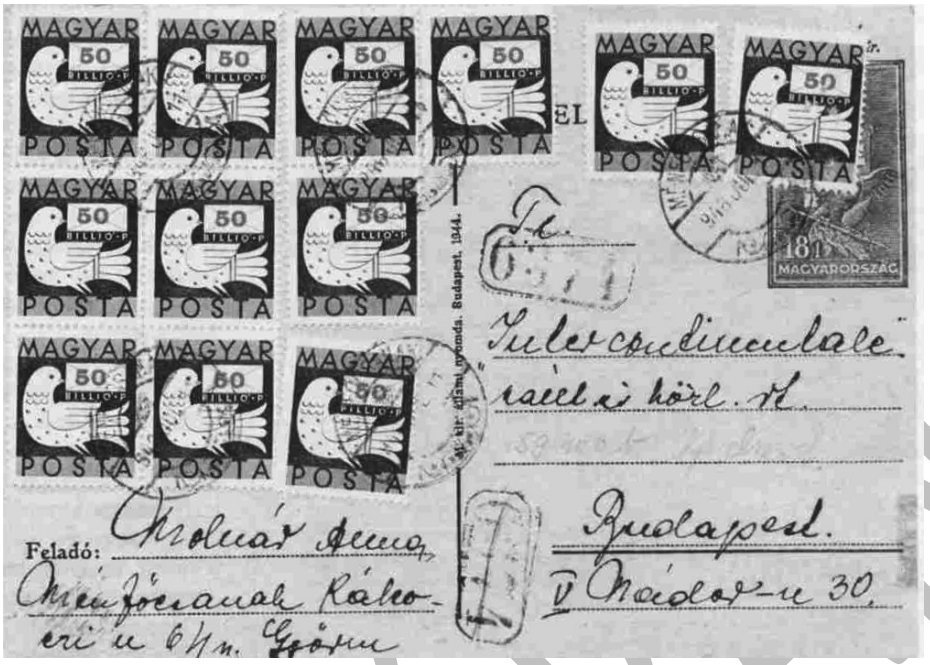

30/a ábra

Végső megjegyzés:

Minden Francotyp gép a rányomtatott díjlerováshoz egy folyamatos sorszámot is nyomtatott. Egy 1946. június 5-I Az levélre 14 lenyomat volt szükséges (ami mindenképpen szélsőséges eset). Megfigyelhető rajta az 1877-től 1890-ig terjedő, folyamatos sorszámozás.

MINTÁBAN

31. ábra: Díjidőszak 24. Ménfőcsanak – Budapest, 1946. július 11. A díjszabás utolsó napja.
A pengő pénznem utolsó napja.
Bélyeggel és készpénz-bérmentesítés kombinátijáéval lerótt díj ('6374' ellenőrzőszám).
Belföldi képeslap díja, 60.000 milliárd pengő. (Bélyeggel 600 milliárd, készpénzzel 59 400 milliárd pengő).
Illusztráció a Magyar Bélyegek Kézikönyvéből

Készpénz bérmentesítés

A második világháború záró szakaszában. Magyarország feldúlt ország volt, számos postahivatalát kifosztották vagy lerombolták. Néhány esetben a postai alkalmazottak a berendezést megőrzésre eltávolították, és amikor biztonságos volt, visszavitték. Más esetekben, amikor egész falvak pusztultak el, az alkalmazottak a menthető eszközöket egy szomszédos faluba vitték. Ez utóbbi eredményezte az ilyen eszközök eredeti szándéktól eltérő helyen történt használatát. Ilyen körülmények között egyes posták elkezdték alkalmazni az első világháború utáni időszak „készpénz-bérmentesítési" módszerét.

Bár az új díjszabás 1945. május 1-jén kezdődött, május folyamán még nem adtak ki új, végleges forgalmi bélyegeket. Alkalmi kiadásként május 1-jén jelent meg a felülnyomott „Felszabadulás 1945" sorozat, május 27-én pedig a „Bajcsy-Zsilinszky-ről" megemlékező feláras bélyeg. Mindkét kiadás erősen limitált volt. A „Felszabadulás 1945"-et nagyon kis mennyiségben (50.000 sorozat) adták ki, amit a gyűjtők hamar felvásároltak. A „Bajcsy-Zsilinszky", esetében azonban nem igen volt pénzük feláras bélyegekre. E helyzet májusban hiányt okozott a forgalmi bélyegekben. A háború előtti bélyegkészlet gyorsan kimerült, és a kisebb posták pedig nem jutottak utánpótláshoz.

A forgalmi bélyegek akut hiánya valamelyest enyhült 1945. június 1-jén, amikor kiosztották az Első felülnyomásos Kisegítő sorozatot. A bélyegek mennyisége azonban nem bizonyult elegendőnek; egyes postavezetők ezért a készpénzes fizetési mód szélesebb körű alkalmazásához folyamodtak, ami arra késztette a postai hatóságokat, hogy rendeletet adjanak ki: "*Átmeneti utasítás bélyeghiány esetén... postai küldemény átvehető készpénzfizetéssel, de ennek a gyakorlatnak 1945. augusztus 31-ig be kell fejeződnie.*"[1] Szigorúan követendő utasítást írtak elő az ilyen esetekre, a mikor ez a gyakorlat alkalmazható: a felvevő ügyintézőnek ezzel összefüggésben egy ellenőrző számot kellett használniuk az alábbiak előírások betartása mellett:

1.) a levelet el kell látnia hivatal HK bélyegzésével,
2.) rá kellett írni a felvett összeget és
3.) szignálni a darabot.

[1] PRT, 1945. augusztus 1, 83.old. 109.680/A.4. rendelet.

MUNKÁBAN

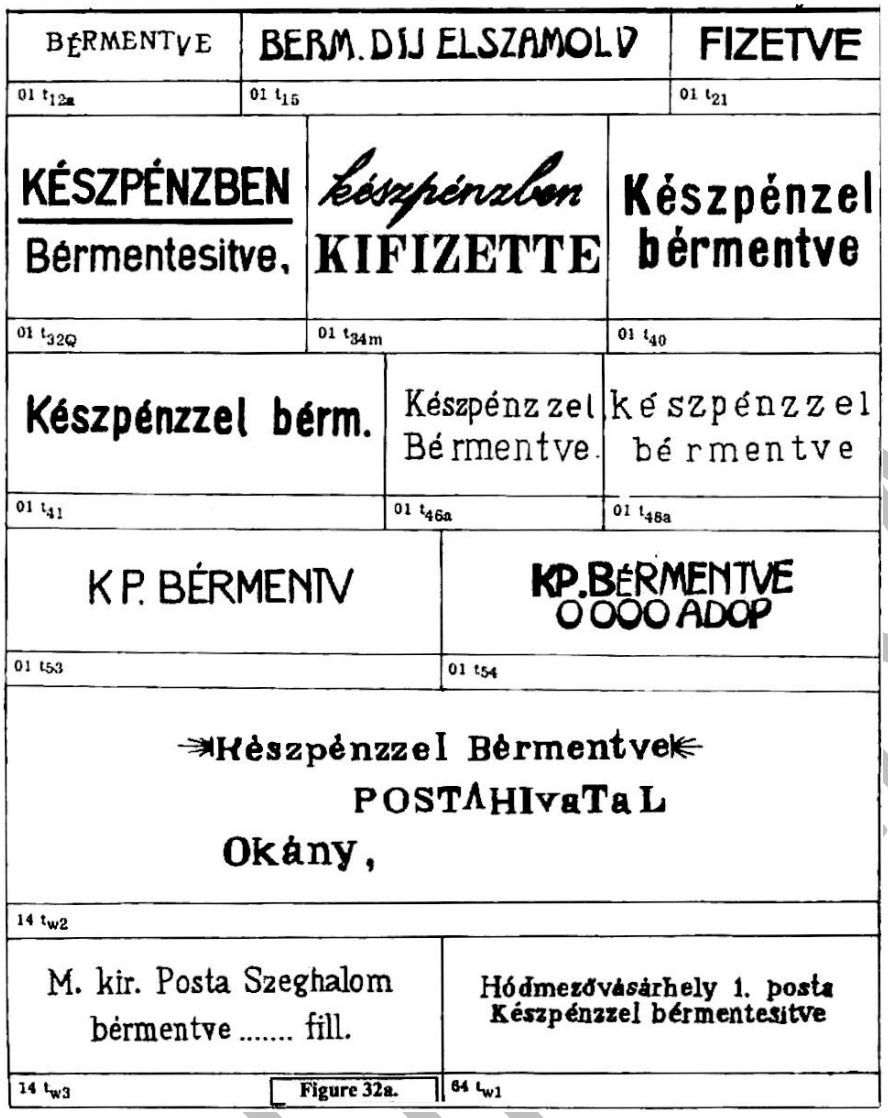

Figure 32a.

Abban az esetben, ha a városi HK nem volt elérhető, akkor a „Készpénzzel fizetett*" dátumbélyegzőt az ellenőrző számmal együtt kellett használni, az elfogadott összeg kézzel való felírása és a szignózás mellett. Később ezt az előírást meghosszabbították (ismét szigorúan csak belföldi használatra) 1945. december 31-ig. Későbbi használat ritkábban fordul csak elő, de égető szükség miatt egyes hivatalok továbbra is alkalmazták ezt a gyakorlatot az új bélyegkészlet megérkezéséig.

Nyilvánvalóan csak kényszerből, és szórványos használatra újra engedélyezték az „ellenőrző számok" használatát, bár az 1920-as évek óta ezt már nem használták.

Az „ellenőrző számok" használatára azért volt szükség, hogy nyomon kövessék a postai továbbításra átvett küldemények készpénzes fizetésének elszámoltathatóságát, amikor nem áll rendelkezésre bélyeg. (33. ábra). Az ellenőrző számok háttértörténete érdekes és figyelemre méltó.

Az ELLENŐRZŐ SZÁMOK vagy ahogy 1922-ben ismerték őket „a befizetett postai díjak nyomon követésére. *(POSTAUTALVÁNY-SZÁMOK):*

a központ egy-egy számot adott ki minden postahivatalnak, és egynél többet néhány nagyobbnak, ahol két vagy három ablak volt feljogosítva a használatára. Az egyes számok hollétét szigorúan rögzítették, és elvesztése esetén új, azonos számú, de eltérő kivitelű cserekészüléket adtak ki. Ezt az eredeti készülék jogosulatlan használatának megakadályozása érdekében tették.

Ezeket a számokat egy adott postai szolgáltatás (bélyegek helyett) átvett készpénz belső ellenőrzésének javítására adták ki. Az ellenőrző számokat használatáról, a készpénzt elfogadó postai alkalmazottnak naplót kellett vezetnie. Ugyancsak felszólították a feldolgozó postai alkalmazottat, hogy a postai küldeményre az ellenőrző szám mellé írja rá aláírását a dátumbélyegző alkalmazásával együtt. Elképzelhető, hogy mennyire nem volt népszerű, hogy az alkalmazottak magukra vállalják ennek a bonyolult és időigényes módszernek a plusz felelősségét, így nem is volt közkedvelt eljárás a közönséges postai küldemények felvételére. Többnyire csak vészhelyzetben használták, amikor a postahivatalban nem volt raktáron bélyeg.

Az ellenőrző szám segítségével a postai hatóságoknak könnyű volt nyomon követni a levél eredetét, és a pénzügyőröknek a befizetett díjak útját.

Ennek az eljárásnak a hiperinfláció postatörténeti jelentőségét a „Magyar Bélyegek Monográfiájában" [2] (M.B.M.) írták le először [3].

Egyes postahivatalok más innovatív módszerekkel kezdtek kísérletezni, például kézzel készített gumibélyegző eszközökkel, sőt, néhányan játéknyomtató készletekből magyarázó szövegbélyegzőket is készítettek. Ezek az ideiglenes példák fontos dokumentumai a háború utáni küzdelemnek, hogy a hivatalok továbbítsák a küldeményeket. Az M.B.M. felsorol több akkor már ismert típust[4]. A megjelenése óta azonban ennél több is napvilágot látott. Csodálatos kihívás lenne leveleket kutatni e téma részletes dokumentálásához, ami fontos postatörténeti teljesítmény lenne.

Az eddig nyilvántartásba vett darabok között a legritkább az, ahol egy bélyeget használnak a díj részleges ‚lerovására, a kézzel feltüntetett „Készpénzben fizetett" bélyegző és az átvett összeg melletti ellenőrző számmal.

[2] by László Pákozdi, eminent Hungarian philatelic researcher
[3] Magyar Bélyegek Monográfiája, (MBM) vol. IV, p.49.
[4] 1971, MBM, vol. IV.p.46.

A következő legritkább változat, amikor több bélyeget használtak (31. ábra), „Készpénzben fizetett” egyenleg az előírt kéziratos jelölésekkel és „Ellenőrző számmal”. Vannak olyan változatok is, amikor egy vagy több szükséges elem hiányzik.

A korabeli bélyeggyűjtők nem ismerték fel a gyors ütemváltozások történelmi jelentőségét. A háború pszichológiai terrorja és a hiperinfláció által okozott napi problémák túlélése elég volt ahhoz, hogy lefoglalja őket. A postatörténet akkoriban nem volt olyan népszerű, mint manapság. A legtöbb levelet szemétként dobták ki, ami a jövő generációi számára hiányt jelent. Könnyen belátható, hogy a „Készpénzben fizetett”, bélyeg nélküli levelek csekély vonzerővel bírtak, és többnyire a fatüzelésű konyhai tűzhelyek aprófa gyújtóst tartalmazó dobozaiba kerültek!

Az 1945-46-os hiperinfláció idején használt „ellenőrző számok” első felsorolását Pákozdi László[5] gyűjtötte össze. Egy későbbi frissítés a *Philatelica* 1981. januári számában jelent meg. Lipták István, aki akkor a *Philatelica* 1987. februári számában publikált, további számokat talált. Solt Hugó írása a *Filatéliai Szemle* 1979. áprilisi számában található „Készpénzzel fizetett” témában.

Figure 32b.

A „Készpénzes fizetés” jelzésű levelek mind a 27 díjperiódusból találhatók. A levelek relatív ritkasági (pont)értékelését a *Visnyovszki Gábor szerkesztette Magyar Bélyegek Kézikönyve* 283 oldaláról átvett, itt látható 3.7.3. táblázat tartalmazza.

The smallest point valuations of "Paid by Cash" covers during the inflation.

Rate schedule	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Point value	12	16	16	30	16	40	40	50	50
Rate schedule	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Point value	70	50	40	80	60	80	60	60	30
Rate schedule	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Point value	40	60	60	30	30	30	24	40	40

E táblázat jelenleg az egyetlen elérhető hivatkozás, amely azonban nem veszi figyelembe az olyan eltéréseket, minta a levél ajánlott, expressz vagy külföldi címzett volta. Személyes megfigyelésem az, hogy a „Készpénzzel fizetett” „ellenőrző számok” használata ritkán szerepel képeslapokon, de nincs magyarázatom rá, hogy miért. (31. ábra) Ez az a terület, ahol szívesen vennénk további kutatásokat és tanulmányokat, amelyek jobban megvilágítanák e borítók viszonylagos ritkaságát.

Az egész „készpénzfizetés” eljárás szerintem lenyűgöző téma a magyarországi hiperinfláció gyűjtőinek.

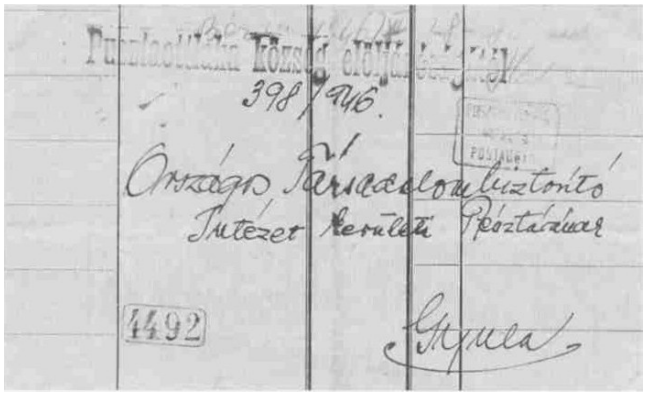
A különböző jelölések származási helyükkel és felhasználási dátumukkal való dokumentálása méltó kihívás. A fel nem fedezett ellenőrző számokat azonban kutatni kell. A meglévő és az újonnan felfedezett jelölések összevonása egy szervezett, elvégzésre váró tanulmány. A szerző készséggel együttműködne egy ilyen vállalkozásban.

A Pákozdi által megkezdett jegyzék aktualizálása érdekében 1990 óta folytatok nemzetközi felmérést, amely jelenleg is folyik. A közreműködő gyűjtők nevét a következőkben sorolom fel, az ellenőrző számok legfrissebb listájával együtt.

Bármilyen további dokumentációt szívesen fogadunk. Kérjük, lépjen kapcsolatba a szerzővel. Ezen „ellenőrző számok” és településnevek újonnan összeállított listáját (7. táblázat) előzi meg egy Orbán Ferenc által közreadott összefoglaló, amely az egyes feljegyzések postai körzeteit (12. oldal) mutatja.

Ellenőrzőszámok

Az „ellenőrző számok” tintaszíne általában fekete, azonban az M.B.M. azonban kékkel, lilával és néhány pirossal közölt példákat. A szerző még nem látott példát más színben, csak feketében. (33. ábra)

33. ábra: 21. díjszabás. Pnsztaottlaka – Gyula, 1946. június 28.. Belföldi hármadik súlyfokozatú levél, díjlerovás 800 milliárd pengő.

M.B.M. IV. a 44–49. oldalon bemutat (32a. és 32b. ábra) és részletez néhány „Készpénzzel fizetett” változatot. A Monográfia szerint ez az akkoriban (1971) ismert lista.

Az eddig feljegyzett egy, két vagy három soros jelölések származási helye:

Battonya
Bácsalmás
Békés
* Békéscsaba
* Békésszentandrás
Csongrád
Debrecen 5.
Elek
Gyula
Hódmezővásárhely 1.
Kelebia 1.
Magyarbánhegyes
Mezőhegyes
Mezőtúr
Okány
Pápa
Rakamaz
* Sarkad
Sarkadi cukorgyár
Solt
Szeghalom
Szegvár
Szigetszentmiklós
Törökbálint
Vésztő

A jelzések téglalap vagy hosszúkás alakú keretben:

Bátaszék
Bódvaszilas
Bucsuszentlászló
Csanádpalota
Csenger
Dévaványa
Gara
* Karcag
Kevermes
Pusztaföldvár
Szarvas
Szentes
Kiskunfélegyháza
Kőröshegy
Makó
Szentes
Mohács 2.
Nagyatád
Nagybánhegyes
Nyírbátor
Tápióbicske
Tápiósáp
Tiszaszőllős
* Törökszentmiklós

A kör alakú gumibélyegző jelölések (városnév vízszintes):

Szentes **Sashalom**

Ismertek további, bizonytalan esetek is.

A „Készpénzzel fizetett” jelzése szövegváltozatai az M.B.M. IV. kötet 45. oldaláról:

* Bélyeg készpénzben leróva
BÉRMENT
BÉRMENTVE
* bérm Díj Címen/Beszedve
* (BÉ) RM.DIJCIMÉN .. BESZ
BÉRM. DÍJ ELSZÁMOLV
FIZETVE
KÉSZPÉNZBEN/Bérmentesítve (line between)
készpénzben bérmentesítve
....P elszámolva.... t.a.
készpénzben/KIFIZETTE
Készpénzzel/bérmentesítve
Készpénzzel bérm.
KÉSZPÉNZZEL/BÉRMENTESÍTETT
KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTETT
KÉSZPÉNNZEL/BÉRMENTESÍTVE
KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
Készpénzel/Bérmentve
Készpénzzel/Bérmentve
* Készpénzei bérmentve
készpénzzel Bérmentve
< … > fillér <és dátum>
KÉSZPÉNZELBERM
KÉSZP-BERM
* Kp.bérment.
KP. BÉRMENT.
KP. BÉRMENTVE
KP. BÉRMENTVE/....0000ADOP
KIFIZETTETETT
* KIFIZETETT
KIFIZETVE

* a szerző felfedezése.

Néha szerepelt a származási hely:

<származási hely>/ készpénzzel bérmentesítve
Készpénzzel Bérmentve/ ....POSTAHIvaTaL/<származási hely>
M. Kir. Posta (származási hely) bérmentve ....fill.

Felhívjuk a figyelmet, hogy sok más jelölés is létezhet. A szerző értékeli a nem listázott jelölésekről szóló jelzéseket, hogy azok jövőbeni frissítésekben is szerepelhessenek.

A Bélyeglexikon[7] szerint 1920 és 1951 között a következő postai körzetek (12. oldal) kaptak csoportszámot. Lehet találni a kijelölt helyükön kívül illegálisan használt számokat, de ez ilyen használat csak ritkán fordul elő:

1 - 895	Budapest
2000 - 2830	Debrecen
4000 - 4393	Szeged
5000 - 5735	Pécs
6000 - 6892	Sopron

MUNKÁBAN

7. táblázat
Ellenőrző számok összesítése
/szerkesztette Robert B. Morgan, állapot: 2003.11.3

Bp 15 Budapest 509
Bp 16 Budapest 4.
Bp 17 Budapest 4.
Bp 18 Budapest 4.
Bp 25 Budapest 4.
Bp 28 Rétság
Bp 33 Budapest 112.
Bp 43 Budapest
Bp 44 Budapest 4.
Bp 45 Budapest 4.
Bp 66 Kétbodony
Bp 67 Baracs
Bp 80 Dorog
Bp 82 Budapest 4.
Bp 85 Budapest 4.
Bp 91 Pásztó
Bp 94 Budapest 4.
Bp 100 Gyón
Bp 101 Alag
Bp 105 Budapest 4.
Bp 108 Budapest 4.
Bp 109 Budapest 103.
Bp 112 Budakeszi
Bp 121 Budapest 40.
Bp 123 Budapest 30.
Bp 125 Budapest 32.
Bp 127 Budapest 63.
Bp 129 Budapest 66.
Bp 131 Budapest 71.
Bp 134 Budapest 75.
Bp 138 Budapest 85.
Bp 146 Budapest 97.
Bp 155 Budapest 115.
Bp 158 Budapest 502.
Bp 159 Budapest 88.
Bp 160 Budapest 700 B.
Bp 162 Budapest 702.
Bp 172 Budapest 508.
Bp 175 Budapest 43.
Bp 177 Budapest 80.
Bp 178 Budapest 99.
Bp 183 Csillaghegy
Bp 190 Csákvár
Bp 192 Budapest 26.
Bp 196 Budapest 112.
Bp 198 Dunaharaszti 1.
Bp 199 Dunakeszi
Bp 200 Budapest 112.
D 209 Vezseny
Bp 210Rimócü.
Bp 2lOSzécsény
Bp 214 Székesfehérvár 3.
Bp 220 Gödöllő
Bp 223 Gyömrő
Bp 224 Szob
Bp 228 Budapest 55.
Bp 230 Tokod 2
Bp 232 Budapest 4.
Bp 234 Budapest 4.
Bp 237 Budapest 4.
Bp 238 Kiskunlacháza
Bp 242 Kistarcsa
Bp 244 Budapest 4.
Bp 246 Kálóz
Bp 247 Kápolnásnyék
Bp 250 Budapest
Bp 260 Kisterenye
Bp 262 Martonvásár
Bp 264 Kálóz
Bp 272 Nagykáta
Bp 280 Mór
Bp 283 Pécel
Bp 291 Budapest 10.
Bp 296 Budapest 13.
Bp 304 Rácalmás
Bp 306 Ráckeve
P 309 Révfülöp
Bp 310 Rákospalota 1.
Bp 313 Rákoshegy
Bp 314 106a Rákospalota 2.
Bp 316 Budapest 502.
Bp 320 Sashalom
Bp 321 Nyergesújfalu
Bp 323 Pestszentimre
Bp 325 Szentendre
Bp 327 Budapest 61.
Bp 332 Sárbogárd
Bp 347 Székesfehérvár 106a
Bp 349 Törökbálint
Bp 355 Tápiószele
Bp 372 Budapest 112.
Bp 373 Budapest 112.
Bp 374 Vámosmikola
Bp 379 Vecsés
Bp 394 Csákyliget
Bp 398 Budapest 13.
Bp 401 Budapest 28.
Bp 402 Alcsút
Bp 406 Eternitgyár ü. (Nyergesujfalu)
Bp 414 Pesthidegkút 1.
Bp 415Sárosd
Bp 416 Szolgaegyháza
Bp 417 Tápiógyörgye
Bp 418 Túra
Bp 420 Veresegyház
Bp 426 Budafok
Bp 430 Ipolytölgyes
Bp 434 Albertfalva
Bp 451 Kóka
Bp 458 Nádasladány
Bp 474 Pilismarót

Bp 475 Piszke
Bp 482 Süttő
Bp 500 Dánszentmiklós
Bp 512 Boldog
Bp 517 Cserhátszentiván
Bp 521 Domony
D 532 Glód pü.
Bp 552 Magyarnándor
Bp 569 Penc
Bp 582 Sárszentmihály
K 584 Szigetmonostor (Pákozdi)
K 584 Mezőcsát
Bp 594 Uri
Bp 609 Előszállás
Bp 624 Tápiósáp
Bp 626 Zsámbok
Bp 661 Ecséd
Bp 665 Csány
Bp 670 Detk
Bp 685 Gyöngyöspata
Bp 694 Karácsond
Bp 709 Cece
Bp 712 Soroksár
Bp 720 Óbarokpuszta ü.
Bp 724 Szabadbattyán
Bp 732 Jászjákóhalma
Bp 741 Szurdokpüspöki
Bp 746 Újhartyán
Bp 748 Vámosgyörk
Bp 759 Baross Gábor-telep
Bp 767 Budapest 10.
Bp 775 Hasznos
Bp 780 Tápiósüly
Bp 790 Gánt Ü.
Bp 804 Selyp
Bp 807 Inota,
(Hontvarsány a Háb.538 helyett)
Bp 815 Alsódabas
Bp 816 Rákoscsaba 1.
Bp 823 Velence
Bp 825 Tatárszentgyörgy
Bp 828 Bia
Bp 829 Csömör
S 831 Börcs
Bp 834 Budapest 3.
Bp 835 Budapest 3.
Bp 836 Budapest 3.
Bp 837 Jobbágyi
Bp 838 Ócsa
Bp 840 Budapest 17.
Bp 844 Soponya
Bp 846 Lőrinci
Bp 856 Iváncsa
Bp 860 Zebegény
Bp 865 Nagytétény
Bp 874 Dömös
Bp 884 Sárkeresztúr
Bp 886 Árpádföld
Bp 889 Tinnye
Bp 892 Anasztáziapuszta Ü.
Bp 895 Dunakisvarsány,
(A Háb.411 helyett)
Bp 897 Budapest 500
Bp 898 Baracska
K 1010Bakta
K 1016 Encs,(A Háb.3028 helyett)
K 1020Erdőbénye
K 1027 Erdőhorváti
K 1029 Felsögagy
K 1030 Felsőnyárád
K 1031 Felsőméra
K 1032 Felsőtárkány
K 1033 Felsőzsolca
K 1034 Fony
K 1037 Forró
K 1038 Füzérkomlós
K 1052Gesztely
K 1053 Gibárt
K 1054Girincs
K 1058 Gönc
K 1060 Göncruszka
K 1061 Halmaj
K 1062 Hejce
K 1063 Hejőbába
K 1064 Hernádkércs ü.
K 1065 Hernádvécse
K 1066 Hidasnémeti
K 1067 Hidvégardó
K 1068 Homrogd
K 1072 Igrici ü.
K 1078 Józseftanya ü.
K 1079 Karcsa ü.
K 1081 Korom ü.
K 1082 Kupa ü.
K 1084 Megyaszó
K 1085 Mezőzombor
K 1086 Mucsony
K 1087Nagyiván
K 1088 Nagykinizs. ü.
K 1089Nagyrozvágy
K 1090 Novajidrany ü.
K 1091 Olaszliszka
K 1092 Ond ü.
K 1094 Pétervására
K 1095 Poroszló,
(A Háb.3086 helyett)
K 1096 Ragály
K 1097 Révleányvár ü.
K 1098 Sajóecseg
K 1099 Sajószöged
K 1106Selyebü.
K 1109 Szentistván
K 1117 Szentistvánbaksa ü.
K 1128 Szirmabesenyő
K 1136 Taktaharkány
K 1139 Tállya
K 1146 Telkibánya
K 1148 Terpes
K 1169 Tiszafüred
K 1190 Tiszaszederkény
K 1191Tiszaluc
K 1211 Tömör ü.
K 1213 Tornanádaska
K 1215 Újcsanálos
K 1227 Vatta
K 1228 Zemplénagárd
K 1245Vilmány
K 1250 Vizsoly
K 1267 Szihalom
K 1268 Tarnalelesz

Sz 1412 Pálmonostora
K 1630 Büdszentmihály
D 2010Kisvárda (Pákozdi)
D 2017Kisvárda
D 2019 Nyíregyháza 1.
K 2023 Eger 1.
D 2024 Karcag
D 2030 Debrecen 6.
D 2034 Berettyóújfalu
D 2035 Nyíregyháza 2.
D 2038 Devecser
Bp 2041 Csömör
D 2046 Debrecen 5.
D 2047 Debrecen 3.
D 2048 Debrecen 5.
D 2050 Debrecen 6.
D 2052 Debrecen 7.
D 2055 Dévaványa
D 2056 Bercsényifalva
D 2072 Balmazújváros
D 2073 Álmosd
D 2074 Biharugra
D 2076 Csökmő
D 2077 Dombrád
D 2078 Földe
D 2079 Hajdúszovát
D 2080 Komádi (A Háb.2114 helyett)
D 2081 Kötegyán
D 2082 Nagydobos
D 2085 Nádudvar
D 2086 Pátroha
D 2087 Pocsaj
D 2088 Rakamaz
D 2089 Sáp
D 2090 Tiszabura
D 2091 Tiszacsege
D 2092 Karcag
D 2093 Vállaj
D 2094 Vezseny
D 2097 Biharkeresztes
D 2101 Debrecen 2.
D 2102 Debrecen 2.
D 2103 Debrecen 1.
D 2104 Debrecen 1.
D 2105 Debrecen 1.
D 2106 Debrecen 1.
D 2107 Csenger
D 2109 Debrecen 1.
D 2112 Nyíregyháza 2.
D 2116 Derecske
D 2118 Nyíregyháza 1.
D 2119 Nyíregyháza 1.
D 2120 Nyíregyháza 1.
D 2121 Ártánd
D 2124 Barabás
D 2125 Dögé
D 2126Gáboján
D 2127 Gégény
D 2128 Hajdúszoboszló
D 2131 Fehérgyarmat
D 2132 Jármi ü.
D 2133 Körösnagyharsány,
(A Háb. 2454 helyett)
D 2134 Körösszegapáti
D 2135 Lónya
D 2138 Kunmadaras
D 2139Mezösas
D 2140 Nyírcsaholy
D 2141 Nyírpazony. Ü.
D 2142 Szentpéterszeg
D 2143 Tiszavárkony
D 2144Váncsod
D 2146 Borbányaszöllő ü.
D 2149 Felsőszászberek
D 2151 Nyírmada
D 2152 Folyás pu.ü.
D 2153Kécskeü.
D 2154 Nagycsere pu.ü.
D 2155 Ohat-Pusztakócs pu.ü.
D 2156 Szentmargitpuszta pu. ü.
D 2158 Polgár
D 2159 Nagyléta
D 2160 Tiszadada
D 2164Tiszadob
D 2165Zsadány
D 2166 Nyíradony
D 2169 Tiszalök
D 2170 Tiszaeszlár
D 2171 Büdszentmihály
D 2181 Tarpa
D 2182Balkány
D 2187 Hajdúszoboszló
D 2194 Újfehértó
D 2200 Vaja
D 2202 Kenderes
D 2206 Kemecse
D 2210 Tiszaszentimre
D 2211 Törökszentmiklós
D 2215 Hajdúböszörmény, (Bátyú, a Háb.2182 helyett)
D 2226 Tiszavárkonyi szöllők. ü.
D 2242 Mátészalka
D 2243 Konyár
D 2244 Vasmegyer
D 2246 Bashalom pu.ü.
D 2253 Nagykálló,
(Fancsika, a Háb. 2151 helyett)
D 2261 Bakonszeg,
(Holubina, a Háb. 2454 helyett)
D 2263 Hajdúnánás,
(Alsóhunkoc, a Háb.2185 helyett)
D 2271 Iregszemcse
D 2291 Püspökladány
D 2294 Sarkadi cukorgyár
D 2297 Berettyószentmárton
D 2324 Sarkad
D 2332 Kaba
D 2334 Újráz
D 2338 Vásárosnamény
D 2349 Kokad
D 2350 Tiszadada
D 2358 Panyola ü.
D 2372 Záhony
D 2402 Fúrta
D 2407 Báránd
D 2413 Hajdúszoboszló Gyógyfürdő
D 2415 Heczinda
D 2417 Hosszúpályi
D 2422 Bihartorda
D 2434 Auguszta-szanatórium Debrecen

D 2446 Kotaj
D 2462 Kótpuszta pu.ü..
D 2492 Nyírtass
D 2494 Nirgelse
D 2525 Tiborszállás pu.il.
D 2528 Túristvándi
D 2534 Ujirász
D 2576 Berekfürdőtelep ü.
D 2577 Fényeslitke
D 2585 Hajdúdorog,
(Alsóverecke, a Háb. ? helyett)
D 2586 Hajdúhadház
D 2587 Bökönyi
D 2588 Nyírbátor
D 2590 Darvas
D 2591 Geszt
D 2592 Mezögyán
D 2604 Levelek
D 2615 Petri telep ü.
D 2633 Méhtelek ü.
P 2641 Csömödér
D 2695 Pusztadobos ü.
D 2720 Tépe
D 2754 Mezőpeterd
D 2755 Encsencs ü.
D 2763 Monostorpályi
D 2765 Macs ü.
D 2766 Nyírmeggyes
D 2780 Pusztagyenda
D 2785 Szerep
D 2788 Tomyospálca
D 2791 Aporháza ü.
K 2792 Irhóc (Máramarosi közig, kirendeltség)
K 2815 Görbeházpuszta ü.
D 2833 Kéthalom pu.ü.
K 2833 Kisfástanya pu.ü.
D 2852 Tiszakerecseny
K 2957 Tikostanya ü.
D 2975 Bocskaykert pu.ü.
K 3006 Bélapátfalva
K 3007 Sajószentpéter
K 3023 Eger 1.
K 3024 Eger 1.
K 3025 Eger 1.
K 3035 Görömbölytapolca
K 3038 Heves
K 3039 Eger 1.
K 3040 Sárospatak
K 3061 Mezőkeresztes
K 3069 Miskolc 4
K 3070 Miskolc 5
K 3071 Miskolc 6
K 3072 Miskolc 7
K 3073 Verpelét,
(Nagygeresd, a Háb. 3120 helyett)
K 3075 Putnok
K 3079 Ózd
K 3083 Miskolc 3.
K 3095 Rudabánya
K 3097 Sajószentpéter
K 3107 Szikszó
K 3114 Tokaj
K 3118 Újdiósgyőr
K 3121 Eger
K 3256 Aldebrő
K 3283 Bodrogolaszi
K 3286 Diósgyőri vasgyár,
(Boly, a Háb. 3021 helyett)
K 3313 Erk
K 3316 Felsődobsza
K 3350 Győr 3.
K 3363 Abaújkér (Kisgeres, a Háb. 3252 h.)
K 3373 Andornaktálya
K 3378 Abaújszántó
K 3383 Bodvaszilás
K 3393 Monok
K 3397 Boldogkő váralj a
K 3404 Ormospuszta pü..
K 3405 Disznóshorvát
K 3408 Pálháza
K 3425 Sarud
K 3447 Egerbakta
K 3454 Tamabod
K 3503 Szászfa ü.
K 3504 Egercsehi
K 3508 Egerszólát
K 3514 Felnémet
K 3517Mezőcsát
K 3519 Mezőnagymihály
K 3530 Füzesabony
K 3538 Amót ü.
Sz 4000 Baja 1.
Sz 4008 Dombegyház
K 4041 Abony
Sz 4072 Füzérkomlós
Sz 4046 Hódmezővásárhely 1.
Sz 4047 Hódmezővásárhely 1.
Sz 4050 Soltvadkert,
(Újvidék 2, a Háb. 4110 helyett)
Sz 4056 Körösladány
Sz 4057 Mezőhegyes
Sz 4061 Bácsalmás
Sz 4064 Makó
Sz 4066 Szeged 1.
Sz 4067 Battonya
Sz 4068 Békés
Sz 4071 Szentlőrinc
Sz 4072 Füzérkomlós
Sz 4074 Szeged 1.
Sz 4077 Szeged 1.
Sz 4081 Csanádapáca
Sz 4082 Csanádpalota
Sz 4083 Szeged 1.
Sz 4084 Szeged I.
Sz 4086 Szeged 1.
Sz 4088 Csongrád
Sz 4091 Tótkomlós
Sz 4093 Dunavecse
Sz 4094 Szeged 1.
Sz 4095 Szeged 1.
Sz 4098 Dombegyház
Sz 4099 Solt
Sz 4100 Ambrózfalva
Sz 4101 Sándorfalva
Sz 4104 Endrőd
Sz 4105Túrkeve
Sz 4107 Szegedi.
Sz 4108Ujkécske
Sz 4109 Újkígyós
Sz 4111 Földeák

Sz 4112 Füzesgyarmat
Sz 4114Ujszász
Sz 4117Gara
Sz 4119 Szeged, 3
Sz 4120 Nagykamarás
Sz 4125 Hódmezővásárhely 2.
Sz 4128 Bácsborsod
Sz 4131 Kiszombor
Sz 4133 Izsák
Sz 4139 Kerekegyháza
Sz 4140 Kiskörös
Sz 4154 Kunszentmárton
Sz 4155 Kistelek
Sz 4156 Kunszentmiklós
Sz 4157 Vésztő
Sz 4158 Szeghalom
Sz 4159 Szegvár
Sz 4162 Szeged 6.
Sz 4164 Hódmezővásárhely 4.
Sz 4165 Dávod
Sz 4166Dusnok
Sz 4168 Magyarbánhegyes
Sz 4169 Szabadszál lás
Sz 4171 Mezőberény
Sz 4173 Mezőtúr-Újváros
Sz 4174 Mezőberény
Sz 4176 Mezőkovácsháza
Sz 4177 Mindszent
Sz 4185 Elek
Sz 4186 Gádoros
Sz 4187 Csanádalberti
Sz 4191 Medgyesegyháza
Sz 4192 Nagylak
Sz 4194 Mélykút
Sz 4195 Jánoshalma
Sz 4197 Kecel
Sz 4198 Kecskemét
Sz 4199 Tószeg
Sz 4207 Almáskamarás
Sz 4216 Soltszentimre
Sz 4217 Pusztaföldvár
Sz 4221 Csanytelek
Sz 4225 Kertészsziget
Sz 4229 Doboz
Sz 4240 Endrődszentlászló
Sz 4255 Tápé
Sz 4268 Tömörkény
Sz 4278 Bösztör
Sz 4280 Végegyháza
Sz 4287 Csátalja
Sz 4289 Csikéria
Sz 4300 Gyula József szanatórium
Sz 4315 Református kovácsháza
Sz 4325 Csórva pü..
Sz 4339 Doboz
Sz 4347 Kocsér
Sz 4348 Királyhalom
Sz 4349 Magyarcsanád
Sz 4352 Miske
Sz 4387 Szeged 8
Sz 4391 Újbög pu.ü.
Sz 4396 Göböljárás pu. ü.
Sz 4400 Városföld pu.ü.
D 4405 Jakabszállás pu.ü.
Sz 4408 Biharkeresztes
Sz 4411 Kisnyír pu.ü.
Sz 4420 Pálosszentkút pu.ü.
Sz 4421 Prónayfalva
Sz 4422 Pusztapó
Sz 4424 Szikra pu.ü.
Sz 4426 Csengele
Sz 4433 Szeged-Felsőközpont
Sz 4442 Tiszaug
Sz 4445 Makó-Rákositanya ü.
Sz 4447 Vásárhelykutas, (Sajkáslak, a Háb. 4276 helyett)
Sz 4450 Bucsa
Sz 4458 Békéscsaba-Felsőnyomás pu.ü.
Sz 4461 Bélmegyer pu.ü.
Sz 4463 Budai-út ü.
Sz 4466 Fábiánsebestyén pu. ü.
Sz 4468 Gerendás
Sz 4472 Kupái Kovácsmajor pu.ü.
Sz 4474 Mátéelke-Óalmás ü.
Sz 4485 Békéssámson
Sz 4486 Békésszentandrás
Sz 4489 Békéscsaba 3
Sz 4492 Pusztaottlaka ü.
Sz 4499 Tompa
Sz 4501 Martfű
Sz 4942 Jászkarajenő
P 5000 Barcs 1.
P 5006 Dunaföldvár
P 5014 Keszthely
P 5029 Mohács
P 5042 Siófok
P 5055 Nagydorog
P 5056 Szászvár
P 5059 Nagykanizsa 3.
P 5060 Sümeg
P 5062 Nagykónyi
P 5063 Balatonszepezd
P 5064 Zamárdi
P 5067 Mohács 2
P 5068 Karmacs
P 5068 Fadd
P 5070 Iharosberény
P 5071 Szentlőrinc-Baranya cm.
P 5072 Babócsa
P 5074 Kaposvár 2.
P 5077 Kadarkút
P 5079 Tab
P 5080 Tamási
P 5081 Balatonboglár
P 5083 Tolna
P 5084 Balatonfüred
P 5085 Balatonfüred-fürdö
P 5087 Balatonlelle
P 5088 Balatonszemes
P 5089 Gyönk
P 5090 Németboly
P 5091 Tolnanémedi
P 5092 Németlad
P 5093 Nagyatád
P 5094 Nova
P 5095 Barcs 2.
P 5096 Tűrje
P 5097 Baté
P 5098 Bátaszék
P 5102 Kiskomárom

P 5106 Villány
P 5107 Balatonmáriafürdő
P 5108 Barcsi.
P 5109 Zalaszentmihály
P 5111 Bölcske
P 5113 Zalaapáti
P 5114 Komló
P 5116 Kőröshegy
P 5117 Balatonszárszó
P 5120 Balatonkenese
P 5121 Bazsi ü.
P 5124 Enying
P 5126 Lajoskomárom
P 5127 Lepsény
P 5129 Balatonakarattya
P 5131 Fonyód
P 5132 Fonyód fürdőtelep
P 5133 Sásd
P 5135 Siklós
P 5138 Siklós (Pákozdi)
P 5143 Zalaszentgrót
P 5146 Csurgó
P 5147 Pécs 3
P 5148 Pécs 4.
P 5161 Pécs 5.
P 5162 Decs
P 5164 Pécs 7
P 5165 Lenti
P 5167 Pécsvárad
P 5169 Pincehely
P 5170Letenye
P 5171 Dunaszekcső
Bp 5181 Tatárszentgyörgy
P 5191 Zalaszentmihály
P 5206 Osztopán
P 5207 Zomba
P 5211 Balatonvilágos
P 5212 Sárszentlőrinc
P 5219 Szentgáloskér Ü.
P 5221 Gáborjánháza
P 5224 Nagyszokoly
P 5226 Gelse
P 5227 Vasas
P 5228 Somogyviszló
P 5231 Somogyszil
P 5235 Görgeteg
P 5237 Gutorfölde
P 5238 Söjtör
P 5244 Gyulaj
P 5248 Kiskorpád
P 5249 Somogyhatvan ü.
P 5252 Szabadhidvég
P 5255 Felsőőre
P 5256 Simontomya, (Darázs, a Háb.5128 helyett)
P 5260 Györköny
P 5264 Alsósegesd pu. ü.
P 5269 Nimesháza
P 5272 Hosszúhetény
P 5274 Becsvölgye
P 5284 Inke
P 5287 Balatonaliga
P 5299 Somogyhatvan 0.
P 5300 Kapolcs
P 5303 Belezna
P 5304 Tevel
P 5309 Csajág
P 5310 Tótszentmárton
P 5314 Kéthely
P 5318 Ukk
P 5320 Borsfa ü.
P 5320 Kákics .ü. (Pákozdi)
P 5321 Véménd
P 5323 Tengelic
Sz 5325 Kalocsa
P 5326 Kocsola
P 5327 Zalabaksa
P 5331 Zalabér
P 5335 Kővágóörs
P 5337 Köveskál
P 5338 Kurd
P 5347 Zánka
P 5353 Várvölgy
P 5356 Értény
P 5359 Bak
P 5362 Somogyjád
P 5363 Zalaszántó
P 5367 Szedres
Bp 5368 Szabadbattyán
P 5369 Zalaszentlászló
P 5385 Kalaznó ü.
P 5395 Püspöklak
P 5400 Miháld
P 5409 Mözs
P 5411 Murakeresztúr
P 5416 Almamellék pu.
P 5417 Alsóbagod
P 5421 Pécsvárad
P 5425 Nagybicsérd
P 5426 Dég
P 5427 Bazsi ü.
P 5428 Balhás
P 5431 Nágócs
P 5434 Szántód
P 5436 Balatonrendes ü.
P 5437 Nagyharsány
P 5439 Nagykapornak
P 5442 Nagykozár
P 5444 Szentantalfa
P 5446 Nagyrécse
P 5450 Somogytúr
P 5452 Nemesdéd
P 5453 Nemesgulács
P 5455 Nemestördemic
P 5458 Bogádmindszent
P 5459 Balatonederics
P 5462 Nyirád
P 5463 Balatonmagyaród
P 5465 Bezedek
P 5468 Becsehely
P 5469 Bedegkér
P 5476 Bikái
P 5485 Darány
P 5488 Diósviszló
P 5491 Nemesvid
P 5492 Páka
P 5502 Nagykorpád
P 5505 Pusztakovácsi
P 5516 Muraszemenye
P 5522 Erdősmecske

P 5524 Bókaháza ü.
P 5525 Mecsekalja
P 5526 Rédics
P 5527 Regöly
P 5529 Ádánd
P 5530 Garabonc
P 5535 Gógánfa
P 5539 Gyenesdiás
P 5542 Salomvár
P 5543 Samod
P 5544 Pacsa
P 5551 Somberek
P 5553 Somogyacsa
P 5561 Balatonújhely
P 5569 Pókaszepetk
P 5572 Hedrehely
P 5575 Hidas
P 5585 Káptalanfa
P 5590 Keszőhidegkút
P 5595 Somogyszentpál
P 5597 Szalatnak
P 5603 Komlósd il.
P 5605 Balatonkenese
P 5611 Kárászpuszta ü.
P 5613 Kaposmérő
P 5628 Koppányszántó
P 5629 Kővágószöllős
P 5631 Szülök
P 5638 Beleg
P 5640 Hetes
P 5641 Borsfa ü.
P 5645 Tótszerdahely
P 5650 Lesencetomaj
P 5651 Középrigóc pu.ü.
P 5664 Babarcz
P 5667 Baksa
P 5669 Balatonszentgyörgy pu.
P 5670 Homokszentgyörgy
P 5674 Ötvöskónyi
P 5675 Magyarszék
P 5676 Pécs 8.
P 5677 Kistapolca pu.ü.
P 5680 Vokány
P 5681 Vonyarcvashegy
P 5686 Jankovichtelep
P 5692 Somogyudvarhely
P 5693 Kölked il.
P 5699 Ságvár
P 5700 Zalaszentbalázs
P 5701 Harkány
P 5706 Hercegtöttös
P 5707 Háromfa
P 5708 Udvari ü.
P 5711 Murarátka ü.
P 5716 Jákó
P 5721 Búcsuszentlászló
P 5724 Répáspuszta pu.ü.
P 5726 Egerág
P 5730 Szebény
P 5751 Mihályfa (A Háb. 5401 helyett)
P 5753 Madocsa
P 5754 Gordisa ü. (Pákozdi)
P 5754 Szakály
P 5755 Nemesrádó ü.
P 5760 Szava pu.ü.

S 6005 Hegyeshalom
S 6026 Szombathely 1.
S 6027 Szombathely 1.
S 6042 Magyardiószeg
S 6050 Kisbér
S 6051 Várpalota
S 6055 Ács
S 6057 Nagykanizsa 1., (Muraszombat, a Háb 5020 helyett)
S 6069 Felsőgalla
S 6071 Bakonycsemye
S 6082 Győr 3.
S 6083 Győr 4.
S 6084 Győr 7.
S 6087 Beled
S 6090 Mosonszentjános
S 6091 Szentgotthárd
S 6092 Győrszentmárton
S 6094 Dunaalmás
S 6097 Nagyigmánd
S 6098 Hajmáskér
S 6099 Hegyeshalom
S 6103 Csesznek ü.
S 6106 Ete
S 6108 Veszprém 1
S 6110 Veszprém 2
S 6112 Vasvár
S 6113 Zirc
S 6122 Herend
S 6123 Devecser
S 6124 Szombathely 3.
S 6125 Jánosháza
S 6126 Szentkirályszabadja
S 6128 Tatabánya
S 6131 Csepreg
S 6135 Tata 2
S 6137 Tüskevár
S 6138 Celldömölk
S 6142 Balatonfűzfő
S 6143 Egervár
S 6146 Pétfürdő (A Háb.6152 helyett)
S 6161 Gyermely ü.
S 6162 Bakonyjákó
S 6182 Farád
S 6184 Nemesgörzsöny ü.
S 6188 Bakonynána
S 6195Sótonyü.
S 6198 Szend
S 6199 Somlóvásárhely
S 6204 Tömörd ü.
S 6214 Alsószölnök ü.
S 6219 Súr
S 6223 Vértessomló
S 6235 Tósokberénd ü.
S 6242 Győrszentiván
S 6244 Győrvár
S 6263 Halászi
S 6271 Szőny
S 6308 Écs ü.
S 6316 Vitnyéd
S 6318 Jásd ü.
S 6320 Egyed
S 6324 Aka
S 6333 Duka ü.
S 6335 Rajka

S 6336 Bana
S 6342 Csapod
S 6343 Lébény
S 6353 Csönge
S 6356 Dénesfa
S 6362 Magyargencs
S 6361 Ete
S 6374 Ménfőcsanak
S 6377 Mezőőrs
S 6380 Szakony
S 6382 Mocsa
S 6383 Felsőszölnök
S 6383 Écs ü. (Pákozdi)
S 6389 Gyulafirátót
S 6396 Győrszemere
S 6400 Herény
S 6402 Horváthkimle
S 6408 Nagyalásony
S 6410 Csákánydoroszló
S 6411 Káld
S 6414 Gencsapáti
S 6420 Nagysimonyi
S 6426 Neszmély
S 6446 Nyárád
S 6454 Nemeskeresztúr ü.
S 6455 Osli
S 6456 Ostffyasszonyfa
S 6460 Bucsu
S 6461 Ölbő
S 6473 Páli
S 6480 Bő
S 6482 Rábagyarmat ü.
S 6483 Rábakecöl ü.
S 6487 Petőházai Cukorgyár
S 6489 Bősárkány
S 6490 Ravazd ü.
S 6498 Püski
S 6503 Császár
S 6513 Rábafüzes
S 6516 Rábamolnári
S 6525 Rátót
S 6532 Vásárosmiske ü.
S 6543 Vörösberény
S 6565 Ostffyasszonyfa (lilac)
S 6579 Szomód
S 6580 Alsóság
S 6602 Takácsi
S 6606 Tényő
S 6607 Tés
S 6619Tárkány
S 6632 Mihályháza il.
S 6634 Mórichida
S 6647 Nagydém ü.
S 6635 Rajka, (Dunacsún, a Háb.6157 helyett)
S 6643 Vát
S 6645 Vép
S 6653 Vönöck
S 6654 Várpalota
S 6661 Csékút ü.
S 6677 Zsira
S 6684 Győr 7.
S 6720 Szomor
S 6887 Pornóapáti
P 7005 Alsómocsolád ü
P 7009 Bagolasánc ü.
P 7010 Alsónemesapáti ü.
P 7012 Bakóca-Godisa pu.ü.
P 7015 Andráshida ü.
P 7025 Bélavár ü.
P 7026 Belecska ti.
P 7037 Csákány ü.
P 7039 Csonkahegyhát ti.
P 7043 Ecsény ü.
P 7045 Eszteregnye ti.
P 7060 Fonó ü.
P 7061 Gödreszentmárton ü.
P 7063 Kereki ü.
P 7064 Kiskajdacs il.
P 7172 Kozármisleny ü.
P 7173 Kustánszeg ü.
P 7179 Lentikápolna ü.
P 7201 Lippó ü.
P 7202 Matty ü.
P 7203 Magyaregregy ü.
P 7204 Magyarhertelend ü.
P 7205 Olasz ü.
P 7207 Ócsárd pu.ü.
P 7218 Petrikeresztúr ü.
P 7223 Ráksi ü.
P 7230 Sárpilis Ü.
P 7233 Siklósnagyfalu ü.
P 7238 Somogydöröcske ü.
P 7244 Szőkedencs ü.
P 7253 Szentdienes ü.
P 7270 Szenta ti.
P 7274 Terchegy pu.ü.
P 7277 Torvaj Ü.
P 7285 Zalaszentgyörgy pu.ü.
P 7288 Mánfa ü.
P 7291 Balatonbozsok
Bp 8101 Budatétény
Bp 8105 Bicske
Bp 8106 Dejtár
Bp 8107 Gyöngyössolymos
Bp 8109 Jászladány
Bp 8118 Pusztaszabolcs pu.
Bp 8119 Maglód
Bp 8120Agárd
Bp 8121 Borsósberény
Bp 8124 Perkáta
Bp 8126 Fehérvárcsurgó
Bp 8127 Jászárokszállás
Bp 8128 Lajosmizse
Bp 8129 Alsónémedi
Bp 8130 Vértesacsa
Bp 8131 Polgárdi
Bp 8133 Jánoshida-Boldogháza pu.
Bp 8134 Hatvan 3.
Bp 8135 Drégelypalánk
Bp 8136 Nyáregyháza
Bp 8137 Kisvelence
Bp 8138 Gyöngyösoroszi ü.
Bp 8139 Bag
Bp 8140Atkár
Bp 8141 Dány
K 8143 Mikóháza (Pákozdi)
Bp 8143 Sárisáp (Pákozdi)
Bp 8145 Keszeg

MUNKÁBAN

Bp 8147 Moha
Bp 8149 Csákberény
Bp 8150 Budapest 15.
Bp 8151 Ercsi Cukorgyár
Bp 8152 Tiszasüly
Bp 8153 Pátka
Bp 8154 Vizslás ü.
Bp 8155 Tereske
Bp 8156Nagylóc
Bp 8157 Nógrádmegyer
Bp 8158 Szigetcsép
Bp 8159 Nógrádmarcal
Bp 8160 Mátyásföld
Bp 8162 Magyaralmás
Bp 8163 Sárszenlágota
Bp 8164 Aba (A Háb.826 helyett)
Bp 8165 Sárkeresztes ü.
Bp 8166 Terény
Bp 8167 Baglyasalja
Bp 8168 Nadap ü.
Bp 8169 Gyúró
Bp 8170 Tárnok
Bp 817! Budapest 21.
Bp 8172 Nagybörzsöny
Bp 8173 Belsöbáránd pu.ü.
Bp 8174 Bodakajtor-FelsöSzentiván pu.ü.
Bp 8175 Sárpentele pu.ü.
Bp 8176 Budapest 24.
S 8300 Szombathely 1.
S 8301 Körmend
S 8302 Körmend
S 8303 Ajka
S 8304 Alsórönök
S 8305 Csetény
S 8306 Felsőpaty
S 8307 Fertőrákos
S 8308 Fűzfőgyártelep
S 8309 Győrasszonyfa
S 8310 Iván
S 8311 Kemenesmagasi
S 8312 Kisbarát
S 8313 Kislőd
S 8314 Külsővat
S 8315 Liter
S 8316 Magyarszombat Fa, (A Háb.6366 helyeit)
S 8317 Mosonszolnok
S 8318 Nagycenk
S 8319 Nemesvámos
S 8321 Rábafüzes (A Háb.6513 helyett)
S 8322 Sárvár 1.
S 8323 Sopron 3.
S 8324 Sopron 4.
S 8325 Szakony
S 8326 Tótvázsony
S 8327 Vát
S 8328 Vinár
S 8329 Ikervár
S 8330 Kecsked
S 8331 Nagycsömöte
S 8332 Öltevény
S 8333 Szombathely 5.
S 8334 Alsószeleste
S 8335 Bábolnapuszta
S 8336 Bágyogszovát
S 8338 Dunakiliti
S 8339 Öskü
S 8340 Kópháza
S 8341 Csép
S 8342 Tét
S 8343 Veszprémvarsány
S 8344 Gic-Hathalom pu.
S 8345 Ászár
S 8346 Ásványráró
S 8347 Hosszúpereszteg
S 8348 Csorna
S 8349 Bakonyszentlászló
S 8350 Győr 3
S 8385 Lovászpatona
S 8386 Csehmindszent
S 8387 Mezőlak
S 8388 Nagygeresd
S 8389 Nagyvázsony
S 8390 Peremartongyártelep ü.
S 8391 Rornánd
S 8392 Csörötnek ü.
S 8393 Kissomlyó ü.
S 8394 Töltéstava ü.
S 8395 Mikosszéplak ü.
S 8396 Rum
S 8397 Horvátkimle
S 8398 Szomor
S 8399 Padrag

A Postaigazgatási Kerületeknek az alábbi jegyzék első oszlopban látható rövidítéseit Orbán Ferenc azonosította:

Bp	Budapest
D	Debrecen
K	Kassa - Miskolc
P	Pécs
S	Sopron
Sz	Szeged

A Kassai Postaigazgatási Kerület 1939. május 1-jén indult és 1944. december 18-án szűnt meg.
Jan.5-én. 1945-ben Miskolcon megnyílt a Postaigazgatási Kerületi Ügynökség, amelyet 1947. január 1-jén közigazgatási körzetté nyilvánítottak.

Jelölések és megjegyzések:

(Pákozdi) = ahol ugyanannál a számnál több (akár azonos) város neve szerepel, ezek vagy Pákozdi eredeti jegyzékekből származnak. vagy a szerzőnek bemutatotttt példánnyal megerősített szám.

(A Háb.....helyett) ahol a postahivatal által használt eredeti eszköz a háború folytán elveszett, és helyette egy másik város eszközét használták.

pu = pályaudvar

ü = postaügynökség

A jegyzékhez hozzájárulók ábécé sorrendben

Arundel, Elaine C.(GB)
Dr. Balogh. Elemér (HU)
Dr. Bernáth, Gábor (HU)
Búza, George (CAN)
Czirók, Dénes (HU)
Domonkos. William (USA)
Dr. Endrodi, Karl (AUS)
Franz, James M.(USA)
Dr. Frater, Stephen (USA)
Gazda, István (HU)
Glatz, István (HU)
Kőhalmi. Csaba (USA)
Larkey, Sandra A.(USA)
Dr. Lippai, Pál (HU)
Littvay, László (HU)
Meier, Harry (USA)
Mezei, Károly (HU)
Dr. Molnár. László (HU)
Morgan, Robert B. (USA)
Dr. Munster, Andrew M. (USA)
Dr. Nagy, Ferenc (AUS)
Orbán, Ferenc (DEN)
Pákozdi, László HU)
Sober, Zolly S.(CAN)
Dr. Szilagyi, Paul J.(USA)
Vámos. Emmerich (USA)
Varga. Tibor (HU)
Visnyovszki, Gábor(HU)
Voloncs, Gábor (HU)
Weenen. Paul de Leeuw van (NET)
Whiteside. John L.(GB)
Williams. David M.(GB)

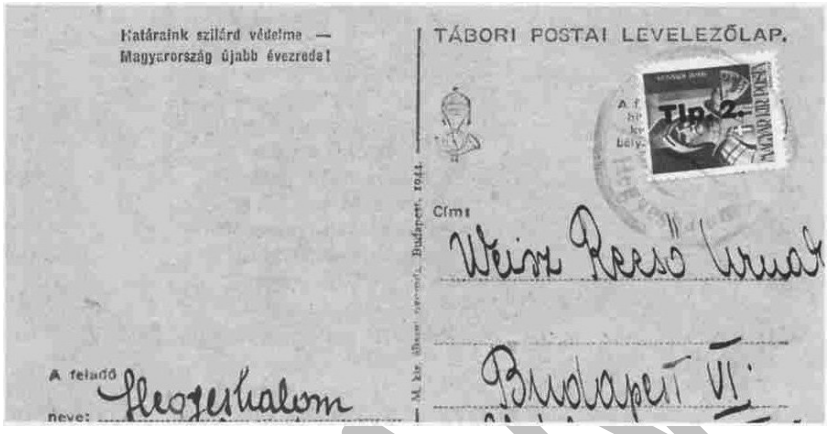
MUNKÁBAN

4. Különleges levélfajták tarifái

Levelezőlapok
Távirat
Újság és címszalag
Üzleti válaszlevél

MUNKÁBAN

Tábori posta levelezőlapok polgári használata, propaganda szlogenek és ezek törlései

34. ábra. 7. díjszabás Hegyeshalomról Budapestre, 1946. február 9.
Lerótt belföldi képeslapdíj 2.000 pengő.
Szlogen: ***Határaink szilárd védelme – Új évezred Magyarországnak!***

35. ábra 7. díjszabás Banáról Ausztriába, 1946. február 15.
Lerótt külföldi képeslapdíj: 10.000 pengő.
Ugyanaz a szlogen, mint fent, tintatollal törölve.

36. ábra Díjidőszak 11. Salomvár – Szombathely, 1946. április 10.
Lerótt belföldi képeslapdíj 60.000 P.
A szlogent fekete felülnyomás fedi.

37. ábra 2. díjtételi időszak Osopak Budapestre, 1945. július 25.
Díjkiegészített levelezőlap, a 18 filléres díjjegy beszámításával.
Belföldi levelezőlap 2P, expresszdíj 10P, leróva 12 pengő.

Levelezőlapok

A filatéliai terminológiában a postai levelezőlap és a levelezőlap különböző fogalom. A hivatalosan kiadott **postai levelezőlapok** ára a bélyegképpel mellé vagy közvetlenül a bélyegképre van nyomtatva. A privát **levelezőlapok** pedig az aktuális díjjal felbélyegezendők voltak, vagy készpénz-bérmentesítést kellett alkalmazni hozzájuk. A díjmentes tábori postai levelezőlapok viszont természetesesen nem tartalmaznak díjjegyet.

1944 volt az utolsó alkalom, hogy postai levelezőlapokat nyomtattak, a hiperinfláció idején újabbak készítésére már nem került sor. Különféle formák keletkeztek: egyedi lapok, a kétrészes üzenet- és válaszlapok és a zárt levelezőlapok. Mindössze kétféle, 12 filléres és a 18 filléres helyi díjjegyes postai levelezőlap volt kapható, melyek a háború előtt illetve alatta készültek belföldi használatra. A kétrészes válaszlapokra 12+12, vagy 18+18 filléres díjjegyet nyomtattak, a gyakorlatban ezek nagy része külön-külön (már eleve így árusítva) került használatba.

Különféle vállalkozások, ügyvédek, szervezetek révén széles körben elterjedt, változatos kivitelű magángyártmányok keletkeztek, köztük képeslapok is.

Polgári használatban is forgott számos katonák számára nyomtatott kártya: tábori posta, légiposta, még a hadifoglyok számára készültekből is. Mindezek változatos színekben és kivitelben készültek.

Nincs okunk rá, hogy elmélyüljünk a postai és a magán levelezőlapok szakterületének részleteiben. Kitérünk azonban a legfontosabb és legérdekesebb jellemzőkre, amelyekkel a hiperinfláció gyűjtőinek tisztában kell lenniük. A P.R.T. fontosabb információit is közöljük, előírásokat, és természetesen 73. oldalon a 8. táblázatban felsorolt a 27 díjperiódus díjszabásait is.

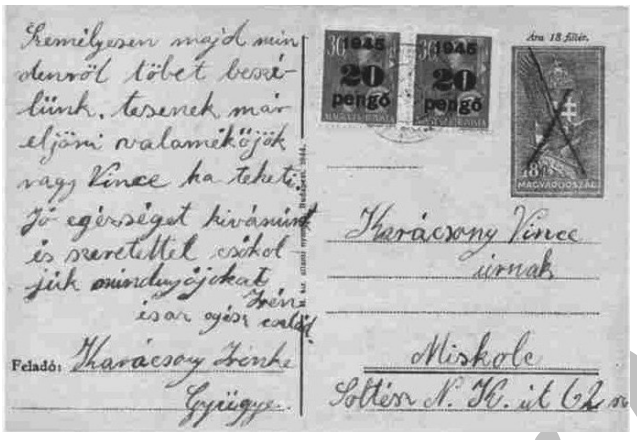
Bár a háború után tervezték új postai levelezőlapok nyomtatását, de a végeredmény, amiben az akut papírhiány is közrejátszott, az lett, hogy a hiperinfláció idején nem bocsátottak ki új díjjegyes postai levelezőlapokat. A már meglévő díjjegyes postai levelezőlapok készletét használták el amit a postahivatalokon vagy más kialakított csatornákon (dohányboltokon) keresztül a lakosság számára értékesítettek. Míg a háború előtt 6; 8; 10; 12 és 18 fillér címletű értékű postai levelezőlapok voltak, 1943 után azonban már csak a 12 és 18 filléres értéket gyártották, és a hiperinfláció ideje alatt kizárólag már csak ezek használatát láthatjuk.

A díjjegyes lapokból hamarosan kifogytak, emiatt tábori postalapokat polgári használatra is árusítottak. A lapok színei rendeltetésük szerint változtak (rózsaszín az otthonról a frontra, világoszöld a fordított irányban, világoskék a légipostához) és valamennyire különféle nacionalista propaganda üzeneteket nyomtattak. [1]

[1] Példa: "Magyarország kitartása és áldozatkészsége / teszi győzelmessé fegyvereinket."

Beleértve az üzenetek elfedésére vonatkozó utasításokat is lapokra nyomott feliratok/szlogenek a postai hatóságoktól érkező utasítások özönét váltották ki,. (35. és 36. ábra) Lásd a mellékelt P.R.T. utasításokat. Mivel a háború alatt Magyarország a szovjetek ellen harcolt, majd (kényszerűen) baráttá vált, a hivatalos új politikát különösen zavarták az alábbi propagandaszövegek: „*Magyarország jövő békessége és felvirágzása a szovjetoroszországi hadmezőkön dől el!*"

Volt, amikor ezeket egyszerűen csak levágták a posta díjjegyes levelezőlapokról. (42. ábra) Emellett ritkábban ugyan, de olyan postán futott tábori posta lapok is találhatók, amelyeken az ilyen szövegek láthatóak maradtak. (34. ábra)

38. ábra. 4 díjszabás, Gyügye-Miskolc, 1945. november 15. Belföldi képeslap 40 pengő díjlerovással. A díjjegy áthúzása kék zsírkrétával a díjjegy szabály szerinti érvénytelenségét jelzi.

A postahivataloknak egy 1945. szeptember 12-i rendelet írta elő a díjjegynek a postai levelezőlapok eladása előtti, színes zsírkrétával való áthúzását. Ezzel a díjjegy postai viteldíj díj lerovására való érvénytelenségét jelezték (38. ábra).

Árusítás előtt az áthúzott díjjegy mellé pontosan a tarifának megfelelő bélyeget kellett felragasztani A gyakorlatban azonban a postahivatalok csak letakarták el a díjjegyet a bélyegekkel. Zsírkrétával éthúzott díjjegyesek ezért csak titkán találhatók.

Az inflációs előrehaladtával a postai levelezőlapok díjjegye 1945. október 31-re értelmetlenné vált, ettől kezdve ezeket teljesen figyelmen kívül hagyták.

Érdekesség, hogy ha az üzenet – az aláírás(ok)on és a dátumon felül – csak legfeljebb öt szóból állt, akkor egy külön, ún. „ötszavas üdvözlet" tarifa volt használható, mely megegyezett a 20 grammos nyomtatvány mindenkori díjával.

Bár a hiperinfláció alatt erre vonatkozó külön rendelet nem adtak ki, de alkalmazták a háború előtti (1931-es) elfogadták. Lásd: 5. fejezet, 80. oldal.

Ez a „kedvezmény" nem volt közismert, így használata sem gyakori. Leggyakoribb az ünnepi üdvözletet egy képes levelezőlapon, vagy a nyaralásról szóló üdvözletetek alkalmával. (39. és 50. ábra)

A postai szolgáltatás újraindításával egyidejűleg engedélyezték a külföldi címekre történő képeslapok küldését is.

Az infláció 1. periódusában a Helyi képeslap díja 40 fillér, a belföldi levelezőlapé 60 fillér volt. Mivel a díjjegyek 12 fillér (korábbi helyi levelezőlapok) és 18 fillér (távolsági lapok) voltak, az látható, hogy az első ideiglenes bélyegkibocsátás bélyegei közül kettő volt (bár csak június 1-jén jelent meg) a 28 filléres és a 42 filléres volt alkalmas a 40 illetve 60 fillérre való díjkiegészítéshez. A gyakorlatban azonban ez igen ritka eset volt, mert a 12 filléres, vagy 18 filléres lapokhoz pontosan megfelelő címlet csak ritkán állt rendelkezésre. Az egy bélyeggel tarifahelyesen kiegészített díjjegyesek ezért különösen kedvelt, attraktív kiállítási tárgyak (40. ábra).

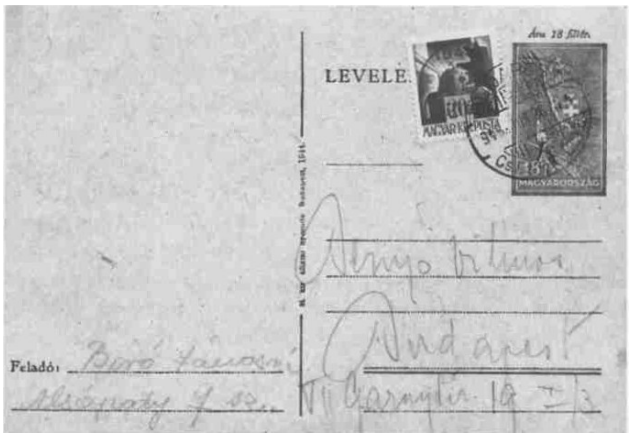
39. ábra. 18. díjszabás Vásárbécről Pécsre, 1946. június 9. 5 szó plusz aláírás és dátum esetén megengedett az „Üdvözlet" felirat. Bérmentesítés a "lehető legkevesebb bélyeg" használatával: 80 millió pengő.

A 2. időszakban a díjakat 1,60P-re, illetve 2P-re emelték. Készültek a képeslapok e tarifáihoz igazodva átértékelt bélyegek, ám nem álltak rendelkezésre megfelelő címletek a díjjegyes levelezőlapok értékének kiegészítéséhez.

A rányomtatott (12 vagy 18 filléres) díjjegy értékének figyelembevételével számos bélyegkombinációt alkalmaztak az új tarifákra történő díjkiegészítésre, amihez a háború előtt kibocsátott bélyegek többféle kis címletét használták fel.

Ha a postai levelezőlapot ajánlott vagy expressz adták fel, és a feladó bele kívánta számítani a nyomtatott értéket, akkor ez további nehézségekbe ütközött, mert meg kellett bizonyosodni arról, hogy elegendő hely van a szükséges bélyegek számára (37. ábra). Az árusítás 1945. június 24-ig folyt lapokra nyomtatott díjjegy értékért, ezután egy postaköltségen felüli „nyomtatási költséget" adtak hozzá. Postatörténeti szemszögből a díjak, útvonalak és jelöléseknek megfelelő díjlerovás helyessége vizsgálandó. A felhasználó[2] részéről a lapokért fizetett nyomtatási költséget emiatt itt nem tárgyalandó. Ez mit sem von le a funkció érdekességéből, és arra buzdítom az érdeklődő gyűjtőket, hogy ezt is részletesen tanulmányozzák..

[2] P.R.T. #44. 1945. nov. 24. 296. old.

40. ábra. 1. díjszabás, Budapest, 1945. június 26.
„Egybélyeges" tarifahelyes díjkiegészítés 42 filléres bélyeggel.
Belföldi postai levelezőlap 60 filléres díjának lerovása.

1945.

P.R.T. június 12-i 4. száma 20.o. I05.277/A.4. rendelet

A rendelet újra megállapítja valamennyi biztonsági elemmel nyomott posta objektumok 1945. június 25-től alkalmazandó eladási árát. A növekvő nyomtatási költségek miatt ezekre az előállítási díjat is meg kell fizetni. Utasítja a postai ügyintézőket, hogy az ezentúl alkalmazott új eladási árnak a címletérték mellett az előállítási költséget is tartalmaznia kell.

Hivatalos postai levelezőlap gyártási költsége ..... 20 fillér
Válaszlapos levelezőlap gyártási költsége.. .....40 fillér

Emiatt a hivatalokban a postai levelezőlapok eladási ára a fenti nyomtatott érték és az előállítási költség figyelembe vételével számítandó fel.

P,R.T. július16-i 9. száma 50.o. 108.924/A.4. rendelet

Az üzleti válaszlevelek, levelek és nyomtatványok esetében minden különleges kedvezmény visszavonásra kerül. A jövőben minden ilyen levelezést a többi postai díjjal azonosan kell kezelni.

P.R.T. július 26-i 11. száma 80.o. 114.018/A.4. rendelet

Felhívják a hivatalok figyelmét, hogy a tábori postai levelezőlapokon a bal felső sarokban lévő nyomtatott üzenetek tollal és tintával áthúzandók. Figyelmeztetjük a hivatalokat, hogy olyan képeslapok, amelyeken az üzenet nincs áthúzva, ne kerüljenek forgalomba.

P.R.T. aug. 16-i 15.száma 94.o. 118.214/A.4. rendelet

Ismételten Felhívják a hivatalok figyelmét, hogy a tábori postai levelezőlapokon a propagandaszöveg tollal és tintával árusítás előtt áthúzandó. Amennyiben az ilyen lapok magánkézből származnak, és az említett szövegek áthúzása nélkül kerültek postára, a lapok postai feldolgozása során, azok továbbítása előtt a szöveg áthúzandó.

P.R.T. szept.12-i 20. száma 132.o. 119.814/A.4. rendelet

Emlékeztető: a P.R.T. 4. számában megjelent, 105.277/A.4. számú rendeletre, hogy a postai levelezőlapok értékesítése során a díjjegyen levő nyomtatott értékhez az előállítási költséget is hozzá kell adni.

Tekintettel arra, hogy a kisebb címletű bélyegek nagyon hiányosak, sőt, utángyártásuk is megszűnt, ebből nehézségek adódtak. E probléma leküzdésére, **a díjjegyre nyomtatott értékeket mostantól érvénytelennek nyilvánítják**. Ezzel egyidejűleg a normál (belföldi és helyi) levelezőlapok előállítási költségét 20 fillérben állapítják meg; az üzleti válaszlapos levelezőlapokét pedig 40 fillérben.

A díjszabás szerint a díjjegy értéke helyett 1,60 pengő (41. ábra) vagy 2 pengős bélyeg szükséges a postai levelezőlapokra. A magánkézből származó és 1945. október 30-a előtt postázott postakártyákat illetően nem szabad büntetést beszedni.

A hivatalokat arra utasítják, hogy a meglévő díjjegyes lapok eladása előtt a rányomtatott érték részt *színes zsírkrétával vagy ceruzával húzzák át* (38. ábra). (Ezt az utasítást 1945. szeptember 3-án írták alá, és a P.R.T. 1945. szeptember 12-i számában jelent meg.)

P.R.T. okt. 30-i 33. száma 228.o. 134.000/A.4. rendelet

1945. november 1-től újra engedélyezettek az üzleti válasz-levelezőlapok. Az ilyen küldemények kézbesítéskor a 3.b[3] pontban leírt megfelelő tarifa melletti díjat is be kell szedni (és a jövőben a változást a szorzószámmal vagy a megadott százalékos számmal kell majd kiszámítani).

P.R.T. nov. 24-i 44. száma 296. o. 135-696/A.4. rendelet

1945. november 20-tól a képeslapok új eladási árai (beleértve a tábori postai levelezőlapokat is) ... 20 pengő. A válasz-levelezőlapok 40 pengő.

Amint azt a P.R.T. 4. szám, 105.277/A.4. számú előírásban megjelent, a korlátozások átmenetileg megszűnnek. (Hivatkozás az összes értékű postai biztonsági anyagról és azok hozzáadott „gyártási költségéről" szóló zavaros irányelvekre).

1946.

P.R.T. január 5-i 3. száma 2, 7.o. 200.734/A.4. rendelet

Új képeslapokat bocsátanak ki a Hadifogoly-ügynökségek számára „Hadifogoly Szolgálat" jelzéssel.

[3] 4. díjszabásban ez 6 pengő volt.

MUNKÁBAN

Használata során az ilyen képeslapokra rányomják a katonai parancsnokság gumibélyegzőjét, és az ilyen lapok bármely postahivatal részéről felveendők és díjmentesen postázandók mind a feladási helyen, mind a kézbesítési pontokon.

P.R.T. január 12-i 3. száma 17.o. 200.734/A.4. rendelet

Hiány lépett fel a nyomtatott postai biztonsági anyagokban, mint például a levelezőlapok, csomagkártyák stb. A postahivatalok legfeljebb öt küldeményt adhatnak el egyetlen vásárlónak. Természetesen, ha egy üzleti partner korábban ennél többet használt, akkor azt továbbra is el kell látni az igényelt mennyiséggel. Kelt 1946. január 9-én.

P.R.T. jan. 16-i 6. száma 39-40.o. 144.460/A.4. rendelet

1946. január 14-től a levelezőlapok (beleértve a tábori postai lapokat is) új eladási ára 100 pengő, a válaszlevelezőlapoké 200 pengő.

A hivatalokat arra utasítják, hogy a „zárt" levelezőlapok maradékkészletét azonnal vissza kell juttatni a központba.

A meglévő díjjegyesekre nyomtatott értéket (ismételten) érvénytelennek nyilvánították.

P.R.T február 16-I 11. száma 94.o. 206.560/A.4, rendelet

Ahogy korábban a P.R.T. 1945, II. szám, 114.011/A.4. számú szabályzat, valamint a tábori posta lapokon látható szöveg áthúzására vonatkozó újabb utasítások A korábbi figyelmeztetések ellenére néhány kártya továbbra is bekerült a levélfolyamba anélkül, hogy a propagandaszöveg utasításnak megfelelő áthúzása nélkül.

Ezért elrendelték, hogy minden olyan lapot, melyen felirat még nincs eltüntetetve vagy tollal és tintával áthúzva, haladéktalanul vissza kell juttatni a postafőigazgatóságra. Ha egy ilyen (még ki nem törölt szövegű) lapot postára adnak, akkor azt a hivatalok ne fogadják el továbbításra, a postaládákból kivetteket pedig tértivevényes eljárással kell visszaküldeni a feladónak.

P.R.T. május 18-I 30. száma 337.o. 226:835/AA rendelet

Tudomásunkra jutott (postai részlegünk), hogy sok hivatal olyan felesleggel rendelkezik postai díjjegyes nyomtatványokból, ami jóval meghaladja a szükségletűket. További értesítésig a jövőben, amikor postai díjjegyes nyomtatványokra a postahivatalok rendelést adnak fel, e rendelések ne közvetlenül a központi értékcikkraktárba érkezzenek, hanem az adott postakörzetek igazgatóságán keresztül történjenek.

P.R.T. július 12-i 43. száma 493.o. 239.300/4. rendelet

1946. július 12-től minden postai szolgáltatásra és díjjegyes nyomtatványra új „Alap" díjszabást állapítanak meg AP (adópengö) értékben.

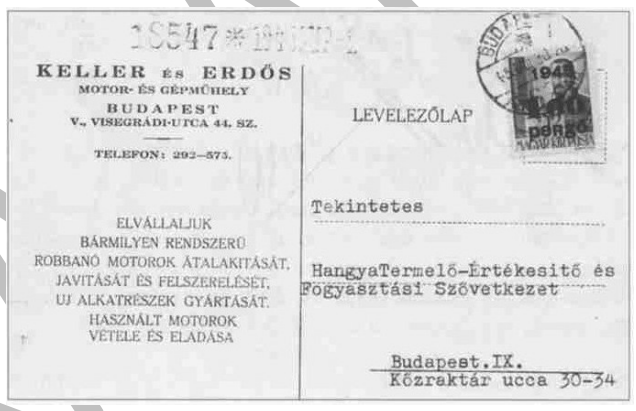
Az eladási árak:

Levelezőlap (tábori postalap is)	5,000 AP
Üzleti válaszos levelezőlap	10,000 AP

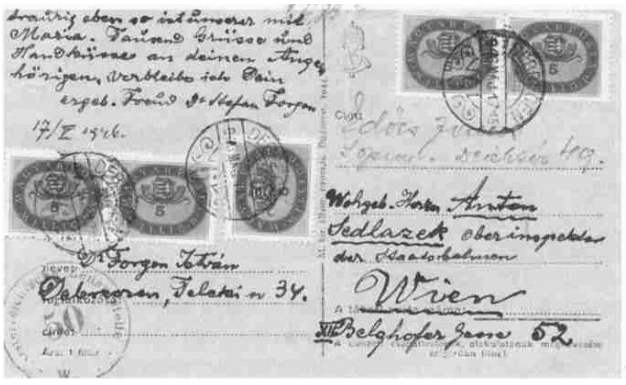
A záró rendelkezésben szerepelt, hogy a helyi képeslapdíj megszűnt, csak egy egységes belföldi tarifa maradt meg. A postai díjtáblázatokból azokat a tételeket, ahol a képeslapok stb. árait a szorzó vagy százalékos szám határozza meg az alapdíj felett, hatályban maradnak.

Díjszabástáblázatot lásd: 15. oldal 3. táblázat.

Valamennyi időszak belföldi, helyi és külföldi levelezőlap díjszabását a 73. oldal 8. táblázata tartalmazza.

41. ábra. 2. díjszabás, Budapest, 1945. augusztus 30.
Helyi postai levelezőlap 1,60 pengő díjlerovással.

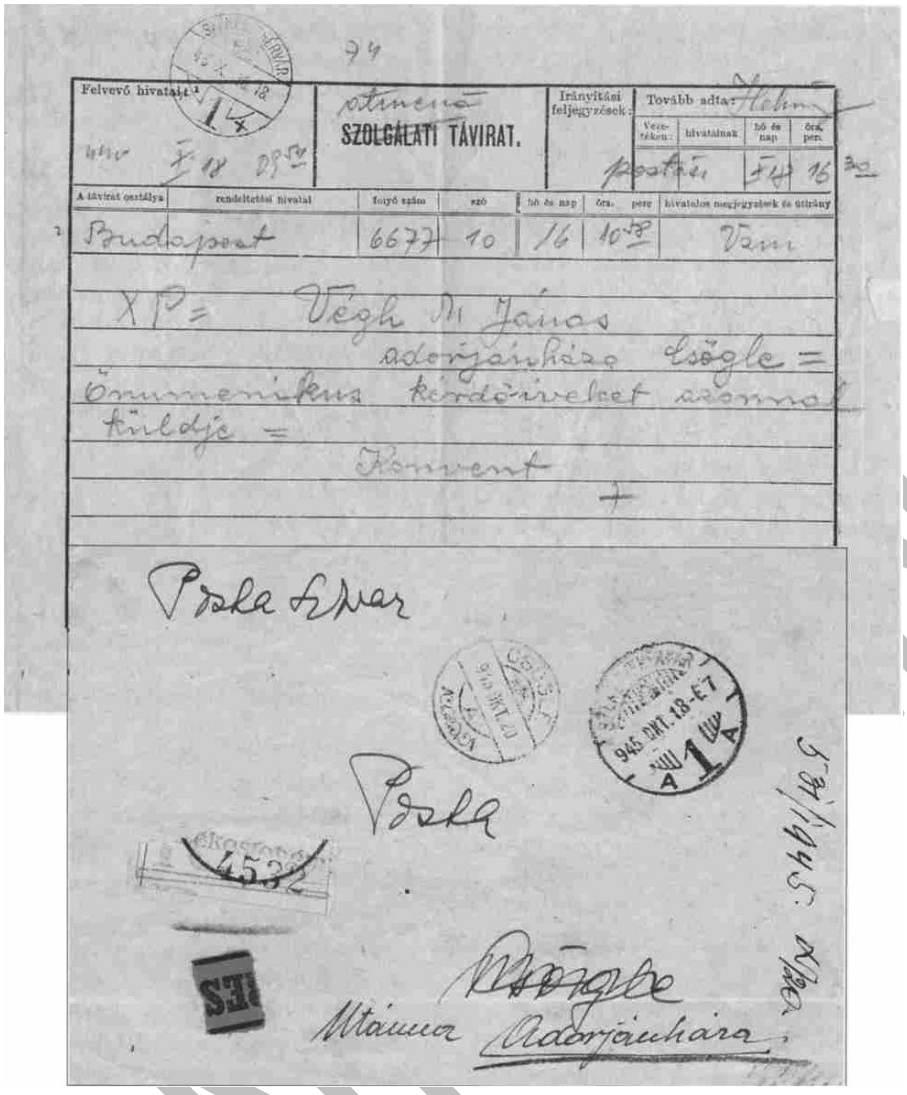
42. ábra. 15. díjszabás Debrecenből Ausztriába, 1946. május 5.
Külföldi rendeletetésű postai levelezőlap díjlerovása: 25 millió pengő.
Polgári felhasználású tábori postai levelezőlap, melyeken a propagandaszöveggel ellátott felső 5 mm-es részt eltávolították, amivel alacsonyabb lett a lap.
Az amerikai zóna cenzúrajelével.

MINTA

8. táblázat

Posati leveleződlap díjszabások

Rate Period begins:	Local	Domestic	Foreign
1. May 1, **1945.**	.40 P.	.60 P.	----
2. July 2,	1.60 P.	2 P.	12 P.
3. September 16,	4 P.	6 P.	24 P.
4. November 1,	24 P.	40 P.	140 P.
5. November 16,	50 P.	80 P.	300 P.
6. January 14, **1946.**	300 P.	400 P.	1,800 P.
7. February 1,	1,500 P.	2,000 P.	10,000 P.
8. March 1,	8,000 P.	15,000 P.	50,000 P.
9. March 16,	16,000 P.	30,000 P.	100,000 P.
10. March 26,	24,000 P.	45,000 P.	150,000 P.
11. April 1,	32,000 P.	60,000 P.	200,000 P.
12. April 11,	64,000 P.	120,000 P.	400,000 P.
13. April 23,	200,000 P.	375,000 P.	1,250,000 P.
14. May 1,	800,000 P.	1,200,000 P.	5,000,000 P.
15. May 10,	4 millió P.	6 millió P.	25 millió P.
16. May 20,	16 millió P.	24 millió P.	100 millió P.
17. May 27,	48 millió P.	72 millió P.	300 millió P.
18. June 1,	160 millió P.	240 millió P.	1,000 millió P.
19. June 11,	1,600 milpengö	2,400 milpengö	10,000 milpengö
20. June 17,	8,000 milpengö	12,000 milpengö	50,000 milpengö
21. June 24,	160 milliárd P	240 milliárd P.	1,000 milliárd P.
22. July 1,	16,000 milliárd P.	24,000 milliárd P.	100,000 milliárd P.
23. July 4,	800 billió P.	1,200 billió P.	5,000 billió P.
24. July 8,	40,000 billió P.	60,000 billió P.	250,000 billió P.
25. July 12,	10,000 AP.	10,000 AP.	50,000 AP.
26. July 18,	50,000 AP.	50,000 AP.	250,000 AP.
27. July 24,	200,000 AP.	200,000 AP.	1,000,000 AP.

43. ábra: 3. díjszabás. 10 szavas üzenet Budapestről (1945. október 16.) Székesfehérváron (október 18.) és Csöglén (október 20.) keresztül Adorjánházára (ugyanaznapi érkezéssel).

A szavanként 5P fizetett díj összesen 50 pengő, postai különszolgáltatások: ajánlás 200P, küldönc (XP) 100P = összesen 350 pengő.

Székesfehérvárról postai úton továbbították: amit az ajánlási és expressz ragjegyek mutatnak.

Távirat

A távirdaszolgálat a Magyar Posta kezelt egyik állami monopólium volt. A távirati szolgáltatás általában nem tekintik a magyar postatörténet részének, *kivéve, amikor maga a posta is érintett volt*. Léteznek ilyen példák, bár eddig csak egyiket dokumentálták.

Ez akkor fordulhatott elő, amikor a táviratot egy olyan kisebb helységbe címezték, ahol nem volt távíró iroda. Ilyenkor a legközelebbi távíróhivatal vette az üzenetet, a megfelelő nyomtatványra átmásolta és *kézbesítésre átadta a postának*. A feladónak meg kellett fizetnie a kötelező ajánlási és küldöncdíjat is.

Sajnos a távírószolgálatról nem sokat tudunk. A következő adatokat találtam, miközben a bemutatott példa után kutattam. (43. ábra)

P.R.T. 1945. június 15-i 2. száma

Távirati díj szavanként 1P de összesen minimum 10 pengő. Érvényes extra díjak: távirat nyomtatvány 20 fillér. Ajánlási díj (PR) 2P, küldöncdíj (XP) 20P.

P.R.T. 1945. szept. 16-i 22. szám 127 100/B.2 rendelet

Távirati díj szavanként 5P de összesen minimum 50 pengő. Érvényes extra díjak: ajánlási díj (PR) 200P, küldöncdíj (XP) 100P.

44. ábra 3. díjszabás, Budapest – Magyaróvár, 1945. október 1.
Újság, ötszörös súly hazai nyomtatvány díjlerovása 10 pengő.

Újság és címszalag

Azok a magánszemélyek, akik újságot, folyóiratot, könyvet vagy zenei zenét postáztak belföldi címre, minden egyes díjszabásban nyomtatványdíjat fizettek. (44. ábra)

Az ilyen tartalmat *egyes külföldi országokba* küldő *magánszemélyek* (a külföldi nyomtatványok díjszabása szerinti) 50%-os kedvezményes díjat fizettek[1] bár nem találtak még feljegyzést arról, hogy ez mely külföldi országokra vonatkozott.

Engedéllyel rendelkezők az újságok, könyvek, folyóiratok és zenei kiadványok postázására nagykereskedői kedvezményes díjakkal számolhattak. Ez a díjszabás jelenleg nem ismert.

Ritkán láthatók a belföldi vagy külföldi célállomásokra szánt, megfelelően bérmentesített újságok/csomagborítók. (44, 45. és 48. ábra) A hazai és külföldi nyomtatott anyagok díjszabását lásd. 11. táblázat, 84. oldal.

45. ábra. 20. díjszabás Budapest - Svédország, 1945. június 23.
Bérmentesítés: külföldi nyomtatványdíj 15.000P.

[1] Postás Szaknaptár 1940-1941, 28. oldal

MINTÁBAN

9. táblázat
Fizetett üzleti válaszlapos nyomtatványok
díja díjszabásonként

Rate Period	Letter	Postcard & Printed Matter
1.	-	-
2.	-	-
3.	-	-
4.	10 P.	6 Pengö
5.	20	12
6.	100	60
7.	500	300
8. *Base*	4,000	2,000
9. 2x	8,000	4,000
10. 3x	12,000	6,000
11. 4x	16 ezer (e)	8 ezer (thousand)
12. 8x	32 e	16 e
13. 25x	100 e	50 e
14. *Base*	400 e	200 e
15. 5x	2 milpengö	1 milpengö (millió Pengö=milp)
16. 20x	8 milp.	4 milp.
17. 60x	24 milp.	12 milp.
18. 200x	80 milp.	40 milp.
19. 2,000x	800 milp.	400 milp.
20. 10 ezer x	4,000 milp.	2,000 milp. (4/2 milliárd P.)
21. 200 e x	80 milliárd P.	40 milliárd p.(milliárd)
22. 20 mil x	8 billió P.	4 billió P.
23. 1 md x	400 billió P.	200 billió P. (B.Pengö.)
24. 50 md x	20,000 B.Pengö.	10,000 B.Pengö.
25. *Base:AP*	5,000 AP	2,000 AP (adópengö=AP)
26. 5 x	25,000 AP	10,000 AP
27. 20 x	100,000 AP	40,000 AP

Feladó által fizetett válaszlevél.
46. ábra 3. díjperiódus.
Rudabányáról Budapestre,
1945.okt.8.
Ezt a szolgáltatást 1945. november 1-ig nem engedélyezték.
A levél portóval terhelték meg: a belföldi levéldíj 2x = 20 pengő.

Üzleti válaszlevél.
47. ábra. 16. díjszabás, Lajoskomáromról Budapestre, 1946. május 24.
Díjlerovás: egyszeri nyomtatványdíj 40 millió pengő - pótdíjat nem állapítottak meg!

Üzleti válaszlevél

Az üzleti válaszlevelek, levelezőlapok és nyomtatványok a 4. díjszabáskal együtt, 1945. november 1-jétől újra bekerültek a postai szolgálatba.[1] Amikor egy cég előre nyomtatott borítékot vagy levelezőlapot csatolt egy körlevélhez vagy árlistához, e szolgáltatás lehetővé tette, hogy a cég ügyfele postai díj fizetése nélkül válaszoljon (és remélhetőleg rendelést küldjön). Kézhetózvételkor a vállalkozásnak a normál díjat és az „ésszerű" kezelési pótdíjat kellett megfizetnie.[2]

A pótdíj kétszintű volt: a levelek díja az egyik, a levelezőlapok és a nyomtatványoké pedig egy kedvezőbb volt. A pótdíj összege darabonkénti átalány volt, súlytól függetlenül.

Minden nyomtatványom a vállalkozás neve, címe és az „Üzleti válaszlevél" (46. ábra) „Üzleti válasz-levelezőlap" vagy „Üzleti válasz-nyomtatvány" feliratnak kellett szerepelnie (47. ábra). Ezen kívül egy jobb felső sarokban elhelyezett különleges, nyomtatott feliratra volt szükség annak magyarázatára, hogy „E küldemény belföldre közönségesként bérmentes nélkül is feladható. Az esedékes díjat kézbesítéskor a feladó fizeti." *A beszedett díjat a kézbesítés napja és nem a levél feladása szerint számították fel.*

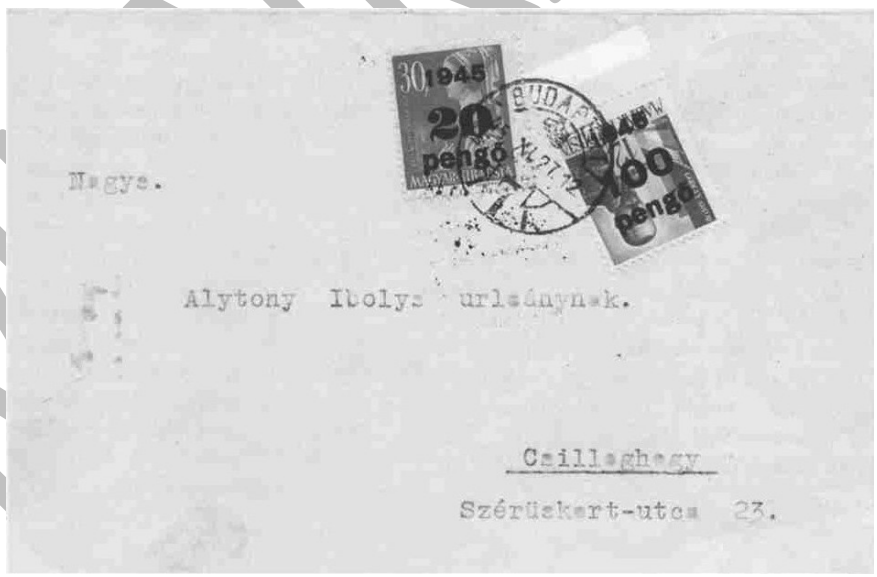
A háború előtt ezt a szolgáltatást széles körben használták a vállalkozások, ám a hiperinfláció idején már csak ritkán, aminek sok oka volt. Főleg az áruhiány miatt, hiszen nem volt szükség a reklámozásra. Továbbá, mire a válasz megérkezhetett volna, a feltüntetett árak is elavultak, mert addigra már sokkal magasabbak lettek, mint a korábban kínált árak.

[1] See page 77: P.R.T. regulations July 16. and Oct. 30, 1945.
[2] MBM vol. IV. page 406.

48. ábra. 27. díjszabás, Budapest-Országházból Ausztriába, 1946. július 25.

Az újságpapírok bizonyos külföldi célállomásokra 50%-os kedvezményt kaptak a „Külföldi rendeltetési nyomtatványok” díjszabása alapján. A harmadik súlyfokozatú külföldi nyomtatványok díja 400-000 adópengő volt. A lerovandó díj a kedvezménnyel 200.000 adópengö lett volna. 20.000 adópengő díjhiányú bérmentesítés.

49. ábra. 5. díjszabás, Budapestről Csillaghegyre, 1945. november 27.
Belföldi levél díjlerovása: 120 pengő. Bérmentesítve a „lehető legkevesebb bélyeggel”.

Fordított felülnyomás a 12f/100 pengős bélyegen.

5. Különleges tartalmú levelek tarifái

Ötszavas üdvözlés
Nyomtatvány
Üzleti iratok
Vakok írása
Hivatalos levelezés

Áruminta
Diplomáciai tasakposta

MUNKÁBAN

Ötszavas üdvözlés

A kedvezményes díjat lehetővé tevő rendelet a háború előtt több éve volt érvényben. Alig használták vagy az figyelem hiányzott. (50a. ábra) Ez a tarifa nem volt közismert.

Az alapdíj a 20 g-os nyomtatvány díjával megegyező volt egy képeslapon levő, – a dátum és aláírás(ok) nélkül számított – legfeljebb ötszavas üdvözlet esetére. Többnyire csak nyaralóhelyekről feladott üdvözletekkel, (39. és 50. ábra) valamint húsvéti, karácsonyi és újévi kívánságokkal találkoztam képeslapokon, bár minden más ötszavas üzenet megengedett volt. Az üzenet lehetett nyomtatott (pl. vállalkozástól) vagy írásos.

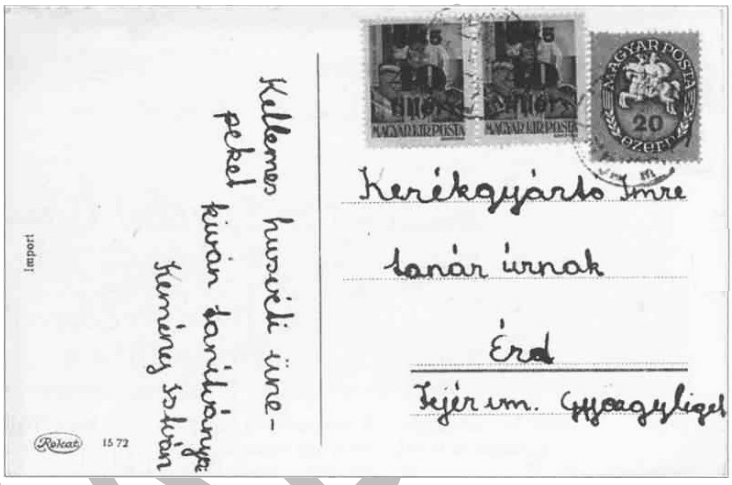
Az olvasó kényelmére, az alábbi. 10. táblázat a 20 g-os nyomtatvány díjtételeit tartalmazza periódusonként:

Az „Üdvözletdíj" magyarázó szövege háború előtti képes képeslapon a felragasztandó bélyeg helyén.

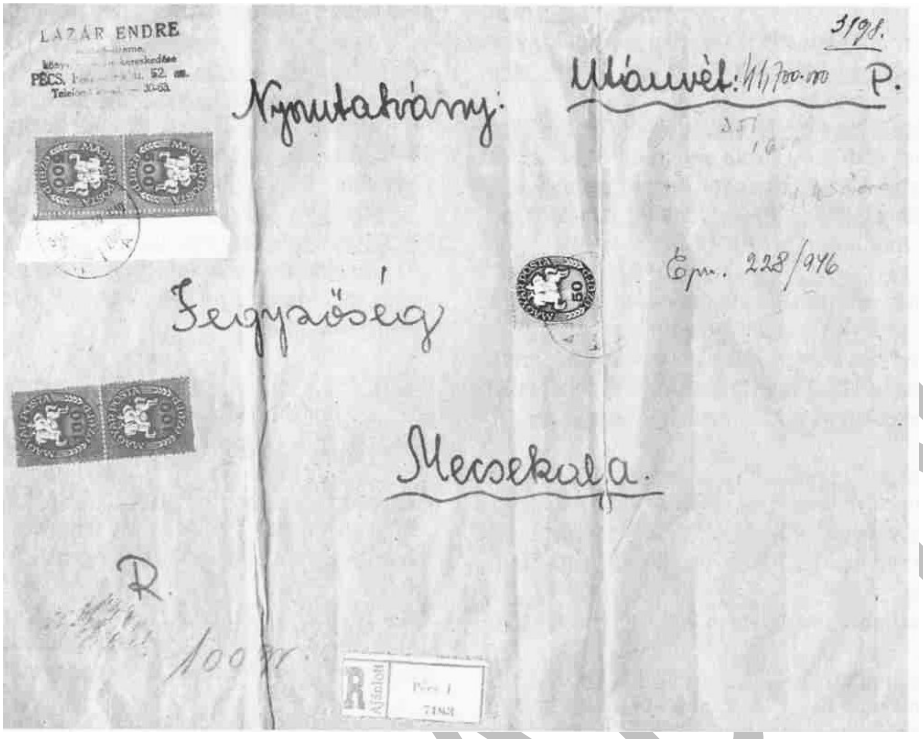
10. táblázat

1.	.10 fillér
2.	.40 fillér
3.	2 Pengö
4.	12
5.	30
6.	150
7.	500
8.	3,000
9.	6,000
10.	9,000
11.	12,000
12.	24,000
13.	75,000
14.	400,000
15.	2 millió
16.	8 millió
17.	24 millió
18.	80 millió
19.	800 millió
20.	4,000 millió
21.	80 milliárd
22.	8,000 milliárd
23.	400 billió
24.	20,000 billió
25.	5,000 adópengö = AP
26.	25,000 AP
27.	100,000 AP

50. ábra, 12. díjszabás, Budapestről Érdre, 1946. április 17. Az „Ötszavas üdvözlet" bélyegekkel lerótt díja 24.000 pengő. A feladó boldog húsvéti ünnepeket kíván tanárának. Képoldalát lásd alább:

51. ábra 13. díjszabás, Pécsről Mecsekaljára, 1946. április 30. - Időszak utolsónapi küldeménye.
Második súlyfokozatú utánvétes ajánlott nyomtatvány.
41.700.000 pengős tértivevény, kötelező ajánlással.
A nyomtatványdíj második súlyfokozatának díja 150.000P, ajánlás 1.000.000P, utánvételi díj 150.000P.
Kezelési díj 100.000P = fizetendő összes díj 1.400.000P (túlfizetve 50.000 pengővel).
(A hátoldalon egy teljes bélyeg ív @2000Px100 = 200.000P.)

Nyomtatvány

A nyomtatvány meghatározása[1]. A nyomtatott anyagok díjszabása minden olyan küldeményre vonatkozott, amely papira vagy hasonló anyagra készült. Lehetett nyomtatás, gravírozás, litográfia, autogramok, fényképek vagy bármilyen hasonló, géppel előállított termék. Például újságok, kötött vagy varrott könyvek, körlevelek, nyomtatott kották, névjegykártyák, próbalapok, fényképgyűjtemények, rajzok, piszkozatok, tervrajzok, térképek, minták, árlisták, utasítások, hirdetések, közlemények stb. A belföldi és külföldi díjszabásról lásd a 11. táblázatot a 84. oldalon.

Egyes külföldi országokba küldött nyomtatványokra 50% kedvezmény járt,[2] ha ez könyv, körlevél vagy kotta volt. A könyv- vagy újságkiadók belföldi küldemények esetén is kedvezményes (tömeges) díjat alkalmazhattak. Postai engedéllyel rendelkező könyvkiadók és lapkiadók számára: külön díjszabás állt rendelkezésre az újságok és folyóiratok esetében.

Ismeretlen okok miatt, a nyomtatványok küldeményei bőségesebbek egyes díjszabási időszakokban, mint másokban. A legnehezebb súlykategóriákba (2.000g és 3.000g) tartozó, tarifahelyes küldemények azonban bármely időszakból ritkaságnak tekinthetők. (7. ábra) A bejegyzett nyomtatványok példái ritkán láthatók gyűjthető tárgyak. (150. ábra) *Az ajánlott és utánvétes* nyomtatványok fennmaradt példányai pedig igazi ritkaságok. (51. ábra) Tudomásom szerint ez idáig nem készült felmérés, külön vizsgálat a nyomtatvány küldemények díjtételeire és fajtáira vonatkozóan.

[1] Postás Szaknaptár 1942, 16. o.
[2] Postás Szaknaptár 1940-41, 28 o,.

A nagy számokhoz az eredeti, magyar terminológiát használjuk: lásd 20 táblázatban a 8. vagy 105. oldalon.

Magyar Közlöny. 1945. május 20. 79-IV./I945. K.K.M. rendelet

Az 1945. május 1-i 1. időszaktól kezdve a nyomtatott anyagokra nyolc súlyfokozata: 20g, 50g, 250g, 500g, l.000g, l 500g, 2.000g. és 3000g.

P.R.T. #6. 1945. jún. 28. 35.o. 105.037/A.4. rendelet

Az 1945. július 2-i 2. díjszabástól kezdve egy további, 100gr-os súlykategóriát vezettek be. A könyvek és nyomtatott árlisták korábban engedélyezett kedvezményes díjai megszűntek, mostantól ezekre is a nyomtatványdíjszabás vonatkozik.

P.R.T. #21. 1945.szept. 15. 135.o. 127.000/A.4. rendelet

Az 1945. szeptember 16-i 3. díjszabástól kezdődően az 1500g súlyfokozat megszűnt. Az új fokozatok: 20g, 50g, 100g, 250g, 500g, 1000g, 2000g és 3000g. Külföldi címekre 50 grammonként díjszabást vezettek be.

P.R.T. #33. 1945. okt. 30, 225.o. 134.000/A.4. rendelet

Az 1945. november 1-i 4. díjszabástól kezdődően új díjszabás lépett érvénybe.

P.R.T. #41, 1945. nov. 15, 271.o. 138.000/A,4. rendelet

Az 1945. november 16-i 5. díjszabástól kezdődően új díjszabás lépett érvénybe.

P.R.T. #4. 1946. jan. 14, 21.o. 144.100/A.4. rendelet

Az 1946. január 14-i 6. díjszabástól kezdődően két súlyfokozat (50g és 250g) megszűnt. A skála fokozatai: 20g, 100g, 500g, 1000g, 2000g és 3000g. A külföldi célokhoz a hiperinfláció során végig megmaradt az 50 grammonkénti díjszabás.

P.R.T. #9, 1946. febr. 1, 59.o. 204.800/A.4. rendelet

Az 1946. február 1-i 7. díjszabástól kezdődően új díjszabást vezettek be.

P.R.T. #14. 1946. febr. 28. 129.o. 207.260/A.4. rendelet

Az 1946. március 1-én kezdődő 8. díjszabásra új rendszert állítottak fel, amelyben levő „ALAPDÍJ" a díjtételek későbbi változástatásait tette egyszerűbbé.

P.R.T. #17. 1946. márc. 22. 173.o. 213.400/A.4. rendelet

Az 1946. március 16-án kezdődő 9. díjszabásban az 1946. március 1-jei „ALAP" díjakat megduplázták.

P.R.T. #19. 1946. márc. 29. 189.o. 216.200/A4. rendelet

Az 1946. március 26-án kezdődő 10. díjszabásban az 1946. március 1-jei „ALAP" díjakat megháromszorozták.

P.R.T. #21, 1946. ápr. 6, 1946, p.229.o. 217.400/4. rendelet

Az 1946. április 1-jén kezdődő 11. díjszabásban az 1946. március 1-jei „ALAP" díjakat megnégyszerezték..

P.R.T. #22 , 1946. ápr. 24, 245.o. 218.800/4, rendelet

Az 1946. április 11-én kezdődő 12. díjszabásban az 1946. március 1-jei „ALAP" díjakat nyolcszorosára növelték.

P.R.T , #24, 1946. ápr. 24, 1946, b, 261.o. 220.600/4. rendelet

Az 1946. április 23-án kezdődő 13. díjszabásra az 1946. március 1-i „ALAP" díjakat huszonötszörösére növelték.

P.R.T. #26, 1946. ápr. 30, 1946, p. 271.o. 223.00/4. rendelet

Az 1946. május 1-én kezdődő 14. díjszabásra új „ALAP" díjakat állapítottak meg.

P.R.T. #29, 1946. május 10. 321.o. 226.200/4. rendelet

Az 1946. május 10-én kezdődő 15. díjszabásra az 1946. május 1-én. Az „ALAP" díjakat ötszörösére növelték.

P.R.T. #31. 1946. május 20. 341.o. 228.200 4. rendelet

Az 1946. május 20-án kezdődő 16. díjszabásra az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat hússzorosára növelték.

P.R.T. #33. 1946. május 27. 359.o. 230.000/4. rendelet

Az 1946. május 27-én kezdődő 17. díjszabásban az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat hatvanszorosára növelték.

P.R.T. #35. 1946. jún. 1. 377.o. 231.500/4. rendelet

Az 1946. június 1-én kezdődő 18. díjszabásban az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat kétszázszorosára növelték.

P.R.T. #37. 1946. jún. 14 1946. 401.o. 232.900/4. rendelet

Az 1946. június 11-én kezdődő 19. díjszabásban az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat kétezerszeresre növelték.

P.R.T. #38, 1946. jún. 17 1946. 415.o. 234,100/4. rendelet

Az 1946. június 17-én kezdődő 20. díjszabásra, az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat tízezerszeresére növelték.

P.R.T. #40. 1946. jún. 26. 455.o. 700/4. rendelet

Az 1946. június 24-én kezdődő 21. díjszabásban az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat kétszázezerszeresére növelték.

P.R.T. #41. 1946. jún. 4. 465.o. 237.500/4, rendelet

Az 1946. június 24-én kezdődő 22. díjszabásra az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat húszmilliószorosára növelték.

P.R.T. #42. 1946. jún. 9. 477. 238.000/4. rendelet

Az 1946. július 4-én kezdődő 23. díjszabásra az 1946. május 1-jei „ALAP" díjakat egy milliárdszorosára növelték.

MUNKÁBAN

P.R.T. #42. 1946. júl. 9. 478.o. 238.600/4. rendelet

Az 1946. július 8-án kezdődő 24. díjszabásra az 1946. május 1-jei „ALAP” díjakat ötven milliárdszorosára növelték.

P.R.T. #43. 1946. júl. 12. 493.o. 239.300/4, rendelet

Az 1946. július 12-én kezdődő 25. díjszabásra létrejött az AP (adópengő) pénzegység (160 x 1013 pengő = 1 AP (adópengő) egy új „ALAP” kamattáblázattal együtt.

P.R.T. #44. 1946. júl. 19. 503.o. 240.800,4, rendelet

Az 1946. július 18-án kezdődő 26. díjszabásban az 1946. július 12-i „ALAP” díjakat ötszörösére növelték.

P.R.T. #45, 1946. júl. 26. 515.o. 241.600/4, rendelet

Az 1946. július 24-én kezdődő 27. díjszabásban, az 1946. július 12-én az „ALAP” díjakat húszszorosára növelték.

52. ábra 15. díjszabás Budapest - U.S.A. 1946. május 15.
Díjlerovás: külföldi rendeltetési nyomtatványdíj (20gr) 7.500.000 pengő.
Bérmentesítés a „lehető legkevesebb bélyeggel”. - Címkövetés és továbbítás.

11. táblázat

Nyomtatványdíjak

Rate Period Sequence	1	2	3	4	5	6	7
Rate Period's Date	**1945,** 5/1 to 7/1	7/2 to 9/15	9/16 to 10/31	11/1 to 11/15	11/16 to 1/13,**1946**	1/14 to 1/31	2/1 to 2/28
P.R.T. Regulation	KKM, 79/IV. 1945	105.037/A.4.	127.000/A.4.	134.000/A.4.	138.000/A.4.	144.100/A.4.	204.800/A.4.
Rate of inflation*	300%	400%	300%	600%	200%	500%	300%
	Pengö/fillér	Pengö/fillér	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö	Pengö
Weight 20 g **Domestic**	0.10 f.	0.40 f.	2	12	30	150	500
50 g	0.50 f.	0.80 f.	3	20	40	n/a	n/a
100 g	** n/a	1.60	5	30	60	300	1,000
250 g	1.00	2.40	8	50	100	n/a	n/a
500 g	1.50	3.00	10	60	120	600	2,000
1,000 g	2.50	5.00	20	120	240	1200	3,000
1,500 g	5.00	7.00	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
2,000 g	7.50	10.00	30	200	400	2400	6,000
3,000 g	10.00	14.00	40	240	500	3600	10,000
Each 50 g **Foreign**	n/a	n/a	8	50	100	600	3,000

* *Az infláció hozzávetőleges mértéke az előző díjszabáshoz képest.*
** *n/a = nincs adat*

11. táblázat (folytatás)

Nyomtatványdíjak

Rate Period Sequence	8	9	10	11	12	13
Rate Period's Date	**1946**, 3/5 to 3/15	3/6 to 3/25	3/26 to 3/31	4/1 to 4/10	4/11 to 4/22	4/23 to 4/30
P.R.T. Regulation	207.260/A.4.	213.400/A.4.	316.200/A.4.	217.400/4.	218.800/4.	220.600/4.
Rate of inflation **	"Base" *	200%	300%	400%	800%	2500%
	Pengö	***ezer Pengö	ezer Pengö	ezer Pengö	ezer Pengö	ezer Pengö
Weight 20 g **Domestic**	3,000	6	9	12	24	75
50 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
100 g	6,000	12	18	24	48	150
250 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
500 g	10,000	20	30	40	80	250
1,000 g	15,000	30	45	60	120	375
1,500 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
2,000 g	30,000	60	90	120	240	750
3,000 g	50,000	100	150	200	400	1,250
Each 50 g **Foreign**	15,000	30	45	60	120	375

* *A 8. díjszabás „Alapul” véve a következőkben követően új díjemelési módszert alkalmaztak.*
** *9. és 13. periódus között az infláció követése a 8. periódus „Alap”-díjaira vetített szorzókkal folytatódott.*
*** *ezer pengő = thousand pengő*

11. táblázat (folytatás)

Nyomtatványdíjak

Rate Period Sequence	14	15	16	17	18	19	20
Rate Period's Date	5/1 to 5/9 **1946**	5/10 to 5/19	5/20 to 5/26	5/27 to 5/31	6/1 to 6/10	6/11 to 6/16	6/17 to 6/23
P.R.T. Regulation	223.000/4.	226.200/4.	228.200/4.	230.000/4.	231.500/4.	232.900/4.	234.100/4.
Rate of inflation **	"Base" *	500%	2 thousand %	6 thousand %	20 thousand %	200 thousand %	1 millio %
	thousand Pengö	millió P.	millió P.	millió P.	milpengö ***	milpengö	milpengö
Weight 20 g **Domestic**	400	2	8	24	80	800	4,000
50 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
100 g	600	3	12	36	120	1,200	6,000
250 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
500 g	1 millió	5	20	60	200	2,000	10,000
1,000 g	2 millió	10	40	120	400	4,000	20,000
1,500 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
2,000 g	3 millió	15	60	180	600	6,000	30,000
3,000 g	5 millió	25	100	300	1,000 ****	10,000	50,000
Each 50 g **Foreign**	1.5 millió	7.5	30	90	300	3,000	15,000

* *A 14. díjszabásban új "Alap"-díjakat állapítottak meg.*
** *15. és 18. periódus között az infláció követése a 14. periódus „Alap"-díjaira vetített szorzószámok közreadásával történt.*
*** *milpengő = millió pengő*
**** *1,000 millió = 1 milliárd = 1,000,000,000*

11. táblázat (folytatás)

Nyomtatványdíjak

Rate Period Sequence	21	22	23	24	25	26	27
Rate Period's Date	6/24 to 6/30 **1946**	7/1 to 7/3	7/4 to 7/7	7/8 to 7/11	7/12 to 7/17	7/18 to 7/23	7/24 to 7/31
P.R.T. Regulation	235.700/4.	237.500/4.	238.000/4.	238.600/4.	239.300/4.	240.800/4.	241.600/4.
Rate of inflation *	20 million %	2 milliárd %	100 milliárd %	5 billion %	"Base"	500%	2000%
	milliárd P.	milliárd P.	billió P.**	billió P.	adópengö	adópengö	adópengö
Weight 20 g **Domestic**	80	8,000	400	20,000	5,000	25,000	100,000
50 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
100 g	120	12,000	600	30,000	10,000	50,000	200,000
250 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
500 g	200	20,000	1,000 ***	50,000	20,000	100,000	400,000
1,000 g	400	40,000	2,000	100,000	30,000	150,000	600,000
1,500 g	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
2,000 g	600	60,000	3,000	150,000	40,000	200,000	800,000
3,000 g	1,000 **	100,000	5,000	250,000	50,000	250,000	1,000,000
Each 50 g **Foreign**	300	30,000	1,500	75,000	20,000	100,000	400,000

* A 15. és 24. periódus közötti díjait a 14. periódus alapdíjaira vetített szorzókkal,
a 26. és 27. periódusok közötti díjakat pedig a 25. periódus alapdíjaira vetített szorzókkal számították.

** 1.000 milliárd = 1 billió =1,000,000,000,000

*** 1,000 billió = (U.S.) 1 quadrillion = 1.000,000,000.000.000

MINTA

Table 12. táblázat

Üzleti nyomtatványok díjai

Rate	up to 50 g	up to 250 g	up to 500 g	up to 1,000 g	up to 1,500 g	up to 2,000 g	Foreign each 50 g	Foreign Minimum
1.	P/f 0.30	1.00	1.50	2.50	5.00	7.50	----	----
2.	**P.** ----	----	3	5	7	10	----	----
3.	P. ----	----	10	20	----	30	8	40
4.	P. ----	----	60	120	----	200	50	2
5.	P. ----	----	120	240	----	400	100	500
6.	P. ----	----	600	1,200	----	2,400	600	3,000
7.	P. ----	----	----	3,000	----	6,000	3,000	15,000
8.	**eP.** ----	----	----	20	----	30	15	80
9.	eP. ----	----	----	40	----	60	30	160
10.	eP. ----	----	----	60	----	90	45	240
11.	eP. ----	----	----	80	----	120	60	320
12.	eP. ----	----	----	160	----	240	120	640
13.	e/mP. ----	----	----	500	----	750	375	2 mP.
14.	**mP.** ----	----	----	2	----	3	1.5	8
15.	mP. ----	----	----	10	----	15	7.5	40
16.	mP. ----	----	----	40	----	60	30	160
17.	**milp.** ----	----	----	120	----	180	90	480
18.	milp. ----	----	----	400	----	600	300	1,600
19.	milp. ----	----	----	4,000	----	6,000	3,000	16,000
20.	milp. ----	----	----	20,000	----	30,000	15,000	80,000
21.	**md.** ----	----	----	400	----	600	300	1,600
22.	md. ----	----	----	40,000	----	60,000	30,000	160,000
23.	**bil.** ----	----	----	4,000	----	3,000	1,200	8,000
24.	bil. ----	----	----	100,000	----	150,000	75,000	400,000
25.	**AP.** ----	----	----	20,000	----	30,000	20,000	80,000
26.	AP. ----	----	----	100,000	----	150,000	100,000	400,000
27.	AP. ----	----	----	400,000	----	600,000	400,000	1,600,000

p/f.	pengő/fillér (100 fillér = 1 pengő)
p.	pengő
eP.	ezer pengő = thousand pengő = 1.000P
mP.	millió pengő = million pengő = 1.000.000P
milP.	milpengő = million pengő = 1.000.000P
md.P,	milliárd = (billion USA) = 1.000,000.000P
bil.P.	billió = (trillion USA) = 1.000.000.000.000P
AP.	adópengő = AP = Tax pengő

CSENGŐDI HITELSZÖVETKEZET
MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA
POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA 28.176.
88/ 1945. szám.
T.
Magyar Központi Illetményhivatal
ajánlott, tértivevénnyel.
Üzleti levelezés.
CSENGŐD
BUDAPEST.
VIII. ker. Trefort utca 3. szám

53. ábra. 2. díjszabás Csengődről Budapestre, 1945. augusztus 27.
Ajánlott tértivevényes üzleti irat belföldre.
Díjszámítás: üzleti irat 3P, ajánlás 5P, tértivevény 5P = összesen 13 pengő.

Üzleti iratok

Az „üzleti irat” minden olyan küldeményt jelent, amely nyomtatott, gépelt vagy kézzel írt anyagot vagy dokumentumokat tartalmazott, mindaddig, amíg személyes levelezés rá nem volt jellemző.

Különbségek a belföldi levelek és az üzleti iratok díjszabása között:

A belföldi levelek maximális súlyhatára 500 gramm volt, a díjak pedig körülbelül 25%-kal magasabbak, míg az „üzleti iratoké”

A posta eredetileg hat súlykategóriát alkalmazott, de a hatodik időszakot követően ebből csak kettő maradt, melyek: l.000g és 2000g. Külföldi címekre 50 grammonkénti díjat számoltak, egyes időszakokban szabott minimális díjjal (e szolgáltatás az első kivételével minden időszakban elérhető volt). Lásd: 12. táblázat, 88. oldal.

Jól észrevehetően csak kevés vállalkozás tudott erről a díjszabásról/szolgáltatásról, és nem is használták gyakran. (53. ábra)

Vakok írása

A vakok számára külön postai díjakat állapítottak meg. Minden olyan anyag, amelyet a vakok számára dombornyomással készítettek elő, kedvezményes díjat számítottak. A borítékon fel kellett tüntetni a „Vakok” szót. Lásd: 13. táblázat, 90. oldal.

Mivel a díjak csekélyek voltak, az irodák készpénzt is elfogadhattak, ha nem volt elérhető kis címletű bélyeg.1

Annak ellenére, hogy e díjszabás érvényben volt könyv írásáig erre fennmaradt példát még nem jegyeztek fel

.

[1] P.R.T. 1946. 4.kötet 24.o.

MUNKÁBAN

13. táblázat

Díjszabás
„Vakok levelezésére"'

Rate Period			Domestic weight up to 7 kg.	Foreign each kg.
1.	P/f	----	no data	----
2.	**P.**	----	0.40 f.	----
3.	P.	----	0.40 f.	4
4.	P.	----	1	24
5.	P.	----	1	50
6.	P.	----	10	300
7.	P.	----	20	1,500
8.	P.	----	100	8,000
9.	P.	----	200	16,000
10.	P.	----	300	24,000
11.	P.	----	400	32,000
12.	P.	----	800	64,000
13.	P.	----	2,500	200,000
14.	P.	----	10,000	800,000
15.	P.	----	50,000	4,000,000
16.	P.	----	200,000	16,000,000
17.	P.	----	600,000	48,000,000
18.	**milp.**	----	2	160
19.	milp.	----	20	1,600
20.	milp.	----	1,000	8,000
21.	**milp/md**	---	20,000 milp	160 md
22.	**md.**	----	40	16,000
23.	**bil.**	----	4	800
24.	bil.	----	5,000	200,000
25.	**AP.**	----	1,000	10,000
26.	AP.	----	5,000	50,000
27.	AP.	----	20,000	200,000

p/f. pengő/fillér (100 fillér = 1 pengő)
p. pengő
milP. milpengő = million pengő = 1.000.000P
md. milliárd = (billion USA) = 1.000,000.000P
bil. billió = (trillion USA) = 1.000.000.000.000P
AP. adópengő = AP = Tax pengő

54. ábra 2. díjszabás Pécsről Mecsekaljára, 1945. június 15.
Hivatalos, díjmentes tértivevényes küldemény.
Belföldi levél díja leróva: 3 pengő.
A kézbesítő feljegyzése: "meghalt", amihez
„Elhunyt" irányító címkét is csatoltak, és
a levelet visszaküldték a feladónak. Pécsett cenzúrázva.

55. ábra 15. díjszabás. Budapesttől Nagykanizsára. 1945. május 18.
Hivatalból portóköteles levél.
Címzett fizetette a belföldi ajánlott levél díját: 120 milpengőt.

Hivatalos levelezés

A magyar megnevezések angol megfelelői:

Hivatalból portóköteles	=	Official, postage payable
Hivatalból portómentes	=	Official, postage free
Hivatalból díjátalányozva	=	Official, special quantity rate
Hivatalból közszolgálati ügyben-díjátalányozva	=	Official, public service matter,-special quantity rate
Hivatalból vallási ügyben	=	Official, religious matter
Postaszolgálati ügy	=	Postal service matter
Díjmentes Térti Vevény	=	Postage-free Return Receipt

MUNKÁBAN

Hivatalból portóköteles postázási költség a címzettet terheli

Csak a különleges engedéllyel rendelkezők küldhettek olyan leveleket, amelyek postai díjat a címzettnek kellett megfizetnie. A "HIVATALBÓL PORTÓKÖTELES" jelzésnek minden esetben nyomtatva kellett megjelennie a címzést tartalmazó oldal bal alsó részén. Az ilyen portós levél címzettje nem büntetőportót fizetett; csak az egyszeres tarifáját. Az ilyen küldeményekre azonban saját díjszabást alkalmaztak. A borítékot néha „T" vagy „P" jelzéssel látták el, de legtöbbször csak a beszedhető összeget írták a címzett neve fölé.

Általában a rendeltetési hivatal a megfelelő esedékes bélyegeket helyezte el a borítón, és az összeget kiszállításkor is beszedte. Láttam olyan borítókat (Hivatalból Portóköteles), ahol „T" vagy „P" helyett egyszerűen a beszedendő összeg volt feltüntetve. Egy esetben az átvételkor átvett pénzről szóló nyugtát csatolták a borítóhoz. (55. ábra) Ezeket a borítókat legtöbbször a gyűjtők összetévesztik az esedékes postával. Vannak nagyon érdekes és ritka példák. A mai napig nem készült részletes tanulmány a Hivatalos levelezés kategóriájáról.

Hivatalból portómentes

Csak kormányzati engedéllyel rendelkezők vehették igénybe ezt a „portómentes" levelezést. A küldemény bal alsó részén fel kellett tüntetni a HIVATALBÓL PORTÓMENTES szöveget.

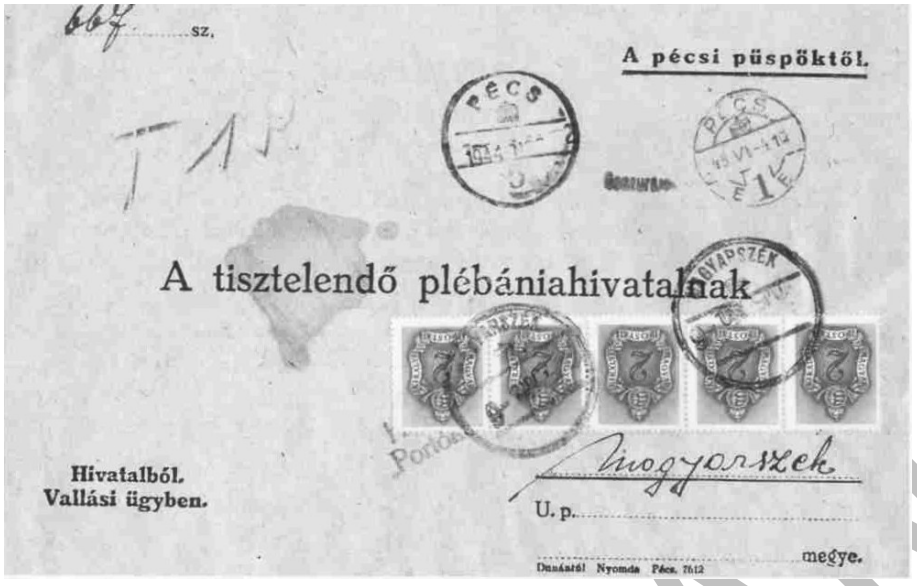
Hivatalból díjátalányozva

Csak az engedéllyel rendelkezők vehették igénybe ezt a szolgáltatást. A mű bal alsó részén nyomtatásban kellett megjelennie a feliratnak: HIVATALBÓL DÍJÁTALÁNYOZVA. Egy meghatározott értékű (mennyiségű) postai küldemény egy hónapon belül igénybe vehető szerződéses értékre (a teljes díj egyösszegű kifizetésével). Tömeges küldeményekhez használták ezt a szolgáltatást, és a pénzmegtakarítás jelentős volt. A szolgáltatás díjszabása jelenleg nem ismert.
Azok a nagy cégek és kormányhivatalok jelentkezhettek erre a szolgáltatásra, amelyek nem kaptak engedélyt „portómentes" vagy „hivatalból portóköteles" levelezésre.

Hivatalból közszolgálati ügyben díjátalányozva

Csak az engedéllyel rendelkezők vehették igénybe ezt a szolgáltatást. A feliratnak: HIVATALBÓL KÖZSZOLGÁLATI ÜGYBEN DÍJÁTALÁNYOZVA nyomtatásban kellett megjelennie a boríték bal alsó részén. Egy összegben ki fizetett meghatározott összegért adott mennyiségű küldemény volt feladható egy hónapon belül. A szolgáltatás díjszabása jelenleg még szintén nem ismert.

MUNKÁBAN

56. ábra 1. díjszabás. Pécsről Magyarszékre, 1945. június 4.
A címzett által megfizetett belföldi levéldíj: 1 pengő.
Pécsi cenzúrabélyegzéssel.

Hivatalból vallási ügyben díjmentes

Csak engedéllyel rendelkezők vehették igénybe ezt a szolgáltatást. A címoldal bal alsó részén nyomtatásban kellett megjelennie a feliratnak: HIVATALBÓL VALLÁSI ÜGYBEN. (56. ábra) A külön díjszabás és az igénybevétel feltételei jelenleg nem ismertek.

Postaszolgálati ügy díjmentes

Ezt a jelölést bizonyos postai alkalmazottak használhatták, kizárólag hivatalos postai ügyekben. Díjmentesen kezelték.

Díjmentes tértivevény

Nem tudok erre a szolgáltatásra vonatkozó szabályozást találni, pedig bizonyíték van a létezésére (lásd az illusztrációt). A nyomtatott képeslapon nem szerepel a Hivatalos/Official felirat, mégis Pécs Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalától származik. Ez a szolgáltatás a háború előtti évek szokása lehetett, de legalább egy esetben (54. ábra) a hiperinfláció kezdetén még biztosan elfogadták és fel is dolgozták.

MUNKÁBAN

Áruminta

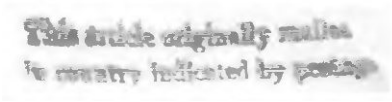
Az 1. díjszabástól kezdődően a „Áruminták”-hoz külön díjszabás volt elérhető. Bár mindmáig nem jegyeztek fel rá példát, úgy vélem, jó esély van rá, hogy a jövőben még előkerüljön néhány darab.

Table 14

	Domestic					Foreign	
Rate Period	up to 50 g	up to 100 g	up to 250 g	up to 500 g	up to 1000 g	ea 50 g	but minimum
1.	0.30 f.	------	1.P.	1.50 P.	2.50 P.	------	------
2.	0.80 f.	1.60 P.	2.40 P.	3.00 P.	5.00 P.	------	------
3.	3 P.	5 P.	8 P.	10 P.	20 P.	8 P.	16 P.
4.	20 P.	30 P.	50 P.	60 P.	120 P.	50 P.	100 P.
5.	40 P.	60 P.	100 P.	120 P.	240 P.	100 P.	200 P.
6.	------	300 P.	------	600 P.	1200 P.	600 P.	1200 P.
7.	------	1000 P.	------	2000 P.	3000 P.	3000 P.	6000 P.
8.	------	5 e P.	------	10 e P.	15 e P.	15 e P.	30 e P.
9.	------	10 e P.	------	20 e P.	30 e P.	30 e P.	60 e P.
10.	------	15 e P.	------	30 e P.	45 e P.	45 e P.	90 e P.
11.	------	20 e P.	------	40 e P.	60 e P.	60 e P.	120 e P.
12.	------	40 e P.	------	80 e P.	120 e P.	120 e P.	240 e P.
13.	------	125 e P.	------	250 e P.	375 e P.	375 e P.	750 e P.
14.	------	600 e P.	------	1 m P.	2 m P.	1.5 m P.	3 m P.
15.	------	3 m P.	------	5 m P.	10 m P.	7.5 m P.	15 m P.
16.	------	12 m P.	------	25 m P.	50 m P.	37.5 m P.	75 m P.
17.	------	36 m P.	------	60 m P.	120 m P.	90 m P.	180 m P.
18.	------	120 m P.	------	200 m P.	400 m P.	300 m P.	600 m P.
19.	------	1200 m P.	------	2000 m P.	4 e m P.	3 e m P.	6 e m P.
20.	------	6 e m P.	------	10 e m P.	20 e m P.	15 e m P.	30 e m P.
21.	------	120 md P.	------	250 md P.	500 md P.	375 md P.	750 md P.
22.	------	12 B P.	------	25 B P.	50 B P.	37.5 B P.	75 B P.
23.	------	600 B P.	------	1000 B P.	2000 B P.	1500 B P.	3000 B P.
24.	------	30 e B P.	------	50 e B P.	10 e B P.	7.5 e B P.	15 e B P.
25.	------	10 e AP.	------	20 e AP.	30 e AP.	20 e AP.	40 e AP.
26.	------	50 e AP.	------	100 e AP.	150 e AP.	100 e AP.	200 e AP.
27.	------	200 e AP.	------	400 e AP.	600 e AP.	400 e AP.	800 e AP.

p/f. pengő/fillér (100 fillér = 1 pengő)
p. pengő
e ezer = thousand = 1.000
m = millió = million = 1.000.000
milP. milpengő = million pengő = 1.000.000
md. = milliárd = (billion USA) = 1.000.000.000
bil. = billió = (trillion USA) = 1.000.000,000.000
AP. = adópengő = AP = Tax pengő

A „diplomáciai tasakposta" használata során kétféle gumibélyegzőt alkalmaztak: *„This article originally mailed in country indicated by postage*" (és hiba esetére: '*Arrived in bad condition. Washington D.C.*')

57. ábra 1. díjszabás. Budapestről az USA-ba, 1945. június 14. Diplomáciai levél. Díjlerovás helyi képeslapdíj 40 fillér (az 1. periódusban külföldi díjak nem kerültek megállapításra). Diplomáciai tasakban szállították Washington DC-be, az Állami Külügyminisztériumban kezelték, és áthelyezték az amerikai postai levélfolyamába, hogy elérje a címzettet. Kezelési jelek: DC = Division Kommunikáció és kutatás; M = Mailroom; FC = Division of Foreign Activity Correlation. Megjegyzés kézírással a bal felső sarokban: "Approved for pouch" (Tasakba zárható)

1 'Diplomáciai Zseb' by István Gazda. *Filatéliai Szemle. 1991.*

Diplomáciai tasakposta

Egyetlen hivatalos magyar forrásban sem találtam hiteles utalást erre a levélformára vonatkozóan.

Az viszont tény, hogy ez a levelezési forma az első világháború kezdete óta létezett. Ennek minden bizonyítéka, amelyet a hiperinfláció idején láttam, az Egyesült Államok budapesti konzulátusának alkalmazottaitól származik, akik „de facto" igénybe vették ezt a szolgáltatást. Bár lehetséges, hogy más országok nagykövetségei használták ezt a magyar postai szolgáltatást, de erről nincs tudomásom.

A szabályok előírták, hogy a levelet a „postázáskori" díjszabásnak megfelelő magyar bélyegekkel bérmentve el kell látni.

A levél az USA-ba távozó diplomáciai tasakba került, és ezzel elkerülte a magyarországi cenzúrát (vagy postai értéktelenítést). Amikor a levél megérkezett Washington DC-be, az Egyesült Államok külügyminisztériumának levelezőterme rögtön gumibélyegzőt nyomott a levélre, e felirattal: „This article originally mailed in country indicated by postage". A levelet ezután áthelyezték az Egyesült Államok levélfolyamába a rendeltetési helyére, és ennek megfelelően lebélyegezték. A korai példákban ez hiányozhat, lásd: (57. ábra).

Ilyen levelekkel nem találkozhatunk túl gyakran . A hiperinflációs időszakból ez idáig mindössze öt példa került elő.

Budakeszi postamesteri provizórium

57.A ábra. 24 díjszabás Budakeszről Flushingba, U.S.A, 1946. július 11. Az ideiglenes bélyegeket július 4-én készítették elő postázásra (kör alakú piros dátumbélyegzésekkel és „112" ellenőrző számmal), de ténylegesen csak 1946. július 11-én adhatták fel (két fekete „keletbélyegzéssel" a provizórikus bélyegeken). A borítékon feltüntetett díj ugyanis csak erre a postázási napra vonatkozhat.

A második súlyfokozatú külföldi levél díja 650.000 billió pengő, (a díjhiány 50.000 billió P.) A provizórikus bélyegzések „címletei": 200 ezer és 400 ezer billió pengő. 'Taxe PERCUE' az UPU-nak = 'díj fizetve'. A 400 ezres B. bélyeg stilizált tulipánjának nincs postai jelentősége, csak egy unatkozó postai alkalmazott firkaművészete.

57 B. ábra. 5. díjszabás, Budapestről Liechtensteinbe 1945. december 10. Díjlerovás: külföldi levéldíj 500 pengő.

A levelezőszolgáltatás újraindításnál Liechtensteint nem nevezték meg a hivatalos nyilvántartásban a hiperinfláció idején.

6. Különleges postai szolgáltatások és műveletek díjai

Légiposta
Ajánlott küldemények
Csomagposta
Tértivevény és tudakozvány
Értékbiztosítás és értéknyilvánítás
Postautalvány
Meghatalmazás
Postai megbízás

MUNKÁBAN

58. ábra. 19. díjszabás, Budapest - New York, U.S.A. 1946. június 14.
Az Air Mail First Flight prágai tranzitbélyegzés bizonyítja az útvonalat.
A Pan Am Prága-New York járatának első napja.
Útvonal Prága, Bécs, Brüsszel. London, Limerick (Shannon) Írország, Gander (Újfundland).

Az Észak-Amerikával való közvetlen légiposta-kapcsolatok újbóli létrehozása előtt a légiposta-útvonalakat csak most állapítják meg. Ezt a levelet a szárazföldön szállították Budapestről Prágába. 1946. június 17-én kapta meg a Prága-New York fedélzeti bélyegzést (F18L típus). A Pan Am Airlines vitte New Yorkba. New York-i dátumbélyegző (a hátoldalon) 1946. június 18. 13:30.

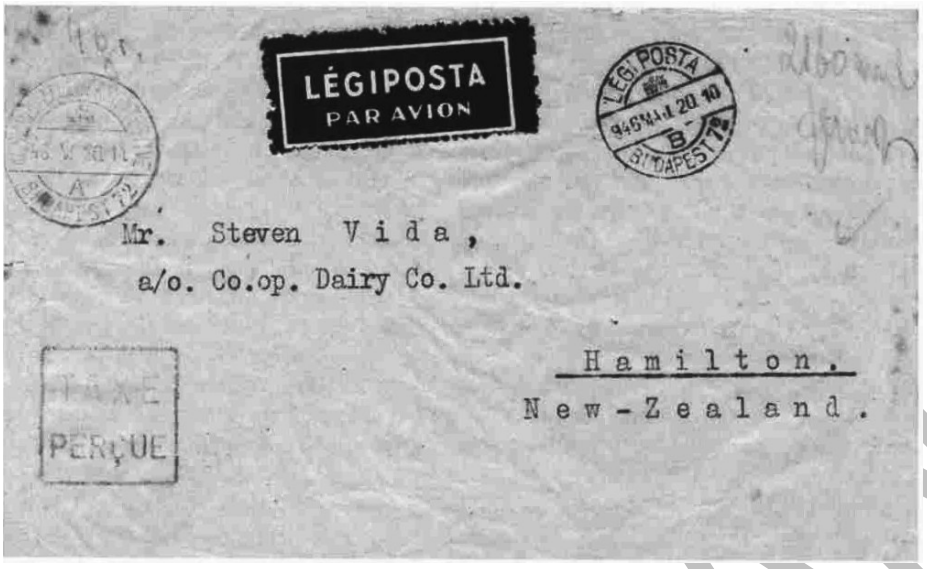
A szabályozás szerint a légiposta levelek megengedett maximális súlya 20g volt.

Levél külföldre 16g	16.000 milpengő
Légiposta különdíj	
1 arany frank minden 5g után	
4 arany frank x 500.000 milpengő*	2.000.000 milpengő
Fizetett díj összesen	2.016.000 milpengő

* E napon a svájci arany frank árfolyama 500.000 millió pengő volt.

MUNKAPÉLDÁNY

59. ábra 16. díjszabás Budapestről Hamiltonba, Új-Zéland, 1946. május 20.
A díjszabás első napi borítékja
Az új-zélandi légipostai pótdíj mértéke az összes ország közül a legmagasabb volt: 2 aranyfrank 5 grammonként.
A pengő-arany frank átváltási árfolyam május 19-20-21-én 1.000.000.000 P = 1 GF volt.

Levél külföldre 4 g-ig	160.000.000 P.
Légiposta pórdíj	
2 arany frank	2.000.000.000 P-
Díjlerovás összesen	2.160.000.000 P-

Légiposta

Az összes légiforgalom (belföldi és tengerentúlon egyaránt) 1944 elején megszűnt. A külföldi országokba irányuló Air Mail szolgáltatás újraindításának nagyon érdekes története van, amit érdemes elmesélni.

A katonai tevékenység beszüntetését követően a nagy amerikai légitársaságok az Egyesült Államokból, Angliából és Németországból induló, Közel-Kelet és Ausztrália felé vezető útvonalaik leszállási csomópontjává szerették volna tenni Budapestet.

A magyar bábkormány alig várta az engedélyek kiadását, még a szovjetek jóváhagyását is megszerezte, de az utolsó pillanatban a magyarországi szovjet főparancsnokság felmondta az alkut.[1] Az amerikai légitársaságok kudarcnak ítélték a tárgyalásokat, és végül Bécsben hozták létre központjukat. A szovjeteknek köszönhetően nem volt polgári légi forgalom sem Magyarországra, sem onnan kifelé. A Postahivatal még a katonai tevékenység megszűnése után sem intézhetett légipostai küldeményt más országokkal 1946. május 1-ig, vagyis mintegy teljes évig.

Az légiposta újraindításáról szóló rendeletet a P.R.T. 1946. április 23, 24. szám, 216.493/4. rendelete tette közzé. Nagyon szigorúan szabályozott és ellenőrzött rendszert írt elő, többek között azt, hogy Magyarországon csak az egyik, a budapesti Keleti pályaudvarnál levő 72-es postahivatal vehetett fel továbbításra légipostát. (ld. 5, 6, 58. és 59. ábra)

A díjat készpénzben kellett leróni, az aranyfrank napi árfolyamán. Az aranyfrankot a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos napi árfolyamon kellett pengőre átváltani.

A megnevezett európai országokban (lásd 15. táblázat) a díjlépcső 10 grammonkénti; megnevezett Európán túli országokba pedig 5 grammonkénti volt. Az elfogadott maximális súlyhatár minden országra 20 gramm volt. Csak a levélposta volt engedélyezett.

Ezen felül a fenti irányelv tartalmazott egy mennyiségi korlátot, miszerint: "*Nevezett hivatalnál is naponta csak korlátolt mennyiségben lehet ilyen küldeményeket feladni. Ha a napközben feladott küldemények az arra a napra engedélyezett mennyiséget elérik, a hivatal a felvételt azon a napon beszünteti, és csak másnap folytatja.*"

[1] Between Russia and the West: 'Hungary and the illusions of Peacemaking 1945-46' *Stephen D. Kertesz. 1986.*

MUNKÁBAN

Bár a P.R.T. szabályozás nem említette, más forrásokból a napi megengedett mennyiségre egy 200-as szám került elő. Nem tudjuk, hogy ez a „200" egység/nap, gramm/nap vagy aranyfrank/nap értékre vonatkozik-e. Még mindig keressük a végleges választ. A felvett levelek csekély száma és az ilyen levelek postázásának rendkívül magas költsége alapján a szerző úgy sejti, hogy az elfogadott határ napi 200 gramm (10-30 levél) volt. Az U.P.U. egyezmény előírta, hogy a légipostai levelekért (svájci) aranyfrankban kell fizetni. Az előírt légipostai pótdíjakat aranyfrankban a külföldi levél mindnekkori díján felül kellett megfizetni. 1946. május elsején például 1 aranyfrank = 50 millió pengő volt az árfolyam.

A légiposta levelek szűkös volta 1995-ben mutatkozott meg, amikor egy nemzetközi felmérés[3] mindössze 22 borítékot tudott rögzíteni (azóta további húsz ismert), melyek egyikén sem volt bélyeg. A felmérés 12 nagy gyűjtemény több mint 7.000 levelét vizsgálta. (16. táblázat) Mind a 42 boríték „Készpénzben fizetett" jelzést tartalmaz. Valamennyien (egy kivételével) tartalmazza a „LÉGIPOSTA/PAR AVION" légiposta cimkét, a Budapest 72. sz. postahivatal fekete légipostai bélyegzőjét, egy „Készpénzben fizetett" feliratú piros keltezett kézi körbélyegzést és a piros téglalap alakú „**TAXE PERDUE**" feliratot. A levél súlyát és a kifizetett postai díjat kézirással, és a postai ügyintéző aláírásával tüntették fel.

E kopott, nem tetszetős, bélyeg nélküli levélborítékok nagy részét valószínűleg nem őrizték meg a címzettek, hanem kidobták. Azt is érdemes megjegyezni, hogy a legtöbb légiposta levél borítékja törékeny, vékony anyagból készült a postai költségek minimalizálása érdekében. De egy dolog biztos. A hiperinfláció utolsó három hónapjából származó légiposta levelek valódi „gyöngyszemek".

Mint már említettük, a rendelet előírta, hogy a feladó a díjat pengőben fizesse, az aranyfrank adott napi árfolyamán számítva. 1946. július 12-én a Postahivatal a hivatalos pénzt adópengőre (AP) változtatta, azonban (a tipikus idők zavarában) a napi bejelentett átváltási számok továbbra is az aranyfrank pengő árfolyamát tették közzé. A hirdetmények csak július 20-tól közöltek az adópengő-aranyfrank árfolyamot. Ezért július 12. és 20. között a postai ügyintézőknek egy további számítást kellett végrehajtaniuk, hogy az aranyfrankban megszabott légiposta pótdíjakat előbb pengőre, majd adópengőre váltsák.[4] Ahhoz, hogy egy légiposta levelet meg lehessen fejteni, tisztában kell lenni ezekkel a számításokkal. (Lásd 1, 17, 18. és 19. táblázat).

Útvonalak. Mivel nem volt közvetlen légi összeköttetés a Nyugattal, kihívást jelent a gyűjtők számára, hogy kitalálják a légiposta leveleinek útvonalát a kiindulási pont és a célállomás között. Továbbra is vita tárgyát képezi, hogy 1946. május 1. és 1946. június 16. között melyik légitársaságot vették igénybe és milyen külföldi városokból továbbították a magyar légipostát. Perdöntő bizonyíték erre sokáig nem érkezett[5]. 1997-ig nem találtunk olyan borítékot, amelyen nyomon lehetett volna követni az útválasztást. A szerző azonban ekkor egy olyan borítékot fedezett fel, amely rávilágított erre a lényeges dologra. (58. ábra) A boríték címzettje New York, és kör alakú „First Flight" jelzés (1946. június 17.) a Pan Am[6] Prágából New Yorkba tartó járatán. Végül ez a dokumentum tisztázta azt a rejtélyt, hogy ezeket a leveleket Budapestről felszíni úton (vasúttal vagy autóval) szállították Prágába, majd a Pan Am szállította a célállomásra. Továbbra is folynak a találgatások[7], hogy milyen útvonalon és melyik légitársaság(ok) (BOAC, QUANTAS, K.LM?) szállították a magyar légipostát Prágából vagy Bécsből Ausztráliába/Új-Zélandba. (59. ábra)

* Közelmúltból származó megfigyelés, hogy Pécsről származik a háromszöggel keretezett „Taxe Percue" bélyegzés. (69. ábra)

15. táblázat
légiposta pótdíjak

Resumption of Air Mail with European and Overseas countries and corresponding rates:

Australia, (New South Wales only)	each 5 grams	1.50 Gold Franc
Australia, all other points	each 5 grams	2.00 " "
British India	each 5 grams	1.50 " "
Unites States of America	each 5 grams	1.00 " "
North Borneo, (Brunei and Sarawak)	each 5 grams	1.00 " "
Canada	each 5 grams	1.00 " "
New Zealand	each 5 grams	2.00 " "
France	each 10 grams	0.10 " "
Ireland	each 10 grams	0.10 " "
Great Britain	each 10 grams	0.10 " "
Sweden	each 10 grams	0.10 " "
USSR	each 10 grams	0.10 " "

[3] Dr. Paul Szilagyi.

[4] Lésd 'a pengő – adópengő átszámyíts'. 1. táblázat 11. oldal

[5] Victor G. Berecz Jr, *The Pioneer Period of Hungarian Airmail. 1996.*

[6] Pan American Airlines

[7] Frank Bowden. *The News of Hungarian Philately,* March 1996.

16. táblázat
légiposta levél jegyzék

Az ismert légipostai levelek jegyzéke időrendi sorrendben (e könyv nyomdába adásáig 42 darab)*

rate period	1946	weight	destination	country	rate paid
14	May 2	12.5 grams	San Francisco	USA	158,000,000 Pengö
14	May 4	3.5 grams	Cleveland	USA	78,000,000 Pengö
14	May 6	5 grams	New York	USA	108,000,000 Pengö
14	May 8	7 grams	Philadelphia	USA	308,000,000 Pengö
14	May 10	9.5 grams	Patterson	USA	340,000,000 Pengö
15	May 11	4 grams	New York	USA	290,000,000 Pengö
15	May 12	5½ grams	New York	USA	540,000,000 Pengö
16	May 16	12 grams	Los Angeles	USA	540,000,000 Pengö
16	May 17	7 grams	New York	USA	500,000,000 Pengö
16	May 18	6 grams	Bronx	USA	1,640,000,000 Pengö
16	May 20	4 grams	Hamilton	New Zealand	2,160,000,000 Pengö
16	May 25	4½ grams	Sydney, NSW	Australia	6,160,000,000 Pengö
17	May 27	5 grams	New York	USA	6,480,000,000 Pengö
17	May 27	4 grams	New York	USA	6,480,000,000 Pengö
17	May 30	3.5 grams	New York	USA	10,480,000,000 Pengö
18	June 1	5 grams	New York	USA	13,600,000,000 Pengö
18	June 1	4 grams **	Newark	USA	16,800,000,000 Pengö
18	June 3	10 grams	Harefield	England	4,100,000,000 Pengö
19	June 11	10.5 grams	New York	USA	616,000,000,000 Pengö
19	June 14	16 grams	New York	USA	2,016,000,000,000 Pengö
19	June 16	6.5 grams	London	England	166,000,000,000 Pengö
20	June 17	19 grams	London	England	380,000,000,000 Pengö
20	June 19	4.5 grams	New York	USA	5,080,000,000,000 Pengö
20	June 19	12 grams **	London	England	1,240,000,000,000 Pengö
20	June 22	8 grams	New York	USA	20,080,000,000,000 Pengö
21	June 24	4 grams	New York	USA	21,600,000,000,000 Pengö =21.6 billió
21	June 24	6 grams	New York	USA	41,600,000,000,000 Pengö
21	June 26	3 grams	New York	USA	81,600,000,000,000 Pengö =81.6 "
21	June 27	4.5 grams	Hammond	USA	201,600,000,000,000 Pengö =201.6 "
21	June 29	7 grams	London	England	100,480,000,000,000 Pengö
23	July 6	5 grams	Melbourne,Vic.	Australia	20,008,000,000,000,000,000 Pengö = 20 trillió
24	July 11	4 grams ***	New York	USA	2,001,200,000,000,000,000,000 P.= 2001 trillió +
25	July 14	5 grams	New York	USA	9,320,000 adópengö
25	July 14	3 grams	Sydney, NSW	Australia	13,940,000 adópengö
25	July 15	10 grams	Ventnor City	USA	17,860,000 adópengö
25	July 16	5 grams	New York	USA	12,580,000 adópengö
26	July 20	5 grams	Newark	USA	30,400,000 adópengö
26	July 20	5 grams	Sydney,NSW	Australia	45,400,000 adópengö
27	July 24	5 grams	New York	USA	151,600,000 adópengö
27	July 25	5 grams	Sydney,NSW	Australia	226,600,000 adópengö
27	July 26	3 grams	Los Angeles	USA	451,600,000 adópengö
27	July 31	14 grams	Rahway, NJ	USA	2,401,600,000 adópengö

* A few (3) covers we did not see, but responsible reporting occurred and included here.
** Registered.
*** Registered, Returned to Sender.

17. táblázat
pengő – svájci aranyfrank árfolyamok

Pengö to Gold Franc conversion rate during the end of the Hyperinflation May 1 to July 31,1946
The official exchange rates were posted on the following dates for **1 Gold Franc equals:**[8]

April 28,1946..... 50,000,000 (50 **millió** Pengö)
May 3, ... 70,000,000
May 5,..... 100,000,000 (100 millió Pengö)
May 8,..... 150,000,000
May 11,..... 250,000,000
May 15,..... 500,000,000 (500 millió or **milpengö**)
May 18,..... 800,000,000
May 19,..... 1,000,000,000 (1 thousand milpengö)
May 22,..... 2,000,000,000 (2 thousand milpengö)
May 25,..... 4,000,000,000 (4 thousand milpengö)
May 26,..... 6,000,000,000 (6 thousand milpengö)
May 28,..... 10,000,000,000 (10 thousand milpengö)
May 31,..... 12,000,000,000 (12 thousand milpengö)
June 2,..... 25,000,000,000 (25 thousand milpengö)
June 6,..... 40,000,000,000 (40 thousand milpengö)
June 7,..... 60,000,000,000 (60 thousand milpengö)
June 8,..... 100,000,000,000 (100 thousand milpengö)
June 11,..... 200,000,000,000 (200 thousand milpengö)
June 14,..... 500,000,000,000 (500 thousand milpengö)
June 16,..... 1,500,000,000,000 (1 million 500 thousand milpengö)
June 19,..... 5,000,000,000,000 (5 million milpengö=5 **billió**)
June 22,..... 10,000,000,000,000 (10 million milpengö=10 billió)
June 23,..... 20,000,000,000,000 (20 million milpengö=20 billió)
June 25,..... 30,000,000,000,000 (30 million milpengö=30 billió)
June 26,..... 80,000,000,000,000 (80 billió Pengö)
June 27,.....200,000,000,000,000 (200 billió Pengö)
June 28,.....1,500,000,000,000,000 (1thousand 500 billió Pengö)
June 29,.....10,000,000,000,000,000 (10 thousand-billió Pengö)
July 2, ...30,000,000,000,000,000 (30 thousand-billió Pengö)
July 3, ...200,000,000,000,000,000 (200 thousand-billió Pengö)
July 4, ...1,000,000,000,000,000,000 (1 millió-billió = 1 **trillió** Pengö)
July 5, ...2,000,000,000,000,000,000 (2 trillió Pengö)
July 6, ...10,000,000,000,000,000,000 (10 trillió Pengö)
July 7, ...30,000,000,000,000,000,000 (30 trillió Pengö)
July 9, ...100,000,000,000,000,000,000 (100 trillió Pengö)
July 10, ...300,000,000,000,000,000,000 (300 trillió Pengö)
July 11,) .....2,000,000,000,000,000,000,000 (2,000 trillió Pengö)
July 12, ...10,000,000,000,000,000,000,000 (10,000 trillió Pengö)
July 13, ...30,000,000,000,000,000,000,000 (30,000 trillió Pengö)
July 15, ...120,000,000,000,000,000,000,000 (120,000 trillió Pengö)
July 16, ...500,000,000,000,000,000,000,000 (500,000 trillió Pengö)
July 17, ...2,500,000,000,000,000,000,000,000 (2 quadrillió 500 thousand trillió Pengö)
July 18, ...6,000,000,000,000,000,000,000,000 (6 quadrillió Pengö)
July 19, ...60,000,000,000,000,000,000,000,000 (60 quadrillió Pengö)
July 20, ... 30,000,000 (30 millió **adópengö (AP)** = Tax Pengö)
July 22 ..... 40,000,000 (40 millió AP)
July 23 ..... 70,000,000 (70 millió AP)
July 24, ... 150,000,000 (150 millió AP)
July 26, ... 450,000,000 (450 millió AP)
July 27,[9] ..... 1,500,000,000 (1 billió 500 millió AP)
On August 1, 1946 the new monetary unit **Forint** was introduced. On that date 1 Gold Franc equaled 4 Forints.

[8] Összeállította Glatz István, News o f Hungarian Philately, July-Septemher, 1990.
[9] Július 31, A szerző bizonyossága szerit 1,200,000,000 (1 billió 200 millió AP).

18. táblázat
pengő – adópengő index

Pengö to adópengö Index (July 20-28, 1946) during the end of the Hyperinflation:

July 20, 1946	250×10^{16}
July 21	700×10^{16}
July 22	200×10^{17}
July 23	500×10^{17}
July 24	120×10^{18}
July 25	300×10^{18}
July 26	700×10^{18}
July 27	200×10^{19}
July 28	200×10^{19}

Note: August 1, 1946, the Forint was introduced. The exchange rate for 1 Forint was 200,000,000 adópengö (200 million) or 4×10^{29} pengö or about 8½ cents U.S.

19. táblázat
svájci aranyfrank – pengő árfolyamok

Gold Franc to Pengö Conversion Table.

October 12, **1945**	700	Pengö
October 26,	2,700	
November 1,	3,300	
November 11,	7,000	
November 18,	9,000	
November 24,	14,000	
November 28,	18,000	
December 5,	24,000	
December 11,	30,000	
December 12,	40,000	
December 15,	50,000	
December 23,	36,000	
January 3, **1946**	50,000	
January 4,	60,000	
January 6,	80,000	
January 11,	85,000	
January 17,	90,000	
January 20,	100,000	
January 24,	110,000	
January 27,	125,000	
February 2,	135,000	
February 6,	170,000	
February 9,	190,000	
February 13,	200,000	
February 16,	230,000	
February 17,	260,000	
February 19,	300,000	
February 20,	400,000	
February 23,	500,000	
February 24,	600,000	
March 8,	1,200,000	(1 millió 200 thousand)
March 12,	1,300,000	
March 13,	1,500,000	
March 17,	1,600,000	
March 20,	1,800,000	
March 22,	2,000,000	
March 23,	2,200,000	(2 millió 200 thousand pengö)
March 27	2,800,000	

(continued on page 104)

19. táblázat (folytatás)

March 29,	3,300,000	
March 30,	3,600,000	
April 3,	5,000,000	
April 7,	6,000,000	
April 9,	7,000,000	
April 10,	9,000,000	(9 millió pengö)
April 14,	12,000,000	
April 17,	15,000,000	
April 19,	20,000,000	
April 24,	25,000,000	
April 25,	35,000,000	
April 28,	50,000,000	(50 millió pengö)
May 3,	70,000,000	
May 5,	100,000,000	(100 millió pengö)
May 8,	150,000,000	
May 11,	250,000,000	
May 15,	500,000,000	(500 millió or **milpengö**)
May 18,	800,000,000	
May 19,	1,000,000,000	(1 thousand milpengö = 1 **milliárd**)
May 22,	2,000,000,000	(2 thousand milpengö)
May 25,	4,000,000,000	(4 thousand milpengö)
May 26,	6,000,000,000	(6 thousand milpengö)
May 28,	10,000,000,000	(10 thousand milpengö)
May 31,	12,000,000,000	(12 thousand milpengö)
June 2,	25,000,000,000	(25 thousand milpengö)
June 6,	40,000,000,000	(40 thousand milpengö)
June 7,	60,000,000,000	(60 thousand milpengö)
June 8,	100,000,000,000	(100 thousand milpengö)
June 11,	200,000,000,000	(200 thousand milpengö)
June 14,	500,000,000,000	(500 thousand milpengö)
June 16,	1,500,000,000,000	(1 million 500 thousand milpengö)
June 19,	5,000,000,000,000	(5 million milpengö=5 **billió**)
June 22,	10,000,000,000,000	(10 million milpengö=10 billió)
June 23,	20,000,000,000,000	(20 million milpengö=20 billió)
June 25,	30,000,000,000,000	(30 million milpengö=30 billió)
June 26,	80,000,000,000,000	(80 billió Pengö)
June 27,	200,000,000,000,000	(200 billió Pengö)
June 28,	1,500,000,000,000,000	(1thousand 500 billió Pengö)
June 29,	10,000,000,000,000,000	(10 thousand billió Pengö)
July 2,	30,000,000,000,000,000	(30 thousand billió Pengö)
July 3,	200,000,000,000,000,000	(200 thousand billió Pengö)
July 4,	1,000,000,000,000,000,000	(1 millió billió = 1 **trillió** Pengö)
July 5,	2,000,000,000,000,000,000	(2 trillió Pengö)
July 6,	10,000,000,000,000,000,000	(10 trillió Pengö)
July 7,	30,000,000,000,000,000,000	(30 trillió Pengö)
July 9,	100,000,000,000,000,000,000	(100 trillió Pengö)
July 10,	300,000,000,000,000,000,000	(300 trillió Pengö)
July 11,)	2,000,000,000,000,000,000,000	(2,000 trillió Pengö)
July 12,	10,000,000,000,000,000,000,000	(10,000 trillió Pengö)
July 13,	30,000,000,000,000,000,000,000	(30,000 trillió Pengö)
July 15,	120,000,000,000,000,000,000,000	(120,000 trillió Pengö)
July 16,	500,000,000,000,000,000,000,000	(500,000 trillió Pengö)
July 17,	2,500,000,000,000,000,000,000,000	(2 **quadrillió** 500 thousand trillió Pengö)
July 18,	6,000,000,000,000,000,000,000,000	(6 quadrillió Pengö)
July 19,	60,000,000,000,000,000,000,000,000	(60 quadrillió Pengö)
July 20,	30,000,000	(30 millió **adópengö (AP) = Tax Pengö**)
July 22	40,000,000	(40 millió AP)
July 23	70,000,000	(70 millió AP)
July 24,	150,000,000	(150 millió AP)
July 26,	450,000,000	(450 millió AP)
July 27,	1,500,000,000	(1 billió 500 millió AP)
August 1. 1 Gold Franc = 4 Forints		

Kérem, jegyezze meg:
e könyv mindenütt a nagy számok magyar neveit használja.

20. táblázat
Nagy számok magyar és amerikai angol megnevezései

Hungarian and U.S. Terminology for Large Numbers:

Units	Hungary	USA	Exponent
1,000,000	millió	million	1×10^{6}
1,000,000,000	milliárd	billion	1×10^{9}
1,000,000,000,000	billió	trillion	1×10^{12}
1,000,000,000,000,000	billiárd	quadrillion	1×10^{15}
1,000,000,000,000,000,000	trillió	quintillion	1×10^{18}
1,000,000,000,000,000,000,000		sextillion	1×10^{21}
1,000,000,000,000,000,000,000,000	quadrillió	septillion	1×10^{24}
1,000,000,000,000,000,000,000,000,000		octillion	1×10^{27}
1,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000	quintillió	nonillion	1×10^{30}

Ajánlott küldemények

Az ajánlási szolgáltatást az 1. díjszabás kezdetétől engedélyezett volt. Az 1. és 2. díjszabás1 kivételével ennek díját az a 20g-os belföldi levél kétszeresében állapították meg. A külföldi küldemények regisztrációját gyakorlatilag minden célországba engedélyezték attól a naptól kezdve, amikor a postai szolgáltatás újraindult. A díjat a 20 grammos külföldi levél kétszeresében határozták meg. Az Egyesült Államokba való ajánlás 1946. január 1-jén indult. Lásd: „Külföldi úti célok" 29. táblázat, 161. oldal.

Az ajánlott küldemény szabályai:

- A feladó nevének fel kellett tüntetnie a küldeményt.
- Utánvéthez ajánlás kötelező volt. és Biztosított (bevallott értékű) küldemények.
- Megfelelően bérmentesített ajánlott küldeményt feldolgozás céljából postafiókba lehetett be lehetett dobni.[2]

A papírtermékek súlyos hiánya miatt több postahivatal nem kapott ajánlási ragjegyeket. Kénytelenek voltak más eszközöket és módszereket keresni az ilyen küldemények feldolgozhatóságához. Sokféle, és nagyon változatos ideiglenes felhasználási mód bukkant fel eddig. Biztos vagyok abban, hogy még továbbiakat is fel lehet még fedezni. Számos példát mutatunk be itt (18, 20, 43, 53, 60, 61. ábra stb.), de még több változatot láthatunk a „Postai jelzések és ragjegyek" fejezetben.

Az ajánlási ragjegy változatai az M.B.M. V. kötetének 240. oldalán:

A HK bélyegző lenyomatának alsó felét letakarták, a felső felét pedig a város nevének bélyegzésére használták.
A hivatal városának neve gumibélyegzővel, acélszerkezettel vagy kéziratban.
Kézzel rajzolt hivatalos városjellel kombinálva.
Teljesen kézzel rajzolt.
Előre elkészített címke a borítóra rögzítve.
Más postai címkéket ideiglenesen használták az ajánláshoz.

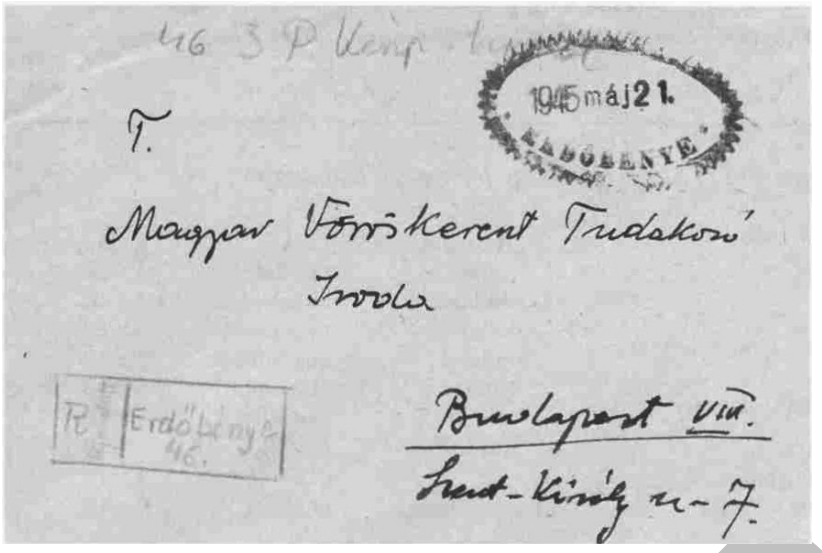

60. ábra 1. díjszabás, Paks – Budapest, 1945. június 5..
Provizórikus „ajánlásit" gumibélyegző.
Kivágás belföldi ajánlott levélből, díjfizetés 3 pengő.

[1] Az 1. díjszabásban eltérő ajánlási díj volt a helyi és a belföldi levelekhez. A 2. díjszabásban ez egységes belföldi tarifára változott. Szintén Jugoszláviában jelent meg az első külföldi ajánlási díjtétel (aug. 6.)

[2] Postás Szaknaptár 1942, 22 és 24. o.

MUNKÁBA

61. ábra 1. díjszabás.
Erdőbényéről Budapestre,
1945. május 21.

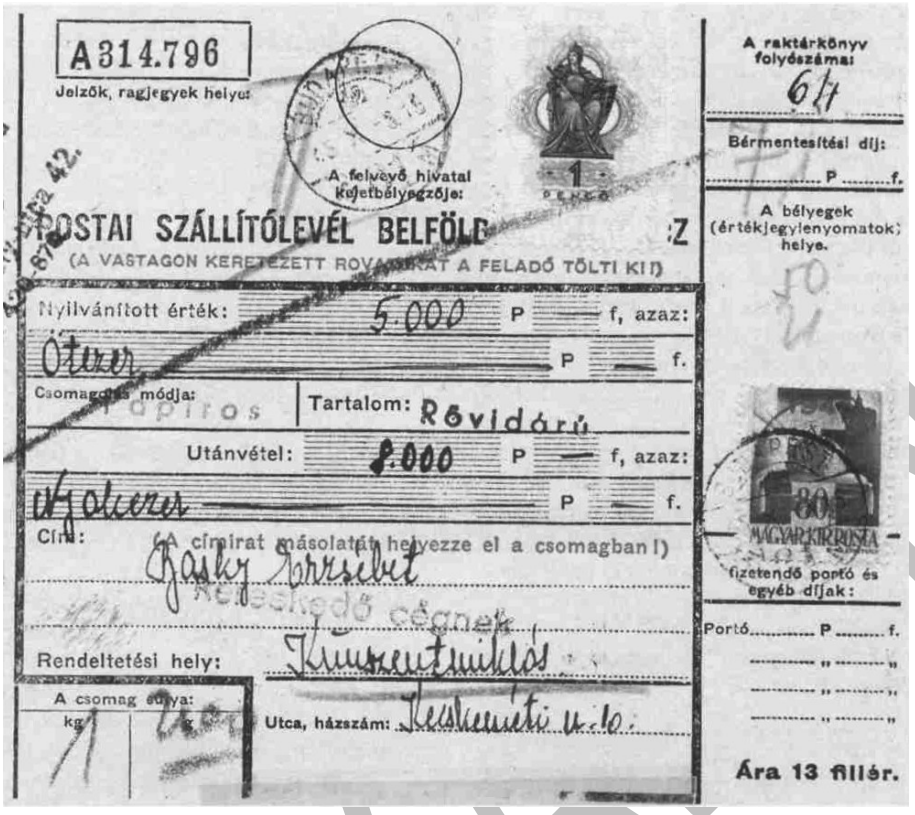
Díszített keretű ideiglenes postabélyegző. Az elveszett postabélyegző helyett ideiglenesen használt, kézzel készített eszköz.

Kézzel rajzolt ajánlási ragjegy.

A készpénzben fizetett belföldi ajánlási díj: 3P.

Table 21.
Az ajánlási díjak táblázata.

Rate Period begins:	Local	Domestic	Foreign
1. May 1, **1945.**	1.50 P.	2.P.	--
2. July 2,		5 P.	20 P.
3. September 16,		20 P.	80 P.
4. November 1,		120 P.	480 P.
5. November 16,		240 P.	1,000 P.
6. January 14, **1946.**		1,200 P.	6,000 P.
7. February 1,		6,000 P.	30,000 P.
8. March 1,		40,000 P.	160,000 P.
9. March 16,		80,000 P.	320,000 P.
10. March 26,		120,000 P.	480,000 P.
11. April 1,		160,000 P.	640,000 P.
12. April 11,		320,000 P.	1,280,000 P.
13. April 23,		1,000,000 P.	4,000,000 P.
14. May 1,		4,000,000 P.	16,000,000 P.
15. May 10,		20 millió P.	80 millió P.
16. May 20,		80 millió P.	320 millió P.
17. May 27,		240 millió P.	960 millió P.
18. June 1,		800 millió P.	3,200 millió P.
19. June 11,		8 milliárd P.	32 milliárd P.
20. June 17,		40 milliárd P.	160 milliárd P.
21. June 24,		800 milliárd P.	3,200 milliárd P.
22. July 1,		80 billió P.	320 billió P.
23. July 4,		4,000 billió P.	16,000 billió P.
24. July 8,		200,000 billió P.	800,000 billió P.
25. July 12,		40,000 AP.	160,000 AP.
26. July 18,		200,000 AP.	800,000 AP.
27. July 24,		800,000 AP.	3,200,000 AP.

62. ábra. 3. díjszabás, Budapestről Kunszentmiklósra 1945. október 8.
Utánvétess csomag téves díjszámítása.
Az 1 kg-os 200 gr-os csomag biztosítandó (bevallott) értéke 5.000 pengő, az utánvéttel beszedendő 8.000 pengő.
A felvevő postai alkalmazott szerinti díj a súly után: 50P, továbbá az utánvét 21P, ami összesen 71 pengő.
Nem számolták fel a biztosítást (ami 10.000P utáni 20P) és az ajánlást (20P). A hibás elszámolás 40 pengő díjhiányt eredményezett.
Ráadásul magának a csomagszállító űrlap ára helyesen 1,70 pengő lett volna (az 1P illetékkel együtt), de csak 1 pengőt számítottak fel..

Csomagposta

Ha valakinek kihívás jelent nehéz filatéliai fejtörőket kitalálása, akkor a Magyarországi Hiperinfláció Csomagposta különösen megfelel ehhez.

E fejezet célja, hogy az olvasó mind a 27 postai díjszabásra kiterjedően eligazodhasson a kincstári és a postaügyek közti szabályok labirintusában,. Bár ennek megtanulása még a legtapasztaltabb gyűjtők számára is komoly kihívást jelent, egyúttal nagy élvezetet és elégedettséget jelenthet. E fejezetben sok alapvető információt megtalál a tisztelt olvasó. Ez azonban emellett mindenesetre a hiperinfláció egy olyan új területe, ahol még több munkára, további kutatásra és azok megszervezésre lesz szükség.

Figyelembe kell venni, hogy a csomagszállítókat (amelyeket kötelezően kellett a csomagpostai küldeményekhez használni) a feladónak előre meg kellett vásárolnia. A postázás díján túl minden űrlapon a Pénzügyminisztérium által megszabott és a kincstárnak járó "illeték" összeg szerepelt. Ez az összeg valójában egyféle adó volt[1] és a Posta, mint a csomagszállító levelek postahivatalain keresztüli értékesítője, felelős volt a beszedett illetékösszegek elszámolásáért és kincstár felé történő továbbításáért.

[1] Andrew M. Munster: Parcel Post of the 1945-46 Hungarian Inflation Period. The News of Hungarian Philately April-June 1998.

Az űrlap előállításának finanszírozása és értékesítése a Postahivatal feladata volt. Ahogy a pénz a hiperinfláció alatt elértéktelenedett, a Pénzügyminisztérium rendszeresen értesítette a Posta megfelelő szervezetét az adó emeléséről. A fiskális változások nem mindig voltak összehangolva, így nem estek egybe a Posta díjszabási időszakaival, a csomagszállító űrlapok névértékével ezt nem lehetett követni. Ez az oka annak, hogy e postai nyomtatvány eladási árának változásai nem igazodtak a csomagküldési díjszabás változásaihoz. **A űrlap előállítási költségét és a kincstári illetéket külön szabták meg (az illetékbélyegeken vagy kézi átírással), amelyek elkülönültek a csomag szállítási díjától.**

Amikor a front Mivel 1944 közepén-végén elérte Magyarországot, a posta- és csomagszolgáltatást felfüggesztették. Addig az 1943. július 1-jei díjszabás volt érvényben, beleértve az csomagszállító űrlapok költségét is.

Bár a postaszolgálat újraindult, és 1945. május 1-jén az új díjszabás életbe lépett, a csomagszállítók új eladási árát (illetékkel együtt) csak 1945. június 25-től tették közzé, míg a tényleges csomagküldés valójában csak július 2-án indult meg. 1945.

A biztosított (értéknyilvánított) csomagok felárához és biztosítási díjaknak megfelelő P.R.T. előírásokat a 138. oldalon levő 25. táblázat tartalmazza.

További részletek:

- A szerzőnek nincs kétsége afelől, hogy sokkal több kutatásra van szükség ahhoz, hogy a csomagpostai küldemények minden részletét feltárja. Ez azt jelenti, hogy csomagposta-gyűjteményeinkben olyan kezelési jelzések fordulhatnak elő, amelyeknek még magyarázatra várnak.
- Az első öt díjszabásban a ténylegesen beszedett csomagdíjak/adók eltérőek lehetnek, mivel a közzétett rendeletek esetenként késve érkeztek meg a hivatalokba, és így csak a rendelet hatálybalépése után váltak alkalmazhatóvá (különösen az illeték).
- Glatz István szerint a korai díjszabásokban a fekbért az űrlapokra ragasztott postabélyegek tartalmazzák. (65. ábra)
- "Re.": a különleges díjengedményeket jelenti, melyekre nem találtam utalást a P.R.T. kiadványok, viszont az 1942-es Postás Szaknaptár, 21. old. azt tartalmazza, hogy az ún. „Gyümölcsöt tartalmazó - filléres csomag" a normál súlydíjhoz képest 50%-os kedvezménnyel volt küldhető. Az ilyen csomagok esetében a házhozszállítás díja is megkapta ezt az 50%-os kedvezményt. Erre utal az M.B.K. ("feketekönyv") 429. oldala is.
- A Postás Szaknaptár a 20. oldalán arra utasít, hogy a „törékeny tartalmú vagy nagy méretű (belföldi) küldemény esetén (a megszabott díjon felül 50%-os pótdíjat kell beszedni".
- További információk a Filatéliai Szemle 98/7-8, 27. oldalán:

  Különböző felárakat alkalmaztak az alábbi esetekben:
  - nagy méret,
  - törékeny,
  - romlandó,
  - biztosított (értéknyilvánított),
  - címzett által fizetendő díj,
  - utánvétes,
  - expressz,

  Engedmények:
  - postai alkalmazottak kedvezményes díja
  - „filléres – gyümölcs" csomag esetén:
    - házhoz szállítás, illetve
    - több csomag azonos címre (un. sommás szállítólevél)

- Az alkalmazottak gumibélyegzővel rendelkeztek a külön kedvezményes díjukhoz. A lenyomatot a munkavállaló felettesének kellett kitöltenie és aláírnia. Ez a gumibélyegző mindig a szállítólevél hátoldalán található. (64. ábra)
- Ha egy szállítólevél elveszett, miközben a csomag szállítás vagy kézbesítési vizsgálat alatt állt, „Kiegészítő kézbesítési nyugtát" (64. ábra) használtak.
- Ha díjhiány keletkezett, mert a csomagátvevő postai ügyintéző nem a megfelelő összeget számolta fel – és azt egy másik munkatárs jelentette be – ún. díjhiányjelentést kezdeményeztek. A hiányzó összeget a csomagot felvevő postai ügyintézőt terhelte! A bélyegben hiányzó összeget magán az okmányon kellett feltüntetni. (66. ábra)
- *Minimális kötbér* a csomagokra – lásd a 27. táblázatot a „Postaköltség" részben, 146. oldal.

63. ábra 27. díjszabás Békésszentandrásról Gyömrőre 1946. július 29. Az űrlap illetéke 20.000 adópengő. A gyógyszert tartalmazó 14 kg-os csomagszállítás kézzel feljegyzett díja 1.400 AP.)[1]

[1] Ha mint itt is,a díjlerovásra felhasznált bélyegek, nem fértek el az előoldalon rendelkezésre álló helyen , akkor a többit hátoldalra ragasztották. (A fordító megjegyzése.)

MUNKÁBAN

64. ábra. 2. díjszabás, Bucsuszentlászlóról Budapestre, 1945. augusztus 25.
„Kedvezményes díjú csomag" postai alkalmazottak számára és „Kiegészítő kézbesítési nyugta"
1945. augusztus 16-án kiadott engedély szerinti, a postai alkalmazottnak 10 kg-os, szilvát és babot tartalmazó csomagra.
Megjegyzés engedély a hátoldalon a felügyelő aláírásával. A Központi Posta és Telefon Hatóság kezelte a csomagokat a célvárosban.
A csomag kézbesítése „Pótszállítólevéllel" történt, amit később a szállítólevélhez rögzítettek.
A 10kg-os csomag lerótt díja postai alkalmazotti kedvezmény engedéllyel (készpénzben) 1 pengő

A P.R. T. rendeletei a 27 díjszabásban

1. időszak: 1945. május 1. – július 1.

P.R.T. 1945. június 22-i 4. szám 20. o. 105.277/AA rendelet, A nyomtatási költségek növekedése miatt 1945. június 25-től a postai díjjegyes nyomtatványokra új eladási árakat tettek közzé.

A postai hivatalnokokat utasította, hogy az ilyen árucikkekért az új eladási árat kell felszámítani, valamint be kell szedni a rányomtatott díjjegy értékét. Eladási árak:

Belföldi és nemzetközi csomagszállító űrlapok, beleértve a 20 fillér illetéket.....70 fillér.

Belföldi és nemzetközi utánvétes csomagszállítók szintén 20 fillér illetékkel.....90 fillér .

Mivel a szállítóleveleken csak 10 filléres díjjegyes érték volt, ezt további 10 fillér értékű illetékbélyeggel kellett kiegészíteni (nincs engedmény a kincstártól!).

2. időszak: 1945. július 2. – szeptember 15

P.R.T. 1945. 28-i 6. szám 38. o. 104.248/A.4. rendelet.
Elrendelte a csomagküldő szolgáltatás újraindítását 1945. július 2-tól. Az alábbi táblázat tartalmazza a távolságra és súlyra megállapított díjakat.

22-A. táblázat

Tariff Zone	I -II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.		Pengö		
1	6	8	10	12
5	8	10	14	18
10	10	15	20	25
15	15	20	25	30
20	20	25	30	40
*25	22	28	34	45
*30	24	31	38	50
*35	26	34	42	56
*40	28	38	46	62
*45	30	42	50	68
*50	32	46	55	74
*55	35	50	60	80

További szabályok:

- * 20-55 kg. csomagokat csak a „Postaüzleti Szabályzat" 43.§ szerinti tartási korlátozásokkal fogadtak el.
- A megengedettnél nagyobb méretű vagy törhető tartalmú csomagokra 50%-os felár fizetendő. A díjösszeget a legközelebbi pengőre kellett kerekíteni.
- Előre ki nem fizetett csomag felára .....2P.
- Tértivevény .....5P.
- Újracsomagolás .....5P.
- Fekbér naponta és csomagonként .....1P.
- Nyugta .....2P.
- Házhoz szállítás Budapesten: 1 kg-ig ...2P, 10 kg-ig ...3P, 20 kg-ig ...4P, 55 kg-ig ...5P.
- Házhoz szállítás vidéken: 1 kg-ig ...1P, 10 kg-ig ...2P, 20 kg-ig ...3P, 55 kg-ig ...4P.
- További értesítésig az egyes csomagok megengedett maximális súlya 5 kg. Az ilyen korlátozások nem vonatkoztak a hatósági vagy szolgáltatáshoz kapcsolódó küldeményként feladott csomagokra, a díjat azonban a felvevő hivatalban ez esetben is meg kellett fizetni.
- Vidéken, ahol a helyi posták szállítási lehetőség hiányában nem tudták kézbesíteni a csomagokat, csak értesítést kézbesítettek (és a címzettnek kell megoldania az átvételt a postán)
- A csomagok tartalmára különböző korlátozások vonatkoznak, ezek megismerése a feladó felelőssége.
- További értesítésig tilos élő állatokat (kivéve a piócákat) vagy alkoholtartalmú folyadékot elhelyezni a csomagokba.
- A csomagok nem tartalmazhattak személyes feljegyzéseket, leveleket vagy kísérőleveleket.
- A posta nem vállal felelősséget a késedelmes kézbesítésért vagy az ebből eredő állagromlásért.
- Nem nyilvánítható érték. Csomagok nem küldhetők tértivevénnyel, tartalomjegyzék nem csatolható.
- Szállítási lehetőség hiányában a csomagküldő szolgáltatás csak a megnevezett településekre indulnak meg. További helyek később kerülnek hozzáadásra.
- A (postai alkalmazottak) szolgáltatási csomagjaira és a zsákcsomagokra külön átmeneti korlátozások vonatkoztak .

P.R.T. 1945. július 26-i 11. szám 76o. 111.763/A.4. rendelet

- Biztosított (érték-nyilvánított) csomagok 1945. augusztus 1-jétől megengedettek, de csak a felsorolt települések között. Biztonsági okokból javasolja, hogy az ilyen csomagokat lehetőség szerint a nappali órákban szállítsák.
- Biztosított (érték-nyilvánított) csomag díja – a kötelező ajánlási díjon felül –50g-onként 3P, de minimum 10P. Minden 4.000 P. bejelentett érték után további 20P díjat kell beszedni.
- 5.000 pengő csomag érték felett, kérhető a tartalom kézi úton történő megszámlálása; ebben az esetben a biztosítási díj a normál díj duplája.

MINTA

P.R.T. 1945. augusztus 1-i 12.szám 82o. 113.039/A.4. rendelet

- 1945. július 30-tól a személyes (üzleti vagy közcélú) csomag felső súlyhatára 5-ről 10 kg-ra emelkedett.
- A vidéki posták egy részén, ahol az 5 kg-nál nehezebb küldemények kézbesítése nehézségekbe ütközött, a feladótól futárdíj kérhető.

P.R.T. 1945. szeptember 15-i 21. szám. 137. o. 127.000/A.4. rendelet

A belföldi csomagposta új díjszabása:

22-B. táblázat

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.	Pengö			
5	20	30	30	30
10	30	60	60	60
15	40	80	90	100
20	50	100	120	140
*25	60	120	150	180
*30	70	140	180	220
*35	80	160	210	260
*40	90	180	240	340
*45	100	200	270	340
*50	110	220	300	380
*55	120	240	330	420

- * A 20-55 kg. csomagok csak a „Postaüzleti Szabályzat" 43. § szerinti korlátozásokkal fogadhatók el.
- • „Kiscsomagok" súlydíja külföldi címre 50 grammonként 16P
  de minimum ..... 80P.
- • A biztosított (értéknyilvánított) csomag súlydíja 50 grammonként 10P
  de minimum ..... 50P.
- • A biztosított (értéknyilvánított) csomag biztosítási díja (haza) 10.000 pengőnként 20P.
- • Házhozszállítás díja csomagonként:
  10 kg-ig..... 10P
  20 kg-ig..... 15P
  55 kg-ig..... 20P
- • Ha érték nincs megadva, a felár az utánvételi érték szerint számítandó.
- • A tértivevény díja megegyezik az ajánlási díjjal.
- • Fekbér (a megengedett időn túl) csomagonként napi 3 P.
- • A belföldi küldemény átcsomagolási díja megegyezik az ajánlási díjjal, azonban ha az újracsomagolás tényleges költsége ennél nagyobb, akkor azt kell beszedni..
- • A megengedett és felszámított csomag legkisebb súlya 1 kg helyett 5 kg.
- • Az új díjtételeket ezentúl az adott díjtétel (mint alapdíj) többszörösében vagy annak %-ában fogják közzétenni.

P.R.T. szeptember 15-i 21. szám. 140. o. 126.070/A.4. rendelet, aláírva szeptember 5-én.

- • A Magyar Közlöny 112. sz. 6980/1945. M.E. számában megjelentek szerint, 1945. szeptember 1-jétől a csomagszállító levelekkel megfizetendő illeték 1 pengő.
- • A postahivatalokban a nyomtatott 10 filléres díjjegy mellé 90 fillér okmánybélyeget kell felragasztani. emiatt 1945. szeptember 1-től a csomagkártya eladási ára az illetékkel együtt:
- Belföldi és nemzetközi csomagszállító űrlapok, beleértve a 1 pengő illetéket..... 1,50P.
- Belföldi és nemzetközi utánvétes csomagszállító, beleértve a 1 pengő illetéket ..... 1,70P.
- • A kincstár új, nagyobb címletű díjjegyes űrlapokat szándékozik készíttetni, ám ha az illeték összege tovább változik, akkor azt értékszám felülnyomásával fogják átértékelni és/vagy átértékelt okmánybélyegekkel látják el. Az ilyen űrlapokat érvényesnek kell elfogadni.

3. időszak: szeptember 16 – október 31,1945.

P.R.T. 1945. szeptember 28-i 26. szám 179. o. 129.247/A.3. rendelet

- 1945. szeptember 20-tól csak a felsorolt postákra/postákra a személyes (üzleti, közcélú) küldemények súlyhatára 10 kg-ról 20 kg-ra módosul.
- Egyes postahivataloknál továbbra is nehézségekbe ütközik a személyes csomagok kézbesítése. E hivatalok megkövetelhetik, hogy a feladó/átvevő gondoskodjon a csomag postéról való elszállításáról.

P.R.T. 1945. október 3–i 27. szám189. o. 130.670/A.4. rendelet

• A Pénzügyminisztérium egyes kisebb címletű okmánybélyegeket kivont a forgalomból. Kivont bélyegek: 2, 4, 5 és 10 filléres.

P.R.T. 1945. október 11-i 28, szám 196. o. 132.053/A.3. rendelet

• Azok a postahivatalok, ahol korábban nem volt engedélyezve a csomagküldő szolgálat, mostantól 2 kg súlyhatárig felvehetnek küldeményeket. Ezekre a csomagokra ugyanazt a szabályozást kell alkalmazni, mint a zsákos csomagok kezelésére.

4. időszak: 1945. november 1–15.

P.R.T. október 30-i 33. szám 227. o. 134.000/A.4. rendelet

A belföldi új csomagdíjszabás:

22-C. táblázat

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.	Pengö			
5	200	300	300	300
10	300	600	600	600
15	400	800	900	1000
20	500	1000	1200	1400
*25	600	1200	1500	1800
*30	700	1400	1800	2200
*35	800	1600	2100	2600
*40	900	1800	2400	3000
*45	1000	2000	2700	3400
*50	1100	2200	3000	3800
*55	1200	2400	3300	4200

- * A 20-55 kg. csomagok csak a „Postaüzleti Szabályzat” 43. § szerinti korlátozásokkal fogadhatók el..
- Házhozszállítás díja csomagonként 200 pengő.
- Tárolási díj csomagonként (a normál megengedett napokon túl) 20 pengő naponta.

P.R.T 1945. november 13-i 39. szám p, 264. o. 136.637/A.4. rendelet

• Az M.K. 1945-165-ös kiadás, a 10.220/1945 rendelet közölte, hogy 1945. november 1-től a csomagszállítók illetéke 10 pengőre változik.

• A postahivatalok kötelesek minden eladott csomagszállítóért a megfelelő összeget felszámítani és beszedni.

5. időszak: 1945, november 16 – 1946. január 13.

P.R.T. 1945. november 15-i 41. szám 273. o. 138.000/A.4. rendelet

• Házhozszállítás díja csomagonként 400 pengő.

• Fekbér csomagonként (a megengedett átvételi időn túl) napi 40 pengő.

A belföldi új csomagdíjszabás:

22-D. táblázat

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	15+
up to kg.	Pengö			
5	400	600	600	600
10	600	1200	1200	1200
15	800	1600	1800	2000
20	1000	2000	2400	2800
*25	1200	2400	3000	3600
*30	1400	2800	3600	4400
*35	1600	3200	4200	5200
*40	1800	3600	4500	6000
*45	2000	4000	5400	6800
*50	2200	4400	6600	7600
*55	2400	4600	6600	8400

- * A 20-55 kg. csomagok csak a „Postaüzleti Szabályzat" 43. § szerinti korlátozásokkal fogadhatók el..

273/10/b oldal (azonos P.R.T. mint fent)

- A felvételkor ki nem fizetett csomag felára azonos az utánvét díjával.
- A belföldi küldemény átcsomagolási díja megegyezik az ajánlási díjjal, azonban ha az újracsomagolás tényleges költsége ennél nagyobb, akkor azt kell beszedni..

P.R.T. 1945. november 24-i 44. szám 296. o. 135.696/A.4. rendelet

- 1945 november 20-tól, a belföldi és nemzetközi szállítólevél ára - az illeték nélkül.....20 P
- utánvétes szállítólevél belföldi és nemzetközi használatra - illeték nélkül .....40 P

297. o. 137,531/A.4. rendelet (azonos P.R.T. mint fent)

Budapesti helyi viszonylatot kivéve, 1945. december 1-től a vidékre küldött csomagok esetében elindul az „átvételkor fizetett díj" csomagküldő szolgáltatás. Ilyen csomagok akár Budapestről, akár más helyről postázhatók. Az ilyen, feladó által előre ki nem fizetett csomagok után felárat számítanak fel, mely megegyezik az utánvét pótdíjával. Minden Budapesten belül feladott csomag esetén azonban a csomagdíjat továbbra is előre kell kifizetni.

P.R.T. 1946. január 12-i 3. szám 14. o. 200.646/A.4. rendelet

A Pénzügyminisztérium azonnali hatállyal visszavon minden 10 pengőnél kisebb címletű okmánybélyeget. Az ilyen bélyegeket legkésőbb 1946. január 20-ig vissza kell juttatni a központba.

17. o. 200.734/A.4. rendelet (azonos P.R.T. mint fent)

1946. január 9. Hiány alakult ki nyomtatott postai díjjegyesekből, például képeslapokból, csomagszállító űrlapokból. A postahivatalok nem adhatnak el ötnél többet egy ügyfélnek. Azonban, ha egy szerződéses elszámolású ügyfél korábban ennél többet használt, akkor természetesen továbbra is el kell látni a szükséges mennyiséggel.

II. ad. 143.525/A.4. rendelet (azonos P.R.T. mint fent)

A Cs.5-I. és Cs.10-1. bélyegekkel bérmentesített csomagszállító leveleket külön kell kezelni, elszámolni és őrizni..

MUNKÁBAN

6. időszak: január 14 – 31, 1946.

P.R.T. 1946. január 14-i 4. szám 23. o. 144.100/A.4. rendelet

A belföldi új csomagdíjszabás:

22-E. táblázat

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.		Pengő		
5	3000	3000	3000	3000
10	6000	6000	6000	6000
15	7000	8000	9000	10000
20	8000	10000	12000	14000
*25	9000	12000	15000	18000
*30	10000	14000	18000	22000
*35	11000	16000	21000	26000
*40	12000	18000	24000	30000
*45	13000	20000	27000	34000
*50	14000	22000	30000	38000
*55	15000	24000	33000	42000

- * A 20-55 kg. csomagok csak a „Postaüzleti Szabályzat" 43. § szerinti korlátozásokkal fogadhatók el..
- Házhoz szállítás csomagonként 2000 pengő.
- fekbér csomagonként (a megengedett normál átvételi időn túl) 200 pengő naponta.

P.R.T. 1946. január 16-i 6. szám 39-40. o. 144.460/A.4. rendelet

- 1946. január 14-től belföldi és külföldi címekre a csomagszállító űrlapok ára (tábori postai is) az illetéken felül 100 pengő. Az utánvétes csomagszállító, belföldi és külföldi - illeték nélkül 200 pengő.
- Súlyos papírhiány miatt az egyes postahivatalok utasítják, hogy a még rendelkezésre álló tábori posta csomagszállítókat haladéktalanul alakítsák át polgári felhasználásra a „Tábori" szó törlésével, hogy azokat eladhatók legyenek civilek számára is. Az ilyen szállítólevelek eladási ára megegyezik a többi csomagszállítóéval, plusz a ráragasztandó illetékbélyeget árával. A postai kezelés során továbbiakban a megfelelő mennyiségű forgalmi bélyeg használandó.
- Ettől az időponttól kezdve a csomagszállítókra nyomtatott 10 fillér összeget át kell húzni, vagy bélyeggel le kell fedni.
- Abban az esetben, ha ez az utasítás január 14-ig az egyes postákhoz megérkezik, a fenti utasítás azonnali hatályú, egyébként amint azt megkapják.
- A postai díjjegyesek korábbi kiadású ártáblázatait hatályon kívül helyezték.

P.R.T. 1946. január 26-i 7. szám 45. o. 203.572/A.3. rendelet

- 1946. január 17-től minden postahivatal részt vesznek a csomagküldő szolgálatban.
- A csomag súlyhatára általában 10 kg, de a felsorolt hivatalok átmenetileg csak 2 kg-ot tudnak fogadni.
- Egy feladó naponta egynél több csomagot is küldhet.

7. időszak: február 1–28, 1946.

P.R.T. 1946. február 1-i 9, szám 61. o. 204.800/A.4. rendelet

Új belföldi csomagdíjszabás, ld. 22, táblázat, 127. oldal

- • Változott a tarifarendszer, mivel az árak immár nem távolsághoz kötöttek; csak egy egységes súlydíj maradt, mely az ország minden részére vonatkozott: 5-10-15 és 20 kg fokozatokkal.
- • A 20-55 kg-os súlyba eső csomag csak akkor vehető fel, ha az speciális kategóriába tartozik (43.§). Az ilyen csomagok díja 25.000P plusz 20 kg felett minden 5 kg-ra 5.000 pengő.
- • Házhozszállítás díja csomagonként 5 kg-ig 5.000 P, 5 kg felett 10.000P.
- • 1946. február I-től kezdve az új díjak:
  Belföldi és nemzetközi szállítólevél illeték nélküli ára..... 300 P
  Tértivevényes belföldi és nemzetközi szállítólevél illeték nélküli ára ..... 600 P

P.R.T. 1946. január 9-i 10. szám 83. o. 203.116/A.4. rendelet

A Magyar Közlöny 12.250/1945. sz. rendelete szerint a csomagszállító levél illetéke 100 adópengő (AP) lett. A Magyar Közlöny 1946. évi 4. számának 3600/1946 rendelete meghatározta az adópengő pengőre történő átszámításának rendszerét. A végsőeredménynek 10-zel osztónak kell lennie, vagy arra kell kerekíteni*.

Az adópengő átváltási árfolyamok tekintetében a postahivatalok nyitva tartása előtt minden nap ki kellett számítani a csomagszállító űrlap árához (pengőben) hozzáadandó a illeték összegét. (Az adópengő-pengő átváltási árfolyam naponta változott (lásd 1. táblázat, 11.o. vagy 18. táblázat, 103.o.), a beszedett összeg pedig pengőben lesz.

*A 10-es osztás kezelése: ha a maradék 5 pengő vagy kevesebb - az összeget el kell dobni; ha az nagyobb, mint 5 pengő, felfelé kerekítendő. Példa:

- Ha 1 adópengő 1,84 pengőnek felel meg (tehát ha az illeték 100 adópengő, az 184 pengő lenne) Mivel ez a szám nem osztható 10-zel, ezért 180 pengőt kell a csomagszállítóra ragasztani.
- Ha azonban az átváltási szám 1,86 lenne, akkor (felfelé kerekítve)190 pengő illeték számítandó fel .
- Az űrlapon levő okmánybélyegeket (is) le kell bélyegezni.
- A postahivatalok fokozottan ügyeljenek az adópengő napi átváltási árfolyamára és az illeték összegére. A jövőben nem kapnak több magyarázatot erre az elszámolási módszerre

65. ábra 2. díjszabás Keszthelyről- Sárvárra 1945. augusztus 2.

Fekbér elszámolása.

1 kg 800 gr-os csomag (zsák) 3. zónás tarifája 10 pengő. A csomagot nem vették át normál időn belül, (1945. augusztus 17-ig) ezért 7 pengő tárolási díjat számítottak fel, 7P portóbélyeggel igazoltan.

8. időszak: március 1 -15,1946.

P.R.T. 1946. február 28-i 14. szám 132. o. 207.260/A.4. rendelet

- Új „Alap" díjszabást tettek közzé, amely alapján a későbbi tarifák százalékos kiigazításra kerültek.
- 1946. március 1-től ez lépett hatályba minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre.

Lásd: 22. táblázat, 127. oldal.

További díjtételek:

- • Házhoz szállítás csomagonként 5 kg-ig ... 20.000 P. 5 kg felett ..... 50.000 P.
- • Fekbér csomagonként (a normál megengedett napokon túl) ..... 5000 P. /nap.
- • Szállítólevél belföldi vagy nemzetközi - adó nélkül - ..... 5000 P.
- • Tértivevényes szállítólevél belföldi vagy nemzetközi - adó nélkül - ..... 10.000 P.

P.R.T. 1946. február 23-i 12. szám 101. o. 208.042/A.4. rendelet
Amint azt a P.R.T. 1946, 3. szám, 143.525/A.4, rendelet II. része tartalmazza, az első kiadású Cs.5-I. és Cs. 10-1. bélyegeket elkülönítve kell őrizni és elszámolni.
Ez alkalommal rendelték el, hogy a fent leírt szállítóleveleket a hivatalok haladéktalanul, ajánlott levélben küldjék el a postai osztály központi raktárába. Ehhez készítsenek egy listát két példányban, amely részletezi a mellékelt lapok számát és megbontva összesítve, hogy hány első kiadású Cs.5-I. és Cs.10-1. bélyeget használtak rajtuk. A lista egyik példánya a küldeményhez csatolandó, a másikat pedig a küldő posta őrizze meg.

P.R.T. 1946. március 9-i 15. szám 156. o. 203.172/A.4. rendelet
1946. március 15-től az előre nem fizetett, de a „címzett által fizetett" csomagküldő szolgáltatást minden budapesti postahivatalra is kiterjesztik.

9. időszak: március 16 – 25,1946.

P,R.T. 1946. március 22-i 17. szám 173. o. 213.400/A.4. rendelet
- 1946. március 16-tól a 8. időszak alapdíjait 2x-es szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

178. o. 210.808/A.4. rendelet (azonos P.R.T. mint fent)
A 203.116/A.4. számú rendelet, mely szerint az adópengő-pengő konverziós számot el kell osztani 10-zel, és ha a maradék 5 P. vagy kevesebb, akkor el kell dobni; ha nagyobb mint 5 P. akkor felfelé kell kerekíteni, felülvizsgálatra került.
- • A kincstár titkára utasította a postát, hogy ezentúl a 100 adópengő pengőre történő átszámítását (minden esetben) felfelé kell kerekíteni, így a szám 100-zal osztódik. Példa:

  1946. március 6-án az adópengő átváltási száma 13 pengő 30 fillér, tehát 100 adópengő 1.330 pengővel egyenlő. Felfelé kerekítve a beszedendő illeték és a ráhelyezett bélyeg(ek) értéke 1.400P legyen.
- • A Pénzügyminisztérium már forgalomba hozott a csomagszállítókon (is) használható adópengő címletű okmánybélyegeket, melyek a postahivatalokban kaphatók. Készültek adópengő címletekkel ellátott csomagszállító űrlapok is, de magánszemélyek ezeket csak a Kincstárban (ahol az adót befizethetik) vásárolhatták meg, a szállítólevelek a postahivatalokban nem voltak kaphatók.
- • A csomagküldő szolgáltatást nagyobb mennyiségű igénybe vevő ügyfeleket (vállalkozásokat) kérjék fel udvariasan arra, hogy lássák el a szükséges adópengő bélyegekkel csomagszállítók űrlapjaikat, mielőtt csomagokat annak postára.

10. időszak: március 26 – 31, 1946.

P.R.T. 1946. március 29-i 19. szám 189. o. 216.200/A.4. rendelet
Új csomagdíjszabás. Ld. 22. táblázat, 127. oldal
- 1946. március 26-tól a 8. időszak alapdíjait 3x-os szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

P.R.T. 1946. március 30-i 20.szám 214. o. 215.667/A.4. rendelet
1946. április 1-én újraindult a csomagpostai szolgáltatás Csehszlovákiába.
- A súlyhatár 20 kg.
- A csomag bejelentett értéke felső határa 5.000 aranyfrank.
- A tértivevény szolgáltatás elérhető.
- Az utánvét szolgáltatás nem elérhető.
- Expressz szolgáltatás elérhető.
- Minden csomagnak szüksége van a Nemzeti Bank engedélyére (beleértve a kiviteli engedélyt, a tanúsítványt is), hogy átvehető legyen. A vámáru-nyilatkozat két példányát is csatolni kell; a vámáru-nyilatkozatok egyikén a fizetendő illetékbélyegeket kell elhelyezni.
- A díjszabás a súlyon alapul:

1	3	5	10	15	20 kg	súly
0.90	1.20	1.50	3.00	4.50	6.00	aranyfrank •

• Értéknyilvánított csomag biztosítása:
300 aranyfrankonként ..... 30 aranycentim.
- Expresszdíj:

csomagonként ..... 80 aranycentim.

MUNKÁBAN

- A csomagdíj a küldemény feladása napján érvényes aranyfrank átváltási árfolyamon számítandó át pengőre.

215. o. 213.623/A.4. (azonos P.R.T. mint fent)

1946. április 1-jétől visszaállítja az értéknyilvánított (biztosított) csomagküldő szolgálatot Csehszlovákiával.

- Ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a normál csomagokra.
- A szállítási díj: 50 grammonként a 20 grammos külföldre címzett levél díja, egy minimális súlydíjjal, amely a 20 gr-os külföldi levél négyszeres összegének felel meg.
- Az ajánlás kötelező.
- A biztosítási díj minden 300 aranyfrank után 30 aranycentim, mely összeg pengőre átszámítva szedendő be.
- Szállítmányok csak a díj előre való teljes megfizetés esetén vehetők fel.
- A küldeményhez mellékelni kell a Nemzeti Bank kiviteli engedélyét (a 215.667/A.4. pontban felsorolt összes szükséges dokumentumot).
- Expressz és tértivevény szolgáltatás elérhető, utánvétel nem.
- Értéknyilvánított csomagok Csehszlovákiába csak a budapesti 72-es postahivatalban adhatók fel.
- Minden csomagnak szüksége van a Nemzeti Bank engedélyére (beleértve a kiviteli engedélyt és a tanúsítványt is) ahhoz, hogy továbbításra kerüljön. A vámáru-nyilatkozat két példányára is szükség van; a vámáru-nyilatkozat egyik nyomtatványán a fizetendő illetéket felragasztott okmánybélyegekkel kell leróni.

11. időszak: április 1 – 10, 1946.

P.R.T. 1946. április 6-i 21. szám 229. o. 217.400/A.4. rendelet

Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 127. oldal.

- 1946. április 1-től a 8. időszak alapdíjait 4x-es szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

235. o. 218.088/3. rendelet (azonos P.R.T. mint fent)

- 1946. április 10-től 20 kg lett az új maximális súly, de csak azokon a postahivatalokon, ahol ez eddig 10 kg volt.
- A postai alkalmazottak esetében az „élelmiszer-szolgáltatás" csomag súlyhatára 30 kg, a csak burgonyát tartalmazó csomag súlyhatára 25 kg, az összes többi személyes csomag súlyhatára 20 kg.
- Minden olyan postahivatal, amely eddig a 2 kg-os vagy 10 kg-os súlyhatár kategóriába tartozott, és megjavultak a csomagkézbesítési lehetőségei, 20 kg-os súlyhatárig fogadhat/kézbesíthet csomagot.

237. o. 217.697/4. rendelet (azonos P.R.T. mint fent)

- Tudomásunkra jutott, hogy egyes postahivatalok „Készpénzzel fizetve" módszerrel kezelik a szállítólevelek illetékdíját. A Pénzügyminisztérium ennek alkalmazását tiltja, ezért felszólítja a postahivatalokat, hogy az adót a P.R.T. 1946-os 17. számának2I0.808/A.4. rendeletében leírtak szerint kezeljék.

12. időszak: április 11 -22, 1946.

P.R.T. 1946. április 10-i 22. szám 245. o. 217.400/A.4.

Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 133. oldal.

- 1946. április 11-től a 8. időszak alapdíjait 8x-as szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

247. o. 212.250/4. rendelet (azonos P.R.T. mint fent)

1946. április 15-től az expressz küldést kiterjesztették az értéknyilvánítású biztosított csomagokra. Szintén ettől a naptól nem csak Budapesten, hanem az ország egész területén is feladható ilyen küldemény.

P.R.T. 1946. április 18-i 23. szám 255. o. 217.292/4. rendelet

1946. április 15-én újraindult a csomagpostai szolgáltatás Svédországba.

- A súlyhatár 20 kg.
- A csomag bejelentett értéke felső határa 5.000 aranyfrank.
- A tértivevény szolgáltatás elérhető.
- Az utánvét szolgáltatás nem elérhető.

MUNKÁBAN

- Expressz szolgáltatás elérhető.
- Minden csomagnak szüksége van a Nemzeti Bank engedélyére (beleértve a kiviteli engedélyt és a tanúsítványt is) ahhoz, hogy továbbításra kerüljön. A vámáru-nyilatkozat két példányára is szükség van; a vámáru-nyilatkozat egyik nyomtatványán a fizetendő illetéket felragasztott okmánybélyegekkel kell leróni.

A szállítási díjak:

1	3	5	10	15	20 kg	súly
2.40	2.80	3.55	6.55	10.10	13.60	aranyfrank

• Értéknyilvánított csomag biztosítása: 300 aranyfrankonként 30 aranycentim.
- Expresszdíj: csomagonként 80 aranycentim.
- A csomagdíj a küldemény feladása napján érvényes aranyfrank átváltási árfolyamon számítandó át pengőre.

13. időszak: április 23 – 30,1946.

P.R.T. 1946. április 24-i 24. szám 261. o. 220.600/4. rendelet
Új csomagdíj tarifák, lásd 22. táblázat, 127. oldal.
- 1946. április 11-től a 8. időszak alapdíjait 25x-ös szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

14. időszak: május 1 -9,1946.

P.R.T. 1946. április 30-i 26. szám 273. és 275. o. 223.000/4. rendelet
Új alapdíjszabás, amelyre a későbbi változások szorzószámokkal hivatkoztak.

- 1946. május 1-jétől a következő díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.
- Lásd 22 táblázat, 128. oldal
- Egyebek:

Kiscsomag:
Csak külföldre. minden 50 gr után .....3.000.000 P
de legalább .....15.000.000 P

belföldi csomag értéknyilvánítással:
minden 50 gr után.....2.000.000 P
de legalább .....8.000.000 P
Értéknyilvánított csomag biztosítása (belföld).
minden 50.000.000P után.....150.000 P

Expressz csomag:
Belföldre.....5.000.000 P
Külterületre .....15.000.000 P
Külföldi címre. .....15.000.000 P

Szállítási díj 5-10-15-20 kg: lásd 22. táblázat

20-55 kg tömegű csomagokat csak a speciális előírásoknak megfelelő esetben tudtak felvenni. Az ilyen csomagok díja: az első 20 kg-ig 16.000.000P plusz további 4.000.000P minden 5 kg után.

Házhoz szállítás:
csomagonként 5 kg-ig.....2.000.000 P
5 kg felett.....5.000.000 P
Csomagszállító eladási ára (belföldi. nemzetközi. katonai utánvétes csomagűrlap,
vámáru nyilatkozat az illeték nélkül .....300.000 P

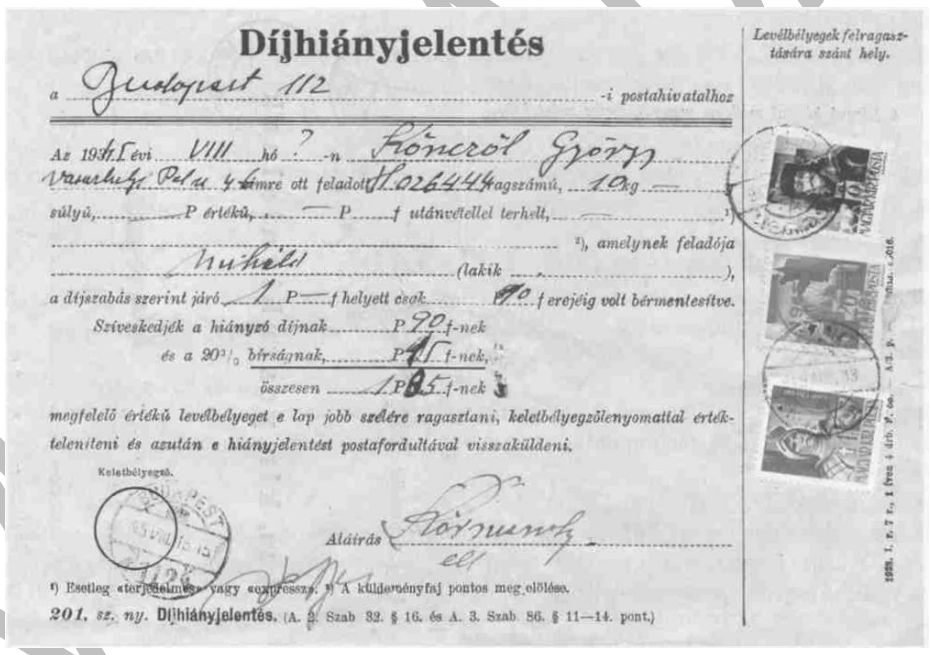
Utánvétes szállítólevél (belföldi és nemzetközi) az illeték nélkül...500.000 P.

290/a. oldal, függelék (azonos P.R.T. mint fent)
- A fekbér csomagonként a helyi levelezőlap díja, minden raktározási nap után.
- Előre fizetés nélkül feladott csomagok (átvételkor fizetett díj) felára megegyezik a helyi levelezőlap díjával.

MUNKÁBAN

- A belföldi csomagok átcsomagolási díja megegyezik a belföldi ajánlási díjjal; ha azonban a tényleges költség több, akkor a magasabb összeget kell beszedni.
- A tértivevény díja megegyezik a belföldi ajánlási díjjal.

66. ábra 2. díjszabás Mihaldról Budapestre, 1945. augusztus ?.
Díjhiány bejelentése (és beszedése: un. Díjhiányjelentés.
„ Különleges díjú csomag" postai alkalmazottak számára, feljegyzett engedéllyel a hátoldalon.
A felvevő hivatalnok 1 pengő helyett csak 0,10 fillért számolt fel. Az érkezési hely Budapest 112. postahivatala vette észre a hiányt. Értesítették a feladó Mihald postahivatalt a hiányösszeg és kötbér beszedésére.
A díjat a e díjhiányjelentésre felragasztott bélyegek formájában szedték be

Hiány..... 90 fillér
Büntetés 20%.....15 fillér (igazából 18 fillérnek kéne lennie)
Behajtva 1.05 pengő (1 filléres többlettel felragasztott bélyegek)

15. időszak: május 10 – 19,1946.

P.R.T. 1946. május 10-i 29.szám 321. o. 226.200/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 128. oldal.
- 1946. május 1-től a 14. időszak alapdíjait 5x-ös szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

16. időszak: május 20 – 26,1946.

P.R.T. 1946. május 20-i 31. szám 341. o. 228.200/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 128. oldal.
- 1946. május 20-tól a 14. időszak alapdíjait 20x-as szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

345. o. 227.862/4. (azonos P.R.T. mint fent)
- Csomagszállító hiánya esetén a posta által kiállítót „kisegítő csomagszállítót" kell használni.
- Csomaghiány esetén 7 nap várakozás után a csomagszállító a budapesti 70-es postára, a Postaosztály Csomagvizsgáló Osztályának székhelyére lehet eljuttatni.

17. időszak: május 27 – 31,1946.

P.R.T. 1946. május 27-i 33. szám 359. o. 230.000/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 134. oldal.
- 1946. május 27-töl a 14. időszak alapdíjait 60x-as szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

P.R.T. 1946. május ?-i 34. szám 375. o. I. rendelet 228.564/4. és 229.489/4. rendelet
1946. június 1-től a biztosított (értéknyilvánított) csomag- és kiscsomag-szolgáltatás újraindult Törökországgal és Bulgáriával. Ugyanazok az árak és korlátozások vonatkoztak rá, mint Csehszlovákiára.

18. időszak: június 1 – 10,1946.

P.R.T. 1946. június 1-i 35. szám 377. o. 231.500/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 128. oldal.
- 1946. június 1-töl a 14. időszak alapdíjait 200x-as szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

P.R.T. 1946. június 7-i szám 36. 392. o. 221.533/4.
- A Magyar Közlöny 1946. évi 93. számában megjelentek szerint a csomagszállítókon beszedett illeték 500 pengő. A Pénzügyminisztérium egyetértett abban, hogy az illetéket is lehessen készpénzben beszedni.
- A csomag postai átvételének napján a napi átváltási árfolyamot el kell osztani 1.000.000-rel: ha nem osztható maradék nélkül, akkor 500.000-ig el kell vetni; ha meghaladja az 500.000-et, akkor felfelé kerekítve lesz osztható 1.000.000-rel.
- A csomagszállítóra nyomott díjjegy mellé azt kell írni, hogy „Oi: 500 AP" (Okirati illeték).

393. o. (azonos P.R.T. mint fent)
- • A csomagszállítók illetékét a jövőben csak „Készpénzben fizetett" módszerrel szabad kezelni. Ezt a megoldást nemcsak a posta, hanem a Pénzügyminisztérium is ellenőrizte.

394. o. (azonos P.R.T. mint fent) Biztosított (értéknyilvánított) csomagok a nemzetközi postaszolgálatban.
- • Felhívás a hivatalokat a korábban megjelölt kezelési mód és a megfelelő csatolandó dokumentumok szigorú betartására.

MUNKÁBAN

- Biztosítási díj minden 300 aranyfrankosra = 30 aranycentim.
- Súlydíj 50 grammonként = a 20 gramm külföldi levél díja, de minimum ennek 4-szerese.
- Az ajánlás kötelező.
- A biztosított (értéknyilvánításos) csomagokat minden postahivatalból a Budapest 72-es postára kell irányítani.

19. időszak: június 11 – 16,1946.

P.R.T. 1946. június 14.-i 37. szám 401. o. 232.900/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 128. oldal.
- 1946. június 11-től a 14. időszak alapdíjait 2.000x-es szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

20. időszak: június 17 – 23, 1946.

P.R.T. 1946. június 19.-i 38. szám 415. o. 234.100/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 128. oldal.
- 1946. június 17-től a 14. időszak alapdíjait 10.000x-es szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

21. időszak: június 24 – 30, 1946.

P.R.T. 1946. június 26.-i 40. szám 455. o. 235.700/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 129. oldal.
- 1946. június 24-től a 14. időszak alapdíjait 200.000x-es szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

22. időszak: július 1 – 3, 1946.

P.R.T. 1946. július 4-i 41. szám 465. o. 237.500/4. rendelet
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 129. oldal.
- 1946. július 1-től a 14. időszak alapdíjait 20.00.000x-os szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

23. időszak: július 4 -7 , 1946.

P.R.T. 1946. július 9-i 42. szám 477. o. 238.000/4. rendelet – aláírva július 3.
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 129. oldal.
- 1946. július 4-től a 14. időszak alapdíjait 1.000.00.000x-os (1 milliárdos) szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

24. időszak: július 8-11,1946.

P.R.T. 1946. július 9-i 42. szám 478. o. 238.600/4. rendelet – aláírva on július 6.
Új csomagdíjszabás, lásd 22. táblázat, 129. oldal.
- 1946. július 8-tól a 14. időszak alapdíjait 50.000.00.000x-os (50 milliárdos) szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

- Biztosított (értéknyilvánításos) csomag (belföldi) biztosítása:
  minden 5.000.000.000.000.000.000 P. .....30.000.000.000.000.000 pengő.
  (5 trillió).....(30.000 billió)

MUNKÁBAN

25. időszak: július 12- 17,1946.

P.R.T. 1946. július 12-i 43. szám 493. o. 239.300/4. rendelet
1946. július 12-től új alapdíjszabás lépett hatályban minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre adópengő pénznemmel.
22. táblázat, 129. oldal.
Egyebek:

Kiscsomag:
Csak külföldre. minden 50 gr után ..... 30.000.000 AP
de legalább ..... 150.000.000 AP

belföldi csomag értéknyilvánítással:
minden 50 gr után ..... 20.000.000 AP
de legalább ..... 80.000.000 AP
Értéknyilvánított csomag biztosítása (belföld).
minden 50.000.000P után ..... 150.000 AP

Expressz csomag:
Belföldre ..... 50.000.000 AP
Külterületre ..... 150.000.000 AP
Külföldi címre. ..... 150.000.000 AP

Szállítási díj 5-10-15-20 kg: lásd 22. táblázat

20-55 kg tömegű csomagokat csak a speciális előírásoknak megfelelő esetben tudtak felvenni. Az ilyen csomagok díja: az első 20 kg-ig 160.000.000P plusz további 40.000.000P minden 5 kg után.

Házhoz szállítás:
csomagonként 5 kg-ig ..... 20.000.000 AP
5 kg felett ..... 50.000.000 AP
Csomagszállító eladási ára (belföldi. nemzetközi. katonai utánvétes csomagűrlap, vámáru nyilatkozat az illeték nélkül .....5.000 AP
Utánvétes szállítólevél (belföldi és nemzetközi) az illeték nélkül...10.000 AP.

495- o. III. záró rendelkezések: (azonos P.R.T. mint fent)

- • A fekbér csomagonkénti a helyi képeslap napidíjának felel meg.
- • Az előre fizetés nélkül feladott (nem feladáskor fizetendő) csomagok felára a helyi levelezőlap díjának felel meg.
- • A belföldi csomag átcsomagolási díja megegyezik a belföldi ajánlási díjjal, azonban ha a tényleges költség több volt, a magasabb beszedendő összeg.
- • A tértivevény díja megegyezik a belföldi ajánlási díjjal.
- • Amíg az új AP (adópengő) címletű bélyegek meg nem érkeznek a postákra, a „Készpénzfizetést" kell alkalmazni, a levélpostai küldemények és csomagszállítók esetében egyaránt a „Kp. bérm..... AP" feljegyzést alkalmazva.

26. időszak: július 18-23,1946.

P.R.T. 1946. július 19-i 44. szám 503. o. 240,800/4. rendelet – aláírva július 17. Lásd 22. táblázat 129. oldal.

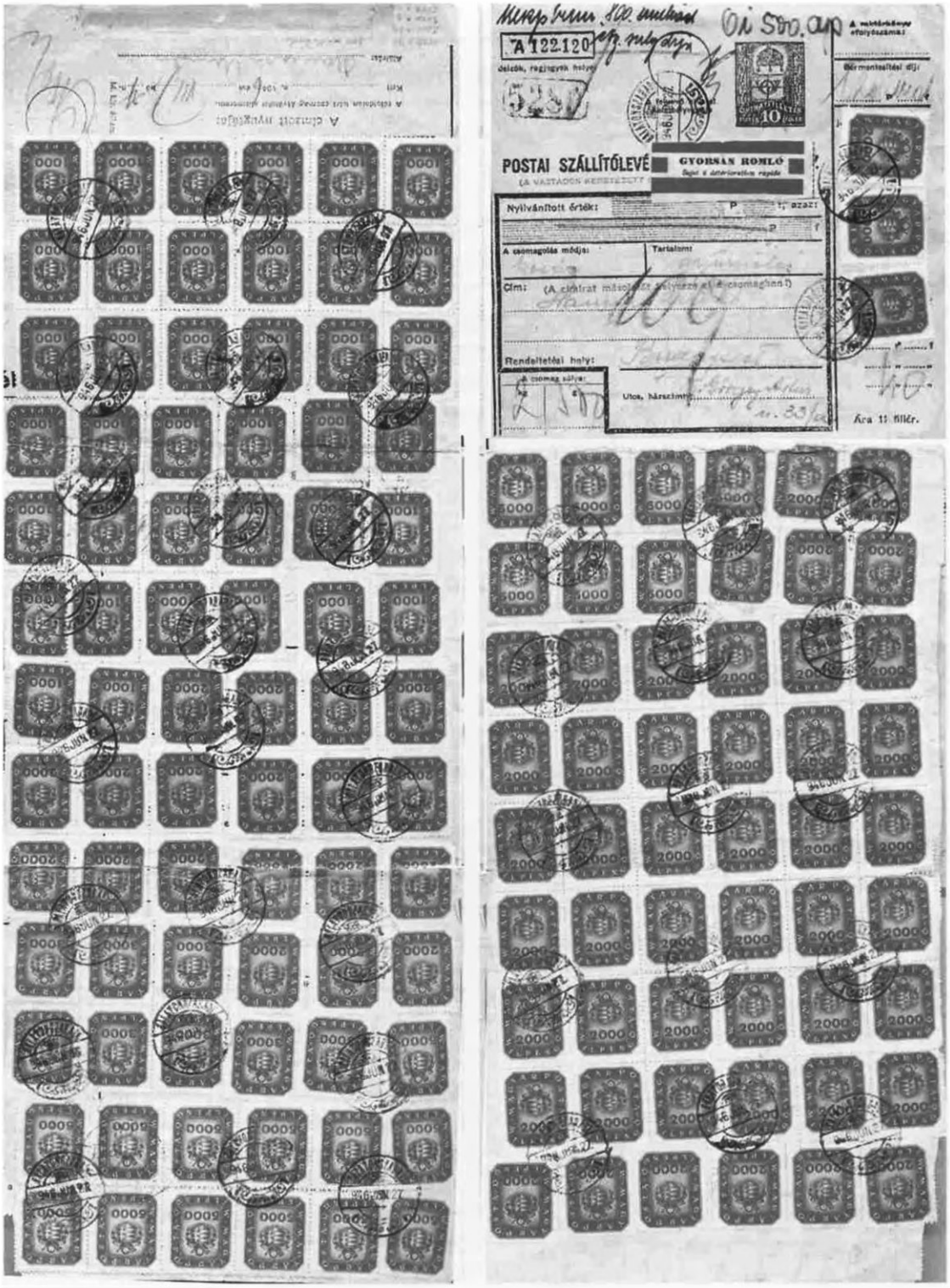
- 1946. július 18-tól a 25. időszak alapdíjait 5x-ös (500%-os) szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

27. időszak: július 24 – 31,1946.

P.R.T. 1946. július 26-i 45. szám 515. o. 241.600/4. rendelet – aláírva július 23. Lásd 22. táblázat 129. oldal.

- 1946. július 24-től a 25. időszak alapdíjait 20x-os (200%-os) szorzóval kell alkalmazni.
- Az új díjszabás minden postai szolgáltatásra és díjjegyes értékcikkre vonatkozik.

MUNKÁBAN

67. ábra 20. díjszabás 21. Balatonszabadiból Budapestre, 1946. június 27.
A 2 kg-os, 500 gr-os csomagban a „Gyorsan romló" címkével ellátott gyümölcs volt. Alkalmazva 5 kg-os minimumdíj 1.200 milliárd pengőért. A bélyegek számára több hely kellett, a postás az eredeti bizonylatra papírhosszabbítót ragasztott, mindkét oldalára 135 bélyeget (összesen 400 milliárd P.) helyezett el, mielőtt kifogyott a hely. Ezen túlmenően „800 milliárd pengő (elfogadva) készpénzben súlydíj" jelzésű kézírást alkalmazott. Az „5282" ellenőrzőszám tanúsítja a készpénz átvételét. A dokumentum hossza: 14 1/2 "
További 500 adópengő, a csomagszállító illetéke külön volt fizetendő (kézzel feljegyezve "Oi 500 ap) .

Csomagküdési díjszabások
2. – 3. (távolsági zónás) díjszabás

Tariff Zone	I -II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.		Pengö		
1	6	8	10	12
5	8	10	14	18
10	10	15	20	25
15	15	20	25	30
20	20	25	30	40
*25	22	28	34	45
*30	24	31	38	50
*35	26	34	42	56
*40	28	38	46	62
*45	30	42	50	68
*50	32	46	55	74
*55	35	50	60	80

22 -“A” táblázat
1945. június 28. P.R.T.#6.
2. díjszabás.
Hatályos 1945. Július 20-tól.

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.	Pengö			
5	20	30	30	30
10	30	60	60	60
15	40	80	90	100
20	50	100	120	140
*25	60	120	150	180
*30	70	140	180	220
*35	80	160	210	260
*40	90	180	240	340
*45	100	200	270	340
*50	110	220	300	380
*55	120	240	330	420

22 -“B” táblázat
1945. szept. 15, P.R.T.#21.
3. díjszabás.
Hatályos 1945. szept. 16-től.

MINTA

Csomagküdési díjszabások
4. – 5. (távolsági zónás) díjszabás

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.	Pengö			
5	200	300	300	300
10	300	600	600	600
15	400	800	900	1000
20	500	1000	1200	1400
*25	600	1200	1500	1800
*30	700	1400	1800	2200
*35	800	1600	2100	2600
*40	900	1800	2400	3000
*45	1000	2000	2700	3400
*50	1100	2200	3000	3800
*55	1200	2400	3300	4200

22 - "C" táblázat
1945. október 30. P.R.T. #33
4. díjszabás.
Hatályos 1945. nov. 1-től.

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	15+
up to kg.	Pengö			
5	400	600	600	600
10	600	1200	1200	1200
15	800	1600	1800	2000
20	1000	2000	2400	2800
*25	1200	2400	3000	3600
*30	1400	2800	3600	4400
*35	1600	3200	4200	5200
*40	1800	3600	4500	6000
*45	2000	4000	5400	6800
*50	2200	4400	6600	7600
*55	2400	4600	6600	8400

22 - "D" táblázat
1945. november 15. P.R.T. #41.
5. díjszabás.
Hatályos: 1945. nov. 16.

Tariff Zone	I - II.	III.	IV.	V.
up to km.	50	100	150	150+
up to kg.		Pengö		
5	3000	3000	3000	3000
10	6000	6000	6000	6000
15	7000	8000	9000	10000
20	8000	10000	12000	14000
*25	9000	12000	15000	18000
*30	10000	14000	18000	22000
*35	11000	16000	21000	26000
*40	12000	18000	24000	30000
*45	13000	20000	27000	34000
*50	14000	22000	30000	38000
*55	15000	24000	33000	42000

22 - "E" táblázat
1946. január 14. P.R.T. #4.
6.díjszabás.
Hatályos 1946. január 14-től.

Csomagküdési díjszabások
1. – 6. (távolsági zónás) díjszabás

Rate Period Sequence	1	2	3	4	5	6
Rate Period's Date	**1945,** 5/1 to 7/1	7/2 to 9/15	9/16 to 10/31	11/1 to 11/15	11/16 to 1/13,**1946**	1/14 to 1/31
P.R.T. Regulation		104.248/A.4.	127.000/A.4.	134.000/A.4.	138.000/A.4.	144.100/A.4.
Rate of Inflation***	300%	400%	300%	600%	200%	500%
up to 1 kg	n/a	see Table 'A'	see Table 'B'	see Table 'C'	see Table 'D'	see Table "E"
5 kg	n/a	"	"	"	"	"
10 kg	n/a	"	"	"	"	"
15 kg	n/a	"	"	"	"	"
20 kg	n/a	"	"	"	"	"
Cost of Parcel Card	**6/25 70 fil.	9/1/45 1.50 P.	>	11/1/45 10 P+tx	11/20/45 20 P.	1/14/46 100 P.
Cost of COD Parcel Card	6/25 90 fil.	9/1/45 1.70 P.	>	>	11/20/45 40 P.	1/14/46 200 P.

* 1946. január 14-től egységes díjak vonatkoznak az összes korábbi távolságú zónára
** 6/1/45 – 6/24/45 = 20 fillér
*** Az infláció hozzávetőleges mértéke az előző időszakhoz képest.

MINTA

Csomagküdési díjszabások
7. – 13. (zónák nélküli) díjszabás

Rate Period Sequence	7	8	9	10	11	12	13
Rate Period's Date	**1946,** 2/1 to 2/28	3/5 to 3/15	3/6 to 3/25	3/26 to 3/31	4/1 to 4/10	4/11 to 4/22	4/23 to 4/30
P.R.T. Regulation	204/800/A.4.	207.260/A.4.	213.400/A.4.	316.200/A.4.	217.400/4.	218.800/4.	220.600/4.
Rate of Inflation	200%	***"Base"	200%	300%	400%	800%	2500%
	Pengö	**ezer Pengö	ezer Pengö	ezer Pengö	ezer Pengö	ezer Pengö	ezer Pengö
5 kg.	10,000	50	100	150	200	400	1,250
10 kg.	15,000	80	160	240	320	640	2,000
15 kg.	20,000	100	200	300	400	800	2,500
20 kg.	25,000	130	260	390	520	1,040	3,250
***							
Cost of Parcel Card	300 ****	5	10	15	20	40	125
Cost of COD Parcel Card	600****	10	20	30	40	80	250

* A 8. periódus új díjszabási rendszert állított fel. A 9. és 13. periódus között az inflációt a 8. periódus „alap” díjtételeire számolt szorzószámokkal követték.
** ezer = ezer
*** 20 kg-ot meghaladó csomagokat csak külön engedéllyel (Postaszabályzat 43.§) lehet átvenni. Ezeket a különleges engedélyes csomagdíjakat minden egyes díjmódosítással korrigálták.
**** Ettől kezdve plusz 100 adópengő.

Csomagküdési díjszabások
14. – 20. (zónák nélküli) díjszabás

Rate Period Sequence	14	15	16	17	18	19	20
Rate Period's Date	5/1 to 5/9 **1946**	5/10 to 5/19	5/20 to 5/26	5/27 to 5/31	6/1 to 6/10	6/11 to 6/16	6/17 to 6/23
P.R.T. Regulation	223.400/4.	226.200/4.	228.200/4.	230.000/4.	231.500/4.	232.900/4.	234.100/4.
Rate of inflation	* **"Base"**	500%	2 thousand%	6 thousand %	20 thousand %	200 thousand %	1 millio %
	millió P.	millió P.	millió P.	millió P.	** milpengö	milpengö	milpengö
5 kg.	6	30	120	360	1,200	12,000	60,000
10 kg.	8	40	160	480	1,600	16,000	80,000
15 kg.	12	62	240	720	2,400	24,000	120,000
20 kg.	16	80	320	960	3,200	32,000	160,000
***							
Cost of Parcel Card	300 eP.****	1.5	6	18	60*****	600	3,000
Cost of COD Parcel Card	500 eP.	2.5	10	30	100*****	1,000	5,000

* A 14. időszak új díjszabási "alap" tételeket határozott meg. A 14-től 24-ig tartó időszak a 14. periódus „bázisa"-ra számították infláció mértékét.
** milpengő = millió pengő
*** A 29 kg-ot meghaladó csomagok csak külön engedéllyel (Postaszabályzat 43.§) vehetők át.
Ezeket a „speciális csomag" díjakat minden egyes díjváltozásnál korrigálták.
**** eP. = ezer pengő = ezer pengő
***** Ettől kezdve 500 adópengő adó.

MINTA

Csomagküdési díjszabások
21. – 27. (zónák nélküli) díjszabás7

Rate Period Sequence	21	22	23	24	25	26	27
Rate Period's Date	6/24 to 6/30 **1946**	7/1 to 7/3	7/4 to 7/7	7/8 to 7/11	7/12 to 7/17	7/18 to 7/23	7/24 to 7/31
P.R.T. Regulation	235.700/4.	237.500/4.	238.000/4.	238.600/4.	239.300/4.	240.800/4.	241.600/4.
Rate of inflation	20 millió %	2 milliárd %	100 milliárd %	5 billió %	* **"Base"**	500%	2000%
	** milliárd P.	milliárd P.	*** billió P.	billió P.	AdóPengö	AdóPengö	AdóPengö
5 kg.	1,200	120,000	6,000	300,000	60,000	300,000	1,200,000
10 kg.	1,600	160,000	8,000	400,000	80,000	400,000	1,600,000
15 kg.	2,400	240,000	12,000	600,000	120,000	600,000	2,400,000
20 kg.	3,200	320,000	16,000	800,000	160,000	800,000	3,00,000
****							
Cost of Parcel Card	60	6,000	300	?	5,000	25,000	100,000
Cost of COD Parcel Card	100	10,000	500	?	10,000	50,000	200,000

* A 25. időszak adópengőben megadott új "alap" díjszabást hozott. A 26. és 27. periódusban ezekre számított szorzókkal követték az inflációt..
** 1.000 millió = 1 milliárd (1.000.000.000)
*** 1.000 milliárd = l billió (1.000.000.000.000)
**** 20 kg feletti csomagot csak külön engedéllyel lehet átvenni (Postaszabályzat 43.§).

68. ábra 27. díj-időszak Hosszúhetény Pécsre, 1946. július 30. Postai utalvány.
Kórházi ellátásért 640.000 adópengő kifizetését a címzett megtagadta és visszaküldte a feladónak (lásd a „Nem fogadta el” ragjegyet).
50 millió adópengő után fizetett postai díj 500.000 adópengő volt.
A készpénzfizetést Hosszúhetény postahivatalának „5272” ellenőrzőszámú bélyegzője jelzi.

69. ábra 15. díj-időszak
Küldemény Pécsről Csehszlovákiába, 1946. május 15. - Prága, 1946. május 19 – Vittovice, 1946. május 21.
Az ajánlott külföldi levél díjlerovása: 120 millió P.

Bélyegben 14 millió P.-t, a fennmaradó részt készpénzben fizették ki.
A háromszög alakú „Taxe Percue” jelzés még Pécsről származik.
(csak a boríték egy része látható)

70. ábra Díjidőszak 3. Egerből Budapestre, 1945. október 25..
Expressz ajánlott levél alkalmi bélyegek tarifahelyes használatával.
„Vértanúk" alkalmi bélyegek 100%-os felárral a „Nemzeti Segélyalap" *javára.*
A felár semmilyen postai bérmentesítésére nem volt használható.
Belföldi levél 10P, ajánlás 20P, expresszdíj 30P, = díjlerovás 60 pengő (30P a hátoldalon).

Express és Sürgős

A háború előtt magától értetődőnek tartott postai különszolgáltatások visszaállítása a háború után lassan ment végbe. Eleinte csak a Sürgős (expressz) szolgáltatás volt lehetséges, de csak Budapest területén. Később az „Expresszsz" szolgáltatást az egész országra kiterjesztették. 1946. április 15-ig ezek csak belföldi szolgálatra voltak elérhetőek. A belföldi csomagpostára az expressz szolgáltatást 1946. április 15-től engedélyezték.

Az expressz szolgáltatás nemcsak a címzetthez legközelebbi postahivatalhoz vezető leggyorsabb továbbítási útvonal ígérete[1] volt, hanem azonnali kézbesítés is jelentetett a postahivatalból a címzett lakhelyére. A magyar expressz szolgáltatás gyakorlati szempontból megegyezett a nyugati világ különleges kézbesítési eljárásával.

Felhívjuk figyelmét, hogy az „ajánlás" nem volt kötelező "Expressz", illetve „Sürgős", küldemények esetén. Ez egy nagyon fontos pont az értékeléshez, mivel a legtöbb expresszlevelet ajánlással küldték, az ajánlás nélkül e szolgáltatás ezért ritkább és értékesebb. (72. ábra) A relatív szűkösséggel kapcsolatban lásd II. táblázatot a 207. oldalon: „Egyes és lehető legkevesebb bélyeggel" és „Különszolgáltatás típusa" . Tapasztalataim alapján megjegyzem, hogy az Express szolgáltatással postázott képeslapok sokszor ritkábbak, mint az egyszerű levelek. (37. ábra). A szerző a mai napig nem találkozott önmagába csak "Sürgős" különszolgáltatású levéllel.

A megfelelően bérmentesített expressz leveleket postafiókba is be lehetett dobni feldolgozásra,[2] bár a P.R.T.-ben erre nem található hivatkozás. Bizonyítékok vannak rá, hogy az expressz továbbításhoz a Magyar Királyi Távíróhivatal (Budapest) futárszolgálatát is igénybe vették.

A postai expressz szolgáltatás külföldre 1946. április 15-én indult meg előbb Svédországba; majd 1946. május 1-jén a Svájcba küldött levelekhez. A külföldi expressz szolgáltatás azonban csak rövid ideig állt fenn. (71. ábra)

[1] Postás Szaknaptár 1942, p.22.

[2] Postás Szaknaptár 1942. p. 24.

Az ajánlási és a tértivevényes szolgáltatást mindkét országban engedélyezték. A csomagpostai expressz szolgáltatást Csehszlovákiába 1946. április 1-jén, Svédországba pedig 1946. április 15-én engedélyezték. További információkért tekintse meg a „Postai levélszolgáltatások külföldre" című fejezetben a 161. oldalon a 29. táblázatot, .

Egy levél vizsgálata során a pontos dátumot és a díjszabási időszak megállapításával található meg a díjszabás. A következő adatok hivatalos postai közleményekből származnak. Kérjük, vegye figyelembe, hogy az ennek során használt szám megnevezések a magyar terminológia szerintiek. melyek magyarázata a 20. táblázatban, a 111. oldalon található.

71. ábra. 23. díjszabás, Budapestről – Zürichbe, Svájc, 1946. július 6..
Expressz ajánlott levél külföldi címre.
Amikor ez a szolgáltatást engedélyezett volt a Hiperinfláció során,
az ilyen díjszabások közti rövid idő miatt csak néhány külföldre címzett Expressz levelet ismerünk.
Külföldi levél 8.000 milliárd P, ajánlási díj 16.000 milliárd P, expressz 15.000 milliárd P
Díjlerovás 39.000 milliárd P.

23. táblázat

1945. 1. díjszabás
<u>1945,.május 20, Magyar Közlöny. #33. szám, 3. o. 79-IV/1945. K.K.M. rendelet</u>
1945. május 1-től az expresszdíj:
helyi.....1.50P
belföldi.....3.00P

2. díjszabás
<u>1945. július 12-i #8. szám, . 45. o. 108.788/A.4. rendelet</u>
1945. július 2-től minden levél jellegű küldemény, postai utalvány és csomag ismételten feladható Budapestre sürgős szolgáltatással.
A sürgősségi díj postánként: 10 P.
A sürgős küldemények kézbesítése helyett átmenetileg egy külön visz ki értesítést a csomagról a címzettnek. A csomag átvételéről a címzettnek kellett gondoskodnia .

3. díjszabás
<u>1945, szeptember 15-i #21. szám,139. o. 127.000/A.4. rendelet</u>
1945. szeptember 16-tól az expresszdíj:
helyi és belföldi 30P
külterületre 100P
A csak Budapestre címezhető "Sürgős" szállítás díja a 20g-os. helyi levél díjának 5x-öse.

4. díjszabás
<u>1945. október 30-i #33. szám, 226-7. o. 134.000/A.4. rendelet</u>
1945. november 1-től az expresszdíj:
helyi és belföldi 200P
külterületre 600P

5. díjszabás
1945. november 15-i #41. szám, 272-3. o. 138.000/AA. rendelet
1945. november 16-tól az expresszdíj:
helyi és belföldi 400P
külterületre 1,200P

kiegészítés a 138.000/A.4,számhoz, 10/b. old.
A csak Budapestre címezhető "Sürgős" szállítás díja a 20g-os helyi levél díjának 5x-öse.

1946. 6. díjszabás
1946. január 14-i #4. szám, 23. o. 144.100/A.4. rendelet
1946. január 14-től az expresszdíj:
helyi és belföldi 2,400P
külterületre..... 6,000P

7. díjszabás
1946. február 1-i #9. szám, 61. o. 204.800/A.4. rendelet
1946. február 1-től az expresszdíj:
helyi és belföldi 10,000P
külterületre 30,000P

8. díjszabás
1946. február 28-i #14. szám, 131. o. 207.260/A.4. rendelet
1946. március 1-őól az expresszdíj:
ALAPDÍJ helyi és belföldi.....50,000P **ALAP**
KÖZZÉTÉVE külterületre.....150,000P **ALAP**
külföldre.....150,000P **ALAP**

9. díjszabás
1946. március 22-i #17. szám, 173. o. 213.400/A.4. rendelet
1946. március 16-tól az expresszdíj:
2x ALAPDÍJ helyi és belföldi.....100,000 P
külterületre..... 300,000P
külföldre.....320,000P

10. díjszabás
1946. március 29-i #19. szám, 189. o. 216.200/A.4. rendelet
1946. március 26-tól az expresszdíj:
3x ALAPDÍJ helyi és belföldi.....150,000P
külterületre.....450,000P
külföldre.....480,000P

11. díjszabás
1946. április 6-i #21. szám, 229. o. 217.400/A.4, . rendelet
1946. április 1-től az expresszdíj:
4x ALAPDÍJ helyi és belföldi.....200,000P
külterületre.....600,000P
külföldre.....640,000P

12. díjszabás
1946. április 10-i #22, szám, 245-. o. 218.800/4. rendelet
1946. április 11-től az expresszdíj:
8x ALAPDÍJ helyi és belföldi 400,000P
külterületre 1,200,000P
külföldre..... 1,280,000P

kiegészítés, 247. o. 212.250/4
1946. április 15-től az Expressz szolgáltatás kiterjed a „biztosított levelekre" és a „biztosított csomagokra" is.
Ezzel párhuzamosan az expressz szolgáltatást (a csak Budapestre vonatkozó korlátozás feloldásával) az egész országra kiterjesztik.

72. ábra 1. díjszabás Budapest, 1945. június 13. Helyi hármas - súlylevél 1,50P; helyi- expresszdíj 1,50P= fizetett árfolyam 3P.

13. díjszabás
1946. április 24-i #24. szám, 261. o. 220,600/4. rendelet,
1946. április 23-tól az expresszdíj:
25x ALAPDÍJ helyi és belföldi..... 1,250,000P
külterületre 3,750,000P
külföldre..... 4.000,000P

14. díjszabás
1946. április 30-i #26. szám, 273. o. 223.000/4. rendelet
1946. május 1-től az expresszdíj:
ÚJ ALAPDÍJ helyi és belföldi ..... 5,000,000P **ALAP**
KÖZZÉTÉVE külterületre ..... 15,000,000P **ALAP**
külföldre ..... 15,000,000P **ALAP**

kiegészítés, 290/a oldal: '
Sürgős levél csak Budapestre = e megfelelő súlyú helyi levél díjának x5-e (20gr esetén: 6 milpengő)

15. díjszabás
1946. május 10-i #29. szám, 321. o. 226.200/4. rendelet
1946. május 10-től az expresszdíj:
5x ALAPDÍJ helyi és belföldi..... 25,000,000P
külterületre 75,000,000P
külföldre..... 75,000,000P
Sürgős' csak Budapesten 30,000,000P

MUNKAÁBRA

16. díjszabás

1946. május20-i #31, szám, 341. o. 228-200/4. rendelet

1946. május 20-tól az expresszdíj:

20x	helyi és belföldi	.....100 milpengő
ALAPDÍJ	külterülete	.....300 milpengő
	külföldre	.....300 milpengő
	'Sürgős' csak Budapesten	.....120 milpengő

17. díjszabás

1946. május 27-i #33. szám, 359. o. 230,000/4. rendelet

1946. május 27-től az expresszdíj:

60x	helyi és belföldi,,,,	300 milpengő
ALAPDÍJ	külterületre	.....900 milpengő
	külföldre	.....900 milpengő
	Sürgős' csak Budapesten	.....360 milpengő

18. díjszabás

1946. június 1-i #35. p . 377. o. 231.500/4. rendelet

1946. június 1-től az expresszdíj:

200x	helyi és belföldi	.....1,000 millió =1 milliárdP
ALAPDÍJ	külterületre	.....3,000 millió =3 milliárdP
	külföldre	.....3,000 millió =3 milliárdP
	'Sürgős' csak Budapesten	..... 1.2 milliárdP

19. díjszabás

1946, június 14-i #37. szám, 401. o. 232.900/4. rendelet

1946. június 11-től az expresszdíj:

2000x	helyi és belföldi	.....10,000 milpengő = 10 milliárdP
ALAPDÍJ	külterületre	.....30,000 milpengő = 30 milliárdP
	külföldre	.....30,000 milpengő = 30 milliárdP
	'Sürgős' csak Budapesten	..... 12 milliárdP

20. díjszabás

június 19, 1946-i #38. szám, 415. o. 234.100/4. rendelet

1946. június 17-től az expresszdíj:

10,000x	helyi és belföldi	.... 50,000 milpengő = 50 milliárdP
ALAPDÍJ	külterületre	.....150,000 milpengő = 150 milliárdP
	külföldre	.....150,000 milpengő = 150 milliárdP
	'Sürgős' csak Budapesten	..... 60 milliárdP

21. díjszabás

június 26, 1946-i #40. szám, 455. o. 235.700/4. rendelet

1946. június 24-től az expresszdíj:

200,000x	helyi és belföldi	.....1,000 milliárd = 1 billióP
ALAPDÍJ	külterületre	.....3,000 milliárd = 3 billióP
	külföldre	.....3,000 milliárd = 3 billióP
	'Sürgős' csak Budapesten	.....1.2 billióP

22. díjszabás

1946. július 4-i #41, szám,465. o. 237.500/4. rendelet

1946. július 1-től az expresszdíj:

20 millió x	helyi és belföldi.	.....100 billióP
ALAPDÍJ	külterületre	.....300 billióP
	külföldre	.....300 billióP
	'Sürgős' csak Budapesten	.....120 billióP

23. díjszabás

1946. július 9-i #42, szám, 477. o. 238.000/4. rendelet

1946. július 4-től az expresszdíj:

1 milliárd x	helyi és belföldi	.....5,000 billióP
ALAPDÍJ	külterületre	..... 15,000 billióP
	külföldre	.....5,000 billióP
	'Sürgős' csak Budapesten	..... 18,000 billióP

24. díjszabás

1946. július 9-i #42. szám, 478. o. 238.600/4. rendelet

1946. július 8-tól az expresszdíj:

50 milliárd x	helyi és belföldi	..... 250,000 billióP
ALAPDÍJ	külterületre	..... 750,000 billióP
	külföldre	..... 750,000 billióP
	'Sürgős' csak Budapesten	..... 900,000 billióP

73. ábra 2. Győrből – Szombathelyre, 1945. szept.12. Belföldi levél 3P, expressz 10P, ajánlási díj5P, = díjlerovás 18P. Ideiglenes ajánlott ragjegy, cenzúrázva Győrben.

25. díjszabás

1946. július 12-i #43. szám, 494. o. 239.300/4. rendelet

1946. július 12-től az expresszdíj adópengőben (AP):

NEW ALAPDÍJ	helyi és belföldi	.....50,000 AP. **ALAP**
ESTABLISHED	külterületre	.....150,000 AP. **ALAP**
(ADÓPENGŐ)	külföldre	..... 150,000 AP **ALAP**

26. díjszabás

1946. július 19-i #44. szám,50.5. o. 240.800/4. rendelet

1946. július 18-tól az expresszdíj:

5x	helyi és belföldi	..... 250,000 AP.
ALAPDÍJ	külterületre	..... 750,000 AP.
	külföldre	..... 750,000 AP.

27. díjszabás

1946. július 26-i #45. szám, 515. o. 241.600/4,. rendelet

1946. július 24-től az expresszdíj:

20 x	helyi és belföldi	.....1 millió AP.
ALAPDÍJ	külterületre	.....3 millió AP.
	külföldre	.....3 millió AP.

A ragjegy valós méretben

MINTA

74. ábra. 18. díjszabás, Budapest, 1946. június 8.
Helyi ajánlott levél, tértivevénnyel, díjlerovás 1.840 milP.
(helyi levél 240, ajánlás 800, tértivevény 800 milP)
„Második próbálkozás* címkével a kézbesítéshez.
Ideiglenes hajtogatott boríték.

Tértivevény és tudakozvány

Mind a tértivevény, mind a tudakozvány szolgálatnak tájékoztatást kellett adnia a levél kézbesítéséről vagy az utalvány kifizetésről. Míg a tértivevény szolgáltatást a feladáskor volt kérhető (74. ábra), addig a tudakozószolgálatot egy hiányzó küldemény felkutatására lehetett igénybe venni (főként az elveszett vagy tévesen irányított küldemények, pénzutalványok vagy csomagok felkutatására). (75. ábra). A tértivevények már az 1. díjszabás időszakától kezdve elérhetők voltak. Csomagposta azonban csak a 2. díjszabás időszakától engedélyezett. A tudakozószolgálat az 5. tarifaidőszakkal, 1945. november 16-tól indult meg.

Bár nem találtam szabályozó szabályozást, bizonyíték van arra, hogy bizonyos hivatalos szervek számára engedélyezett volt a „portómentes tértivevény" is. Egy példa erre a 2. díjszabás időszakából kerül bemutatásra. (54. ábra) Az 1. és a 2. díjas időszak kivételével a tértivevény és a tudakozvány díja megegyezett: a címzetthez érvényes ajánlási díjjal volt egyenlő, legyen az belföldi vagy külföldi.

24. táblázat

1945,

1. díjszabás.
május 1, 1945. Magyar Közlöny.
Postára adáskor vagy utólag is rendezhető..... 2P

2. díjszabás.
P.R.T. 1945. július 2, #6.
Postára adáskor vagy utólag is rendezhető..... 5P

3. díjszabás.
P.R.T. 1945. szeptember 16-i #21. szám
Ettől kezdve a díj a belföldi ajánlási díjjal egyenlő
(ebben az időszakban)..... 20P

MUNKÁBAN

4. díjszabás.
P.R.T. 1945. november 1-i #33. szám
A külföldi ajánlási díj mindig megegyezik a külföldi 20gr-os levél díjának x2-esével.
belföldre.....120P
külföldre.....480P

5. díjszabás.
P.R.T. 1945. november 16-i #41. szám
belföldre.....240P
külföldre.....1,000P

1946.

6. díjszabás.
P.R.T. 1946. január 14-i #4. szám
belföldre.....1,200P
külföldre.....6,000P

7. díjszabás.
P.R.T. 1946. február 1-i #9. szám
belföldre 6,000P
külföldre 30,000P

8. díjszabás.
P.R.T. 1946. március 1-i#14. szám
ALAPDÍJAK KÖZZÉTÉTELE
belföldre 40,000P
külföldre 160,000P

9. díjszabás.
P.R.T. 1946. március 16-i#17. szám
2 x ALAP belföldre 80,000P
külföldre 320,000P

10. díjszabás.
P.R.T. 1946. március 26-i#19. szám
3 x ALAP belföldre 120,000P
külföldre 480,000P

11. díjszabás.
P.R.T. 1946. április 1-i #21. szám
4 x ALAP belföldre 160,000P
külföldre 640,000P

12. díjszabás.
P.R.T. 1946. április 11-i #22. szám
8 x ALAP belföldre 320,000P
külföldre 1,280,000P

13. díjszabás.
P.R.T. 1946. április 23-i #24. szám
25 x ALAP belföldre 1,000,000P
külföldre ..... 4,000,000 P

14. díjszabás.
P.R.T. 1946. május 1-i #26. szám
ÚJ ALAPDÍJAK KÖZZÉTÉVE
belföldre 4,000,000P
külföldre 16,000,000P

15. díjszabás.
P.R.T. 1946. május 10-i #29. szám
5 x ALAP belföldre.....20 millióP
külföldre.....80 millióP

16. díjszabás.
P.R.T. 1946. május 20-i #31. szám
20 x ALAP belföldre .....80 millióP
külföldre.....320 millióP

17. díjszabás.
P.R.T. 1946. május 27-i #33. szám
60 x ALAP belföldre .....240 millióP
külföldre .....960 millióP

18. díjszabás.
P.R.T. 1946. június 1-i 35. szám
200 x ALAP belföldre.....800 millióP
külföldre .....3,200 millióP[1]

19. díjszabás.
P.R.T. 1946. június 11-i #37. szám
2.000 x ALAP belföldre ..... 8,000 milP[2]
külföldre.....32,000 milP

20. díjszabás.
P.R.T. 1946. június 17-i #38. szám
10.000 x ALAP belföldre .....40,000 milP
külföldre .....160,000 milP

21. díjszabás.
P.R.T. 1946. június 24-i #40. szám
200,000 x ALAP
belföldre ..... 800 milliárdP
külföldre 3,200 milliárdP3

22. díjszabás.
P.R.T. 1946. július 1-i #41. szám
20.000..000 x ALAP
belföldre .....80,000 milliárdP
külföldre .....320,000 milliárdP

23. díjszabás.
P.R.T. 1946. július 4-i #42. szám
1.000..000.000 x ALAP (egymilliárd)
belföldre .....4,000 billióP
külföldre .....16,000 billióP

[1] 1,000 millió = 1 milliárd
[2] milP = a millió pengő rövidítése
[3] 1,000 milliárd = 1 billió

MUNKÁBAN

24. díjszabás.
P.R.T. 1946. július 8-i #42. szám
50 milliárd x ALAP
belföldre ..... 200,000 billióP
külföldre ..... 800,000 billióP

25. díjszabás.
P.R.T. 1946. július 12-i #43. szám
ÚJ ALAP DÍJSZABÁS
adópengőben = AP.
belföldre ..... 40,000 AP.
külföldre ..... 160,000 AP.

26. díjszabás.
P.R.T. 1946. július 18-i #44. szám
5 **x ALAP**
belföldre ..... 200,000 AP.
külföldre ..... 800,000 AP.

27. díjszabás.
P.R.T. 1946. július 24-i #45. szám
20 x ALAP
belföldre ..... 800,000 AP.
külföldre. ..... 3,200,000 AP

Tudakozvány egy hiányzó pénzutalással kapcsolatban.

1945. december 17-én Budapestről Milotára 500.000 pengő pénzátutalást kezdeményeztek.

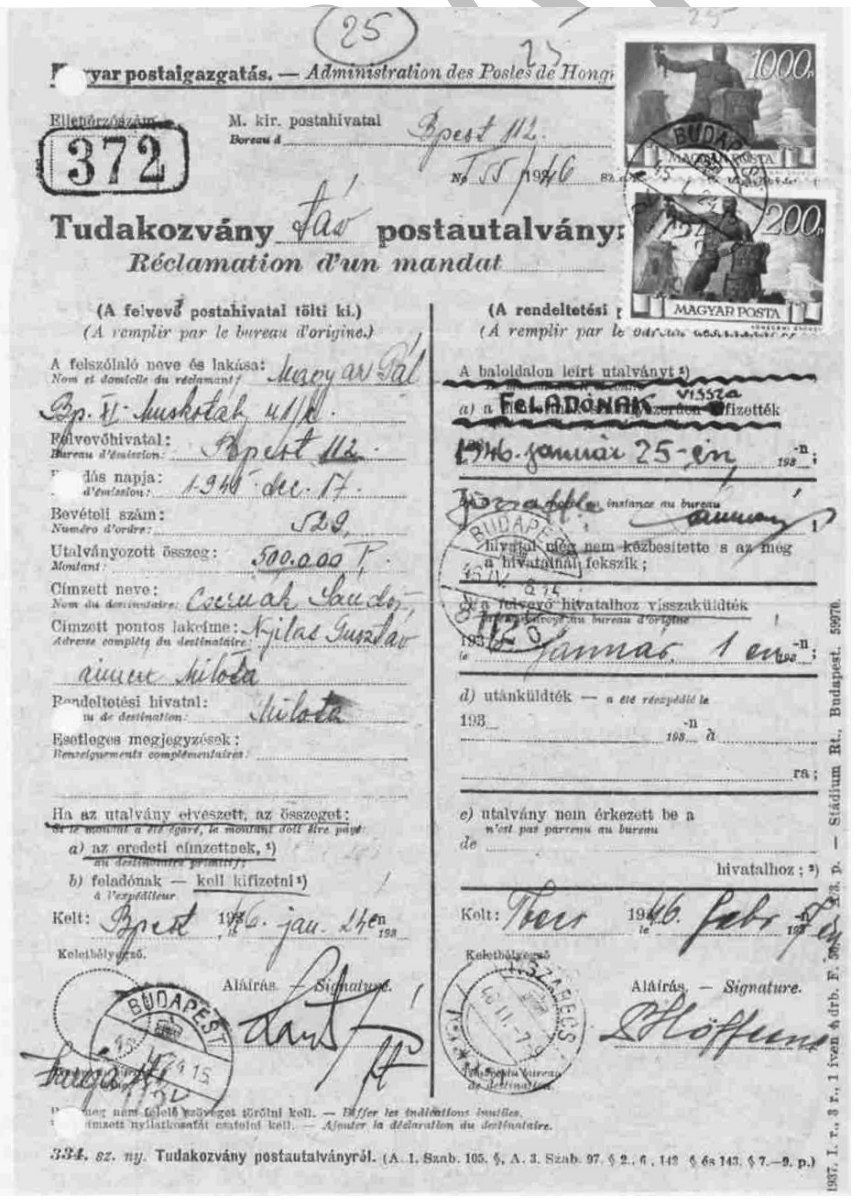
1946. január 24-én Tudakozványt kértek, amiért 1.200 pengőt fizettek.

1946. január 25-én a pénzt visszafizették a feladónak. Mire visszautalták a feladónak, az érték 50%-kal kevesebbet ért, mint az összeg küldésekor.

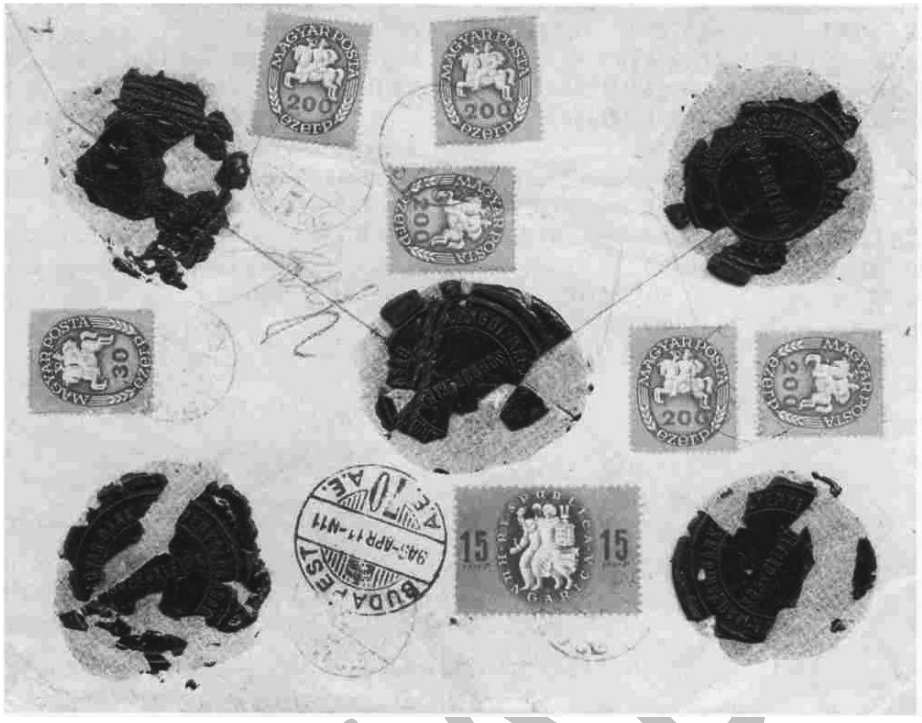
A további nyomon követés (1946. február 7.) feltárta, hogy 1946. január 1-jén az utalvány visszaérkezett a feladó postahivatalhoz, ahol (az okról szóló indoklás nélkül), „iktatták".

Postai bélyegzések:

Budapest, 1945. december 17.
Budapest, 1946. január 24.
Tiszabecs, 1946. február 7.
Budapest, 1946. április 6

Értékbiztosítás és értéknyilvánítás

76b. ábra. 76a hátoldala.
Vegyük észre, hogy minden bélyeg egyenként, nem összefüggésben van felragasztva.

Table 25. táblázat
Biztosítási díjak belföldre
(értéknyilvánított levelekre)

Rate period	declared value	fee
1. -	-	
2. **8-15-1945**	each 4,000 P.	20 P.
3.	each 10,000 P.	20 P.
4.	each 10,000 P.	20 P.
5.	each 50,000 P.	100 P.
6.	each 100 e P.	200 P.
7.	each 100 e P.	200 P.
8.	each 1 milpengö	3,000 P.
9.	each 1 milpengö	3,000 P.
10.	each 1 milpengö	3,000 P.
11.	each 1 milpengö	3,000 P.
12.	each 5 milpengö	15 e P.
13.	each 10 milpengö	30 e P.
14.	each 50 milpengö	150 e P.
15.	each 200 milpengö	1 milpengö
16.	each 500 milpengö	3 milpengö
17.	each 10 md P.	50 milp.
18.	each 30 md P.	150 milp.
19.	each 100 md P.	500 milp.
20.	each 500 md P.	3,000 milp.
21.	each 10 Bil P.	50 md P.
22.	each 500 Bil P.	3 bil P.
23.	each 100 e Bil P.	500 bil P.
24.	each 5 trillió P.	30 e bil P.
25.	each 2 mil AP.	10,000 AP.
26.	each 10 mil AP.	50,000 AP.
27.	each 50 mil AP.	300 e AP.

Magyar terminológia:
P. = pengő
e = ezer = (ezer) = 1.000
milpengő = millió pengő = 1.000.000pengő
md = milliárd = 1.000.000.000
bil = billió = 1.000.000.000.000
trillió = 1.000.000.000.000.000
AP = adópengö = adó pengő

76a. ábra. 11. díjszabás Sopronból - Budapestre, 1946. április 3. Biztosítás Tor 305.000.000 P. érték bejelentve. Helytelenül nem a belföldi, második súlyfokozatú levél 120.000P díját számolták fel. A díjlerovás csak: ajánlás 160.000 P, ‘ biztosítás* 915.000P = összesen 1.075.000 pengő. * a díjszabás 3.000P a megnevezett érték minden 1 millió pengője után

Értékbiztosítás és értéknyilvánítás

A biztosított levélszolgáltatást 1945. augusztus 15-én vezették be[1], a 2. tarifaidőszak közepén. Biztonsági okokból azt javasolták, hogy az ilyen leveleket nappali órákban szállítsák.

A biztosított levél teljes díja a levél „alapdíjából”, valamint a bejelentett érték alapján fizetendő biztosítási díjból áll. Az „*alapdíj*” definícióját a rendelet úgy írta le, hogy *megegyezik az azonos súlyú és azonos címre irányított ajánlott levél díjával*. Értéklevél esetén az érvényes súlyfokozat szállítási díján felül megfizetendő ajánlás igénybevétele is kötelező volt. A szabályok ezt nem mondták ki pontosan, ez csak a szövevényes bürokratikus nyelvezetből derül ki. Ennek lett a következménye, hogy sok postai hivatalnok tévesen tarifált, mert csak az ajánlást számolta fel a levél rendeletetési helye és súlyfokozata szerint i szállítási díj nélkül. (76a. és 76b. ábra)

A lopás megakadályozása érdekében a postai küldemény előkészítésére és postai kezelésére vonatkozó előírások valóban drákóiak voltak. A fülek lezárásához legalább két forró viaszos pecsétre volt szükség, a borítékon sehol nem lehetett egyenes vonalat húzni (azaz aláhúzni), és a bélyegeket egyenként kellett ráhelyezni (nem volt megengedett többszörös). Ha tényleges pénzt küldtek, és a feladó azt kérte, hogy az ügyintéző „számolja meg”[2], akkor a biztosítási díj megduplázódott.

A boríték tartalmát a boríték bal alsó részén kellett részletezni. Általában az „Értéklevél/Valeaur déclarée” címke került az előlapra, de ez nem volt kötelező, mivel a postán lehetett vásárolni állami nyomtatott borítékot, amelyre előre rányomtatták ezt a feliratot. A P.R.T.-ben rendszeres időközönként megjelent azoknak a postahivataloknak a listája, amelyeknek engedélyezték az értékküldemények felvételét.

Tudomásom szerint nem készült felmérés a hiperinflációs gyűjteményekben található értéklevelek számáról, de egyértelmű, hogy ezek bármelyikét a gyűjtemény „gyöngyszemei” közé kell sorolni. Értéklevelek küldése külföldre csak Csehszlovákiába, Bulgáriába és Törökországba volt lehetséges. Lásd: 29. táblázat, 1. o. 161.

[1] P.R.T. 1945, #11. szám, 76-77. o, 111.763/A.4. rendelet

2 ‘megolvasva’

MUNKÁBAN

Postautalvány

Ez rendkívül ritka postatörténeti dokumentumfajta. (68. ábra, 130. oldal)

Table 26 .

A szolgáltatás díjszabása **időszakonként** (csak belföldire):

1. időszak 2. időszak

3. időszak. 1000 P...5 P-ig minden további 1000 P....3 P, Felső határ 50.000 P.
A postai utalvány érvényességi meghosszabbításának és fizetési felhatalmazásának díja a (belföldi) nyilvántartó díjával megegyezően.

4. időszak A megfelelő átutalási díj (lásd 3. ütem időszak) plusz 30P. felár.

5. időszak: Legfeljebb 10.000P-ig.... 50P, minden további 10.000P....30P, felső határ 1.000.000P.

6. időszak: Minden 100.000P.....300P, plusz kezelési költség utalványonként. … 500P, felső határ 5 millióP.

7. időszak: Minden 500.000P...300P, plusz kezelési költség M.O... 1500P, felső határ 5 millióP.

8. időszak: Minden 1 millióP...3000P, plusz kezelési költség pénzutalványonként 10.000P, felső határ 50 millióP.

9. időszak: Ugyanaz, mint a 8. díjszabás időszakában, a biztosítási díj nem változik.

10. időszak: Minden 1 millióP...3.000P, plusz kezelési költség M.O...20.000P.-ként, felső határ 100 millióP. mértéke változatlan.

11. időszak: Ugyanaz maradt, mint a 10. díjszabás időszakában.

12. időszak: Minden 5 millióP....15.000P, plusz kezelési költség ...40.000P.-ként, felső határ 200 millióP. Biztosítás mértéke minden 5 millióP... 15.000 pengő.

13. időszak: Minden 10 millióP...30.000P, plusz kezelési költség... 100.000P, felső határ 1 milliárdP. Biztosítás mértéke minden 10 millióP.. .30.000 pengő.

14. időszak: Minden 50 millióP... 150.000P, plusz kezelési költség 400.000P, felső határ 2 milliárd pengő.

15. időszak: 200 millióP...2 millióP-ig, minden további 200 millióP...1 millióP, felső határ 10 milliárdP. A kezelési díj megszűnt.

16. időszak: 500 milpengőig...5 milpengő, minden további 500 milpengő...3 milpengő; felső határ 50 milliárdP. Biztosítási díj minden 500 milpengő...3 milpengő után.

17. időszak: 1 milliárdP...I0 milpengőig, minden további 1 milliárdP...5 milpengő, felső határ 100 milliárdP. Biztosítási díj minden 10 milliárdP...50 milpengő,

18. időszak: Akár 3 milliárdP...30 milpengő, minden további 3 milliárdP...15 milpengő, felső határ 300 milliárdP. Biztosítási díj minden egyes 30 milliárdP... 150 milpengő.

19. időszak: Akár 100 milliárdP... 1000 milpengő, minden további 100 milliárdP...500 milpengő, felső határ 5 milliárdP. Biztosítási díj egyenként 100 milliárdP...500 milpengő.

20. időszak: Akár 500 milliárdP...5.000 milpengő, minden további 500 milliárdP...3.000 milpengő, felső határ 25 milliárdP. Biztosítási díj minden egyes 500 milliárdP...3.000 milpengő.

21. időszak: Akár 10 milliárdP...100 milliárdP, minden további 10 milliárdP...50 milliárdP, felső határ 500 milliárdP. Biztosítási díj minden 10 milliárdP...50 milliárd pengő.

22. időszak: 500 milliárdP-ig...5 milliárdP, minden további 500 milliárdP...3 milliárdP, felső határ 50.000 milliárdP. Biztosítási díj minden 500 milliárdP...3 milliárd pengő után.

23. időszak: 100.000 milliárdP... 1000 milliárdP-ig, minden további 100.000 milliárdP...500 milliárdP, felső határ 10.000 milliárd (10 trillió)P. Biztosítási díj minden 100.000 milliárdP...500 .

24. időszak: 5 trillióP...50.000 milliárdP-ig, minden további 5 trillióP...30.000 milliárdP, felső határ 500 trillióP. Biztosítási díj minden 5 trillióP után...30.000 milliárd pengő után.

25. időszak: Július 12.: A különleges szabályzat követendő. 1946. július 15-től kezdődően (3 napig változatlan), 2.000.000AP-ig (adópengő) ...20.000AP, minden további 2.000.000AP... 10.000AP, felső határ 200.000.000AP. A minimális összeg 10.000AP vagy 10.000AP többszöröse küldhető. Minden 1946. július 15-e előtt küldött, pengő címletű postai utalványt AP-ben kellett kifizetni: az 1946. július 15-i átváltási árfolyam alapján.

26. időszak: 10 millióAP-ig... 100.000AP, minden további 10 millióAP...50.000AP, felső határ 1 milliárdAP. Biztosítás minden 10 millióAP...50.000AP.

27. időszak: 50 millióAP-ig...500.000AP, minden további 50 millióAP...300.000AP, felső határ 5 milliárdAP. Biztosítás minden 50 millióAP...300.000AP.

MUNKÁBAN

Meghatalmazás

Meghatalmazás.

A meghatalmazó levelek nagyon színes dokumentumok, mert egymást követő többféle bélyegzést tartalmaznak, az évente szükséges megújítási díj megfizetését bizonyságául. Az eredeti dokumentumot esetenként plusz oldallal (oldalakkal) kellett kiegészíteni, hogy elég helye legyen az idők során ráragasztandó bélyegeknek. A „meghatalmazások" minden gyűjtemény megbecsült kiegészítő darabjai lehetnek. (77. ábra) Lásd még: „meghatalmazások" a 142. oldalon (77a. és 77b. ábra).

77. ábra 1. díjszabás.
Sárvár, 1945. június 16. fizetve 6 pengő..
Az eredeti meghatalmazás az 1. díjszabásból származik. A díj az 1945. naptári évre volt érvényes.

Az 1946-as évre 600 pengő díjat fizettek be 1946. január 11-én, a 6. díjszabásban.

További (hiperinfláció alatti) díjak 1947-re és 1948-ra, egyenként 3 forint megfizetésével.

A díjszabás harmadik változásának szabályozása alkalmával alakult ki a meghatalmazási rendszer. A „postai ügynök meghatalmazása" valójában egy ügyvédi meghatalmazást jelentett. E funkciót jobbára vállalkozások használták arra, hogy egy személyt feljogosítsanak hozzájuk címzett bármely küldemény, pl. levél és csomag felvételére, beleértve az ajánlott, expressz vagy értékleveleket is. A szolgáltatás díja attól függött, hogy egyszeri vagy hosszabb időre szól. A „hosszabb" idő legfeljebb egy év lehetett. A meghatalmazást levél díját az aláírásának évfordulóján (előre fizetve) kellett megújítani. A díj kiszámítása a megújítás napján érvényes díjszabás szerint történt.

- Az egyszeri használatra való díj a 20 grammos helyi levél díjának felelt meg.
- Személyenként minden (egy éves) időtartamra történő „meghosszabbítás" utáni díj a 20 grammos belföldi levél ötszörösének felelt meg.
- A díjszabás minden hiperinflációs időszakban változott.

Tudnivalók.

1. A meghatalmazás az 1920. évi XXIV. t.-c. 7. §-ának 5. pontja szerint okirati illeték alól mentes.

2. A meghatalmazást lehetőleg az e célra kibocsátott postai nyomtatványon tintával kell kiállítani. Egy és ugyanazon az ürlapon több személy is meghatalmazható. Ha több meghatalmazott van, azt is fel kell tüntetni, hogy együttesen, vagy külön-külön jogosultak-e a küldemények átvételére.

3. A meghatalmazó a meghatalmazást rendszerint az őt ismerő kerületbeli kézbesítő, avagy pedig a kézbesítő postahivatal más oly alkalmazottja előtt írja alá, aki őt személyesen ismeri, vagy aki előtt személyazonosságát igazolta. Ez az alkalmazott a meghatalmazást mint tanu szintén aláírja. A meghatalmazás a kézbesítő postahivatal előtt ismeretes két tanu előtt is aláírható. Egyébként hitelesítheti a meghatalmazó aláírását a helyhatóság, közjegyző vagy bíróság is.

Mikor, kinek a részére és mely helyiségekben való átvételre állíttottak ki igazolványt: .....

A meghatalmazás díjának lerovása:

M. KIR. POSTA

A nyilvántartókönyv száma: 65/9-96

IGAZOLVÁNY

MEGHATALMAZOTT:

arról, hogy Tausig Béláné úrnő

Tausig Béla

Váci út 32. címre érkező

mindenfajta küldeményt csomagot, pénz- és értékküldeményt ajánlott levélpostai küldeményt és táviratot jogosult átvenni és a vonatkozó kézbesítő-okiratot aláírni.

Pest 19 45 évi aug. hó 25 n.

A hivatalvezető m.b.

BUDAPEST 70 A.B.

945-AUG.25-N 8

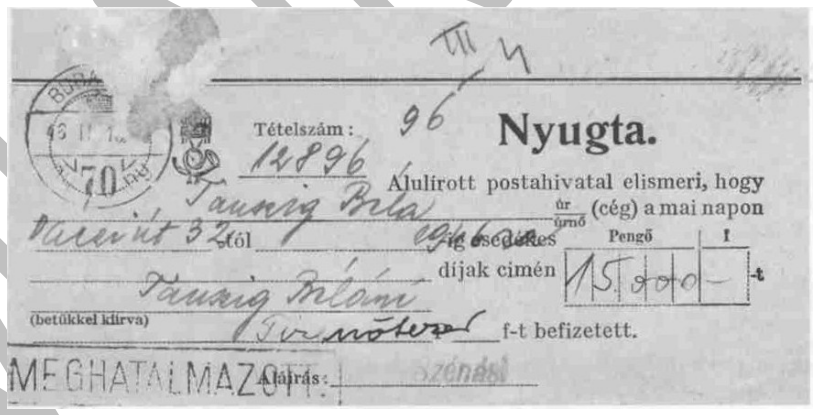
m. kir. postafőellenőr

291. sz. pn. Igazolvány postaküldemények átvételére. A. 1. Szab. 68. §. 5-6.; A. 3. Szab. 165. §. 11-21. 1944. R. r. 30 konc = 24.000 db (240 cs. à 100 db) 1.174 kg 98 dg A/A/6. m. Lev.-lap karton, 160—A/3. p.

443223. Athenaeum, Budapest.

77a. ábra. 2. díjszabás Budapest, 1945. augusztus 25.
"Igazolvány" meghatalmazólevél-.
A meghatalmazásér fizetett díj (egy évre) 15 pengő.

A fenti ügynöki meghatalmazás csak a budapesti 70 postahivatalban volt érvényes, mindenféle postai küldemény átvételére (postai csomag, pénzes utalvány, biztosított vagy értéknyilatkozatos levelek/csomagok, ajánlott küldemények stb.)

BUDA 70 K.H.P.

Tétel szám: 14896

Nyugta.

Alulírott postahivatal elismeri, hogy úrnő (cég) a mai napon

Váci út 32-től ... díjak címén Pengő 15 000 -t

(betűkkel kiírva) ... f-t befizetett.

MEGHATALMAZOTT.

Aláírás: ...

77b. ábra. 7. díjszabás Budapest, 1946. február 10.
A meghatalmazott egy évre érvényes engedélyének meghosszabbításáról szóló bizonylat.
A nyugtát az eredeti hitelesítő okmányhoz csatolták (77a. ábra).
Díjlerovás 15.000 pengő.

Postai megbízás

A postai beszedési megbízás a P.R.T.-ben a Különleges szolgáltatásoknál szerepel „Postai Megbízás" címszó alatt. A szolgáltatást akkor vették igénybe, ha valakinek csak a pénz átvételre volt joga, de levelet vagy csomagot nem kézbesített. Ez a szolgáltatás 1945. szeptember 16-án indult újra, a 3. díjszabással. A szolgáltatásért a kártya nyomtatványdíján felül három további díjat kellett leróni:

Beszedési díj okiratonként [1]
Bemutatási díj[2]
Postai megbízási lap beszedési, illetőleg bemutatási díja [3]

Table 26A

Díjszabás időszakonként (belföld):	Beszedési díj okiratonként	Bemutatási díj okiratonként	Postai megbízási lap beszedési, illetőleg bemutatási díja
3.	5P	3P	3P
4.	30P	20P	20P
5.	60P	40P	40P
6.	300P	200P	200P
7.	1,500P	1.000P	1.000P
8.	8.000P (ALAP)	5.000P (ALAP)	5.000P (ALAP)
9.	2x	2x	2x
10.	3x	3x	3x
11.	4x	4x	4x
12.	8x	8x	8x
13.	25x	25x	25x
14.*	800,000P (ALAP)	800,000 (ALAP)	800,000 (ALAP)
15.	5x	5x	5x
16.	20x	20x	20x
17.	60x	60x	60x
18.	200x	200x	200x
19.	2,000x	2,000x	2,000x
20.	10,000x	10,000x	10,000x
21.	200,000x	200,000x	200,000x
22.	20,000,000x	20,000,000x	20,000,000x
23.	1 milliárd x	1 milliárd x	1 milliárd x
24.	50 milliárd x	50 milliárd x	50 milliárd x
25.	10.000 AP (ALAP)	10,000 AP (ALAP)	10,000 AP (ALAP)
26.	5x	5x	5x
27.	20x	20x	20x
Forint időszak:	helyi levelezőlapdíj	helyi levelezőlapdíj	helyi levelezőlapdíj

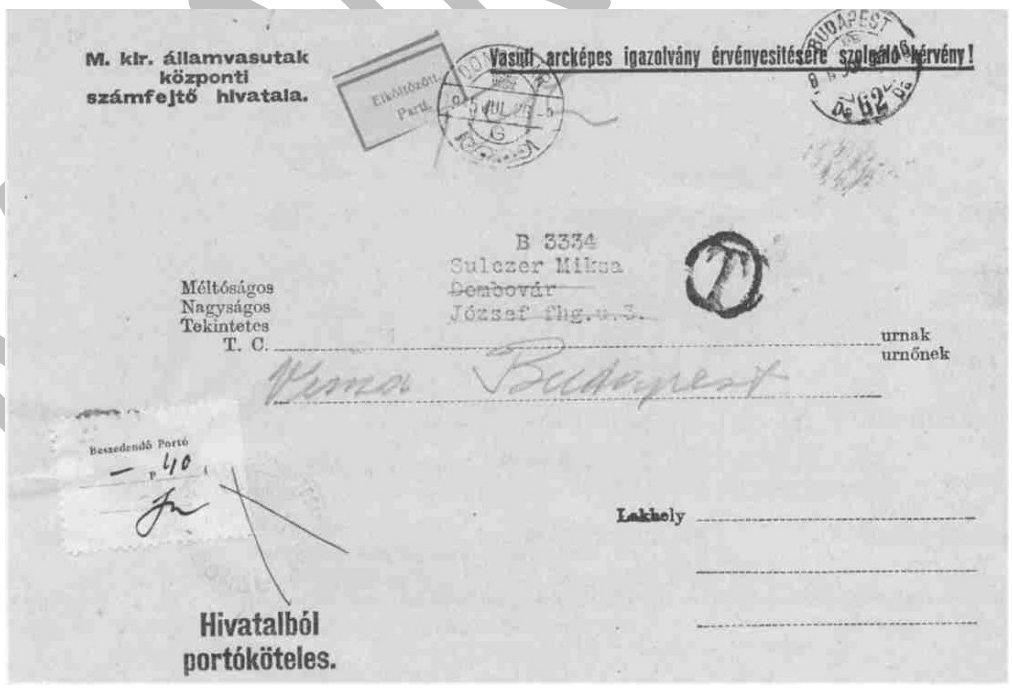
* Ettől kezdve a díjak egységesen a helyi levelezőlap díjával egyenlőek lettek.

MUNKÁBAN

78. ábra 5. díjszabás Budapest, 1945. november 23. „T 120” jelzésű feladó posta a „Hivatalos, fizetendő díj” beszedésére a háromszoros súlyú Nyomtatvány díja 120 pengő. A kézbesítés előtt az átvevő dunakeszi posta a borítékra utaló összeget illetékbélyegben helyezte el (előírások ellenére). A címzett megtagadta (a fizetést?), a postás pedig ellátta „Nem fogadta el” szöveggel és aláírta”. Ezután egy szignált „Nem fogadta el/Refuse” címkét helyeztek el az aláírásával. Dunakeszi postahivatalban. 1945. december 10-én, és dátumbélyegzéssel ellátva visszairányították a levelet a feladónak.

A 1945. december 12-i vissza érkezési dátumbélyegzések a hátoldalon vannak.

79. ábra 2. díjszabás. Budapestről – Dombóvárra, 1945. július 24, provizórikus „Beszedendő Portó” címkével.

Az érkezési postahivatal „Készpénzben fizetett díj/945, július 26/Dombóvár” szöveget (ld. halványpiros HK bélyegzés) rögzített a borítékhoz. A beszedés eredménytelenségét „Elköltözött” ragjegy és a beszedendő portót tartalmazó címke „X”x-szel való érvénytelenítése mutatja. A levelet visszaküldték a feladónak. Illusztrálva a Magyar Bélyegek Monográfiája I. kötet 297. oldalán.

7. Kiszállításkor beszedett díjak

Portó

Utánvétel

MUNKÁBAN

Table 27.
Büntetőportó minimumok

Rate Period	Domestic Mail	Foreign Mail	Unpaid Foreign	Domestic Parcel Post	Notes
1					
2	.40 fil.			2 Pengö	
3	1 Pengö			5 Pengö	
4	10 Pengö			30 Pengö	
5	20 Pengö			60 Pengö	
6	100 Pengö	600 Pengö	same kind 2x	300 Pengö	
7	500 Pengö	3,000 Pengö	"	1.5 eP.	
8	3,000 Pengö	10,000 Pengö	"	6 eP.	
9	"	"	"	12 P.	e
10	2x	"	"	18 eP.	
11	2x	"	"	24 eP.	
12	missing amount	"	"	48 eP.	
13	"	"	"	150 P.	e
14	400 eP. ½ of local p'card	2.5 mP. ½ foreign p'card	"	800 eP.	See below 1.)
15	" = 2 mP.	" = 12.5 mP.		4 mP.	
16	" = 8 mP.	" = 50 mP.		16 mP.	
17	" = 24 mP.	" = 150 mP.		48 mP.	
18	" = 80 mP.	" = 500 mP.		160 mP.	
19	" = 800 mP.	" = 5 mdP.		1.6 mdP.	
20	" = 4 mdP.	" = 25 mdP.		8 mdP.	
21	" = 80 mdP.	" = 500 mdP.		160 mdP.	
22	" = 8 bilP.	" = 50 bilP.		16 bilP.	
23	" = 400 bilP.	" = 2,500 bilP.		800 bilP.	
24	" = 20 e bilP.	" = 125 e bilP.		40 e bilP.	
25	" = 5 e AP.	" = 25 e AP.		10 e AP.	
26	" = 25 e AP.	" = 125 e AP.		50 e AP.	
27	" = 100 e AP.	" = 500 e AP.		200 e AP.	

eP = ezer pengő = 1.000 P.
mP = millió pengő = 1.000.000 P.
mdP = milliárd pengő = 1.000.000.000 P.
bilP = billió pengő = 1.000.000.000 P.
ebilP = ezer-billió pengő = 1.000.000.000.000 P.
eAP = ezer adópengő = 1.000 adópengő

1.) A rendelet kimondja: minden teljes vagy részleges portót a címzettől kell beszedni. A beszedendő összeg a kiszállítás napján érvényes új díjszabás szerint állapítandó meg.

Minimális büntetés minden egyes hiányzó díjlerovás után, minden: osztrák groschen 240 P, jugoszláv dinár 1.500P, csehszlovák korona 1.500 P, minden más ország esetében a megfelelő magyar díj duplája, amelyet Magyarországról számolnának fel.

A büntetőportót türelmi időkben a 20. oldal 4. táblázata tartalmazza.

Hivatkozások: P.R.T. 1945 – 46.
Orbán Ferenc, a 'The News of Hungarian Philately" 1990.július szeptemberi száma.
Glatz István, „Hungária 1100" 1996.

80. ábra 16. díjszabás. Budapest, 1946. május 23..
Törölt portózás. A Kereskedelmi Minisztériumnak címzett levél.
Helyi levéldíj 24 millió pengő. Díjhiány 10 millióP. Önkényesen kiszabott portó 28 millióP. (helyesen 20 millióP lett volna.).
A büntetés érvénytelenítésre került „ÉRVÉNYTELEN" (Nem érvényes) bélyegzéssel és piros zsírkréta a „T" jelzéssel.

Portó

A múltban a gyűjtők általában figyelmen kívül hagyták a portódíjakat. Kerülték az ilyen „nemkívánatos " darabokat, és lenézték őket, mint amelyek nem érik meg a megőrzésükre tett erőfeszítést. Ilyen hozzáállás mellett nem csoda, hogy manapság nehéz ilyen példányokat találni. Ma már úgy gondoljuk, hogy a portóbeszedés a postatörténeti gyűjtemény szerves és fontos részét képezi.

Beszerzésük is nehéz; de az alkalmazott szabályozás megértése további kihívást jelent. A rendelkezésre álló információk néha nem elég egyértelműek ahhoz, hogy egy adott borítékot meg lehessen fejteni. Itt az eddig naprakész adatok kerülnek csak bemutatásra, de a jövőben további kutatásra lesz szükség a hiányosságok pótlására.

A portót mindig a címzettnek kellett megfizetnie[1] A portó beszedésével az alábbi eseteket kezelték

:

a) a postai küldemények meg nem fizetett vagy részben előre kifizetett díjait,

b) „üzleti válaszlevelek" (az ügyféltől a vállalkozáshoz történő visszaküldés, ahol a levelet kiküldő vállalkozás fizette a díjat), és

c) „hivatalosan feladva/a címzett által fizetendő postaköltség"

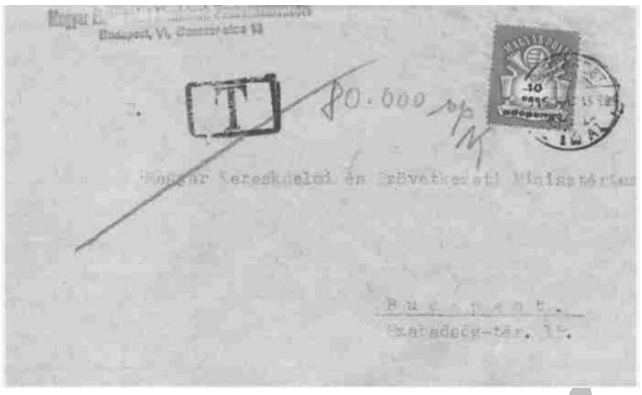
A postai küldemények meg nem fizetett vagy részben befizetett díjainak kiszámításáról szórványosan megjelent irányelvek rendelkeztek. Többnyire a kimenő levelek áramlását irányító hivatalnak – általában a felvevőhelynek – kellett volna megjelölnie a hiányosan bérmentesített küldeményt, de előfordult, hogy csak az utolsó kézbesítési lépést végző posta határozta meg a beszedendő összeget és jelölte meg a borítékot. A jelölések vagy a „P" (Portó) vagy a „T" (adó)[2] betűk voltak, de néha körben, négyzetben vagy háromszögben is előfordultak ezek a betűjelek. Leggyakrabban azonban piros, kék vagy fekete zsírkrétával írták elő. Különböző méretű, formájú és szövegezésű, más típusú kézi eszközöket is használtak. A „T" vagy „P" jelzés mellé mindig a beszelendő portó összegét írták. (81. ábra)

Lásd a 27. táblázatot a 146. oldalon „Portó – Büntetőportó minimumok" címmel.

[1] Díjhiányos küldemény;
Üzleti válaszlevél vagy levelezőlap;
'Hivatalból portóköteles' 'vagy 'Hivatalból, vallást ügyben'.

[2] A"T" a francia "Taxe" szó kezdőbetűje, amit az Universal Postal Union országok használtak a portó megjelölésére.

A képzési hiányosságok, vagy a gyakori tarifaváltoztatások gyakran téves portószámítást és portójelzéseket eredményeztek. A legtöbb ilyen hibát kijavították, amikor a postai ellenőr ezt észrevette. Az észlelt hibákat, rendszerint piros zsírkrétával, néha pedig „ÉRVÉNYTELEN" szövegű acél kézibélyegzővel jelölték meg. E bélyegző használata kizárólag a postahivatalt felügyelő/ellenőr kiváltsága volt. (80. ábra)

81. ábra 26. íjidőszak. Budapest, 1946. július 18. Első napi (időszak) boríték. "Türelmi időszak" postázás, korrektül kifizetve 25. időszak 10.000 adópengős helyi levéldíja . A tévesen számított portózást (80.000 AP) a postai felügyelő érvénytelenítette (piros zsírkrétával hózott vonallal).

Ha a címzett nem vette át és nem fizette ki postai küldemény portóját, akkor a darabra „Refused" (Nem fogadta el) jelzéssel ellátott címkét helyeztek el, és azt visszaküldték a feladónak. (82. ábra) Ezzel egyidejűleg a portóbélyegeket hely-kelet bélyegzővel értéktelenítették..

Portóbélyegek. Mind az ATHENAEUM magánnyomdától, mind a kormányzat ÁLLAMI NYOMDÁTÓL nyolc darabból álló portó bélyegsorozat készítését rendelték el a meglévő 1941-44-ben kibocsátott „II. Barna portó" bélyegek adott mennyiségének felülnyomásával.

A felülnyomott értékek mindegyike használatba került, mivel ezzel a nyomdák 1945. június 1-re elkészültek.

1945. szeptember 28-án további három címletet adtak ki felülnyomva (az 1944-es „Il. Barnaportón").

Bár a kivonás dátumát 1946. június 30-ra tűzték ki, a hiperinfláció gyorsasága miatt ezek a bélyegek sokkal hamarább teljesen használhatatlanná váltak. Ezekről a felülnyomásos portó kiadásokról Pákozdi László írt részletes tanulmányt, amely megtalálható az M.B.M. V. kötetében.

E bélyegeket (1945-ben és 1946 januárjában) csak a hiperinfláció kezdeti idejében használták. Az 1946. februárja utáni felhasználások rendkívül ritkák. A portójelzések legtöbbször kézírással vagy gumibélyegző és írásmód kombinációjával találhatók.

A hiperinfláció idején a postán futott borítékokon a háború előtti „I. vagy II. barna portóbélyegek" (az átértékelő felülnyomás nélkül) különleges leletnek számítanak (56. ábra). Ez idáig nem készült tanulmány a hiperinflációból származó portózások tényeken alapuló relatív ritkaságértékeinek megállapítására. Az ismert gyűjtői körében végzett nemzetközi felméréssel lehetett csak megállapítani, hogy hány „portós" levél ismert és milyen díjszabásokból. Így jelenleg már egy meglehetősen megbízható pontérték táblázat áll rendelkezésre összehasonlítás céljából.[3]

A türelmi időszak engedélyezett napjai alatt postaládákból dobott leveleknek külön díjtáblázata készült, amely a könyv „Türelmi időszak" című fejezetében található. 4 táblázat, 20. oldal.

Kisegítő betűs bélyegkiadások (csak belföldi használat)

A meglévő bélyegállomány címlet nélküli, de az egyes bélyegek értékét reprezentáló „betűs/szöveg- és számjegyekkel" felülnyomására vonatkozó kísérlethez az portózásra vonatkozó érdekes szabályozás fűződött. Az irányelv kifejezetten előírja a postahivataloknak, hogy ezeket a bélyegeket csak a belföldi küldeményeken és arra a célra használják fel, amelyre létrehozták, vagyis ha a bélyeg felülnyomása például „Tl. I." (Távolsági levél) akkor csak 20g-ig terjedő belföldi levélre volt érvényes. ami 600 pengő díjlerovást jelent. 1946. január 14-én nyolc különböző címletű bélyeget adtak ki nyolc különböző szolgáltatásra:

Felülnyomás	szolgáltatási díj	alap-bélyeg	névérték
Any. I.	nyomtatvány 20g-ig.	1f	150P
Hlp. I.	helyi levelezőlap	8f	300P
HI.1.	helyi levél 20g-ig	50f	400P
Tlp. I.	belföldi levelezőlap	4f	400P
Tl. I.	belföldi l levél 20g-ig.	10f	600P
Ajl. I.	ajánlott	20f	1.200P
Cs.5. I.	csomag 5kg-ig.	30f	3,000P
Cs. 10.1.	csomag 10kg-ig.	80f	6,000P

A rendeletet így folytatódik: „*A postai adatfolyamban elhelyezett minden olyan küldemény, amelyre ezeket a bélyegeket nem rendeltetésszerűen alkalmazták, meg nem fizetett postaköltségnek kell tekinteni/Ha az ilyen bélyegeket más típusú küldeményekre használták, kifizetetlenként kell kezelni, és a postaköltségre vonatkozó előírások szerint kell értékelni.*"

Ez a drákói rendelkezés nem volt épp gyakorlatias, és nagyon népszerűtlen is volt egyes posták körében, amelyek kétségbeesetten próbálták működőképessé tenni a háború utáni postarendszert. A legtöbb helyen ezt az utasítást a gyakorlatban nem követték. Ezért 1946. január 6-án megjelent a P.R.T. a hivatalok felhívás a rendelet pontos végrehajtására. Nyilvánvaló, hogy ez a figyelmeztetés sem váltotta ki az elvárt hatást, mert február 1-én olyan szabályozás született, amely lehetővé tette az I.[5] kisegítő bélyegek bármelyikének használatát bármilyen küldeményhez (bírság nélkül) a bélyeg névértékének megfelelő díj megfizetésére. . Ami azt illeti, mivel új, nagyobb értékű bélyegkészletet bocsátottak ki új felülnyomással/értékekkel (amit „II." vagy „2" kisegítőnek neveztek), ezzel a szabállyal a hivatalokat arra ösztönözték, hogy mielőbb használják el a kisebb névértékű a „régebbi" „I." kisegítő bélyegeket.

A zavart fokozandó, elrendelték, hogy a február 2-án kibocsátott új "II. "vagy "2" kiegészítő bélyegek csak azon postai

3 Magyar Bélyegek Kézikönyve, 468-469. oldal
4 P.R.T. 1946, #3. 12, o. 143.525/A.4. rendelet II. rész
5 P.R.T. #7. 46. o. 205.800/A.4. rendelet

díjhoz használhatók fel, amelyre készültek. Ez ugyanaz a rossz ötlet, amiről már bebizonyosodott, hogy nem működött az előző „I.” sorozatú kisegítő bélyegeknél esetében sem.

Feltételezhető, hogy a postai alkalmazottak körében ez megint nem volt nyerő. Február 16-án[6] egy rendelet az „I. ” és „II. ” betűs kiadás valamennyi címletét *érvényessé tette az összes belföldi postai díj bérmentesítéséhez. Így ezek mind büntetőportó nélkül felcserélhetővé váltak*.

A külföldről Magyarországra érkezett díjhiányos vagy hiányzó bérmentesítésű postai küldemények ritkán látott és nagyon áhított gyűjtői darabok. (82. ábra)

Gyors áttekintés.

Az 1945. évi "I. kisegítő portóbélyegeket" az Athenaum és az Állami Nyomda készítette, amihez csak az „1941-44-es kiadású "Barna portó” bélyegeket használták. Először a teljes bélyeget lefedő kék hátteret nyomtattak, majd piros tintával „1945” és a Fillér/Pengő értékkel felülnyomták. 1945. június 1-jétől a nyomdáktól kapott változatlan formában adták át a postahivataloknak. Az Állami Nyomdában készült bélyegeket tartalmazó levelek sokkal értékesebbek.7

Az 1945-ös II. kisegítő portót az Állami Nyomda nyomtatta: három érték készült az 1941-44 II. Barna portó készletből, azonos kék háttérrel, majd fekete színben felülnyomva „1945” és pengő értékkel, melyek 1945. szeptember 28-án jelentek meg.

Ritka esetekben, amikor a bélyeghiány kétségbeesett megoldásokat szült, a postai alkalmazottak (a rendeletek ellenére) portó-, illeték- és levélbélyeget rendeltetésüktől eltérő célra, felcserélve voltak kénytelenek használni.. Az ilyenek esetek szintén igen kívánatos gyűjtői darabok. (78. ábra).

A 14. tarifaváltoztatási rendelettel8 együtt a következőket adták ki: „1946. május 1-jétől további intézkedésig minden olyan portós levél amelynél az adót vagy a postai díjat a címzettől kell beszedni (ha eltérés van a beszedendő portó összeg és feladáskor érvényben lévő valamint a kézbesítéskor érvényben lévő díj között) akkor *a kézbesítéskor érvényben lévő díjszabást kell követelni a címzettől. Ez vonatkozik minden bérmentesítetlen vagy díjhiányos küldeményre, portóra, üzleti válaszra fizetendő postai díjra, valamint a csomagok után fizetendő bármely összegre”.*

„Hivatalból portóköteles” és
„Hivatalból vallási ügyben” feliratú levelek

Külön engedélyre volt szüksége szolgáltatásokat igénybevételéhez, ahol a postai díjat nem a feladó fizette, hanem a címzettől a postának kellett beszedni (55, 56, 78. és 79. ábra) Lásd: „Hivatalos...” a 91. oldalon.

“Üzleti válaszlevél”

Az üzleti válaszlevelekre (levelezőlapok, borítékok vagy nyomtatványok) előre rá kellett nyomtatni a visszaküldési címet, és külön tájékoztatást kellett adni, hogy a levél díját a visszaküldés címzettje fizeti. Ez lehetővé tette egy cég ügyfelei számára, hogy postaköltség megfizetése nélkül válaszoljanak. A kiküldő vállalkozás vagy egyéb szervezet beérkezéskor fizette ki a válaszdíjat, amely kezelési költséget is tartalmazott. (46. és 47. ábra) A korai tarifaidőszakokban a beszedett összeghez postai bélyegeket ragasztottak, később az esedékes összeget csak kézzel jegyezték fel.

Nagyon kevés ilyen boríték maradt fenn, és nehéz megfejteni őket, mert nagyon kevés szabályozás vagy információ található hozzájuk. További kutatásokra lesz szükség az ilyen típusú levelezési szolgáltatások részleteinek és kezelésének meghatározásához. Lásd a 77. oldalon.

A témával kapcsolatos információkat a Monográfia köteti tartalmaznak: I. . 601. o. és V. 691. o.

82. ábra 14. díjszabás Padova, Olaszország, 1946. május 6, Magyarország Miskolc, 1946. május 8.

Portó beérkező külföldi levél után.

1946. május I-jén az új postaköltség-rendelet szerinti büntetés

a Magyarországról külföldre címzett levelezőlap díjának fele a nem megfelelő bérmentesítéssel érkező levélre.

Az olasz képeslapdíj 10 líra volt. (4 lírát fizettek)

Magyar gumibélyegzővel „Beszedés esedékes....” és kézírással „T 2 m(illió) pengő”.

A 6 líra díjhiány miatti portót elutasították,
ragjegy és dátumbélyegző Miskolc, 1946. május 10.

[6] P.R.T. #11. szám. 94. o. 206.500/A.4. - aláírva február 5! (visszadátumozás?)
[7] Magyar Bélyegek Kézikönyve („feketekönyv”) 468. oldal.
[8] 1946. P.R.T. #26, szám 275. oldal

83. ábra 12. díjszabás. Budapestről Szombathelyre, 1946. április 15..
A postai díjak hibás elszámolása: csak belföldi levéldíj 160.000 P + ajánlott,
320.000 P = 480.000P. A 480.000 pengőt a címzettől beszedendő 150 millióP-höz adták hozzá.
(20 ezer pengő hátoldalon.)
Az utánvételi díj, 505.000P. nem került felszámításra vagy beszedésre, vagy hiba miatt, vagy mert a levél a Kereskedelmi Minisztériumtól innen származott?
A díjhiány: utánvételi díj minden 5 millió P-re 715.000P, ami 465.000 P,
plusz utánvét kezelési költség 40.000 P = összesen 505.000 pengő.

Utánvétel

Nem túl gyakran fordul elő, de néha találkozunk akár „UTÁNVÉTEL" feliratú borítékkal (51. és 84. ábra), akár háromszög alakú, narancssárga színű címkével, amelyre „UTÁNVÉTEL / REMBOURSEMENT" jelzés került. (83. ábra).

Először az utánvét díjak kitalálása kissé zavarónak tűnnek, de ha valaki követi az alábbi utasításokat, a részletek világossá válnak.

Egy utánvétes borítékon meg kell keresni:

a) a normál levéldíjat (a súly alapján, lehet helyi vagy belföldi)
b) az ajánlási díjat
c) az utánvét „beszedendő" összeg után számítandó díját
d) az utánvét. „kezelési" díját (ha van)

A használandó táblázatok a könyvben alábbi oldalain találhatók:

a) Helyi vagy belföldi, a levél rendes díja és melyik súlykategóriában. 3. táblázat, 15. o.

b) Az ajánlás kötelező volt az utánvétes küldeményekre, mértékhez szükséges a 28. táblázat, 151. o.

c) Utánvételi díj mértéke a „beszedett" összeg után. Fontos tudni a feladás dátumát, hogy a megfelelő díjszabást lehessen alkalmazni: a szabályzat néhányszor változott, pl. átalánydíjból *a beszedéssel egyenlő összegű pénzutalvány díjára, plusz egy felárra*.
lásd: 26. táblázat, 140. o.

d) Utánvétel „kezelési" díj ami minden idézett rendeletben szerepel. Fontos tudni: 1946. május 10-én a kezelési díj felára megszűnt.
lásd: 28. táblázat, 151. o.

A szerző úgy véli, a csomagszállítás utánvételi díjakat is hasonlóan számították ki.

A szerzőnek nincs tudomása arról, hogy valaha is végeztek volna felmérést a meglévő mennyiségű utánvétes levelekről, amelyeket a gyűjtők kezében lehetnek. Jelenleg csak négy boríték és egy utánvétes csomagposta nyugta van a gyűjteményében.

A vonatkozó információkat a 28. táblázat tartalmazza, az egyes díjszabási időszakokra és szabályozásokra vonatkozóan időrendi sorrendben.

MUNKABAN

28. táblázat

1.˙ díjszabás: 1945. május 1 - július I,
Magyar Közlöny 1945. május 20-i 33. szám 3.o, 79-IV./1945 rendelet, aláírva 1945.4.26.
1945. május 1-től:

Utánvét díja	50P-ig	0.80P
	100P-ig	1.30P
	500P-ig	2.30P
	1.000P-ig	4.30P
	2.000P-ig	6.30P
	3.000P-ig	9.30P
	4.000P-ig	12.30P
	5.000P-ig	15.30P-ig

2.˙ díjszabás: 1945. július 2 - szeptember 15.
P.R.T. június 28-i #6, szám 37. o. 105.037/A.4. és 'záró rendelkezések'.
1945. július 2-tól:
Figyelem: az 50P értékű összeg megszűnt:

Utánvét díja	100P-ig	4P
	500P-ig	7P
	1.000P-ig	12P
	2.000P-ig	22P
	3.000P-ig	32P
	4.000P-ig	42P
	5.000P-ig	52P

3.˙ díjszabás: 1945. szeptember 16 - október 31.
P.R.T. szeptember 15-i *t*#21. szám 137. o. 127.000/A.4.
1945. szeptember 16. 1945. a belföldi utánvét díja megegyezik a postai pénzutalvány díjával plusz az utánvét 'kezelési költsége' – kezdetben 5P. Figyelembe veendő, hogy az összegek is megváltoztak az előző díjszabáshoz képest:

Utánvét díja	1.000P-ig	5P
minden további	1.000P	3P
plusz az utánvét „kezelési" díja		5P

4.˙ díjszabás: 1945. november 1 - 15.
P.R.T. október 30, 1945.PR.T. #33, szám 226 - 7. o. 134.000/A.4.
1945. november 1-től (belföld)

Utánvét	5.000P-ig	25P
minden további	5.000P	15P
plusz az utánvét kezelési díja		30P

5.˙ díjszabás: 1945. Nov. 16, 1945 - Jan. 15.
P.R.T. 1945. november 15-i #41.szám 272-273. o. 138.000/AA
1945. november 16-tól (belföld)

Utánvét	10.000P-ig	50P
minden további	10.000P	30P
plusz az utánvét kezelési díja		60P

6.˙ díjszabás: 1946. január 14-31.
P.R.T. 1946. január 14, 1946, PR.T. #4, szám 22-23. o. 144.100/A.4.
1946. január 14-től (belföld)

Utánvét díja minden	100.000P	300P
plusz az utánvét kezelési díja		300P

7.˙ díjszabás: 1946. február 1 - 28.
P.R.T. február 1-i #9. szám 61. o. 204.800/A.4. rendelet
1946. február 1-től (belföld)

Utánvét díja minden	100.000P	300P
plusz az utánvét kezelési díja1		500P

8.˙ díjszabás: 1946. március 1 -15, 1946.
P.R.T. február 28-i #14. szám 131. o. 207.260/A.4. rendelet
1946. március 1-től (belföld)

Utánvét díja minden	500.000P	1,500P
plusz az utánvét kezelési díja. .		6.000P

9.˙ díjszabás: 1946. március 16-25, 1946.
P.R.T. március 22-i #17. szám 173. o. 213.400/A.4. rendelet
1946. március 16-tól (belföld)

Utánvét díja minden	1.000.000P	3000P
plusz az utánvét kezelési díja.		10.000P

10.˙ díjszabás: 1946. március 26 - 31, 1946.
P.R.T. március 29-i #19, szám 189. o. 216.200/A.4. rendelet
1946. március 26-tól (belföld)

Utánvét díja minden	1.000.000P	3.000P
plusz az utánvét kezelési díja		20.000P

11.˙ díjszabás: 1946. április 1 - 10, 1946.
P.R.T. április 6-i #21. szám 229. o. 217.400/A.4. rendelet
1946. április 1-től (belföld):

Utánvét díja minden	1.000.000P.	3.000P
plusz az utánvét kezelési díja		20.000P

12.˙ díjszabás: 1946. április 11 - április 10-i
P.R.T. 1946. április 10. #22. szám 245.o. 218.800/4.
1946. április 11-től (belföld):

Utánvét díja minden	5.000.000P	15.000P
plusz az utánvét kezelési díja		40.000P

13.˙ díjszabás: 1946. április 23 - 30, 1946.
P.R.T. április 24-i #24. szám 261. o. 220.600/4.
1946. április 23-től (belföld):

Utánvét díja minden	10.000.000P	30.000P
plusz az utánvét kezelési díja		100.000P

14.˙ díjszabás: 1946. május 1 - 9, 1946.
P.R.T. április 30-i #26. szám 273. o. 223.000/4.
1946. május 1-től (belföld):

Utánvét díja minden	50.000.000P.	150.000P
plusz az utánvét kezelési díja		400.000P

Kiegészítés 290/a old:
Utánvételi díj: a postai pénzutalvány díja, *plusz* a helyi levelezőlap díjának megfelelő felár

MUNKÁBAN

15.˙ díjszabás: 1946. május 10 - 19,1946.
P.R.T. május 10-i #29. szám 321. o. 226.200/4.
1946. május 10-től (belföld):
Utánvét 200.000.000P-ig..... 2.000.000P
minden további 200.000.000P..... 1.000.000P
» az utánvét kezelési díja megszűnt «

16.˙ díjszabás: 1946. május 20 - 26,1946.
P.R.T. május 20-i #31. szám 341. o. 228.200/4.
1946. május 20-tól (belföld):
Utánvét 500 millióP-ig.....5 millióP
minden további 500millióP.....3 millióP

17.˙ díjszabás: 1946. május 27 - 31,1946.
P.R.T. május 27-i #33, szám 359. o. 230.000/4.
1946. május 27-től (belföld):
Utánvét 1 milliárd P-ig.....10 milpengő*
minden további 1 milliárdP..... 5 milpengő

18.˙ díjszabás: 1946. június 1 - 10,1946.
P.R.T. június 1-i #35, szám 377. o. 231.500/4.
1946. június 1-től (belföld):
Utánvét 3 milliárdP-ig.....30 milpengő
minden további 3 milliárdP.....15 milpengő

19.˙ díjszabás: 1946. június 11 - 16,1946.
P.R.T. június 14-i #37. szám 401. o. 232.900/4.
1946. június 11-től (belföld):
Utánvét 100 milliárdP-ig..... 1.000 milpengő
minden további 100 milliárdP.....500 milpengő

20.˙ díjszabás: 1946. június 17-23,1946.
P.R.T. június 19-i #38. szám 415. o. 234.100/4.
1946. június 17-től (belföld):
Utánvét 500 milliárdP-ig..... 5.000 milpengő
minden további 500 milliárdP..... 3.000 milpengő

* milpengő = millióP

21.˙ díjszabás: 1946. június 24 - 30,1946.
P.R.T. július 9-i #40. szám 455. o. 235.700/4.
1946. június 24-től (belföld):
Utánvét 10 billióP-ig.....100 milliárdP
minden további 10 billióP.....50 milliárdP

22.˙ díjszabás: 1946. július 1-3,1956.
P.R.T. július 4-i #4L szám 465. o. 237.500/4.
1946. július 1-től (belföld):
Utánvét 500 billióP-ig.....5 billióP
minden további 500 billióP.....3 billióP

23.˙ díjszabás: 1946. július 4 - 7,1946.
P.R.T. július 9-i #42, szám 477. o. 238.000/4.
1946. július 4-től (belföld):
Utánvét 100.000 billióP..... 1.000 billióP
minden további 100.000 billióP..... 500 billióP

24.˙ díjszabás: 1946. július 8-11,1946.
P.R.T. július 9-i #42, szám 478. o. 238.600/4.
1946. július 8-tól (belföld):
Utánvét 5 trillióP-ig..... 50.000 billióP
minden további 5 trillióP..... 30.000 billióP

25.˙ díjszabás: 1946. július 12-17, 1946.
P.R.T. július 12-i #43. d. 495. o. 239.506/4.
Új díjszabás adópengőben (AP).
1946. július 15-től (belföld):
Utánvét 2.000.000 AP-ig..... 20.000 AP
minden további 2.000.000 AP..... 10.000 AP

26.˙ díjszabás: 1946. július 18 - 23,1946.
P.R.T. július 19-i #44, szám 505. o. 240.800/4.
1946. július 18-tól (belföld):
Utánvét 10 millió AP..... 100.000 AP
minden további 10 millió AP..... 50.000 AP

27.˙ díjszabás: 1946. július 24 - 31,1946.
P.R.T. július 26-i #45. szám 515. o. 241.600/4.
1946. július 24-től (belföld):
Utánvét 50 millió AP-ig..... 500.000 AP
minden további 50 millió AP..... 300,000 AP

84. ábra 3. díjszabás Nagysimonyi Bujákra, 1945. okt. 16.

Kézírással: „Utánvéttel 71 P. azaz hetvenegy pengő
Díja 40 P. készpénzben leróva, naplóbejegyzés 27..
„6420" ellenőrzőszám igazolja a Nagysimonyi postahivatalnál átvett készpénzt.
Irányító jelzés az ajánlási ragjegy felett
„Nem kereste, vissza (a feladónak)".

Belföldi levél 10 P, ajánlás 20 P, utánvét 5 P, kezelési díj 5 P, = díjlerovás 40 pengő..

MINTA

8. Levelek különleges kezelése

Postán maradó küldemények
Kétirányú és kifordított levelek
Címnyomozás és utánküldés
Különleges útvonalak
Külföldre irányított küldemények
Különleges Rendeltetési helyek

MUNKÁBAN

85. ábra 5. díjszabás
Budapestről Ceglédre, 1945. december 20.
Címzés: Cegléd 1.sz.posta
"Poste restante"
Bérmentesítve a belföldi levéldíj: 120 pengő.

Postán maradó küldemények

Ennek a szolgáltatásnak nem volt külön díja. A címzett nevének, a címzett postahivatal számának és a „Poste restante” vagy a „Postán maradandó” szavakat (85. ábra), tartalmazó levelet a címzett jelentkezéséig megtartották; illetve ha két héten belül nem kereste, akkor a levelet visszaküldték a feladónak.

86. ábra 5- díjszabás „Kétirányú levél”.

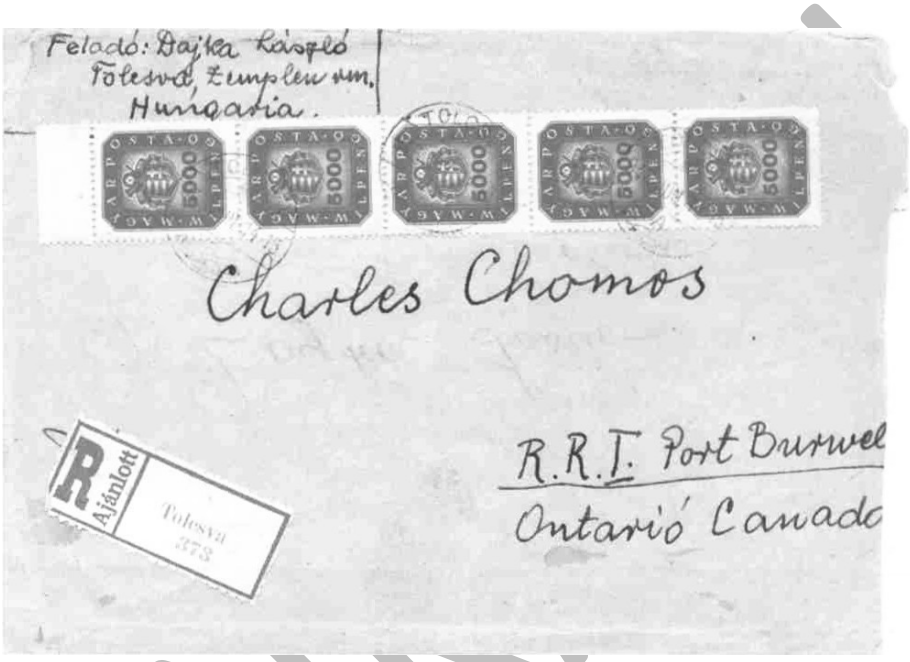
Első postázás: az aláíráshoz szükséges dokumentum kíséretében, Szombathelyről Körmendre, 1945. december 27. Belföldi képeslapként bérmentesítve: 80 pengő.

Második postázás: Visszaküldés 1946. január 1-jén Körmendről Szombathelyre nyomtatványként,
a fizetett díj (készpénzben) 30 pengő.
.

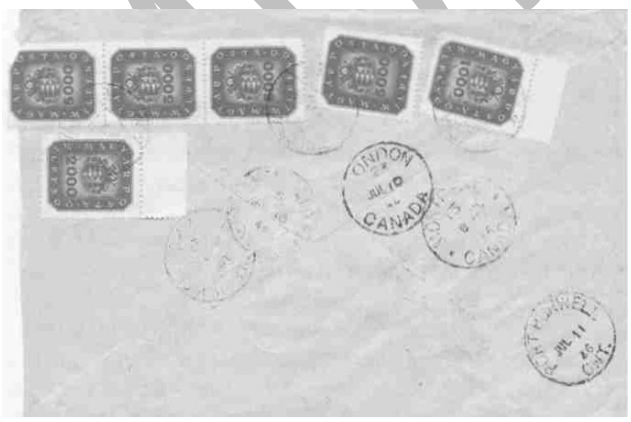
első küldés *és a második*

Kétirányú és kifordított levelek

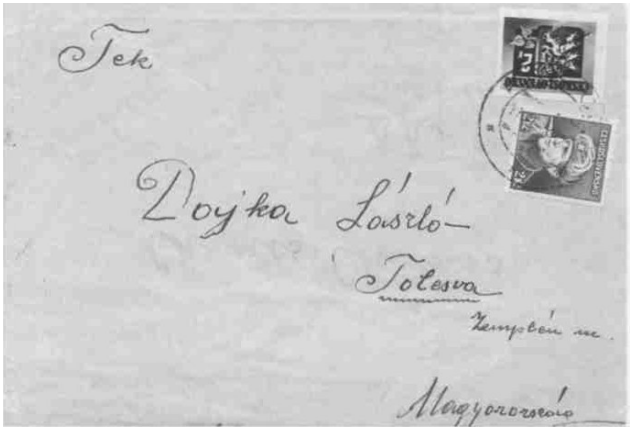
Mindkettő a háború után fellépett súlyos papírhiány következménye. Felbukkanhat néhány nagyon érdekes példa. (86. és 87. ábra) A gyűjtőnek figyelnie kell rájuk. Ezek nem gyakran láthatók a kor történelmi tükröző postatörténeti dokumentumok.

87. ábra 19. díjszabás. Tolcsva (Magyarország) Port Burwell (Kanada) 1946. június 14..
Az eredetileg 1946. január 11-én Kassán (Csehszlovákia) feladott levél 1946. február 28-án érkezett Tolcsvára, (Magyarország).
A borítékot megfordították és 1946. június 14-én újra felhasználták. Július 8-án érkezett Montrealba(Kanada).
A tranzitjelzések következők: Montreal-London RPO július 10, London július 10,
London-Winnipeg RPO július 11-én, érkezési HK bélyegzés. Port Burwellben 1946. július 11-én.
Bérmentesítés a külföldi levél díja 16 milliárdP, ajánlási díj 32 millióP = összesen 48 milliárd pengő.

A hátoldali tranzitjelzések.

A boríték belseje csehszlovák bélyegekkel

88. ábra 3. díjszabás. Tardosról Budapestre 1945. október 4.
Címnyomozás és átirányítás.
Ötször átirányított levél, amelynek hátoldalán az „Ismeretlen” felirat szerepel.
Végső kézbesítés 1945. október 11-én, csupán 7 nappal a feladás után.

89. ábra 12. díjszabás. Hosszúperesztegről az ausztriai Linzbe, 1946. április 22.
Külföldi levél osztrák bélyeggel továbbítva.
Bérmentesítés: külföldi levél díja, 640.000 pengő.
Címzett a magyar haditengerészet hajója, a dunai 20 aknavetőből és harci hajóból álló flottilla része.
A németek Ausztriába rendelték a hajókat, ahol a hidakat lebombázták mögöttük, ezért vesztegeltek
A tengerészeket vagy hadifogolytáborba helyezték, vagy amerikai ingatlanokon dolgoztak, ahová továbbították a leveleiket. Az amerikai hadsereg „3500" sz. cenzora kezelte a polgári küldeményeket.

Címnyomozás és utánküldés

E téma a "Címkék és jelölések" részben van kifejtve, de úgy érzem, megérdemelne itt is pár szót. A háború sok embert elszakított a gyökereitől, így számos levelet irányítottak át és/vagy küldtek vissza.

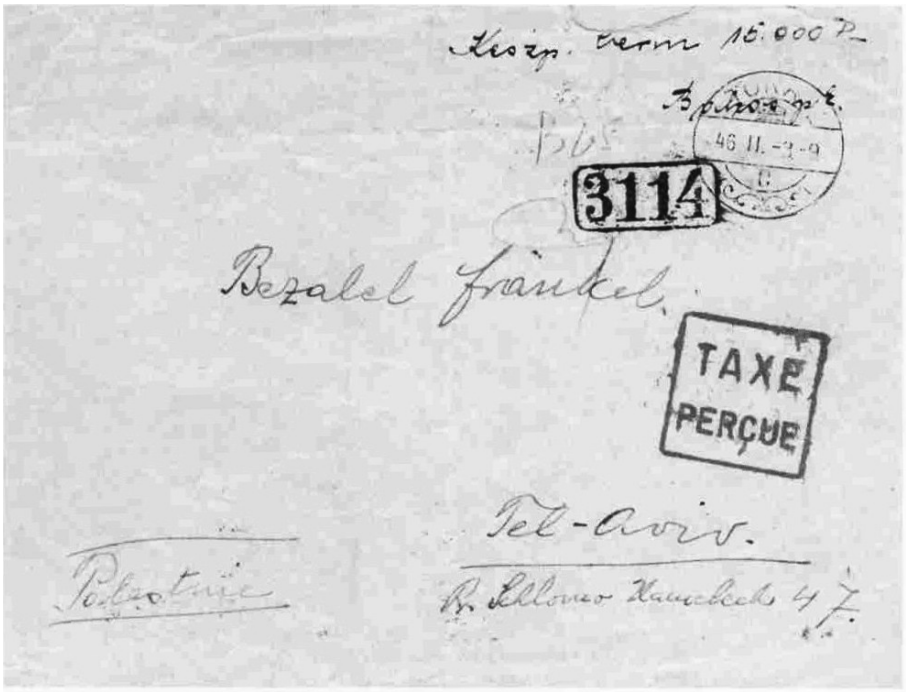
A leggyakrabban használt címke a „Kézbesítési előjegyzés" vagy „Delivery notations" volt, amelyet a kézbesítő postafiók a borítójára ragasztott. Az eredeti kézbesítési címen megpróbálták kideríteni, hogy a címzett hova költözött, illetve hol található, és az információkat a címkére írta, mielőtt a borítékhoz rögzítették. Ezután a levelet a megfelelő postahivatalhoz irányították, ahol ismét megpróbálták azt kézbesíteni. Nagyon érdekes és extrém példákat lehet találni három, négy vagy akár öt címkövető címkével és a hozzá tartozó jelölésekkel. (88, 136. ábra) Sokszor egyszerűen áthúzták a címet, és címke nélkül ráírták a levélre a továbbítási címet. A csomagszállítókon esetenként „U" (Utána) címkével jelezték a továbbítást. „Címkék és jelölések" részben megtalálható az előre nyomtatott iránycímkék jegyzéke. 223. oldal.

Ritkábban találkozhatunk külföldi címre küldött borítékokkal is, amelyeket az adott országon belül továbbítanak (52. és 89. ábra), vagy akár egy másik országba. (90. ábra) A fentebb leírt borítékok mindegyike jelentős postatörténeti dokumentum.

90. ábra 26. díjszabás. A Budapesten 1946. július 20-án feladott levelet a Svédországi címről Stockholm, Svédország, augusztus 5-én Angliába továbbították (az érkezési bélyegzések hátul). Az Angliába érkezés dátuma nincs feltüntetve.
Bérmentesítés: külföldi levéldíj 400.000 adópengő.

MUNKÁBAN

91. ábra 7. díjszabás Tokajról Tel Avivba (Palesztina), 1946. február 12.
Útvonal a hátoldali bélyegző szerint: Isztambul, Törökország, 1946. február 25. (Lásd alább)

1945. december 22-én újraindult a postaszolgálat a Brit Birodalommal. Bár a rendelet nem említette konkrétan Palesztinát, hivatkozni lehetett arra, hogy a Brit Birodalom része. Ezt a levelet ennek az értelmezésnek megfelelően dolgozták fel. 1946. április 29-én került közzétételre a rendelet pontosítása, amely megnevezi Palesztinát (ami brit polgári közigazgatás alá tartozott), mint olyan országot, ahová a levélposta szolgálat működése ismét engedélyezett. Bérmentesítés (készpénzzel) külföldi levéldíj 15.000 pengő. (Isztambul hátoldali tranzitbélyegzését lásd alább).

Különleges útvonalak

A téma nagyon korlátozott, mert a hiperinflációs időszakban csak ritkán alkalmazható, de ha sikerül kideríteni az útvonalat, az nagyban növeli a boríték érdekességét. A hiperinfláció idején a hazai levelek túlnyomó részén csak az indulási és érkezési bélyegzés látható.

Belföldi forgalomban az mozgóposta útvonalai jöhetnek számításba. Még mindig csak szórványos ismeretek állnak rendelkezésre[1] a hiperinfláció alatti mozgóposták útvonalairól. Ha a levelet nem mozgóposta kezelte, akkor általában nem lehet rajta olyan jelölés, amely elárulná az útvonalat, amelyen egy közönséges levél járt. Ebbe a kategóriába tartozhatnak azonban az egyértelmű postai jelzéssel ellátott, tévesen irányított levelek is.

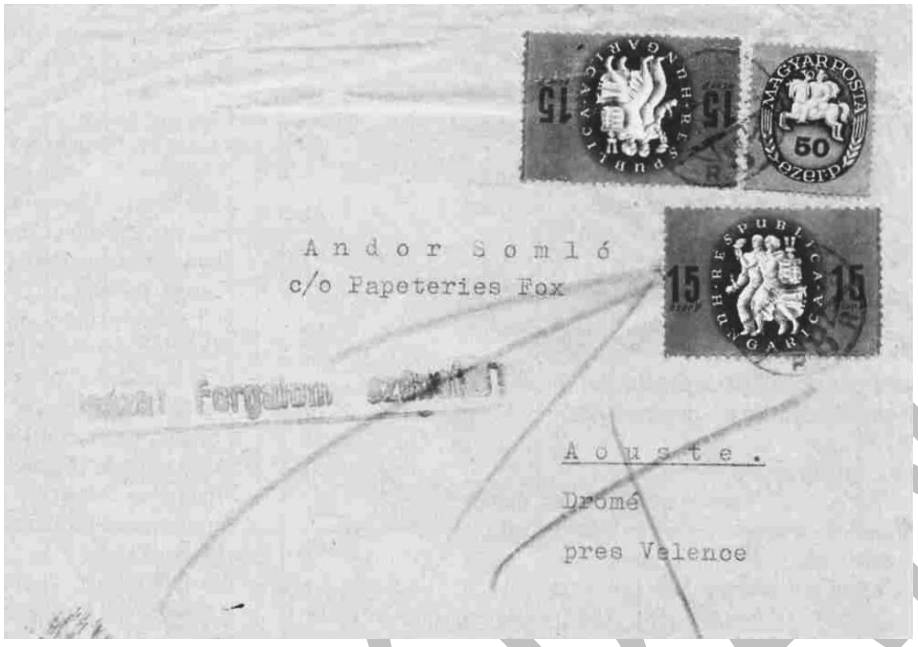
Külföldi utavonalak. Nemrég szereztünk tudomást arról, hogy a légiposta2 leveleket (az összes ilyen levél Budapestről, a 72-es postacímről származott) előbb normál úton szállították Prágába. Csehszlovákia, mielőtt repülőre kerültek volna úti céljuk irányába. Hogy milyen módon és milyen gyakran utazott a posta Prágába, nem ismert. Nemrég fedeztük csak fel, hogy az Egyesült Államokba küldött levelek Prágából (Csehszlovákia) a Pan American Airways által Bécsen (Ausztria) - Brüsszelen (Belgium) - Londonon (Anglia) - Limericken (Írország) - Ganderen (Új-Foundland) - New Yorkba (EGYESÜLT ÁLLAMOK.). (58. ábra)

Időnként egy tranzitjelzés felfedi a levél útvonalát. A bemutatott példák egyike Palesztinába, Isztambulon (Törökország) keresztül (91. ábra) érkezett; míg egy másik Kanadán belül a célvárosba (87. ábra). Minden ilyen jelölés igazi postatörténeti leletnek minősül, és külön figyelmet érdemel.

Útvonal jelzése a 91. ábrához: hátoldali átmenő bélyegzés, Isztambul, 1946. február 25.

[1] Lásd 233. o.
[2] Lásd 99. o.

92. ábra 9. díjszabás Budapest – Franciaország, 1946. március 16. - Első napi (időszak) levél. Tévesen vették fel az olaszországi célállomásra, amely még nem volt megnyitott a postai szolgáltatáshoz. A "Vissza! Forgalom szünetel" gumibélyegző visszairányította a levelet a feladóhoz. E jelzést többnyire olyan időszakban használták, amikor még dúltak a harcok az ország különböző részein. „Türelmi időszak" levelezés. Díjfizetés a 8. időszak külföldi levéldíja szerint, 80.000 pengő.

Külföldre irányított küldemények

A külfölddel való levélkapcsolatok megnyitására és a levélszolgáltatás újraindítására csak 1945. augusztus 6-án, és akkor csak a szomszédos Jugoszláviával került sor. Érdekes módon a rendelet előírta, hogy a továbbításra benyújtott leveleket nem kell lezárni, a borítékot nyitva kell hagyni, de be kell hajtani (az esetleges ellenőrzés érdekében).

A következő postai kapcsolat 1945. október 8-án nyílt meg Magyarország északi szomszédjával, Csehszlovákiával.

Ezt követte november 17-én Románia, és november 20-án Ausztria. Mivel magát Ausztriát az Egyesült Államok, a brit, a franciák és a szovjetek külön katonai övezetekben igazgatták, a postai szolgáltatás Magyarország és Ausztria között 1945. december 1. és 1946. január 11. között „szünetelt". A postai kapcsolat 1946. januárt 12-től indult meg újra, ám néhány apró anomáliával. Kezdetben, 1945. november 20-án még engedélyezték képeslapok és levelek 1 kg-ig való, valamint az 500 grammos ajánlott levelek postázását. A tértivevényes szolgáltatás is elérhető volt, de tilos volt olyan levelet küldeni, amely írásos üzeneten kívül mást is tartalmazott. Minden mást ugyanis előbb a Magyar Vámhivatalnál vámkezeltetni kellett.

Amikor 1946. január 12-én ismét megnyílt a postai szolgáltatás Ausztriával, csak levelezőlapok és 20 grammos levelek felvételét engedélyezték a postahivataloknak, az ajánlott levelek küldésének lehetőségévelt.

P.R.T. 1946. június 14-i 37. száma, 403.o. 216.160/3. számú rendelete szerint: Az 1942-ben kiadott P.R.T. 6. szám III. bekezdése rendelkezett a budapesti 72-es posta számára a külföldi célposta szétválasztására és irányítására. Mióta ez az irányelv a P.R.T.-ben megjelent, a különböző események miatt az eljárás az alábbiak szerint változások szükségesek:

A három célrégió csoportosítása változatlan marad:

a) „közeli Európa"
b) „távoli Európa"
c) „tengerentúli"

Az egyes csoportokhoz tartoznak:

a) 'közeli Europe': Albánia, Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Görögország, Jugoszlávia, Románia, Szovjetunió (mind), Törökország (mind).

b) 'távoli Europe': Andorra, Belgium, Dánia, Danzig, Finnország, Franciaország, Liechtenstein,

Luxemburg, Monaco, Nagy-Britannia, Hollandia, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, San Marino, Spanyolország, Svájc, Svédország és Vatikán.

c) „tengerentúli”: az összes többi ország a következő kontinenseken: Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália és az Antarktisz.

A jelek szerint az ország minden postahivatalának minden külföldi célállomásra szóló küldeményt a Budapest 72-es postahivatal számára kellett továbbítania feldolgozásra.

Az országok és dátumok teljes listáját, amikor a levelezési szolgáltatások újraindultak, valamint az engedélyezett szolgáltatásokat, lásd: 29. táblázat, 161. oldal.

A talált változatok:

- “ Korai dátum” külföldi címzett levelek: az engedélyezett hivatalos dátumnál korábban postázták vagy kézbesítették. Ezek ritkák.
- Az „expressz” szolgáltatást csak Svédországba (1946. február 15.) és Svájcba (1946. május 1.) engedélyezték, ezért az ilyen dokumentumok rendkívül ritkák.
- „Újságokra”[1] és a Folyóiratokra kedvezményes „Külföldi célú nyomtatvány” díjszabást vonatkozott. Eredeti, un. "címszalagok" különösen keresett gyűjtési tárgyak.
- A „nyomtatott anyagok”[2] a külföldi célállomásokra nem gyakoriak.
- Országok közti „Vegyes bérmentesítésre” – csak egy példa ismert. Ez tarifahelyes magyar levél külföldi címre, de ott hozzáadott külföldi bélyeggel átirányították új címre. (89. ábra)
- A külföldi címekre küldött „levelezőlapok” az összes levélnek csak igen kis hányadát teszik ki.
- Az „ajánlott” külföldi levelek felárat érdemelnek az értékelése során.
- Bármilyen „postamesteri provizóriummal” bérmentesített levél, különösen, ha külföldre címezték, igazi világritkaság.
- A „türelmi időszakban” küldött külföldi levelek nagyon ritka darabok, mivel a hiperinfláció idején a rendeletek nem tértek ki erre az esetre.. Ám úgy tűnik, ha valaki díjhelyesen bérmentesített levelet dobott postaládába, még ha nem is szedték össze addigra, míg az új tarifák hatályba léptek, azt portó mentesen továbbították. (Lásd 21. oldal, „Türelmi időszakok”). A levelet ehhez az előző díjszabásbak megfelelően kellett bérmentesíteni, és a megengedett napokon belül kellett elhelyezni egy postaládában. Néhány jelölés figyelemre méltó:
- A magyar cenzorok „cenzúrázott” jelölései a korai díjszabásokból ismertek. Példák 1946 januárjáig találhatók. Ismeretes, hogy Jugoszlávia, Románia és Ausztria külföldi cenzorai (az amerikai, brit, francia és szovjet zónákban) magyar leveleket cenzúráztak. A részleteket lásd: „Cenzúrajelek” a 213. oldalon.
- "Vissza! Forgalom szünetel” (Vissza! Forgalom Szünetel!) jelölést nehéz találni. (92, 137. ábra)
- A Magyarországra érkező külföldi postai küldemények után felszámított magyar portó igazi ritkaság. (82. ábra)
- Érdekes „figyelmeztető üzenet” az osztrák-svájci határvárosban, Buchsban (piros tintával) kijelenti: „A magyar postahivatal utasításai szerint nem adóztatható” (Gemass Weisung der ungarisches Postverwaltung nicht taxieren). (93. és 93a. ábra.)
- • A hadifogoly levelezés vöröskeresztes útvonallal.3 Vöröskeresztes jelzés (piros vagy lila): „Vöröskereszt szolgáltatás / Ingyenes” (Vöröskereszt Szolgálat / Díjmentes) ritkán látható küldeményfajta. (94. ábra)
- • A gyűjtők különösen keresik a „szokatlan úti célokra” postázott leveleket. Lásd a 163. oldalt.
- • „Nem számmal megadott címletű bélyegek illegális használata”. Az UPU és a szigorú magyar szabályozás tiltotta az ilyen felhasználást. A rendelkezések ellenére mégis továbbítottak néhány ilyen levelet, melyek csak ritkán láthatók. (104. ábra)
- “Légiposta”, lásd 99. oldal.
- A következő kategóriákban nem ismert külföldre címzett példa a könyv írásának időpontjában: "Csomag", "Minták", "Értéklevél", "Kiscsomag", "Vakok levelezése", "Üzleti papírok" '.
- Fontos postatörténeti dokumentumok a „Return” vagy „Tracer” jelzések a különböző külföldről Magyarországra visszaküldött küldeményeken (különösen, ha van külföldi postai címke).

[1] „Bizonyos országokba a „nyomtatványok (újságok), a könyvek, a szórólapok, a „zenei kotta” és a „folyóiratok” postai küldeményei 50%-os kedvezményes áron postázhatók.” Postás Szaknaptár. 1942. 28. o. (A szerző tapasztalatai szerint országonként eltérő (akár 50%-os) kedvezmények voltak. A pontos képlet jelenleg nem ismert.)

2 Külföldi nyomtatványok díjszabását lásd Orbán Ferenc cikkében. *a 'News o f Hungarian Philately' 1990.* 84. oldalán, a 11. táblázatban..

3 “ Postai kapcsolatok 1945-ben Magyarország és Ausztria között.” *Fritz H. Sturzeis. Philatelica 89/1.*

MINTA

A külföldre irányuló postai szolgáltatás újraindításának időpontjai

(időrendben)

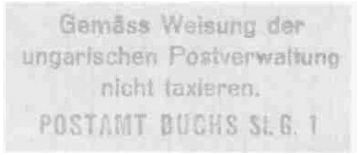
1945	Country	Postcards, Letters	2) Regist'd	Parcel Post	Value-Letter	Value-Parcel	Express	Printed-Matter	Samples	Notes
6 Aug.	Yugoslavia	8/6/45	9/1/45	6/14/46	6/14/46			9/1/45	9/1/45	The (flap) of letters had to be left open for inspection. Rates for Printed Matter and Samples per 50g = 4 P.
8 Oct.	Czechoslovakia	10/8/45	10/8/45	10/8/45	10/8/45			10/8/45	10/8/45	
17 Nov.	Romania	11/17/45	11/26/45	6/14/46	6/14/46					Return Receipt service was allowed from 11/26/45
20 Nov.	Austria *	11/20/45								* Pause in Service from 1 Dec,1945 until Jan.12, 1946.
26 Nov.	U.S.A. 1)	11/26/45	1/1/46	6/14/46						
26 Nov.	Great Britain 1)	11/26/45	1/1/46							
26 Nov.	France 1)	11/26/45	1/1/46	6/14/46	6/14/46					
26 Nov.	Poland 1)	11/26/45	1/1/46	6/14/46						
26 Nov.	Ireland 1)	11/26/45								
22 Dec.	G.B. & Colonies: Ireland, Canada, Northern Ireland Australia, South Africa, New Zealand, British India,	12/22/45	12/22/45	6/14/46						Return Receipt Service was allowed from 12/22/45
24 Dec.	Soviet Union	12/24/45	12/24/45					12/24/45	12/24/45	Business Letter' was allowed from 12/24/45
1946 1 Jan.	Bulgaria	1/1/46	1/1/46	6/14/46	6/1/46	6/1/46				Return Receipt service was allowed from 1/1/46.
12 Jan.	Austria **	1/12/46	12/1/46	6/14/46						* see note on bottom
15 Feb.	Sweden	2/15/46	2/15/46	4/15/46	6/14/46		4/15/46			Return Receipt from 2/15/46.
29 Apr.	Palestine	4/29/46								
01-May	Air Mail see	section								See page 105.
01-May	Switzerland	5/1/46	5/1/46	6/14/46	6/14/46		5/1/46	5/1/46	5/1/46	Small Parcel 5/1/46, Business Letter , Return Receipt service was allowed from 5/1/46.
01-Jun	Turkey	6/1/46	6/1/46	6/14/46	6/1/46	6/1/46		6/1/46	6/1/46	Small Parcel, Return Receipt, Business Papers from 6/1/46
11-Jul	Belgium	7/11/46	7/11/46	6/14/46	6/14/46					Return Receipt service from 7/11/46
11-Jul	Netherland, Norway	7/11/46	7/11/46	6/14/46						Return Receipt service from 7/11/46

Június 14-én „46 Albánia, Dánia, Finnország, Luxemburg, Olaszország, Chile és Egyiptom felkerült a postai szolgáltatásra újra megnyitott országok közé. Hivatkozás: Bélyegvilág, 2003. május Dr. Molnár László cikke. Nov. 20. 45. * Minden katonai övezetbe beengedték a képeslapokat, leveleket 1 kg-ig, ajánlott leveleket 500 g-ig, tértivevényt. Nem megengedett: Expressz, vámköteles tételek. 46. január 12. * * Minden katonai övezetbe beengedték a képeslapokat, leveleket 20g-ig, ajánlott kézbesítést.

1) 139.054/A.4. A rendelet „Minden típusú küldemény” hivatkozása nem határozta meg a típusokat.

2) 134.000? A.4. A rendelet záradékában a regisztrációs díj meghatározása: a 20g-os külföldi levél duplája.

- • Az „egyes” vagy a „legkevesebb bélyeggel” történt bérmentesítések a szerző korábbi munkái alapján értékelhetők. A ritkaság attól függ, hogy hány bélyeget használtak fel, és hogy a levelet az egyes díjtételi időszakok bizonyos napjain postázták-e. Igazi ritkaságokra bukkanhatunk, hiszen bizonyos bélyegkombinációkkal néha csak egynapos használat volt lehetséges. Lásd a 177. oldalon.
- • Külföldi másik országba továbbítása fontos postatörténeti dokumentum. (90. ábra)

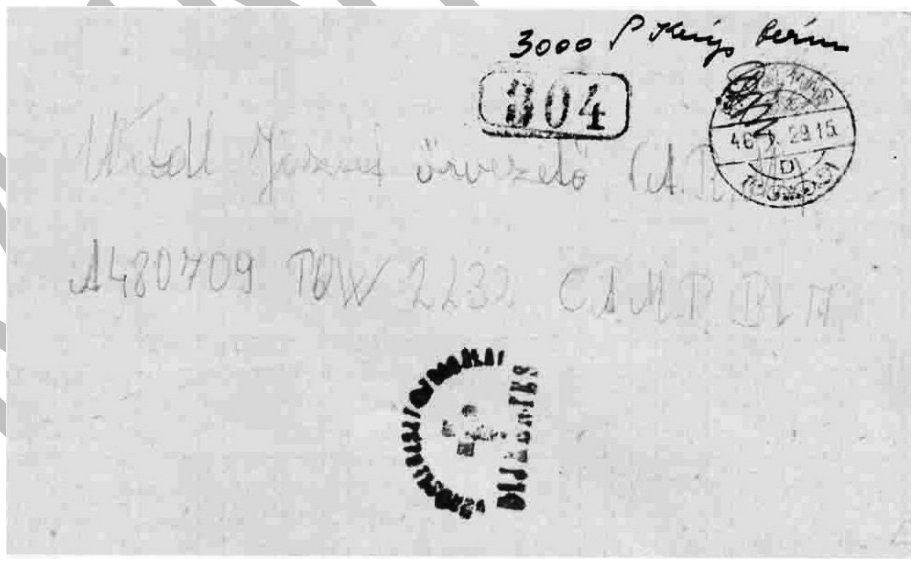

93a ábra.

“ A Magyar Posta rendelete szerint nem adóztatható.."

93. ábra. 27. díjszabás, Budapestről Svájcba, 1946. július 26..
Postai figyelmeztető üzenetet alkalmaztak az osztrák-svájci határ menti Buchs városában. A részleteket lásd a 160. oldalon.
1 millió adópengős bélyeg a „kibocsátás első napján” . Díjlerovás: külföldi levéldíj 1.600.000 adópengő.

94. ábra. 6. díjszabás, Rácalmásról Ausztriában levő hadifogolytáborba. 1946. január 29.
Díjlerovás: külföldi levéldíj 3.000 pengő. A címzéshez csak a tábor számának megadása volt engedélyezett,
Vöröskereszt szolgáltatási jele: „Vöröskereszt szolgálat / díjmentes”.

95. ábra. 7. díjszabás, Budapestről Kuchingba, Sarawak, 1946. február 12.
Sarawak 1945. november 1-től 1946. április 15-ig brit katonai igazgatás alatt állt.
„Kiadás első napján" használt 3 és 15 ezres (ezer) pengős „Köztársaság" bélyegek.
Külföldi levél 15.000 P, ajánlott 30.000 P, bérmentesítés = 45.000P.

Különleges rendeltetési helyek

Magyarország kis országnak számít, így nemzetközi üzleti és személyes kapcsolatai más országokkal korlátozottak voltak. Az, ami a nagy nyugati országok számára normális postai célállomás lenne, néha „egzotikusnak" tekinthető a tengerparttal nem rendelkezők számára. Ez igaz a Közép-Európai Magyarországra, különösen közvetlenül egy pusztító háború után és a hiperinfláció kellős közepén.

Tudjuk, hogy az elmúlt 100 évben sok magyar vándorolt ki a világ minden tájára, mégis feszegeti a képzeletet, amikor véletlenül ilyen célpontokkal találkozunk. Az ilyen levelek abból is származhatnak, hogy emberek megpróbálták megújítani korábbi üzleti kapcsolataikat vagy újabbakat keresnek. Mindenesetre ezek a borítékok lenyűgöző tanúi annak, ahogy az ország kiemelkedett a világkonfliktus felhői alól.

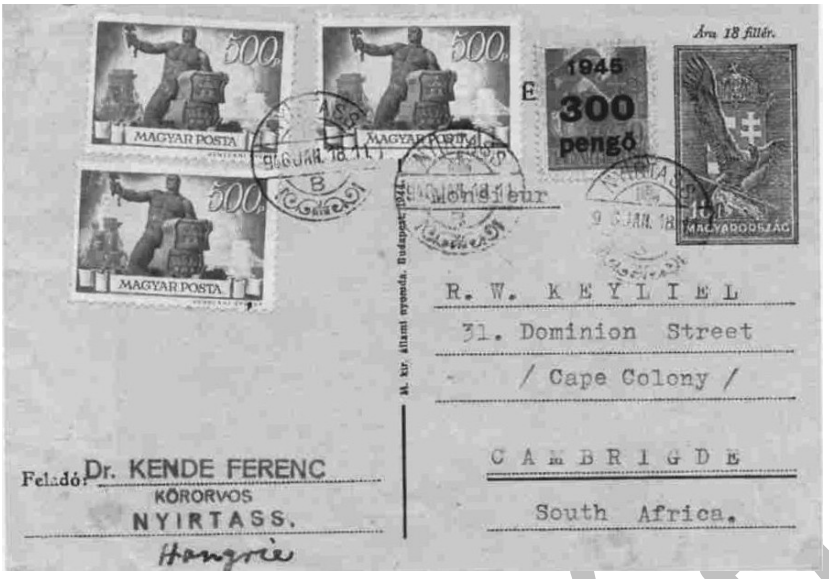
Nyilván önkényes a döntés arról, hogy mi számít „egzotikus" vagy „szokatlan" úti célnak. Sok tényezőt kell figyelembe venni, de végül ez csak egyfajta saját megítélés kérdése. Elmondhatom, mit tartok „szokatlannak", de azt is elfogadom, hogy mások véleménye eltérő lehet.

A lényeg azonban, hogy ezek az „egzotikus" című küldemények minden hiperinflációs gyűjteményben megérdemelnek egy csillagot.

A létező „szokatlan" úti célok listája a gyűjteményem példáiból, más gyűjtemények megfigyeléséből és a szakgyűjtőkkel folytatott levelezésből származott. (57b, 59, 91, 95, 96. és 97. ábra) Biztos vagyok benne, hogy a lista nem teljes, és léteznek és/vagy felbukkannak más „egzotikus" országokra vonatkozó borítékok is. Jelenleg a következő országokba küldött leveleket tekintem ebben a kiemelt kategóriában: Ausztrália, Guatemala, Egyiptom, Írország, Liechtenstein, Mexikó, Új-Zéland, Palesztina, Sarawak, Dél-Afrika, Dél-Rhodesia, Hawaii (mielőtt ez az Egyesült Államok államává vált).

(Ha a tisztelt olvasónak tudomása van más szokatlan úti célról, kérjük, értesítse a szerzőt).

MUNKÁBAN

96. ábra 6. díjszabás.
Nyírtassról a dél-afrikai Cambridge-be, 1946. január 18.
Külföldi képeslap díjlerovása, 1800 pengő.

97. ábra. 12. díjszabás, Budapestről Rathrumigba, Írország. 1946. április 17.
Külföldi levél 640.000 P, ajánlott 1.280.000 P, díjszabás = 1.920.000P.

MINTÁBAN

9. Tarifák és bérmentesítések

Felmérési eredmények
Szabálytalan bélyeghasználat
Hamisítványok
Bélyegek céglyukasztással
Bérmentesítés a lehető legkevesebb bélyeggel

MUNKÁBAN

30. táblázat

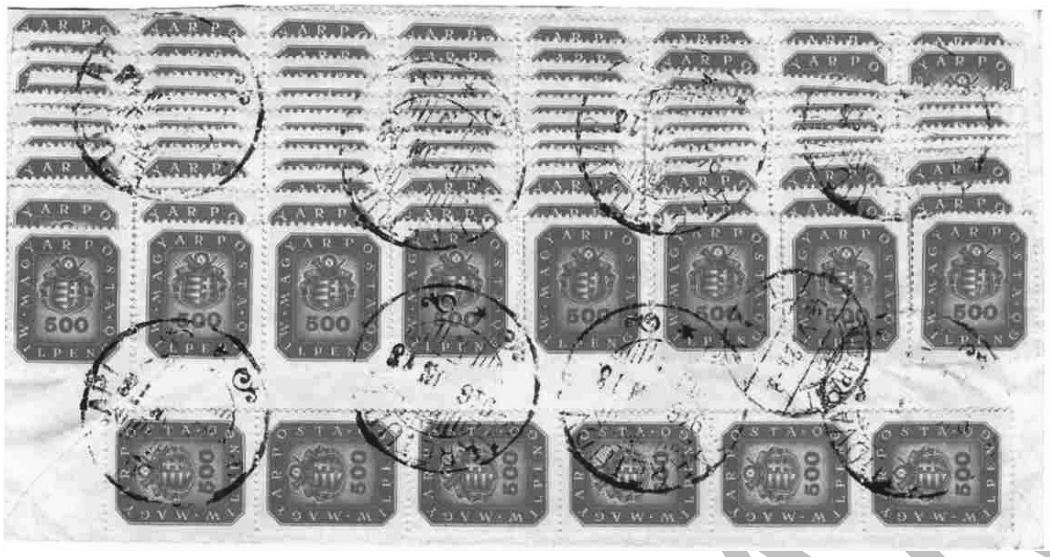
Felmérési eredmények

Days	Rate Period	Total	%
62	1	717	7.16
76	2	1493	14.9
46	3	1170	11.68
15	4	391	3.9
59	5	926	9.26
18	6	417	4.16
28	7	624	6.23
15	8	325	3.24
10	9	216	2.15
6	10	183	1.83
10	11	240	2.4
12	12	264	2.63
8	13	202	2.02
9	14	254	2.53
10	15	297	2.96
7	16	359	3.58
5	17	230	2.3
10	18	242	2.41
6	19	244	2.43
7	20	220	2.2
7	21	192	1.92
3	22	70	0.7
4	23	82	0.82
4	24	100	1
6	25	140	1.4
6	26	166	1.66
8	27	253	2.53
457		10,017	100

A felmérésben részt vettek:

Mrs. Elaine C. Arundel,	GB	Dr. Kovács Imre	HU
Dr. Balogh Elemér	HU	Mr. Lányi Sándor	HU
Mr. Chris Brainard	US	Mr. Frank Monti	US
Mr. George Buza	CA	Mr. Robert B. Morgan,	US
Mr. William Domonkos	US	Dr. Andrew M. Munster,	US
Dr. Stephen I Frater	US	Dr. Paul J. Szilagyi,	US
Mr. Kenneth Gibson	GB	Mr. William J.L. Whiteside	GB
Mr. Glatz István	HU	'Anonymous'	
Mr. Csaba L. Kohalmi	US	'Anonymous'	

MUSEUM COPY

98. ábra. 20. díjszabás Sárrétudvarról Budapestre, 1946. június 18.
104 bélyeg egy borítékon (8 a címoldalon). Belföldi ajánlott levél díjlerovása, 60 milliárd pengő.

Felmérési eredmények

Postatörténeti darabok az 1945-46-os hiperinflációból

A "The News of Hungarian Philately" 1997. január-márciusi számában publikációjának újraközlése (friss adatokkal átdolgozva). Írta: Robert B. Morgan és Dr. Paul J. Szilágyi.

Több mint 50 év telt el azóta, hogy Magyarország postatörténetének ez a rendkívüli fejezete véget ért. Bár sok információ látott már róla napvilágot, de még mindig sok kérdés vár válaszra. 1993-ban kutatást indítottunk, hogy statisztikai adatokat gyűjtsünk a gyűjtők kezében levő, ebből az időszakból származó anyagokról. Bár ez egy folyamatban lévő projekt, úgy érezzük, hogy ez az írás lehetőséget ad a kezdeti jelentős eredmények közzétételére. Reméljük, hogy még több gyűjtőtől kapunk további információkat, akik már ígéretet is tettek állományuk adatainak beküldésére. Emellett várhatóan megkapjuk a felülvizsgált számokat is; és a jövőben újra közzétesszük a táblázatot új összegekkel és százalékokkal. Ez a példátlan nemzetközi felmérés jó betekintést nyújt a hiperinflációs borítékok elérhetőségébe.

A felhívás a hiperinflációs postatörténet gyűjtőitől kért adatokat az általuk birtokolt mennyiségéről a 27 kamatperiódus bontásában. Reméltük, elég nagy mennyiségű információt gyűjtöttünk, hogy abból használható matematikai elemzést készülhessen. Nagy örömünkre szolgált, hogy ilyen sok gyűjtő küldte el nekünk gyűjteményének egy közös táblázatba foglalható részleteit, bár csalódást is éreztük, hogy olyanok is voltak, aki nem tartották érdemesnek részt venni ebben az erőfeszítésben.

A végösszeg 10.017 tétel 18 gyűjteményből. Ez a mennyiség mindenféle postai felhasználást tartalmaz, a helyi levelezőlapoktól a belföldi levelekig, a nyomtatott anyagoktól a külföldi levelekig, a légipostáig, a csomagpostai nyugtákig, a biztosított levelekig, stb. A közönséges mindennapi használat mellett a világszínvonalú ritkaságok is szerepeltek benne, függetlenül az állapottól (az enyhén sérülttől az érintetlenig). E 10.017 postatörténeti jelentőségű küldemény mérvadó keresztmetszetét adja annak, amit Magyarország 15 hónapos hiperinflációjának 27 díjszabásából fennmaradt.

A felmérésben készségesen részt vevő gyűjtők egy része azt kérte, hogy nevüket ne kössük nyilvánosan gyűjteményük pontos tartalmához.

Hálásak vagyunk együttműködésükért, és megőrizzük névtelenségüket. Reméljük, hogy bátorítjuk a részvételre mindazokat akik ettől eddig vonakodtak. Az ehhez hozzájárult résztvevők nevét és lakóhely szerinti országát a 166. oldalon a 30. táblázat sorolja fel családnevük szerinti ábécé sorrendben.

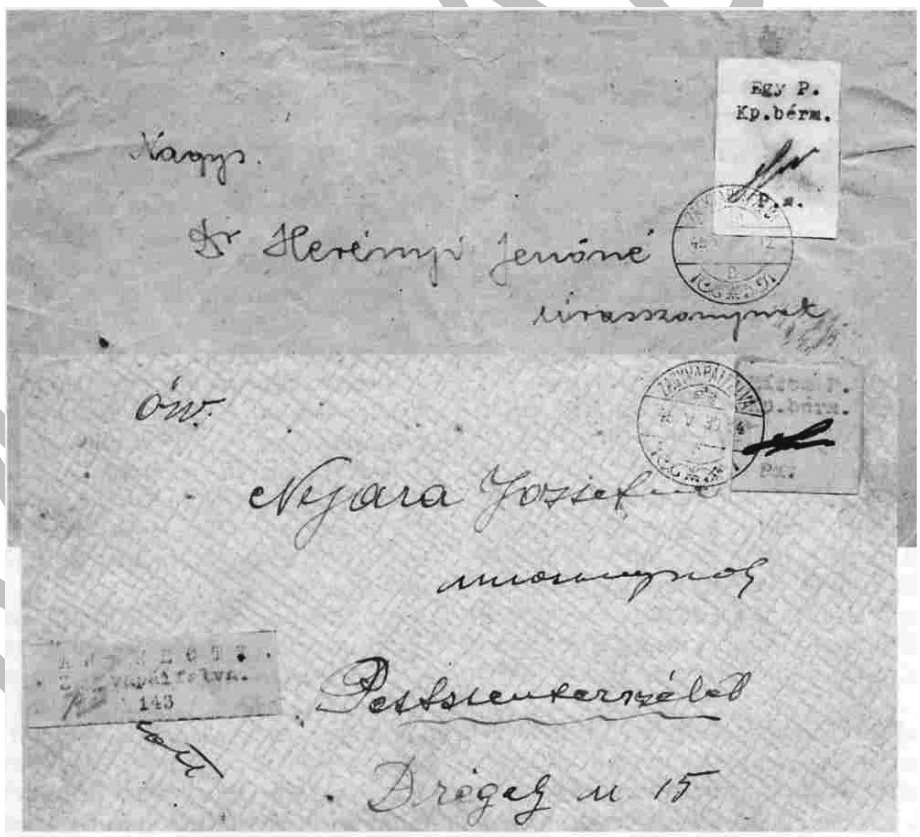
E táblázat fontos betekintést nyújt a tételek díjszabások közti megoszlásába. Az eredmények közel egyenes arányosságot mutatnak a küldemények száma és a díjszabási időszakok hossza között. A legkevesebb boríték a 22. periódusból származik, amely egyben a legrövidebb is volt (3 nap). Ezt szorosan követi a 23. és 24. periódus, mivel mindkettő 4 napig tartott. A 6 napos 10. periódus az állomány 1,83%-ával azonban meglepően szűkös. A legtöbb a 2. és 3. periódusból van, ami nem jelentett meglepetést.

A felmérésben megszámolt tárgyak nagy száma lehetővé teszi, hogy megalapozott találgatásokba bocsátkozzunk a korszakból fennmaradt tárgyak lehetséges teljes számáról. Meggyőződésünk, hogy ez a felmérés a szakterület komoly gyűjtőinek mintegy háromnegyedét képviseli. Becsléseink szerint a körülbelül 2500 nem vizsgált tételen kívül legfeljebb 3000 más ilyen borító „lebeghet" a kereskedői dobozokban és magán (nem hiperinflációs gyűjtők) kincsekben. Ez arra enged következtetni, hogy a 27 kamatperiódusból összesen 15 500 ilyen tétel maradhat ma is. Azt is határozottan érezzük, hogy a jövőben semmilyen új adat nem változtatja már jelentősen e százalékszámokat.

MUNKÁBAN

99. ábra. 25. díjszabás, Budakesziről Flushingba, U.S.A, 1946. július 17.-"Időszak utolsó napi küldeménye. ‘ A "Cím elégtelen" ragjegyeket '80.000 ap' (adópengő) feliratú felülnyomással postamesteri provizórikus bélyegként illegálisan használták bérmentesítésre. Díjlerovás: külföldi levéldíj, 80.000 adópengő.

100. ábra Díjidőszak 1. Zagyvapálfalva Esztergomba (fent) és Pestszenterzsébetre (lent).
Felső boríték: 1945. június 2, Belföldi levél, díjlerovás 1 pengő. (szöveg "Egy P.")
Alsó boríték: 1945. május 30. Belföldi levéldíj 1 P, ajánlás 2 P, díjlerovás 3 pengő.(szöveg "Három P.")
Az postamesteri provizórikus bélyeg illegálisan, írógéppel készült.
Horváth József postamester aláírása minden bélyegen.

101. ábra. 2. díjszabás, Szikszó, 1945. augusztus 23.
Szikszói postamesteri provizórium.
Az akut bélyeghiány következtében a szikszói postamester szabálytalanul használt bérmentesítésre törvényszéki illeték–bélyegeket.

Helyi levél 2P, ajánlási díj 5P, díjlerovás 7 pengő.

Ez a darab a Magyar Bélyegek Monográfiája V. kötetének 239. oldalán is látható.

Szabálytalan bélyeghasználat

Ezt a kategóriát két részre oszthatjuk:

1. amikor illegális bélyegeket használtak, illetve
2. amikor valódi bélyegeket illegálisan használták.

Illegális bélyeget használata. E ritka csoportnak a csúcsára a postamesteri provizóriumok helyezhetők . A postai díjak megfizetéséhez a posta tiltotta a kormányzat által kibocsátott bélyegeken kívüli használatát. Bélyegek hiányában a „Készpénzzel fizetett" módszert kellett alkalmazni. Mint tudjuk, a bélyeggyártás és -terjesztés folyamatos küzdelmet folyatott az új díjszabások követésére. Néhány nagyon kicsi vagy nehezen elérhető posta ezért esetenként csak túl későn (vagy egyáltalán nem) kapott bélyegellátmányt. Néhány postamester elkeseredettségében megalkotta saját „bélyegét", de amint a postai osztály tudomást szerzett létezésükről, a gyakorlatot azonnal leállították. Jelenleg maroknyi ismeretes csak belőlük, de továbbiak előkerülése sem kizárt. Az ismert postamesteri provizóriumok a „Budakeszi" (57/A, 99. ábra)1 és a „Zagyvapálfalva"2 (100. ábra). Jelenleg négy Budakeszi és öt Zagyvapálfalvai borítékról tudunk.

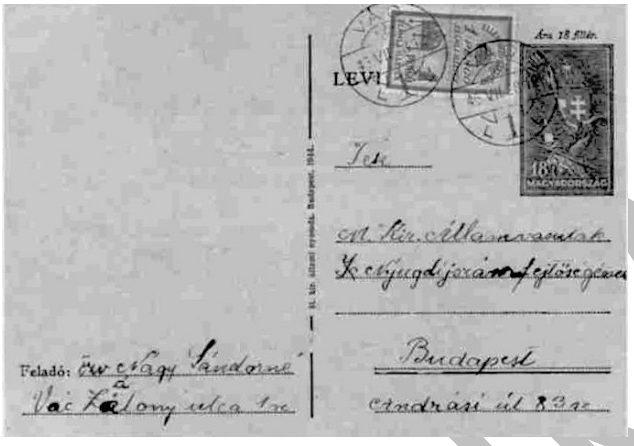
A borítékokon leggyakrabban előforduló „illegális bélyeghasználat" típusai a különböző okmány- vagy egyéb illetékbélyegek voltak. Egy ilyenre kiemelkedő példa a „Szikszói" postamesteri törvényszéki illetékbélyegekkel provizórium (101. ábra) .

1 R. B. Morgan. : *The Budakeszi Postmaster Provisional's,* The American Philatelist, 1992. július.
2 R. B. Morgan és Dr. Paul J. Szilagyi: *The Provisional Stamps of Zagyvapálfalva* The News of Hungarian Philately' 2000. január-március.

Úgy vélem, hogy a dokumentumfilmes/bevételi bélyegek nagy része csalástól mentes volt, mivel a hivatalnak minden felragasztott pénzügyi bélyeggel is el kellett számolniuk.

Ezekkel az okmány- vagy illetékbélyegekkel normális postai küldemények, postaköltségek vagy csomagpostai díjat fizettek meg. Ne feledjük azonban: a csomagszállítók illetékét helyes rótták le illetékbélyegekkel[3], szemben a csomag díjak megfizetésére való, itt tárgyalt illegális felhasználással.

Előfordul postai bélyegek helyett számlailletékek elszámolására szolgáló pénzügyi bélyegek szelvényeinek használata. Ezek az elszámolási szelvények vagy „bélyegek" két részből állnak: ellenőrzési és díjszelvény, mindegyik rész azonos értékű, közöttük perforációval a rendeltetésének megfelelő használat megkönnyítése érdekében. (102. ábra)

102. ábra. 2. díjszabás, Vác – Budapest, 1945. július 28..
Szelvényes számlailleték-bélyeg szabálytalan használata. A postai díj fizetésére kétrészes (1P.+1P.) számlailleték bélyeg használata.
Belföldi képeslapdíj: 2 pengő.

Postabélyeg hamisítás. Vannak valódi, de hamis felülnyomású bélyegek, amelyek célja a posta becsapása volt. Ha a hamisítót elkapták, kivétel nélkül büntetőeljárás indult ellene, és ha bűnösnek találták, börtönbüntetést kapott. Csak egy példa van feljegyezve ilyen esetre, de bizonyára létezik több is. Indokolt különleges figyelem erre. (103. ábra)

A hiperinfláció szakgyűjtői mohón vadásznak a fent leírt igazi „gyöngyszemekre".

Postabélyegek szabálytalan használata. Amint azt a többi fejezetben[4] már leírtuk, az „I. és 2. Betűs"* bélyegsorozat kiadásakor bizonyos korlátozások léptek életbe. Minden „Betűs"* bélyegkiadás csak belföldi levélhez volt érvényes. Egy rövid összefoglaló:

* A „Betűs" felülnyomások kifejezés jelentése egyes „betűkből" összeállított szöveg. Ezek a bélyegek címletét nem voltak értékszámmal jegyezték, azonban számokkal jelülték meg az első és a második számsorozatot, valamint egyik díj esetében a súlyt. Itt a „Cs" jelentése „csomag", az „5" vagy „10" 5 illetve 10 kg-ot jelent, míg a római "I" szám vagy az arab „2" az „első" és a „második" kiadott bélyegsorozatot.

1946. január 1. „Betűs I." sorozat – csak azt a díjat lehetett befizetni, amelyre az adott címletet létrehozták.
A Cs.5.I. (30f) és Cs.l0.I. (80f) címletek csak csomagszállító levélen voltak használhatók.

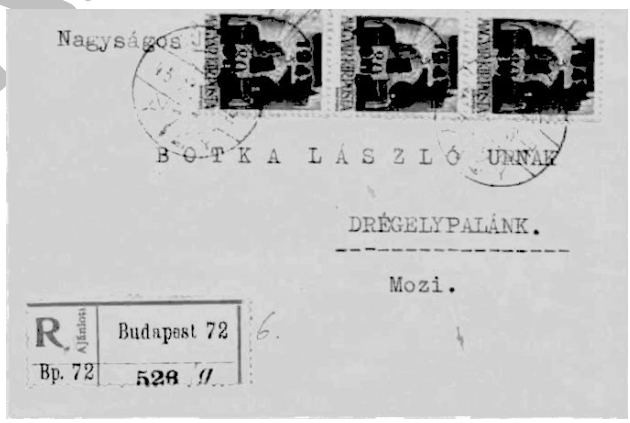
A lecserélésükre kiadott Cs.5-I és Cs.10-I (mindkettő 70f-en) esetében nem volt ilyen korlátozás.

Néhányszor szabálytanul Cs.5-I (30f) és Cs.10-1 (80f) bélyeget használtak fel postahivatalokban – mely esetek ritkaságnak számítanak. Bélyegszakértői tanúsítvány javasolt.

1946. február 1. Betűs 2.' sorozat - csak ahhoz a postai díjhoz lehetett használni, amelyre létrehozták, egészen 1946. február 16-ig, amitől kezdve mindkét 'Betűs' bélyegkiadást érvényessé tették bármely postai szolgáltatás a díjának lerovására - az egyes bélyegek névértékének kellő figyelembe vételével. Más bélyegekkel való vegyes használat is megengedett volt.

Minden olyan küldeményt, amely nem felelt meg a zavaros előírásoknak, úgy kellett tekinteni, mintha a szükséges díjat nem, vagy csak részben fizették volna ki. Ezért a feladott küldeményt a portózás szabályai szerint büntetni kellett.

Sokkal ritkább eset a külföldi levélhez való használat. Mivel a „Betűs" kiadások egyik bélyegén sem szerepel számérték (nem denominált), az U.P.U. szerint nem voltak érvényesek. nemzetközi postai küldeményekre vonatkozó megállapodások. Azonban néhány ilyen levélnek sikerült büntetlenül átcsúsznia, és bekerült a nemzetközi levélfolyamba. Az ilyen esetek nagyon kívánatos darabok. (104. ábra) Néhány 1945 előtti bélyeget 1945. augusztus 15-én érvénytelenítettek. Ennél később, un. időn túli használatuk nem látható gyakran. (105. ábra) Lásd 5.1. táblázat, 42. oldal.

103. ábra, 4. díjszabás, Budapest - Drégelypalánk, 1945. nov. 3.
Hamis postabélyegek.
Valódi bélyeg, csalárd felülnyomással, a Posta megtévesztésére.
'Türelmi időszak" alatti postázás, (fizetve?) a 3. periódus belföldi levéldíja 10 P, ajánlási díj 20 P = 30 pengő.

[3] Lásd 6. fejezet „Csomagposta" 113. oldal

[4] Lásd 3. fejezet „A korszak bélyegei" 37. oldal.

MINTA

104. ábra. 7. díjszabás, Budapest – Chicago, U.S.A, 1946. február 11.
Az UPU és a magyar postai szabályozás egyaránt tiltotta a nem számmal jelölt címletű bélyegek használatát a külföldi küldeményeken.
Kéziratos átirányítási jelzések.
Díjlerovás: külföldi levéldíj 15.000 P, ajánlás 30.000P = 45.000 pengő. (1.000P a hátoldalon)

105. ábra. 3. díjszabás, Miskolcról Szerencsre 1945. szeptember 19.
Díjlerovás: belföldi levél 10 Pengő.
Szabálytalan bélyeghasználat a kivonási dátum, 1945. augusztus 15. után.

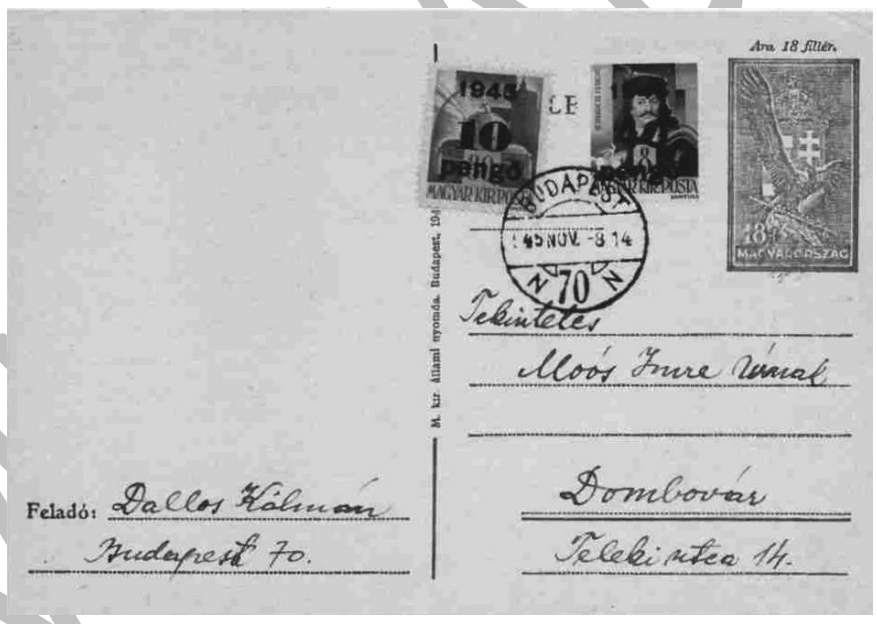

106. ábra Hamisítás.

Csomagpostai nyugták. Mindkét példán a bélyegek felülnyomásai, valamint a bélyegzések hamisítványok.

Itt mind az egri, mind a kispesti álbélyegzés látható.

Bemutatva a Magyar Bélyegek Monográfiája V. kötet, 243-44 oldalán.

107. ábra Filatéliai levél vagy hamis LIF? (Legkorábbi Ismert Felhasználás)

Megesik, hogy tudjuk, hogy ennek a képeslapnak az elkészítője egy bélyeggyűjtő volt. A Budapest 70-es postán dolgozott, és hozzáfért a bélyegzőhöz. Dallos Kálmán úgy "készítette" ezt a borítékot, hogy a postázás napját a 40 P/8f bélyeg 1945. november 9-i tényleges kibocsátási napjánál1 egy nappal korábbira (1945. november 8.) állította. Ebben az esetben a bélyeg és a bélyeg is eredeti, kivéve a készülék dátumának módosítását1. Természetesen fennáll annak a lehetősége, hogy nem egy szabálytalanul visszadátumozott LIF helyett csak egy „filatéliai levelet" készített, mert a bélyeghez esetleg már egy nappal korábban jutott hozzá. Ezt azonban már alighanem soha nem fogjuk tudni kideríteni...

MINTÁBAN

108. ábra. „Felszabadulás" kiadás postán futott „Filatéliai ajándéklapon".
Az 1945. május 1-jén kibocsátott alkalmi kiadás átértékelő felülnyomást kék és sárga papirosú garnitúrákra nyomták. A feladó, feltehetően szintén gyűjtő, futott levélen kívánt látni egy teljes sorozatot, valódi postatörténeti darab hiányában ezért hozta létre ezt a „filatéliai ajándéklapot". A borítékot három hónappal a bélyegek kiadása után, 1945. augusztus 4-én adták postára. Az 50 pengő össznévértékű sorozat e filatéliai futtatása sokszorosan túlbérmentesített, mivel egy helyi ajánlott levél díja csak 7 pengő volt. Ilyen borítékok gyakorlatilag minden bélyegkiadásnál előfordulnak.

Figyelmeztetés: ha viszont egy levélen a bélyegzés dátuma korábbi, mint bármelyik rajta levő bélyeg kibocsátási napja, az nem filatéliai futtatás, hanem hamisításnak tekintendő!

Hamisítványok

Van néhány speciális terület, ahol a postatörténet-gyűjtőnek nagyon figyelnie kell és vigyáznia magára. Eddig csak a legkeresettebb bélyegek hamisított borítékjaira láttunk példát. Ám vigyáznunk kell egyes más területeken is. Természetesen csak olyan példákat tudok említeni, ahol személyes tapasztalattal és tudással rendelkezem. De fel kell tételeznem, hogy vannak továbbiak is, és szeretnék minél több információt látni a hasonló, nyilvánosságra került esetekről.

1992-ben néhány jeles filatelista (hazai és külföldi) utalt arra, hogy felmérést kellene végezni a meglévő, úgynevezett "**galambos**" illetve más néven "**billiós**"[1] bélyegekkel bérmentesített levelekről. Ha ez megtehető, azt javasolták, hogy ideális esetben a projekt egy lépéssel tovább menjen, és minden boríték valódiságát szakértővel tanúsítsák is. A könyv írásakor már létezik egy ilyen felmérés[2], de továbbra is kihívást jelent a gyűjtők meggyőzése arról, hogy borítékjaik valódiságát hitelesen tanúsíttassák. Ez pedig nagy kár, mivel a legfélelmetesebb hamisítványok épp a „galambos" levelek közt találhatók.

Mivel a „galambos" bélyegek olcsók, de a valódi borítók drágák, és a szakterület gyűjtői szívesen licitálnak rájuk, nagyon kifizetődő ezeket hamisítani.

Nemrég láttam a piacon megjelenni néhány gyanús borítékot. A hamisít leveleket, amelyekről már láttam képeket, szerencsére könnyű felismerni. Kidolgoztam egy rendszert e levelek vizsgálatára, melynek lépései a következők:

Először is, akinek „galambos" levelet kínálnak, hagyja máshol a lelkesedését, és legyen szkeptikus. Ne hagyja magát annyira izgalomba hozni, hogy figyelmen kívül hagyjon bármit, ami kérdéses lehet. Kötelező egy részletes vizsgálat, és elvárható, hogy maga a levél bizonyítsa a valódiságot.

A legelső dolog, amit mindig keresek, az a lebélyegzés dátuma és a fizetett díj: vajon megfelelnek-e ezek az adott díjszabásnak? Ha a válasz nem, azonnal megjelenik egy nagy kérdőjel az agyamban. *Miért nem helyes?* Elnéztem valamit? Vagy lehet, hogy ez egy „türelmi időszak" küldeménye? Addig nem is nézek mást, amíg nincs magyarázat ezekre a kérdésekre.

[1] Scott 760 - 774, MBA 965-978. Michel 919 - 932.

[2] Dr. Andrew M. Munster

Néha ez az a pont, amikor rájövök, hogy a boríték, amit vizsgálok, valójában filatéliai célra készült tárgy. Ha az ugyan, de átment a levelezőrendszeren (érkezési dátumbélyegző vagy más igazolja), annak eredménye, hogy még begyűjthető, bár az értékelését ez csökkenti. Ha viszont a bérmentesítést helyesnek fogadom el (kisebb túl- vagy alulfizetés még elfogadható, mert sokszor nem létezett, vagy nem volt elérhető a tarifának megfelelő pontos címlet), a vizsgálatot mindenképp szükséges tovább folytatni.

Ezután a bélyegeket nézem meg. *Elérhető volt-e az adott címlet(ek) az értéktelenítés napján?* Sok hamisító elcsúszik ezen a ponton, mivel a „galambos" bélyegeket öt különböző napon bocsátották forgalomba. Természetesen, ha a 10.000, 50.000 vagy 500.000 milliárdos bélyegek valamelyike látható a borítékon, az baj: mivel ezek már kiadásukkor sem voltak érvényesek díjfizetésre, bérmentesítést ugyanis addigra már csak adópengőben fogadhattak el.))

Amennyiben további szakvéleményre van szükség a bélyegzéssel kapcsolatban, javaslom, hogy keressenek fel szakembert az adott területen. Személyes tapasztalatból tudom, hogy az MBM[3]-ben elérhető, postabélyegekről szóló leírások valószínűleg a legtöbb gyűjtőt zavarba ejtik. Szükség esetén szakemberhez fordulok és véleményt kérek, hogy létezett-e és adott helyen elérhető volt-e a postabélyegző a kérdéses időben . Már dokumentált ugyanis, hogy több ellopott vagy elveszett bélyegző hamisítókhoz került. Főleg résen kell lenni, az EGER, KISPEST, MAKÓ, MOHÁCS, VERSEND, JÁSZBERÉNY, LÁNYCSÓK vagy NÉMETBÓLY használatánál Láttam továbbá hamisítványt már „M.KIR.POSTA 293" postabélyegzővel is.

Ha a bélyegzés nem köti a bélyeg(eke)t a borítékhoz, akkor valószínűleg jogos a hamisítási gyanú.

Ha az ajánlat remek üzletnek tűnik, emlékezzen a régi mondásra: „...ha túl szépnek hangzik, hogy igaz legyen, akkor alighanem hamisítvány."

Magyarországon szakvélemény kérhető a MABÉOSZ Szakértői Szolgálattól vagy szakértői tevékenységet végző magánszemélyektől4. Igény esetén tudok ajánlani ilyen szolgáltatást. Személy szerint magam is tudok megalapozott véleményt mondani, de nem "szakértek".

Természetesen, ha valaki ránéz egy borítékra, és nagyon rossz a bármentesítés, nem egyezik a bélyegzés dátuma, akkor egészen biztos lehet benne, hogy hamisítvány. A legtöbb hamisítvány, amelyet „kiváltságom" volt megvizsgálni, könnyen megállapítható volt, de tudom, hogy néhány óvatlan vagy izgatott gyűjtőt megtéveszthetnek. Mivel ezekért a levelekért komoly pénzt fizetnek, egy alapos vizsgálat mindig indokolt. Ha hamis levelet észlel, *kérem*, hogy készítsen róla másolatot, és tegye közzé.

„Galambos" levél vásárlásakor egy

árverésen vagy kereskedőnél, tanácsos a levelet „függőbe" helyezni a szakértői vizsgálatig*, így abban az esetben, ha az áru nem kap tiszta eredetiségigazolást, az aukciós ház vagy a kereskedő vissza tudja téríteni a pénzt. Tapasztalataim szerint az összes aukciós ház és kereskedő, akikkel kapcsolatba kerültem, felelős cég, akik az eladást követően előre meghatározott határidőn belül kijavítanak minden bizonyított problémát. Ha egy ilyen tételt rajtuk keresztül vásároltak, az általában azt jelenti, hogy őket is átverték, amikor az árut hozzájuk eljuttatták. A mi felelősségünk, hogy résen legyünk, és ne tévesszen meg bennünket hamisító.

Felülnyomási hibás bélyegek levélen. (24. ábra) Bár a mai napig nem láttam ilyen hamisítást, feltételezem, hogy óvatosnak kell lennünk az ilyen típusú anyagok vásárlásakor is.

A Cs-5-I. és Cs-10-I. (első kiadás) a bélyegek csak kilenc napig voltak használatban, és a szabályozás szigorú büntetés terhe mellett megtiltotta e bélyegek lakossági értékesítését. Ezenkívül, a bélyegek kezelésére csak a postai alkalmazottak voltak jogosultak, akiknek minden egyes bélyegről el kellett számolniuk. E bélyegeket csak csomagszállítókra lehetett ragasztani, és minden űrlapot el kellett könyvelni valamint vissza kellett juttatni a központba.

Még ilyen körülmények között volt szükség sok időre, hogy a hamisítók munkába álljanak. A leghírhedtebb incidens az volt, hogy a hamisítók nemcsak legyártottak néhány ilyen csomagszállító levelet, hanem felajánlották majd sikeresen el is adták azokat az állami filatéliai vállalatnak, amely gyűjtőknek adta tovább azokat, mielőtt a hamisításra fény kiderült volna! (106. ábra) Az esetet az M.B.M.[5] ismerteti. Az általam ismert hamisítási változatok a következők lehetnek:

a) Eredeti bélyegek hamis bélyegzésekkel,

b) Hamisított felülnyomások, hamis bélyegzésekkel.

A korai hamisítások az utóbbi típusba tartoztak. A durván készítésű bélyegzéseket nagyon könnyű észrevenni. (106. ábra) Másrészt viszont, amikor az elveszett vagy ellopott eszközök egy részét felhasználták, csak a hamisító postatörténeti tájékozatlansága lehet az ajándék. Mivel ezek a bélyegek a csomagszállítókon csak kilenc napig voltak használatban, a hamisító gyakran rossz dátumot állított be a bélyegzőben: ekkor éppen a jól tájékozott gyűjtőnél már megbotlik. Ha valaki ilyen csomagszállítók megvásárlását tervezi, akkor kötelező tanulmányoznia a bélyegek felülnyomását, bélyegzését és a jelöléseket. A helyes díjjal jelölt valódi kártyák 99 százaléka 3.000 vagy 6.000 pengőt fizetett 5 vagy 10 kg-os csomagok után. Minden más jelölést és a darabot alaposan kell megvizsgálni. (A további egy százalékhoz: ritka kivételek is léteznek!)

Egy esetben egy postai alkalmazott (és bélyeggyűjtő), akinek lehetősége volt „ritkaságokat" készíteni, a hiperinfláció során (107. ábra) készített legalább egy darabot **a bélyeg kibocsátásának időpontja előtti bélyegzéssel**. Valószínűleg a bélyeg kiadásának napján megváltoztatta a dátumot a törlőeszközben, hogy elkészítse a saját „ritkaságát". Véleményem szerint ezek hamisítványok, nem az úgynevezett filatéliai ajándékborítékok egyike.

Hamis felülnyomás eredeti bélyegeken (ami nem a gyűjtő megtévesztésére szolgál). Ezt nevezik a „posta kárára történt hamisításnak", mivel a csalárd felülnyomások célja a posta megkárosítása volt. (103. ábra)

[5] M.B.M. V. kötet 244. oldal.

MINTAPÉLDÁNY

Filatéliai ajándéklapok. Ezek akkor keletkeztek, amikor a boríték készítőjének egyetlen célja egy bélyegsorozat dokumentálása volt. Ezek többségét szívességből lebélyegezték ugyan, de rögtön vissza is adták a gyűjtőnek, így valójában soha nem mentek át a levelezőrendszeren. (108. ábra) Azok, amelyek valóban futott küldemények, valamivel nagyobb filatéliai hitelességűek.

108. ábra Filatéliai ajándéklap. Nagy valószínűséggel egy „szívességi bélyegzés kézbe visszaadva" fajta. Bélyegzés Komáromban, 1946. július 8-án.

Megváltoztatott borítékok. Bár nincs konkrét ismeretem egyikről sem, azt kell feltételeznem, hogy léteznek különféle változtatásokkal machinált borítékok. Ezek a „bővítések" sok különböző lehetőség bármelyike lehet:

a) bélyeg(ek) hozzáadása
b) kiegészítő bélyegzés(ek)
c) bármilyen javítás, anélkül, hogy említve lenne.

Ismételten kérek minden hiperinflációra szakosodott gyűjtőt, ha tudomást szereznek egy hamisításról, hozzák nyilvánosságra és cseréljenek információt egymással. Ha értesítik, a Society for Hungarian Philately (SHP) szívesen nyilvánosságra hozza ezeket a *The News of Hungarian Philately* oldalain. Mindannyiunk hasznára válik, és arra kényszeríti a hamisítókat, hogy más, könnyebben meghódítható világokat keressenek. Amikor veszteségessé válik egy területen a csinálmánygyártás, abbahagyják azt. Addig is tájékozottnak és körültekintőnek kell lennünk. Kérjük, ha az olvasónak további típusú hamisítás gyanús darab van birtokában, ezt is *jelezze nekünk*.

Legújabb fejlemények. A közelmúltban számos csinálmány került forgalomba az interneten és egy aukciós házon keresztül Magyarországon. Az SHP azonnal széles körben nyilvánosságra hozta, azzal az örömteli eredménnyel, hogy a legtöbb hamis levelet kivonták a forgalomból. (109. ábra)

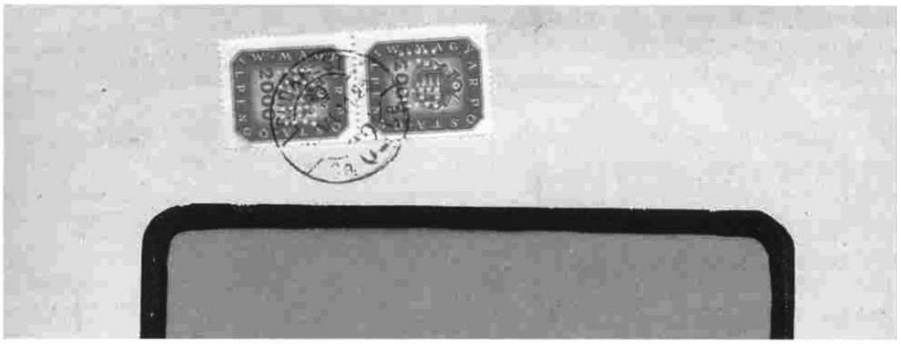
A MABÉOSZ védnöksége alatt alakult „BÉVI" Szakbizottság, célja kifejezetten a bélyeg- és levélhamisítók elleni küzdelem vezetése volt. Lásd: Kapcsolatok, 263. oldal.

Folyamatban van egy felmérés6 a „galambos" levelekről, de továbbra is kihívást jelent a gyűjtők meggyőzése a borítók tanúsításának szükségességéről.

109. ábra. Hamisítványok napjainkból. A fent látható három boríték példa több hasonló internetes kínálatból és egy magyar aukciós házból. A bélyegzések: Lánycsók Mohácsra (fent) Mohács Lánycsókra (középen) és egy mohácsi levelezőlap (alul) még „címezve". Nyilvánvalóan ezeket a bélyegzőket ellopták, és jellemtelen kezekbe kerültek.

Dr. Andrew M. Munster

110. ábra. 19. díjszabás, Budapest, 1946. június 11. Időszak) első napi levele .
Bélyegek „KB" perfinekkel.
Második súlyfokozatú helyi levél díjlerovása: 4.000 milpengő.

Bélyegek céglyukasztással

Az 1877-ből és 1886-ból származó magyar postai szabályozás már lehetővé tette a cégek kezdőbetűivel perforált bélyegek használatát postai küldeményükhöz. Az irodai személyzet biztonsági okból perforálta ezeket a bélyegeket, hogy megakadályozza a készlet megdézsmálását. Később, amikor elérhetővé váltak, a cégek áttérhettek a gépbélyegzésre. Amelyek így tettek, azoknak nem többé kellett perfinlyukasztással bajlódnia.

A legtöbb perfinlyukaszó-gép nyilvánvalóan elveszett vagy tönkrement a második világháború alatt, mert az inflációs időkből származó perfines levelekkel már csak ritkán találkozunk.

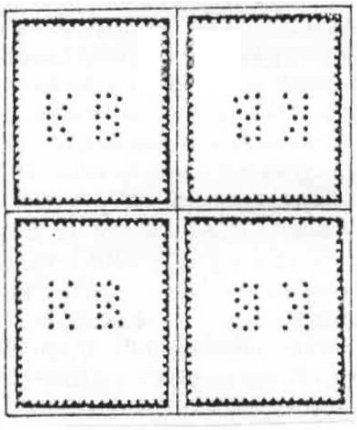
Voloncs Gábor szerint[1] a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól az elvétve használt alkalmi bélyegektől eltérően minden forgalmi bélyeg címletével létezik perfin a hiperinfláció idején is.

Személy szerint én csak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vagy Kereskedelmi Bank „KB" jelzésű perfinjeit láttam, (111. ábra) a „milpengő" sorozatú (2.000 és 10.000 milpengő) bélyegeken, és a 19. vagy 20. sz. kamatperiódusok. (110. ábra) Van egy másik típus is, amelyet „OR" betűket mutat, erről nem tudom, hogy mit jelent.

Véleményem szerint a perfin bélyegekkel ellátott borítók alul- és alulértékeltek. A „Kézikönyv"[2] durva értékeléseket ad, de megemlíti, hogy ha a cégnév (ugyanaz, mint a perfiné) szerepel a borítékon, akkor az értékelés az alapérték többszöröse..

Az utóbbi időben, ahogy egyre nagyobb az érdeklődés, a világ minden táján speciális perfin társaságok alakultak[3]. Ennek szervezése Magyarországon is folyamatban van.

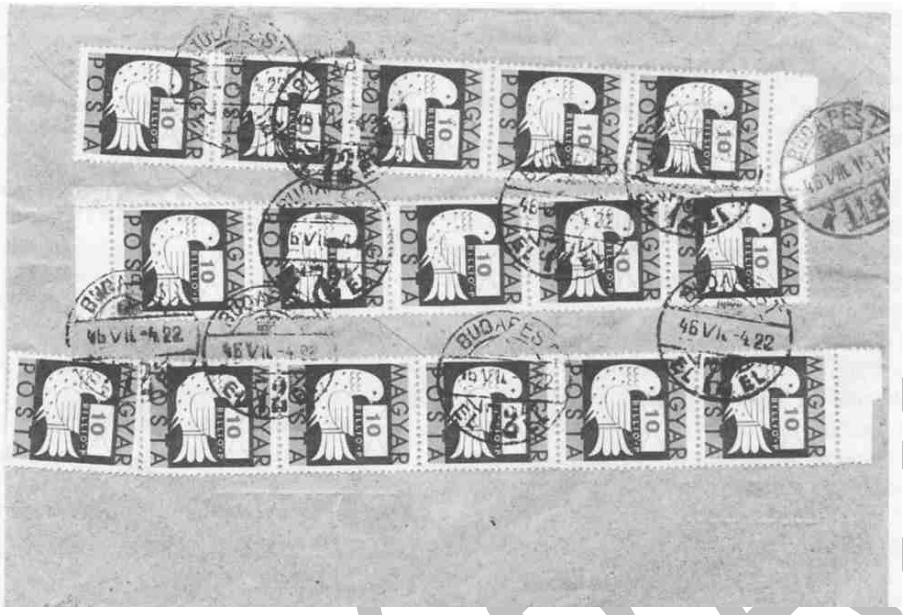
Tudomásom szerint a hiperinfláció korszakáról e témában eddig nem volt külön felmérés vagy kutatás.

111. ábra.

MUNKÁBAN

[1] Voloncs Gábor,: A Pesti Kereskedelmi Bank perfinjei. „Tájékoztató" (19)89/1. Budapest.
[2] Magyar Bélyegek Kézikönyve, 481. oldal

112. ábra. 23. díjszabás, Budapestről - Egeresre, Románia, 1946. július 4. FDC. 1946. augusztus 15-én visszaküldve a feladónak. 1 nap engedélyezett a „türelmi időszak" volt engedélyezve a 23. időszak kezdetén. Díjlerovás a 22. időszak külföldi levéldíja, 160 milliárd pengő. „A legkevesebb használt címletű" (Fewest Stamps Used = FSU) bérmentesítés – 16 darab az elérhető legnagyobb címletű bélyegből: egy „nap" a 22. és egy „nap" a 23. időszakban (július 3-4). Az „FSU" értékpontok kiszámítása: „X" = „napok" = 1, „Y" = „utak" = 1. 1x1 = 1. 100: 1 = 100 x 10 („Z") = 1000 értékpont.

Bérmentesítés a lehető legkevesebb bélyeggel

Ahogy a magyarországi „klasszikus" korszakból származó leveleknél is keresettek a „többes" és a „többszínű" bérmentesítések, úgy a hiperinfláció korából származó leveleknek is megvannak a hasonló különlegességei.

„Egyes" bélyeg használat. Ha egy inflációs levelet egy bélyeggel bérmentesítettek, ez általában a gyűjtők szemszögből kedvező megítélés alá esik. Sajnos a helyes értékelés azonban nem egyszerű. Jó néhány tényezőt kell figyelembe venni ennek megfontolásához. Mennyi ideig (hány napig) volt elérhető a bélyeg az adott díjszabási időszakban? Hány különböző, azonos címletű bélyeg volt elérhető a postázáskor? A díjfizetés többféle díj „kombinációért" történt-e1? A bélyegeket egy díjjegyre nyomtatott érték kiegészítésére alkalmazták-e ? A bélyeges díjlerovás csak részfizetés, míg a fennmaradó összeget „készpénzes fizetés" módszerrel rótták-e le?

Minden alkalommal, amikor erre alkalmas bélyeg hiányában nem volt lehetséges „egyes" bérmentesítés egy díjösszeg vagy a szolgáltatások kombinációjának lerovására, a „Legkevesebben használt bélyeg" minősítést figyelembe kell venni.

A lehető legkevesebb bélyeg használata (Fewest Stamps Used = FSU) Fontos felfedezés, hogy a postahivatal arra ösztönözte az ablakosokat, hogy először a (hiperinfláció okozta) „régebbi", kisebb értékű bélyegeket használják fel, hogy ne kelljen nagy mennyiségeket leltározva a központba visszajuttatniuk. Ezért annyira szokásos díjlerovásra a sok bélyegű használat , míg lényegesen ritkábbak azok, melyeket a „legkevesebb használt bélyegű" levélnek neveztük el. (23, 112, 113, 114. ábra)

A témával foglalkozó tanulmányom 1992-ben jelent meg, és e könyv az egész témát alaposan feldolgozza.2 E munkám leegyszerűsíti ezt a bonyolult témát, mert lehetővé teszi, hogy egy újszerű képlettel a gyűjtő maga értékelje az adott bérmentesítési kombináció ritkaságát „egyes" bérmentesítésű vagy „FSU" levél esetén.

E borítékok vizsgálata során az alábbi három, egyformán fontos elemet kell figyelembe venni:

1.) *a díjszabás hossza* (hány napos).

[1] 'Combination of Services' applies when more than one postal services were rendered and paid with a 'Single' stamp or 'Fewest Stamps Used' method. Extra valuation warranted.

[2] Robert B. Morgan, "Hungary: 'Single' Stamps and 'Fewest Stamps Used' Frankings During The 1945-46 Hyperinflation" available from the APS Philatelic Library and from many other Philatelic Libraries.

2.) a lehetséges módok száma (hányféleképp kombinálhatók a rendelkezésre álló bélyegek),
3.) a teljesített postai szolgáltatás fajtája.

A „napok” és az „módok” száma konkrét (egyértelmű) adat; a „teljesített szolgáltatás fajtája” szubjektív (képlékeny) információ.

Miután az összes tényezőt figyelembe vette, és a képlettel végzett számítást elvégezte a gyűjtő jutalmul egy „értékpont” számot nyer. Az eredmény lehetővé teszi a darab ritkasági tényezőjének megbízható összehasonlítását más hiperinflációs fedezetek ritkaságával. Míg a piaci értékek az idő során folyamatosan ingadoznak, ezek az „értékpontok” állandóak maradnak.

A gyűjtő minden bizonnyal profitálhat belőle, ha megtanulja ezt a rendszert. Lehetővé teszi számára, hogy gyorsan azonosítsa a jövedelmező és izgalmas lehetőségeket nehezen hozzáférhető levelek beszerzésére, vagy a gyűjteményében meglévő borítékai átvizsgálására és újraértékelésére.

Ennek a kutatásnak a fő célja az „egyes” és „legkevesebb bélyeg” használatáról szóló táblázat elkészítése volt. (I. táblázat, 183. oldal)

Mivel a „napok” és az „módok” objektív számok, ezeket egy kicsit részletesebben kell nézni:

„**a teljesített szolgáltatás típusa**” (II. táblázat, 211. oldal) szerint, mely egy ritkasági tényező. Igaz, ez *szubjektív* pontokat ad hozzá, ami a természeténél fogva nem lehet pontos.

A szerző az eredményszámokat egy nemzetközi felmérésre alapozta. Ez kereszthivatkozást tartalmaz a postaszolgálat által leggyakrabban végzett feladataira. Ezenkívül különbséget tesz a levél eredete szerint, hogy az Budapestről vagy vidékről származik-e. A hiperinfláció idején több levél indult Budapestről, mint vidékről, és a hozzájuk rendelt ritkasági pontok ezt tükrözik.

Remélhetőleg néhány leendő kutató ezt (II. táblázat) kiterjeszti további „szolgáltatástípusokra”, mint amilyen például a csomagposta.

A képlet az „FSU” végső értékpont-szám három dimenziójának kiszámításához:

Miután az I. táblázatban megtalálta a megfelelő díjszabási időszakot és a szolgáltatás típusát;

csak szorozza meg a „napokat” („X”) a „módok” számával („Y”), és osszon el 100-at ezzel a szorzattal;

ezután szorozza meg a „Szolgáltatás típusa” (II. táblázat) vett értékkel („Z”).

A képlet:

$$\frac{100}{XY} Z \quad \text{or} \quad \frac{100}{\text{"Days" x "Ways"}} \text{ x "Type of Service"}$$

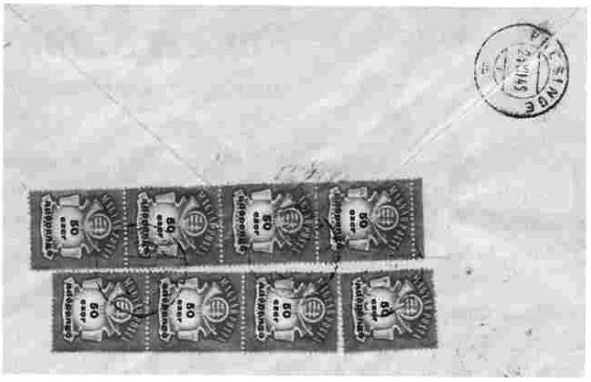

113. ábra. 21. díjszabás, Budapest, 1946. június 17.
Ajánlott helyi levél díjlerovása 1.040 milliárd pengő.
„FSU” bérmentesítés az adott „szolgáltatások kombinációjára”. Postázva az 500 milliárd pengős bélyeg kibocsátásának első napján, amikor ebben az időszakból csak 4 „nap” (X) volt hátra. 2 további „módszer” (Y) volt „FSU” bérmentesítésre: a 2x500 milliárdP tarifára kiegészítéséhez a következő megoldások valamelyikével:
1x30.000 milP + 1x10.000 milP, vagy mint ez esetben 2x20.000 milP.

Mint a II. táblában áll, az ajánlott helyi levél (Z) szorzószáma „6”.

Az ‘FSU’ pontértéke:

4 x 2 = 8; 100/8 = 12.5; 12,5x6 = 75 pont.
X Y Z

114. ábra. 26. díjszabás, Pápáról Svájcba, 1946. július 18..
Időszak első napja. Bérmentesítés: külföldi levél díja 400.000AP. A 26. periódusban e napon az 50.000-es adópengő bélyeg volt a legnagyobb elérhető címlet. Ebből nyolc bélyegre volt szükség a díjlerováshoz. Lásd a II. táblázatban. a (Z) szám a tartományokból érkező külföldi célú levél esetében: „15”.

Az ‘FSU’ pontértéke:

1 x 1 = 1; 100/1 = 100 x 15 = 1,500 pont.
X Y Z

in this book, please consider pages 180 to 206 as

Table 31.

I. résztáblázat

Számítás az „Egyes” és a „Legkevesebben használt bélyeggel” történő bérmentesítések értékpontjaihoz

“X” és “Y” faktorok

a “Z” faktorokat lásd a II. táblázatban 207. oldalon

MUNKÁBAN

1 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date	Days	Type	Rate	Avail.	Day	Valid number	Sub-date		Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps	(Days x Ways)	100 XY
1945			Pengő/fillér	Y - N		DAYS		DAYS			WAYS		Value points
May 1 - July 1	62	**Local Postcard:**	0.40 fil.										
		w/o imprint w/ stamp only		N			May 1 - 31	31	any 2 x 20, 30+10, all pre infl. issues	2	many	4)	4)
		" " 1)		Y	June 1	31			#677, 678,	1	2	62	1.61
		stamps on 12 fil., imprint *		N			May 1 - 31	31	any 18+10, 20+8, 24+4, pre '45 issues	2	many	...	...
		28 fil. stamp on 12 fil. impr.		Y	June 1	31			#660.	1	1	31	3.22
		stamps on 18 fil. imprint		N			May 1-Jul. 1	62	any 20+2, 18+4, Prov.I, pre '45.	2	many	...	...
		Domestic Postcard	0.60 fil.										
		w/o imprint w/stamp only		N			May 1 - 31	31	2 x 30, 50+10, +from all pre '45 issues	2	many	...	...
		" "		Y	June 1	31			#682	1	1	31	3.22
		stamps on 12 fil., imprint		N			May 1-Jul.1	62	2 x 24, 30+18, etc., Prov I + pre '45 issues	2	many	...	...
		stamps on 18 fil., imprint		N			May 1 - 31	31	24+18, 30+12, etc., +all pre '45 issues	2	many	...	...
		42 fil. stamp on 18 fil. imp't		Y	June 1	31			# 679.	1	1	31	3.22
		Local Letter, 20gr	0.50 fil.	Y	pre 1945	62			Famous men & women, Kossuth issues	1	many	...	...
		" "		Y	June 1	31			# 680, 681.	1	2	62	1.61
		Local Letter **250 gr.**	1.00 P.	Y	pre 1945	62			Famous men, Horthy 2)	1	2	...	...
		" "		Y	June 1	31			# 665, 666, 686.	1	3	93	1.07
		Domestic Letter 20gr	1.00 P.	Y	pre 1945	62			Famous men, Horthy 2)	1	2	...	...
		" "		Y	June 1	31			# 665, 666, 686.	1	3	93	1.07
		Domestic Letter **250 gr**	2.00 P.	Y	pre 1945	62			Famous men, Horthy 2)	1	2	...	...
		" "		Y	June 1	31			# 668.	1	1	31	3.22
		Printed Matter 20gr	0.10 fil.	Y	pre 1945	62			Famous men	1	1	62	1.61
		" "		Y	June 1	31			# 657, 674, 658, 3)	1	3	93	1.07
		Prined Matter **100 gr.**	1.00 P.	Y		62			Famous men, Horthy 2)	1	2	...	...
		" "		Y	June 1	31			# 665, 666, 686.	1	3	93	1.07
		Foreign Mail	N/A										

Footnotes:

* Imprinted values included in rate paid
1) Theoretically also possible with Churches I., II., III.
2) With Horthy stamp, extra valuation warranted
3) # 658 (10f/10f) extra valuation warranted
4) .... (empty) space, when no special valuation warranted
"many" = too many variations possible, not enough space here

2 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date	Days	Type	Rate	Avail.	Day	Valid number	Sub-date		Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps	(Days x Ways)	100 XY
1945			Pengő/fillér	Y - N		DAYS		DAYS			WAYS		Value points
July 2 -		**Local Postcard:**	1.60										
Sept. 15	76	1) w/stamps only		N			Jul. 2-22	21	#665/666/686 w/682. etc. 2) 4)	2	many	...	...
		" " "		Y	Jul.23	55			#688.	1	1	63	1.58
		on 12 fil. imprint 3)		N			Jul. 2 -	76	all 1P+28f+20f, 1p+24fx2, etc.	3	many	...	...
		on 18 fil. imprint 3)		N			Sep. 15	76	all 1P with all .40 fil	2	many	...	...
		Domestic Postcard	2.00										
		1) w/stamps only		Y	existing	76			#668, 4) 5)	1	many	...	...
		1) w/stamps only		Y	Jul. 20	58			#667	1	1	58	1.72
		on 12 fil. imprint 3)		N			Jul. 2 - 22	21	#684x2+660, 687+660+10f, 2) 4)	3	many	...	...
		" " "		N			Jul.23-Sep.15	55	#688+660.	2	1	55	1.82
		on 18 fil. imprint 3)		N			Jul.2-Sep.15	76	all 1P w/684+2f,687+30f+2f,etc.	3	many	...	...
		Local Letter 20gr	2.00	Y	existing	76			#668, 4) 5)	1	many	...	...
		" "		Y	Jul.20	58			#667	1	1	58	1.72
		" " **250gr**	3.00	Y	Jul.2-17	16			#698	1	1	16	6.25
		" " "		Y	Jul.18	60			#689,690	1	2	120	...
		Domestic Letter 20gr	3.00	Y	Jul.2-17	16			#689	1	1	16	6.25
		" "		Y	Jul.18	60			#689, 690	1	2	120	...
		" " **250gr**	4.00	N			Jul.2-25	24	#668x2, 689 or 690 w/1P, etc.	2	many	...	...
		" " "		Y	Jul.26	52			#669	1	1	52	1.92
		Printed Matter 20gr	0.40	Y	existing	21	Jul.2-22		#677, 678	1	2	42	2.38
		" "		Y	Jul.23	55			#677, 678, 664	1	3	165	...
		" " **100gr**	1.60	N			Jul.2-22	21	#684x2, all 1P+ 682, etc. 2)	2	many	...	...
		" " "		Y	Jul.23	55			#688	1	1	55	1.82
		Foreign Postcard	12.00	N			Jul.2-Sep.15	76	#671+668, 672+667, 693x2,etc,	2	many	...	...
		Foreign Letter 20gr	20.00	N			Jul. 2-22	21	#671 x2,	2	1	21	4.76
		" "		Y	Jul.23	55			#673	1	1	55	1.82

Footnotes:
1) unprinted card = card without imprinted value
2) with 150 fillér #687 franking extra valuation warranted
3) imprinted values included in rate paid
4) plus pre-1945 issues or with combinations
5) with 'Horthy' stamp franking extra valuation warranted

3 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	"XY" Calculation	
Date 1945	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	"X" DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 / XY Value points
Sep.16 - Oct.31	46	**Local Postcard**	4	Y	existing	46			#669	1	1	46	2.17
		Domestic Postcard	6	Y	existing	46			#693	1	1	46	2.17
		Local Letter 20gr	6	Y	existing	46			#693	1	1	46	2.17
		" " 250gr	8	Y	existing	46			#670	1	1	46	2.17
		Domestic Letter 20gr	10	Y	existing	46			#671, 672	1	2	92	1.08
		" " 250gr	15	N			Sep.16-Oct.31	46	#671+692, 672+692, 671+691, etc.	2	8	...	...
		Printed Matter 20gr	2	Y	existing	46			#667, 668, (598, 616A) *	1	2	92	1.08
		" " 100gr	5	Y	existing	46			#691, 692, (616B, 599) *	1	2	92	1.08
		Foreign Postcard	24	N			Sep.16-Oct.31	46	#673+669,	2	1	46	2.17
		Foreign Letter 20gr	40	N			Sep.16-Oct.31	46	#673x2,	2	1	46	2.17

* = Selected stamp issues from pre-1945 could be used

4 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1945	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100/XY Value points
Nov 1 - 15	15	**Local Postcard**	24	N			Nov.1 - 8	8	#673+669,	2	1	8	12.50
		" "		N			Nov.9-15	7	" " , 709+669,	2	2	14	7.14
		Domestic Postcard	40	N			Nov.1 - 8	8	#673x2,	2	1	8	12.50
		" "		Y	Nov. 9	7			#696,	1	1	7	14.28
		Local Letter 20gr	40	N			Nov.1 - 8	8	#673x2,	2	1	8	12.50
		" " "		Y	Nov. 9	7			#696,	1	1	7	14.28
		" " **250gr**	50	N			Nov.1 - 8	8	#673x2+672, 673x2+671,	3	2	16	6.25
		" " "		N			Nov.9-15	7	#696+672, 696+671,	2	2	14	7.14
		Domestic Letter 20gr	60	N			Nov.1 - 7	7	#673x3,	3	1	7	14.28
		" " "		Y	Nov. 8	8			#697	1	1	8	12.50
		" " **250gr**	90	N			Nov.1 - 7	7	#673x4+672, 673x4+671,	5	2	14	7.14
		" " "		N			Nov. 8	1	#697+673+672, 697+673+671,	3	2	2	50.00
		" " "		N			Nov.9-15	7	#as above, 696x2+672, 696x2+671,	3	4	28	3.57
		Printed Matter 20gr	12	N			Nov1 - 15	15	#671+668, 672+668, 695+689, etc.	2	6	90	1.11
		" " **100gr**	30	N			Nov.1 - 8	8	#673+672, 673+671,	2	2	16	6.25
		" " "		N			Nov.9-15	7	#as above, 709+672, 709+671,	2	4	28	3.75
		Foreign Postcard	140	N			Nov.1 - 7	7	#673x7,	7	1	7	14.28
		" "		N			Nov. 8	1	#798+673x2,	3	2	2	50.00
		" "		N			Nov.9-15	7	#698+696,	2	1	7	14.28
		Foreign Letter 20gr	240	N			Nov.1 - 7	7	#673x12,	12	1	7	14.28
		" " "		N			Nov. 8	1	#698x2+673x2, 697x4,	4	2	2	50.00
		" " "		N			Nov.9-15	7	#698x2+696,	3	1	7	14.28

5 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	Calculation "XY"	
Date 1945 - 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	"X" DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100/XY Value points
Nov. 16 - Jan. 13	59	**Local Postcard**	50	N			11/16-12/10	25	#711+709, 696+671, 696+672, 711+673,	2	4	100	1.00
		" "		N			12/11-1/13	34	#as above, 712+672, 712+671,	2	6	...	...
		Domestic Postcard	80	N			11/16-12/10	25	#696x2, 697+709, 697+673,	2	3	75	1.33
		" "		N			12/11-12/21	11	#as above, 712x2,	2	4	100	1.00
		" "		N			12/22-1/13	23	#as above, 713+709, 713+673,	2	6	...	...
		Local Letter 20gr	80	N			11/16-12/10	25	#696x2, 697+709, 697+673,	2	3	75	1.33
		" " "		N			12/11-12/21	11	#as above, 712x2,	2	4	100	1.00
		" " "		N			12/22-1/13	23	#as above, 713+709, 713+673,	2	6	...	...
		" " **250gr**	100	Y	existing	15	11/16-/30		#698,	1	1	15	6.66
		" " "		Y	Dec. 1	44	12/1-1/13		#698, 714,	1	2	88	1.13
		Domestic Letter 20gr	120	N			11/16-/30	15	#698+709, 698+673, 697x2,	2	3	45	2.22
		" " "		N			12/1-12/11	11	#as above, 889+709, 889+673,	2	5	55	1.81
		" " "		Y	Dec.12	33			#715	1	1	33	3.03
		" "+C56 **25**	180	N			11/16-11/30	15	#698+696x2, 697x3, 698+860+673, etc.	3	4	60	1.66
		" "		N			12/1-12/10	10	#as above, 714+697+709, 714+696x2,	3	8	80	1.25
		" "		N			12/11-	1	#714+712x2, 698+712x2,	3	2	2	50.00
		" "		N			12/12-12/21	10	#715+697,	2	1	10	10.00
		" "		N			12/22-1/13	23	#715+697, 715+713,	2	2	46	2.17
		Printed Matter 20gr	30	Y	Nov.16	59			#711	1	1	59	1.69
		" " **100gr**	60	Y	existing	36			#697	1	1	36	2.77
		" " "		Y	Dec.22	23			#697, 713,	1	2	46	2.17
		Foreign Postcard	300	Y	existing	19	11/16-12/4		#673A	1	1	19	5.26
		" "		Y	Dec.5	40			#673A, 719,	1	2	80	1.25
		Foreign Letter 20gr	500	N			11/16-/21	6	#673A+698x2,	3	1	6	16.66
		" " "		Y	Dec.22	53			#720,	1	1	53	1.88

6 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"X"		"Fewest Stamps Used"		"Y"	Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
Jan.14 - 31	18	**Local Postcard**	300	Y	Jan.14	18			#807, 719, 673A, 1)	1	3	54	1.85
		Domestic Postcard	400	Y	Jan.14	18			#813, 1)	1	1	18	5.55
		Local Letter 20gr	400	Y	Jan.14	18			#804 1)	1	1	18	5.55
		" " **250gr**	600	N			Jan.14-31	18	#720+698, 720+714, 673Ax2, 719x2, 2)	2	4	72	1.39
		Domestic Letter 20gr	600	Y	Jan.14	18			#810, 1)	1	1	18	5.55
		" " **250gr**	900	N			Jan.14-31	18	#719x3, 673Ax3, 720+717x2,	3	3	54	1.85
		Printed Matter 20gr	150	Y	Jan.14	18			#801, 1)	1	1	18	5.55
		" " **100gr**	300	Y	exists	18			#719, 673A,	1	2	36	2.78
		Foreign Postcard	1,800	N			Jan.14-31	18	#721+720+673A, 721+720+719,	3	2	36	2.78
		Foreign Letter 20gr	3,000	N			Jan.14-31	18	#721x3,	3	1	18	5.55

Footnotes: 1) "Letters I." stamps, until Jan.31,1946, could be used only for the intended purpose. Domestic use only.
2) #810 (TI.I.) could be used only for Domestic letter (until Jan.31,1946)

7 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"	"X"		"Y"		Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100/XY Value points
Feb.1 - 28	28	**Local Postcard**	1,500	Y	Feb.1	28			#808,	1	1	28	3.57
		Domestic Postcard	2,000	Y	Feb.1-4	4			#814, 1)	1	1	4	25.00
		" "		Y	Feb.5-28	24			#814, 805,	1	2	48	2.08
		Local Letter 20 + 250gr	2,000	Y	Feb.1-4	4			#805, 1)	1	1	4	25.00
		" " "		Y	Feb.5-28	24			#805, 814,	1	2	48	2.08
		Domestic Letter 20gr	3,000	Y	Feb.1-4	4			#811 1)	1	1	4	25.00
		" "		Y	Feb.5-11	7			#811, Q1, 722,	1	3	21	4.76
		" "		Y	Feb.12-28	17			#811, Q1, 722, 723,	1	4	68	1.47
		Domestic Letter 250gr	4,000	N			Feb.1-4	4	#721x4, 1)	4	1	4	25.00
		" "		N			Feb.5-11	7	#Q1+721, 811+721, 722+721,	2	3	21	4.76
		" "		N			Feb.12-17	6	#as above, 723+721,	2	4	24	4.16
		" "		Y	Feb.18	11			#725,	1	1	11	9.09
		Printed Matter 20gr	500	Y	Feb.1-4	4			#802, 1)	1	1	4	25.00
		" "		Y	Feb5-28	24			#802, 720,	1	2	48	2.08
		Printed Matter 100gr	1,000	Y	existing	28			#721,	1	1	28	3.57
		Foreign Postcard	10,000	N			Feb.1-4	4	#721x10, 2)	10	1	4	25.00
		" "		N			Feb.5-11	7	#722x3+721,	4	1	7	14.28
		" "		N			Feb.12-17	6	#as above, 924x3+721,	4	2	12	8.33
		" "		N			Feb.18-24	7	#as above, 725x2+721x2,	4	3	21	4.76
		" "		Y	Feb.25	4			#726,	1	1	4	25.00
		Foreign Letter 20gr	15,000	N			Feb.1-4	4	#721x15, 2)	15	1	4	25.00
		" "		N			Feb. 5-11	7	#722x5	5	1	7	14.28
		" "		Y	Feb.12-17	6			#724	1	1	6	16.60
		" "		Y	Feb.18-28	11			3724, 727,	1	2	22	4.54

Footnotes: 1) "Letters II." stamps, between February 1-4 could be used onlu for the intended purpose. Domestic use only.
2) "Letters" issues were not valid on Foreign Mail.

8 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
March 1 - 15	15	**Local Postcard**	8,000	N			Mar.1-15	15	#725x2, F2+814, Q4+805, etc.	2	5	75	1.33
		Domestic Postcard	15,000	Y	existing	15			#727, 724, Q6,	1	3	45	2.22
		Local Letter 20gr	10,000	Y	existing	15			#726, Q3,	1	2	30	3.33
		Local Letter 250gr	15,000	Y	existing	15			#727, 724, Q6,	1	3	45	2.22
		Domestic Letter 20gr	20,000	N			Mar.1-7	7	#726x2, Q3x2,	2	2	14	7.14
		" "		Y	Mar.8	8			#728	1	1	8	12.50
		Domestic Letter 250gr	30,000	N			Mar.1-7	7	#727x2, 724x2, Q6x2,	2	3	21	4.76
		" "		Y	Mar.8	8			#729,	1	1	8	12.50
		Printed Matter 20gr	3,000	Y	existing	15			#723,722, 811, Q1,	1	4	60	1.66
		Printed Matter 100gr	6,000	Y	existing	15			#F2, Q4,	1	2	30	3.33
		Foreign Postcard	50,000	Y	existing	15			#730, 1)	1	1	15	6.66
		Foreign Letter 20gr	80,000	N	1)		Mar.1-7	7	#720+727x2, 730+724x2, 730+727+724,	3	3	21	4.75
		" "		N			Mar.8-13	6	#730+729,	2	1	6	16.66
		" "		Y	Mar.14	2			#731,	1	1	2	50.00

Footnotes: 1) "Letters I. and II." issues were not valid on Foreign Mail.

9 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"	"X"			"Y"	Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
March 16-25	10	**Local Postcard**	16 eP 1)	N			Mar.16-25	10	#727+721, 724+721, Q6+721, 726+F2, etc	2	6	60	1.66
		Domestic Postcard	30 eP	Y	existing	10			#729,	1	1	10	10.00
		Local Letter 20gr	20 eP	Y	existing	10			#728,	11	1	10	10.00
		Local Letter 250gr	30 eP	Y	existing	10			#729	1	1	10	10.00
		Domestic Letter 20gr	40 eP	N			Mar.16-25	10	#728x2, 729+726, 729+Q3,	2	3	30	3.33
		Domestic Letter 250gr	60 eP	N			Mar.16-25	10	#729x2, 730+726, 730+Q3,	2	3	30	3.33
		Printed Matter 20gr	6 eP	Y	existing	10			#F2, Q4,	1	2	20	5.00
		Printed Matter 100gr	12 eP	N			Mar.16-25	10	#726+814, 726+805, F2x2, Q4x2, etc.	2	7	70	1.42
		Foreign Postcard 2)	100 eP	N			Mar.16-17	2	#730x2, 731+728,	2	2	4	25.00
		" "		Y	Mar.18	8			#732,	1	1	8	12.50
		Foreign Letter 20gr 2)	160 eP	N			Mar.16-25	10	#731x2,	2	1	10	10.00

Footnotes: 1) eP = ezer Pengö = thousand Pengö
2) "Letters I. and II." stamps were not valid on Foreign Mail.

10 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date	Days	Type	Rate	Avail.	Day	Valid number	Sub-date		Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps	(Days x Ways)	100 XY
1946			Pengő	Y - N		DAYS		DAYS			WAYS		Value points
March 26-31	6	**Local Postcard**	24 eP 1)	N			Mar.26-31	6	#728+725,	2	1	6	16.66
		Domestic Postcard	45 eP	N			Mar.26-31	6	#729+727, 729+724, 729+Q6,	2	3	18	5.55
		Local Letter 20gr	30 eP	Y	existing	6			#729,	1	1	6	16.66
		Local Letter 250gr	45 eP	N			Mar.26-31	6	#729+727, 729+724, 729+Q6,	2	3	18	5.55
		Domestic Letter 20gr	60 eP	N			Mar.26-31	6	#729x2, 730+726, 730+Q3,	2	3	18	5.55
		Domestic Letter 250gr	90 eP	N			Mar.26-31	6	#731+726, 731+Q3,	2	2	12	8.33
		Printed Matter 20gr	9 eP	N			Mar.26-31	6	#723+F2, 723+Q3, 722+F2, Q1+Q4, etc.	2	6	36	2.77
		Printed Matter 100gr	18 eP	N			Mar.26-31	6	#727+723, 727+722, 724+811, 724+Q1,etc	2	7	42	2.38
		Foreign Postcard 2)	150 eP	N			Mar.26-31	6	#732+730,	2	1	6	16.66
		Foreign Letter 20gr 2)	240 eP	N			Mar.26-31	6	#732x2+728, 732x2+729+726,	4	2	12	8.33
		" "		N			Mar.27-31	5	#734+728x2, 734+729+726,	3	2	10	10.00

Footnotes:
1) eP = ezer Pengő = thousand Pengő
2) "Letters I. and II." stamps were not valid on Foreign Mail.

11 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"	"X"		"Y"		Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
April 1-10	10	**Local Postcard**	32 eP 1)	N			Apr.1-10	10	#729+814, 729+805,	2	2	20	5.00
		Domestic Postcard	60 eP	N			Apr.1-10	10	#729x2, 730+726, 730+Q3,	2	3	30	3.53
		Local Letter 20gr	40 eP	N			Apr.1-10	10	#728x2, 729+726, 729+Q3,	2	3	30	3.53
		Local Letter 250gr	60 eP	N			Apr.1-10	10	#729x2, 730+726, 730+Q3,	2	3	30	3.53
		Domestic Letter 20gr	80 eP	Y	existing	10			#731,	1	1	10	10.00
		Domestic Letter 250gr	120 eP	N			Apr.1-10	10	#732+728,	2	1	10	10.00
		Printed Matter 20gr	12 eP	N			Apr.1-10	10	#726+814, 726+805, F2x2, Q4x2, etc.	2	7	70	1.42
		Printed Matter 100gr	24 eP	N			Apr.1-10	10	#728+725,	2	1	10	10.00
		Foreign Postcard 2)	200 eP	Y	existing	10			#734,	1	1	10	10.00
		Foreign Letter 20gr 2)	320 eP	N					#734+732+728,	3	1	10	10.00

Footnotes: 1) eP = ezer Pengő = thousand Pengő.
2) "Letters I. and II." stamps were not valid on Foreign Mail.

12 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	"X" DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100/XY Value points
Apr.11-22	12	**Local Postcard**	64 eP 1)	N			Apr.11-22	12	#729x2+725, 730+726+725, 730+Q3+725	3	3	36	2.78
		Domestic Postcard	120 eP	N			Apr.11-22	12	#732+728,	2	1	12	8.33
		Local Letter 20gr	80 eP	Y	existing	12			#731,	1	1	12	8.33
		Local Letter 250gr	120 eP	N			Apr.11-22	12	#732+728,	2	1	12	8.33
		Domestic Letter 20gr	160 ep	N			Apr.11-14	4	#731x2,	2	1	4	25.00
		" "		Y	Apr.15	8			#733,	1	1	8	12.50
		Domestic Letter 250gr	240 eP	N			Apr.11-14	4	#734+728x2, 734+729+726, 734+729+Q3	3	3	36	2.77
		" "		N			Apr.15-22	8	#733+731,	2	1	12	8.33
		Printed Matter 20gr	24 eP	N			Apr.11-22	12	#728+725,	2	1	12	8.33
		Printed Matter 100gr	48 eP	N			Apr.11-22	12	#729+727+723, 729+724+723, 734+729+(	3	8	96	1.04
		Foreign Postcard 2)	400 eP	N			Apr.11-22	12	#734x2,	2	1	12	8.33
		Foreign Letter 20gr 2)	640 eP	N			Apr.11-14	4	#735+732+729+726, 735+732+728x2,	4	2	8	12.50
		" "		Y	Apr.15	8			#736,	1	1	8	12.50

Footnotes: 1) eP = ezer Pengö = thousand Pengö
2) "Letters I. and II." stamps were not valid on Foreign Mail.

13 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	"XY" Calculation	
Date	Days	Type	Rate	Avail.	Day	Valid number	Sub-date	"X"	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps	(Days x Ways)	100/XY
1946			Pengő	Y - N		DAYS		DAYS			WAYS		Value points
Apr.23-30	8	**Local Postcard**	200 eP 1)	Y	existing	8			#734,	1	1	8	12.50
		Domestic Postcard	375 eP	N			Apr.23-30	8	#734+733+727,734+733+724,734+733+Q6,	3	3	24	4.16
		Local Letter 20gr	250 eP	N			Apr.23-30	8	#734+730,	2	1	8	12.50
		Local Letter 250gr	375 eP	N			Apr.23-30	8	#734+733+727,734+733+724,734+733+Q6,	3	3	24	4.16
		Domestic Letter 20gr	500 eP	Y	existing	8			#735,	1	1	8	12.50
		Domestic Letter 250gr	750 eP	N			Apr.23-30	8	#736+732+726,736+732+Q3,735+734+730,	3	3	24	4.16
		Printed Matter 20gr	75 eP	N			Apr.23-30	8	#729x2+727, 730+726+729, etc.	3	8	64	1.56
		Printed Matter 100gr	150 eP	N			Apr.23-30	8	#732+730,	2	1	8	12.50
		Foreign Postcard	1,250 eP 2)	N			Apr.23-30	8	#735+736+726, 735x2+734+730, etc.	4	3	24	4.16
		Foreign Letter 20gr	2 millió P 2)	N			Apr.23-30	8	#735x4, 736x3+731, 737x2+734x2, etc.	4	4	32	3.12

Footnotes: 1) eP = ezer Pengő = thousand Pengő
2) "Letters I. and II." stamps not valid on Foreign Mail.

14 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	"X" DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100/XY Value points
May 1-9	9	**Local Postcard**	800 eP 1)	Y	May 1	9			#809, 737, 2)	1	2	18	5.55
		Domestic Postcard	1,200 eP 3)	Y	May 1	9			#806, 815,	1	2	18	5.55
		Local Letter 20gr	1,200 eP	Y	May 1	9			#806, 815,	1	2	18	5.55
		Local Letter 250gr	2 milli3 P	Y	May 1	9			#812,	1	1	9	11.11
		Domestic Letter 20gr	2 millió P	Y	May 1	9			#812,	1	1	9	11.11
		Domestic Letter 250gr	3 millió P	N			May 1-9	9	#812+738,	2	1	9	11.11
		Printed Matter 20gr	400 eP	Y	May 1	9			#803,	1	1	9	11.11
		Printed Matter 100gr	600 eP	N			May 1-9	9	#803+734, 735+732,	2	2	18	5.55
		Foreign Postcard 4)	5 millió P	N			May 1-9	9	#741+738,	2	1	9	11.11
		Foreign Letter 20gr 4)	8 millió P	N			May 1-9	9	3741x2,	2	1	9	11.11

Footnotes:
1) eP = ezer Pengő = thousand Pengő
2) "Letters III./Text" issue stamps were valid on any postal matter for its nominal value. Domestic use only.
3) 1,000 eP = 1,000,000 = 1 millió Pengő
4) "Letters I., II., and III." issues were not valid on Foreign Mail.

15 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
May 10-19	10	**Local Postcard**	4 millió	Y	existing	10			#741, F3, 1)	1	2	20	5.00
		Domestic Postcard	6 millió	Y	existing	10			#Q7, 2)	1	1	10	10.00
		Local Letter 20gr	6 millió	Y	existing	10			#Q7, 2)	1	1	10	10.00
		Local Letter 250gr	10 millió	N			May 10-12	3	#Q7+812, 3)	2	1	3	33.33
		" "		N			May 13-16	4	#742x2, 739+Q8, Q8+812, 3)	2	3	12	8.33
		" "		Y	May 17	3			#743,	1	1	3	33.33
		Domestic Letter 20gr	10 millió	N			May 10-12	3	#812+Q7, 3)	2	1	3	33.33
		" "		N			May 13-16	4	#742x2, 812+Q8, Q8+920, 3)	2	3	12	8.33
		" "		Y	May 17	3			#743,	1	1	3	33.33
		Domestic Letter 250gr	15 millió	N			May 10-12	3	#738+Q7+Q8,	3	1	3	33.33
		" "		N			May 13-16	4	#as above, 742x3,	3	2	8	12.50
		" "		N			May 17-19	3	#743+742,	2	1	3	33.33
		Printed Matter 20gr	2 millió	Y	existing	3	May 10-12		#812,	1	1	3	33.33
		" "		Y	May 13	7			#739, 812,	1	2	14	7.14
		Printed Matter 100gr	3 millió	N			May 10-12	3	#812+738,	2	1	3	33.33
		" "		Y	May 13	7			#740,	1	1	7	14.28
		Foreign Postcard 4)	25 millió	N			May 10-12	3	#741x6+738,	7	1	3	33.33
		" "		N			May 13-16	4	#742x5,	5	1	4	25.00
		" "		N			May 17-19	3	#743x2+742,	3	1	3	33.33
		Foreign Letter 20gr 4)	40 millió	N			May 10-12	3	#741x10,	10	1	3	33.33
		" "		N			May 13-16	4	#742x8,	8	1	4	25.00
		" "		N			May 17-19	3	#743x4,	4	1	3	33.33

Footnotes:
1) F3 used as a 'Single' on Local Postcard extra valuation warranted.see MBK p. 297.
2) Q7 used as a 'Single' on Domestic Postcard, or on Local Letter, extra valuation warranted. see MBK p.297.
3) Q7 or Q8 used in conjunction with one,other stamp, is considered a 'Single', see MBK p.297.
4) "Letters I., II., or III." issues were not valid on Foreign Mail.

16 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	"X" DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
May 20-26	7	**Local Postcard**	16 mP 1)	N			May 20-26	7	#743+Q7,	2	1	7	14.28
		Domestic Postcard	24 mP	N			May 20-26	7	#744+741,	2	1	7	14.28
		Local Letter 20gr	24 mP	N			May 20-26	7	#744+741,	2	1	7	14.28
		Local Letter 250gr	40 mP	N			May 20-26	7	#744x2,	2	1	7	14.28
		Domestic Letter 20gr	40 mP	N			May 20-26	7	#744x2,	2	1	7	14.28
		Domestic Letter 250gr	60 mP	N			May 20-26	7	#745+743,	2	1	7	14.28
		Printed Matter 20gr	8 mP	Y	existing	7			#Q8,	1	1	7	14.28
		Printed Matter 100gr	12 mP	N			May 20-26	7	#743+739, 743+812, Q8+F3,	2	3	21	4.76
		Foreign Postcard 2)	100 mP	N			May 20-23	4	#745x2,	2	1	4	25.00
		" "		Y	May 24	3			#746,	1	1	3	33.33
		Foreign Letter 20gr 2)	160 mP	N			May 20-23	4	#745x3+743,	4	1	4	25.00
		" "		N			May 24-26	3	#746+745+743,	3	1	3	33.33

Footnotes: 1) mP = millió Pengö
2) "Letters I., II., and III." stamps were not valid on Foreign Mail.

17 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	"X" DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 / XY Value points
May 27-31	5	**Local Postcard**	48 mP	N			May 27-31	5	#744x2+Q8,	2	1	5	20.00
		Domestic Postcard	72 mP	N			May 27-31	5	#745+744+739, 745+744+812,	3	2	10	10.00
		Local Letter 20gr	72 mP	N			May 27-31	5	#as above,	3	2	10	10.00
		Local Letter 250gr	120 mP	N			May 27-31	5	#746+744,	2	1	5	20.00
		Domestic Letter 20gr	120 mP	N			May 27-32	5	#746+744,	2	1	5	20.00
		Domestic Letter 250gr	180 mP	N			May 27-31	5	3746+745+744+743,	4	1	5	20.00
		Printed Matter 20gr	24 mP	N			May 27-31	5	#744+741, 744+F3,	2	2	10	10.00
		Printed Matter 100gr	36 mP	N			May 27-31	5	#744+743+Q7, 744+Q8x3,	3	2	10	10.00
		Foreign Postcard	300 mP	N			May 27-31	5	#747+746,	2	1	5	20.00
		Foreign Letter 20gr	480 mP	N			May 27-31	5	#747x2+745+744+743,	5	1	5	20.00

Footnotes: mP = millió Pengö

18 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
June 1-10		**Local Postcard**	160 mP 1)	N			June 1-10	10	#746+745+743,	3	1	10	10.00
		Domestic Postcard	240 mP	N			June 1-10	10	#747+744x2,	3	1	10	10.00
		Local Letter 20gr	240 mP	N			June 1-10	10	#747+742x2,	3	1	10	10.00
		Local Letter 250gr	400 mP	N			June 1-10	10	#747x2,	2	1	10	10.00
		Domestic Letter 20gr	400 mP	N			June 1-10	10	#747x2,	2	1	10	10.00
		Domestic Letter 250gr	600 mP	N			June 1-10	10	#748+746,	2	1	10	10.00
		Printed Matter 20gr	80 mP	N			June 1-10	10	#745+744+743,	3	1	10	10.00
		Printed Matter 100gr	120 mP	N			June 1-10	10	#746+744,	2	1	10	10.00
		Foreign Postcard	1,000 mP 2)	N			June 1-3	3	#748x2,	2	1	3	33.33
		" "		Y	June 4	7			#749,	1	1	7	14.28
		Foreign Letter 20gr	1,600 mP	N			June 1-3	3	#748x3+746,	4	1	3	33.33
		" "		N			June 4-10	7	#749+748+746, 3)	3	1	7	14.28

Footnotes:
1) mP = millió Pengö = 'milpengö'
2) 1,000 millió = 1 milliárd
3) #749 was issued on June 4.

19 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő 1) 2)	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
June 11-16	6	**Local Postcard**	1,600 mP	N			June 11-16	6	#749+748+746,	3	1	6	16.66
		Domestic Postcard	2,400 mP	N			June 11-16	6	#750+747x2,	3	1	6	16.66
		Local Letter 20gr	2,400 mP	N			June 11-16	6	#750+747x2,	3	1	6	16.66
		Local Letter 250gr	4,000 mP	N			June 11-16	6	#750x2, 751+749,	2	2	12	8.33
		Domestic Letter 20gr	4,000 mP	N			June 11-16	6	#750x2, 751+749,	2	2	12	8.33
		Domestic Letter 250gr	6,000 mP	N			June 11-16	6	#752+749, 751x2,	2	2	12	8.33
		Printed Matter 20gr	800 mP	N			June 11-16	6	#748+747+746,	3	1	6	16.66
		Printed Matter 100gr	1,200 mP	N			June 11-16	6	#749-747,	2	1	6	16.66
		Foreign Postcard	10,000 mP	Y	existing	6			#753,	1	1	6	16.66
		Foreign Letter 20gr	16,000 mP	N			June 11-16	6	#753+752+749, 753+751x2,	3	2	12	8.33

Footnotes: 1) mP = millió Pengő = milpengő
2) 1,000 millió = 1 millárd

20 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő [1]	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
June 17-23	7	**Local Postcard**	8,000 mP	N			June 17-23	7	#752+751,	2	1	7	14.28
		Domestic Postcard	12,000 mP	N			June 17-23	7	#753+750,	2	1	7	14.28
		Local Letter 20gr	12,000 mP	N			June 17-23	7	#753+750,	2	1	7	14.28
		Local Letter 250gr	20,000 mP	Y	June 17	7			#754,	1	1	7	14.28
		Domestic Letter 20gr	20,000 mP	Y	June 17	7			#754,	1	1	7	14.28
		Domestic Letter 250gr	30,000 mP	Y	June 17	7			#755,	1	1	7	14.28
		Printed Matter 20gr	4,000 mP	N			June 17-23	7	#751+749, 750x2,	2	2	14	7.14
		Printed Matter 100gr	6,000 mP	N			June 17-23	7	#752+749, 751x2,	2	2	14	7.14
		Foreign Postcard	50,000 mP	N			June 17	1	#755+754,	1	1	1	100.00
		" "		Y	June 18	6			#756,	1	1	6	16.66
		Foreign Letter 20gr	80,000 mP	N			June 17	1	#755x2+754,	3	1	1	100.00
		" "		N			June 18-23	6	#756+755,	2	1	6	16.66

Footnotes: 1) mP = millió Pengő = milpengő
1,000 millió = 1 milliárd

21 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
June 24-30	7	**Local Postcard**	160 md 1)	N			June 24-26	3	#756x3+753,	4	1	3	33.33
		" "		N			June 27-30	4	#&57+756+753, 757+755x2,	3	2	8	12.50
		Domestic Postcard	240 md	N			June 24-26	3	#756x4+754x2, 756x4+755+752,	6	2	6	16.66
		" "		N			June 27-30	4	#758+754x2, 758+755+753,	3	2	8	12.50
		Local Letter 20gr	240 md	N			June 24-26	3	#756x4+754x2, 756x4+755+752,	6	2	6	16.66
		" "		N			June 27-30	4	#758+754x2, 758+755+753,	3	2	8	12.50
		Local Letter 250gr	400 md	N			June 24-26	3	#756x8,	8	1	3	33.33
		" "		N			June 27-30	4	#758x2,	2	1	4	25.00
		Domestic Letter 20gr	400 md	N			June 24-26	3	#756x8,	8	1	3	33.33
		" "		N			June 27-30	4	#758x2,	2	1	4	25.00
		Domestic Letter 250gr	600 md	N			June 24-26	3	#756x12,	12	1	3	33.33
		" "		N			June 27-30	4	#759+757,	2	1	4	25.00
		Printed Matter 20gr	80 md	N			June 24-30	7	#756+755,	2	1	7	14.29
		Printed Matter 100gr	120 md	N			June 24-26	3	#756x2+754,	3	1	3	33.33
		" "		N			June 27-30	4	#757+754,	2	1	4	25.00
		Foreign Postcard	1,000 md 2)	N			June 24-26	3	#756x20,	20	1	3	33.33
		" "		N			June 27-30	4	#759x2,	2	1	4	25.00
		Foreign Letter 20gr	1,600 md	N			June 24-26	3	#756x32,	32	1	3	33.33
		" "		N			June 27-30	4	#759x3+757,	4	1	4	25.00

Footnotes: 1) 1,000 milpengő = 1 milliárd **(md)** Pengő
2) 1,000 milliárd (md) = 1 Billió

22 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 / XY Value points
			1)				2)						
July 1-3	3	**Local Postcard**	16 Bil	N			July 1-2	2	#759x32	32	1	2	50.00
		" "		N			July 3	1	#764+763+760,	3	1	1	100.00
		Domestic Postcard	24 Bil	N			July 1-2	2	#759x48,	48	1	2	50.00
		" "		N			July 3	1	#764x2+761x2,	4	1	1	100.00
		Local Letter 20gr	24 Bil	N			July 1-2	2	#759x48,	48	1	2	50.00
		" "		N			July 3	1	#764x2+761x2,	4	1	1	100.00
		Local Letter 250gr	40 Bil	N			July 1-2	2	#759x80,	80	1	2	50.00
		" "		N			July 3	1	#764x4,	4	1	1	100.00
		Domestic Letter 20gr	40 Bil	N			July 1-2	2	#759x80,	80	1	2	50.00
		" "		N			July 3	1	#764x4,	4	1	1	100.00
		Domestic Letter 250gr	60 Bil	N			July 1-2	2	#759x120, not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 3	1	#764x6,	6	1	1	100.00
		Printed Matter 20gr	8 Bil	N			July 1-2	2	#759x16,	16	1	2	50.00
		" "		N			July 3	1	#763+760+761,	3	1	1	100.00
		Printed Matter 100gr	12 Bil	N			July 1-2	2	#759x24,	24	1	2	50.00
		" "		N			July 3	1	#764+761,	2	1	1	100.00
		Foreign Postcard	100 Bil	N			July 1-2	2	#759x200, not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 3	1	#764x10,	10	1	1	100.00
		Foreign Letter 20gr	160 Bil	N			July 1-2	2	#759x320, not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 3	1	#764x16	16	1	1	100.00

Footnotes: 1) Bil = Billió = 1,000,000,000,000
2) The 1, 2, 5 and 10 Billió Pengő stamps were issued on July 3.

23 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"				"Y"	Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	"X" DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100/XY Value points
							1) 2)						
July 4-7	4	**Local Postcard**	800 Bil	N			July 4	1	#764x80, not likely	80	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x40, not likely	40	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769+768+767,	3	1	1	100.00
		Domestic Postcard	1,200 Bil	N			July 4	1	#764x120, not likely	120	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x60, not likely	60	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769x2+768,	3	1	1	100.00
		Local Letter 20gr	1,200 Bil	N			July 4	1	#764x120, not likely	120	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x60, not likely	60	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769x2+768,	3	1	1	100.00
		Local Letter 250gr	2,000 Bil	N			July 4	1	#764x200, not likely	200	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x100, not likely	100	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769x4,	4	1	1	100.00
		Domestic Letter 20gr	2,000 Bil	N			July 4	1	#764x200, not likely	200	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x100, not likely	100	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769x4,	4	1	1	100.00
		Domestic Letter 250gr	3,000 Bil	N			July 4	1	#764x300, not likely	300	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x150, not likely	150	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769x6,	6	1	1	100.00
		Printed Matter 20gr	400 Bil	N			July 4	1	#764x40,	40	1	1	100.00
		" "		N			July 5-6	2	#765x20,	20	1	2	50.00
		" "		N			July 7	1	#768x2,	2	1	1	100.00
		Printed Matter 100gr	600 Bil	N			July 4	1	#764x60,	60	1	1	100.00
		" "		N			July 5-6	2	#765x30,	30	1	2	50.00
		" "		N			July 7	1	#769+767,	2	1	1	100.00
		Foreign Postcard	5,000 Bil	N			July 4	1	#764x500, not likely	500	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x250, not likely	250	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769x10,	10	1	1	100.00
		Foreign Letter 20gr	8,000 Bil	N			July 4	1	#764x800, not likely	800	...	...	...
		" "		N			July 5-6	2	#765x400, not likely	400	...	...	...
		" "		N			July 7	1	#769x16,	16	1	1	100.00

Footnotes:
1) July 5, issuing date for the 20 Billió Pengő stamp.
2) July 7, issuing date for the 50, 100, 200 and 500 Billió P. stamps.

24 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"						Calculation	
						"X"		"X"				"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate Pengö 3)	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps		Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
									1)	2)				
July 8-11	4	**Local Postcard**	40,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x80,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10-11	2	#770x40,		40	1	2	50.00
		Domestic Postcard	60,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x120,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10-11	2	#770x60,	"	...	...	...	...
		Local Letter 20gr	60,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x120,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10-11	2	#770x60,		60	1	2	50.00
		Local Letter 250gr	100,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x200,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10	1	#770x100,	"	...	...	...	...
		" "		Y	July 11	1			#773,		1	1	1	100.00
		Domestic Letter 20gr	100,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x200,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10	1	#770x100,	"	...	...	...	...
		" "		Y	July 11	1			#773,		1	1	1	100.00
		Domestic Letter 250gr	150,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x300,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10	1	#770x150,	"	...	...	...	...
		" "		N			July 11	1	#773+770x50,		51	1	1	100.00
		Printed Matter 20gr	20,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x40,		40	1	2	50.00
		" "		N			July 10-11	2	#770x20,		20	1	2	50.00
		Printed Matter 100gr	30,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x60,		60	1	2	50.00
		" "		N			July 10-11	2	#770x30,		30	1	2	50.00
		Foreign Postcard	250,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x300,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10	1	#770x250,	"	...	...	...	...
		" "		N			July 11	1	#773x2+770x50,		52	1	1	100.00
		Foreign Letter 20gr	400,000 Bil	N			July 8-9	2	#769x800,	not likely	...	...	...	...
		" "		N			July 10	1	#770x400,	"	...	...	...	...
		" "		N			July 11	1	#773x4,		4	1	1	100.00

Footnotes:

1) 1,000 Billió Pengö stamp was issued on July 10. = 1,000,000,000,000,000
2) 100,000 Billió P. stamp was issued on July 11.
3) 100,000 Billió = 1 Trillió = 1,000,000,000,000,000,000

25 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"	"X"		"Y"		Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate * adópengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100/XY Value points
July 12-17	6	**Local Postcard**	10 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		Y	July 16	2			#776,	1	1	2	50.00
		Domestic Postcard	10 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		Y	July 16	2			#776,	1	1	2	50.00
		Local Letter 20gr	10 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		Y	July 16	2			# 776,	1	1	2	50.00
		Local Letter 250gr	20 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		N			July 16	1	#776x2,	1	1	1	100.00
		" "		Y	July 17	1			# 777,	1	1	1	100.00
		Domestic Letter 20gr	20 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		N			July 16	1	#776x2,	2	1	1	100.00
		" "		Y	July 17	1			#777,	1	1	1	100.00
		Domestic Letter 250gr	30 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		N			July 16	1	#776x3,	3	1	1	100.00
		" "		N			July 17	1	#777+776,	2	1	1	100.00
		Printed Matter 20gr	5 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		Y	July 16	2			#775,	1	1	2	50.00
		Printed Matter 100gr	10 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		Y	July 16	2			#776,	1	1	2	50.00
		Foreign Postcard	50 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		N			July 16	1	#776x5,	5	1	1	100.00
		" "		Y	July 17	1			#778,	1	1	1	100.00
		Foreign Letter 20gr	80 ezer AP	N			July 12-15	4	# No def. stamps in circulation	...	...	...	...
		" "		N			July 16	1	#776x8,	8	1	1	100.00
		" "		N			July 17	1	#778+777+776,	3	1	1	100.00

Footnotes: * adópengő = AP = Taxpengő
ezer = thousand, def. = definitive

26 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"			"Fewest Stamps Used"					Calculation	
						"X"		"X"			"Y"	"XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate adópengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
July 18-23	6	**Local Postcard**	50 ezer AP	Y	existing	6			#778,	1	1	6	16.66
		Domestic Postcard	50 ezer AP	Y	existing	6			#778,	1	1	6	16.66
		Local Letter 20gr	50 ezer AP	Y	existing	6			#778,	1	1	6	16.66
		Local Letter 250gr	100 ezer AP	N			July 18	1	#778x2,	2	1	1	100.00
		" "		Y	July 19	5			#780,	1	1	5	20.00
		Domestic Letter 20gr	100 ezer AP	N			July 18	1	#778x2,	2	1	1	100.00
		" "		Y	July 19	5			#780,	1	1	5	20.00
		Domestic Letter 250gr	150 ezer AP	N			July 18	1	#778x3,	3	1	1	100.00
		" "		N			July 19-23	5	#780+778,	2	1	5	20.00
		Printed Matter 20gr	25 ezer AP	N			July 18-23	6	#777+775,	2	1	6	16.66
		Printed Matter 100gr	50 ezer AP	Y	existing	6			#778,	1	1	6	16.66
		Foreign Postcard	250 ezer AP	N			July 18	1	#778x5,	5	1	1	100.00
		" "		N			July 19	1	#780x2+778,	3	1	1	100.00
		" "		N			July 20-23	4	#781+778,	2	1	4	20.00
		Foreign Letter 20gr	400 ezer AP	N			July 18	1	#778x8,	8	1	1	100.00
		" "		N			July 19	1	#780x4,	4	1	1	100.00
		" "		N			July 20-23	4	#781x2,	2	1	4	20.00

27 Rate Period and Duration		Mail Service(s)		"Single"		"X"	"Fewest Stamps Used"	"X"		"Y"		Calculation "XY"	
Date 1946	Days	Type	Rate adópengő	Avail. Y - N	Day	Valid number DAYS	Sub-date	DAYS	Type of Stamps	Least number of stamps to make rate	Combi-nation of stamps WAYS	(Days x Ways)	100 XY Value points
July 24-31	8	**Local Postcard**	200 ezer AP	Y	existing	8			#781,	1	1	8	12.50
		Domestic Postcard	200 ezer AP	Y	existing	8			#781,	1	1	8	12.50
		Local Letter 20gr	200 ezer AP	Y	existing	8			#781,	1	1	8	12.50
		Local Letter 250gr	400 ezer AP	N			July 24-31	8	#781x2,	2	1	8	12.50
		Domestic Letter 20gr	400 ezer AP	N			July 24-31	8	#781x2,	2	1	8	12.50
		Domestic Letter 250gr	600 ezer AP	N			July 24-31	8	#782+780,	2	1	8	12.50
		Printed Matter 20gr	100 ezer AP	Y	existing	8			#780,	1	1	8	12.50
		Printed Matter 100gr	200 ezer AP	Y	existing	8			#781,	1	1	8	12.50
		Foreign Postcard	1 millió AP	N			July 24-25	2	#782x2,	2	1	2	50.00
		" "		Y	July 26	6			#783,	1	1	6	16.66
		Foreign Letter 20gr	1,600,000 AP	N			July 24-25	2	#782x3+780,	4	1	2	50.00
		" "		N			July 26-31	6	#783+782+780,	3	1	6	16.66

Footnotes: All stamps issued by Hungary before July 31, 1946, has been demonetized on August 1, 1946.

II. résztáblázat

"a teljesített szolgáltatás"
"Z" szorzószámai.
Ne feledd összeszorozni az előző táblázat pontértékeivel!

	Originating from	Domestic	Foreign	Registered	Express	Registered & Express
Local Postcard	Budapest	2.5	...	6	20	20
" "	Provinces	4	...	8	25	25
Domestic Postcard	Budapest	2.5	...	4	12	10
" "	Provinces	4	...	6	15	12
Local Letter 20gr	Budapest	2.5	...	4	12	10
" " "	Provinces	4	...	6	15	12
" " 250gr	Budapest	6	...	15	30	25
" " "	Provinces	10	...	20	40	35
Domestic Letter 20gr	Budapest	2	...	4	15	12
" " "	Provinces	3	...	6	20	17
" " 250gr	Budapest	6	...	10	25	20
" " "	Provinces	10	...	15	35	25
Printed Matter 20gr	Budapest	6	...	20	50	75
" " "	Provinces	8	...	30	75	95
" " 100gr	Budapest	18	...	60	90	120
" " "	Provinces	25	...	75	100	150
Foreign Postcard	Budapest	...	15	25	35	50
" "	Provinces	...	25	35	60	75
Foreign Letter 20gr	Budapest	...	10	15	30	35
" " "	Provinces	...	15	20	45	50

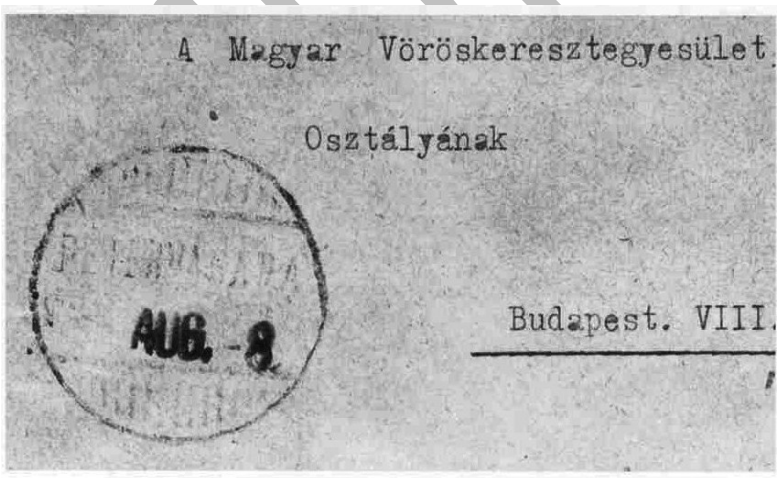

115. ábra. 2. díjszabás. Győrből Budapestre. A lezáratlan levél Győrben került feladásra, a ragasztott 12.30 pengő bélyegeket nem értéktelenítették: a feladási dátum ezért ismeretlen. A díjhiányos ajánlott expressz belföldi levél rossz helyre került, és posta is rosszul kezelte.

A Budapesti (postai) Központi Irányító 1946. augusztus 24-én a „Néma" bélyegzővel elvégezte az értéktelenítést, de a feladás dátumának hiányában nem szankcionált.

A késedelem a kért „Expressz" szolgáltatás teljesítését ellehetetlenítette.

A helyes díjszámítás: belföldi levél 3P, ajánlás 5P, expressz 10P = 18 pengő. Fizetve csak 12,30 pengő.

116. ábra. 2. díjszabás. Pétervására, 1945. augusztus 8.
Ideiglenes kézi bélyegző.
Díjlerovás: belföldi levéldíj 3 pengő.

10. Kezelés és értéktelenítés

Bélyegzések és értéktelenítések
"B" jelek
Cenzúrajelek
Postaügynökségi jele
Címkék és egyéb jelzések
Külföldi jelzések
Első vagy utolsó napok
Alkalmi bélyegzések
Mozgóposta
Korai küldemények külföldre

MUNKÁBAN

117. ábra. 7. díjszabás,
Balatonszentgyörgyről Kaposvárra, 1946. február 18.

A „néma" bélyegzést mindig alkalmazták az átvevő postahivatalban.

Díjlerovás: belföldi képeslapdíj 2.000 pengő.

118. ábra. 7. díjszabás
Zalaegerszegről Szombathelyre, 1946. február 9.

"Néma" bélyegzés Szombathelyen.

Díjlerovás: belföldi levél, 3.000 pengő.

119. ábra. 3. díjszabás,
Nagyszokolyról Budapestre, 1945. október 6.

Ideiglenes postabélyegző kézírásos dátummal.

Díjlerovás: belföldi levél, 10 pengő.
Túlbérmentesítve 4 fillérrel.

120. ábra. 1. díjszabás,
Sopronból Pápára, 1945. május 28. 4

Nem igazán "néma" bélyegzés Pápán.

Szombathelyi cenzúrajelzés.
Díjlerovás: belföldi képeslap, 60 fillér.

Bélyegzések és értéktelenítések

E téma könnyen egy egész könyv témája is lehetne. Egy kezdeti próbálkozást[1] leszámítva nincs tudomásom semmilyen kutatásról vagy írásról e tárgyban. Ez a helyzet azonban határozottan kihat az egyes levelek értékelésére. A témát jelen könyv más fejezetei is érintetik; lásd különösen: Mozgóposta 233.o., Alkalmi bélyegzések 231.o., Gépi bélyegzések 47.o., Hamisítások 173.o. és Postaügynökségek 222.o.

Legtöbbször közönséges acél kézi bélyegzőket használtak. A téma iránt érdeklődőknek az MBM VI. kötetét ajánlom, mint nélkülözhetetlen forrást.

Ahhoz azonban, hogy valóban tájékozottak legyünk ebben a témában, teljes elmélyültségre van szükség. Ritka levelek vizsgálatához, nagyon tanácsos szakértő tanácsát kérni a bélyegzésről. Ennek az az oka, hogy sok eszköz elveszett vagy megsemmisült a háború vagy az azt követő felfordulás során. Soha nem lehet kizárni annak lehetőségét, hogy az eltűnt darabok egy része csalók kezébe került. Az ilyen eszközök jogtalan használatára csak szakértő tud fényt deríteni.

Itt szeretném felsorolni a szokatlan kézbélyegzők néhány típusát és azok felhasználását:

Ideiglenes kézbélyegzők. Néha, amikor egy postamester azzal a problémával szembesült, hogy egy eszköz hiányzik, és hogy cserekérelmének teljesítése hetekig vagy hónapokig is eltarthat, egyszerűen készített átmeneti használatra valamit. Nagyon érdekes (és ritka) példák bukkantak felszínre, és várhatóan még sok másra is előkerül majd. (61. és 116. ábra) A könyv írásakor még csak kezdeti tapasztalataink vannak, és hiányoznak a megbízható tények az eddig ismert típusok gyakoriságáról ezek megfelelő értékeléséhez.

Ideiglenes kézbélyegzők kiegészítő jelöléssel..

a) Kézi bélyegzés. A leggyakrabban használt provizórikus eszköz egy nagy, kerek, három részre osztott gumibélyegző volt. A felső részben a város neve, a középső részben a dátum kézzel írva, (119. ábra) az alsó részben a posta száma szerepelt (utóbbi nem mindig).
b) Ugyanazt a típusú kör alakú eszközt használták mint fent, de a dátumot külön eszközzel illesztették be. Sürgős szükség esetén néha otthoni gyermeknyomdakészletet használták erre a célra. (56. ábra)

Postaügynökség. Néhány kisebb postahivatalban csak részlegesen dolgoztak, és nem működtek teljes munkaidőben. Ezekhez más típusú postai bélyegzőt/eszközt adtak ki, amelyen szerepelt, hogy „Posta Ügynökség". Kérjük, olvassa el a 10. „Postai jelzések" fejezetet, 222. oldal.

'Néma' bélyegzések.. Számos típus és változat került napvilágra, és minden esetben fontos postatörténeti dokumentumnak kell tekinteni az ezekkel ellátott borítókat. A „néma" (vagy nem is annyira néma) bélyegzés akkor vált szükségessé, amikor a célposta a hozzá érkezett küldeményen feladáskor lebélyegzés nélkül maradt bélyegeket, amit pótolni kellett. Eddig egy hosszúkás kereszttípust (változó méretekkel) (115., 117. ábra), egy vastag kerek golyót (mint a ceruza gumivége) (118. ábra) és egy kör alakú 'PÁPA' jelzéssel regisztráltunk. (120. ábra) Nekünk, gyűjtőknek a legcsúnyább „néma" értéktelenítés az, amikor vastag tollat vagy zsírkrétát húznak a bélyegekre. (Elnézést, de ezt muszáj volt megemlítenem.)

Általános „Magyar Posta". A 10. "Mozgóposta" fejezet 233. oldalán a „Magyar Posta" és a „Negatív" bélyegzésekről tájékozódhat az olvasó.

[1] Dr. Paul Szilagyi, „Postally Used Commemorative Cancellations" The News o f Hungarian Philately, October - December 1999.

121. ábra. 18. díjszabás, Budapest - Győr, 1946. június 4..
„B" jelölés a különleges kezeléshez.
Az 1.000 milpengő címlet kibocsátás első napja.
Bérmentesítés a "legkevesebb bélyeg használatával"
Díjlerovás: belföldi ajánlott levél 1.200 millió pengő.

"B" jelek

A nagyméretű, kék zsírkrétával1 írt „B" jelet nem lehet figyelmen kívül hagyni a borítón, és biztosan felkeltette a levélkezelők figyelmét a célállomás felé vezető úton. 1945-46-ban még érvényben volt egy 1933-as rendelet, amely lehetővé tette ezt a speciális postai kezelést meghatározott ajánlott küldemények esetében.

A hatályos rendelet kimondta:

1.) Biztonsági és egyéb különleges körülmények szükségessé tehetik egyes ajánlott küldeményekre való fokozott figyelmet. A belföldi postai küldemények feldolgozása során ezeket a leveleket el kell különíteni és külön kezelni, valamint minden megfelelő nyilvántartásba/dokumentumba be kellett vezetni. Ezeket a leveleket a feladástól a kézbesítésig követni kell. Az ilyen levél címzést tartalmazó oldalára kék zsírkrétával egy nagy „B" (jelentése „Beírva"a naplóba) kerül. (121. ábra) Ez a szolgáltatás magánszemélyek számára nem volt elérhető.

2.) Az 1933-as rendelet felsorolta, hogy kik jogosultak a „B" szolgáltatás igénybevételére: az államfővel és családjával való levelezés, az államfői titkárságtól kimenő ajánlott küldemények, a sérült és hivatalosan újracsomagolt, valutát vagy értéktárgyakat tartalmazó küldemények, és egyedileg hitelesített, külföldi forrásból érkező postai küldemények. Valamikor a hiperinfláció idején a listát ki kellett egészíteni a kormány saját, bélyegtermékeket forgalmazó szervezetétől származó ajánlott küldeményekkel.[2] .(121. ábra)

3.) Találtam egy hivatkozást a P.R.T.-ben[3] a „B" kezeléssel kapcsolatban. Ez a külföldi postai küldemények, különösen az Egyesült Államokból érkező postai küldemények beérkezésének korlátozására vonatkozott.

(a) *Minden külföldi ajánlott* küldeménynek „B" kezelésűnek kell lennie.

(b) Ha a levélnek biztosított tartalom volt, vagy így van megjelölve.

(c) Minden 72. postáról (vagy bármely más erre jogosított postáról) származó küldemény, és amit „ajánlott" „B" levélként adták fel vagy továbbították.

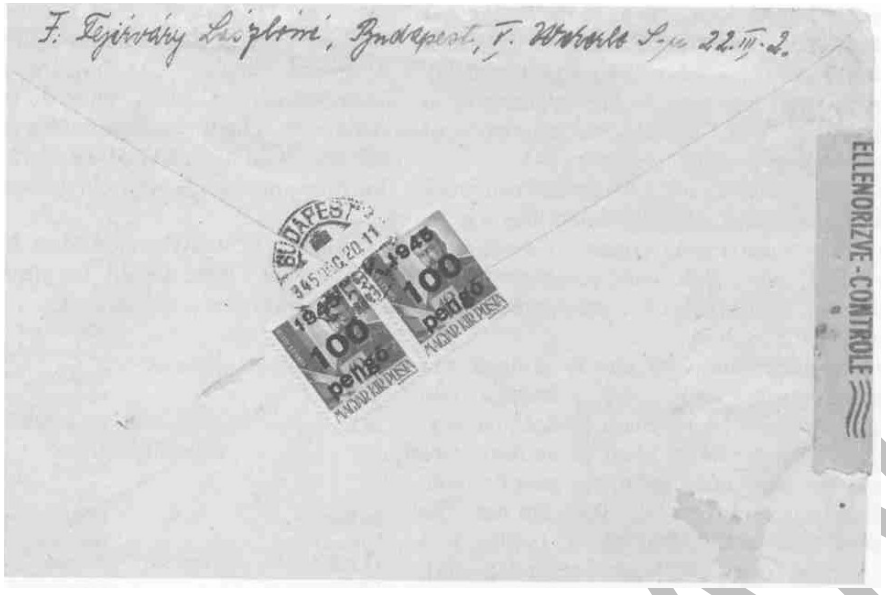
(d) Minden ilyen küldeményre fel kellett vezetni a napló megfelelő nyilvántartási számát..

[1] 'Some of the 1945-46 Inflation Era Puzzles Solved' *The News of Hungarian Philately*. July, I M3.
Also article in the *Filatéliai Szemle (Hungary) January. 1993.*

[2] Magyar (the word 'Királyi' = 'Royal' was obliterated) Posta Bélyegérté kesitő Irodája. Budapest 7.

[3] P.R.T. March 30. 1946. #20.. page 226.

MUNKAÉ.V

122. ábra. 5. díjszabás, Budapestről Hódmezővásárhelyre, 1945. december 20.
Cenzúra zárszalag, valószínűleg Szolnokon, Típus (a) II.
Díjlerovás: 2. súlyfokozatú belföldi levél, 180 pengő (túlbérmentesítve 20 pengővel.)

Cenzúrajelek

Hadd kezdjem azzal a következtetéssel, amelyre akkor jutottam, amikor e fejezet vége felé haladtam: Az itt közölt ismeretekhez képest még sokkal több információra lenne szükség és ez nagyon kívánatos is.

Csak egy tanulmányt ismerek e témáról[1], és amire most támaszkodhatok. Ez az írás egy átgondolt osztályozás jelölési rendszerét fekteti le. Sajnos a nyomtatási nehézségek miatt az illusztrációk nagyon kicsik és nem egyértelműek. Úgy gondolom, ha lehetséges, az illusztrációkat az eredeti méretben kell bemutatni, és igyekeztem is ennek megfelelni. Ebben a fejezetben mindenütt, ahol saját gyűjteményem lehetővé tette, a közölt képek eredeti méretében jelennek meg. Ahol nem volt elérhető példányom, a Gazda/Arundel cikkből vett kicsinyített képeket használtam a szükséges ítélt mértékben javítva.

Külön köszönet Gazda úrnak, aki frissítette az 1994-es cikket, és kifejezetten ehhez a könyvhöz ajánlotta fel. Ezek a frissítések, minták és illusztrációk az egész cikkben „§" jelzéssel vannak ellátva.

Ezen kívül találtam még néhány cenzorjelet, és a megfelelő helyeken felvettem a listára. Nincs kétségem afelől, hogy a jövőben további felfedezések születnek, és felkerülnek erre a listára. Ami az említett méreteket illeti, figyelmeztetnem kell az olvasót, hogy az eszközök többsége gumibélyegzőből készült, ezért használatuk során nyúlás, deformáció feltételezhető.

Engedélyük alapján és köszönettel, alább a Gazda-Arundel cikk fő része következik. A statisztikák kimaradnak, mert kizárólag Mrs. Arundel gyűjteményét tükrözik. Ez az információ azonban az érdeklődők rendelkezésére áll, és megtalálható az eredeti cikkben.

István Gazda és Elaine C. Arundel:
AZ 1 944 VÉGÉN ÉS 1945-BEN HASZNÁLT MAGYAR CENZORJELZÉSEK

Magyarország 1944. szeptember 23-tól, amikor az orosz hadsereg átlépte a délkeleti országrész határát, 1945 áprilisáig harctér volt. Bár a postai szolgáltatást újraindították, a posták újranyitása a „felszabadító erőket" követte, így lassú, bár folyamatos folyamat. A levelek cenzúrája ezzel az újranyitással kezdődött, vagy nagyon nem sokkal ezután. Nem találtunk olyan törvényt vagy rendeletet, amely engedélyezné a cenzúrát, mivel azt a jelek szerint a Megszálló Hadsereg vezette be és hajtotta végre, így azt „felszabadulási cenzúrának" lehetne nevezni. A visszavonuló náci erők azonban párhuzamos, ugyanakkor ellentétes cenzúrát működtettek Nyugat-Magyarországon. A cenzúra több hónap után megszűnt 1945 őszére előbb keleten, 1945 végére pedig az egész országban. Ebből az 1945-46-os hiperinflációs levelek gyűjtői számára az a lényeg, hogy a hazai cenzúrajelek ezért csak a korai időszakokban találhatók.

[1] Gazdad István és Elaine C. Arundel, Stamps o f Hungary. England. March 1994.

MUNKÁBAN

A cenzúra a belföldi postára korlátozódott. Volt néhány kivétel a külföldről érkező levelek időzítése és biztonsága tekintetében is. Láttunk már 1946-ban cenzúrázott külföldre küldött levelet is (valószínűleg Budapesten), de ez nem volt jellemző. A külföldi küldeményeken végzett cenzúra előfordulásának lehetőségét korlátozta a külföldre irányuló szolgáltatás lassú, 1945 augusztusától kezdődött újraindulása is .

Magyarországon belül a külföldre érkező és külföldről érkező postai küldeményeket egy ideig továbbra is cenzúrázták a külföldi hatóságok, pl. amíg Ausztria és Németország négy hatalmi övezete által. A hadifogoly-postai küldemények cenzúrázása külföldön is előfordult, és a honvédség is cenzúrázta a hozzávetőleg 1947-ig létező magyar tábori postát.

A cenzúrajelek nagyon jól meghatározottak, egymással nem összetéveszthetők, bár egy gumibélyegzőt Nyíregyházáról Szombathelyre vittek.

Néhány jelzések tartalmazza annak a városnak a nevét is, ahol a cenzori hivatal volt, de a jelek ennél többnyire általánosabbak. Egyes jelek keretesek, míg mások nem. A szövege változó: ELLENŐRIZVE (ami a nyilas és náci cenzúra korszakának emléke); CENZÚRA; CENZÚRÁZVA; stb.

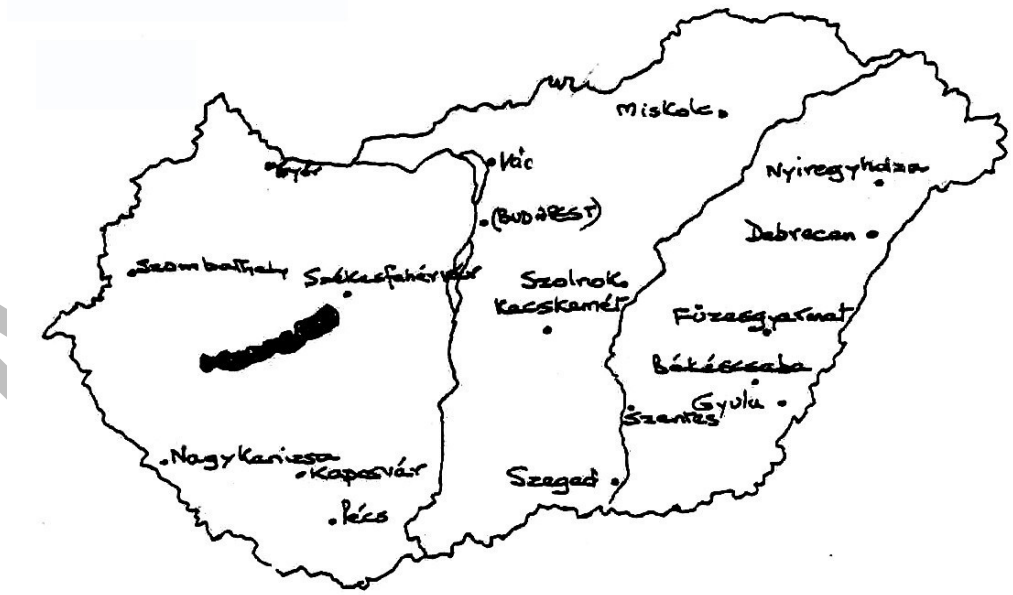
Egyes esetekben a jelzések csak kézírásosak. Volt egy általános kétnyelvű (orosz és magyar) keretezett jel is. Egyes esetekben kezdőbetűk is megjelennek. A bélyegzések színei a fekete, lila és piros, valamint a kéziratos jelölések zöld, kék vagy piros zsírkrétásak. A jelek méreteinek megállapítása nehézségekbe ütközik, mivel igen kevés az egyértelmű és teljes lebélyegzés. Mivel gumibélyegzőkről van szó, a lenyomatok gyakran elmosódnak, és esetenként deformálódnak. Az alábbi térképen láthatók azok a városok, amelyekből ismertek a cenzúrajelek. A jelek típusait pedig a következő táblázatok mutatják be. Valódi méretben közölve, amennyiben nincs másként megjelölve.

A KÜLFÖLDI POSTA ÚJRA INDÍTÁSA
A 2. HÁBORÚ VÉGE UTÁN.
(A részletesebb lista a 161. oldalon található)

1945. aug, 6,	Jugoszlávia	3.533/A.4 & 125.026/A.4.
Okt. 8.	Csehszlovákia	132.449/A4.
Nov. 17.	Románia	137.964/A.4.
Nov. 20.	*Ausztria	138.549/A.4.
Nov. 26.	GB & Írország Franciaország Lengyelország USA	139.054/A.4.
Dec. 24.	Szovjetunió	146.640/A4. 1
1946. Jan.	Bulgária	146.640/A4.
Febr. 15.	Svédország	207.815/A.4.
Máj. 1.	Svájc	223.094/A4.
Jún. 1.	Törökország	228.564/A.4.
Júl. 11.	Belgium Hollandia Norvégia	238.998/A.4.

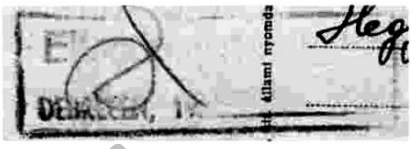
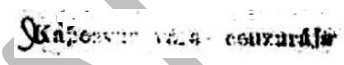
* a szolgálat felfüggesztve 1945. december 1-től 1946. január 12-ig.
Táblázat a Monographia V. kötet, 252. oldaláról.

VÁROSOK CENZORI HIVATALOK 1944. OKTÓBER –1945.

„A” TÁBLÁZAT, VÁROSI CENZORJELEK

(Az alábbi cenzorjelek tartalmazzák a város nevét, ahol cenzúráztak. E városok egy része általános jelzéseket is használt).

A1. DEBRECEN §	Ellenőrizve DEBRECEN 19	Fekete Keretezett	
A2. KAPOSVÁR	Kaposvár város cenzúrája	Fekete	
A3. MISKOLC	Cenzúra Miskolcz	Fekete	
A fenti bélyegzés eredetije, amiből a „KATONAI” szót eltávolították. Ez a bélyegző még az első világháborúból származik, amit 1945-ben újra használatba vettek.			
A4. SZEGED	Ellenőrizve Szeged	lila/ibolya	
A5. SZÉKESFEHÉRVÁR § Létezik kéziratos aláírással is.	Ellenőrizve Székesfehérvár	40x12 mm, keretezett	(nyomtatásra alkalmas lenyomat nem áll rendelkezésre)
A6. SZOLNOK § Létezik kéziratos aláírással is.	Ellenőrizve Szolnok	lila/fekete	
A7. VÁC	Ellenőrizve Vác I.	vörös	
A8. SZENTES	Magyar Posta Ellenőrizve	szürke/ibolya	

MUNKÁBAN

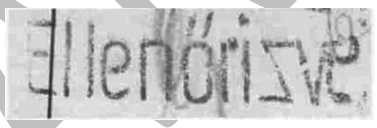
VÁROSI CENZORJELEK (csak az Arundel gyűjteményben)
A cenzúrajelek több mint 50%-a (11 tétel) miskolci.
Több mint 50% (12 tétel) 1945. őszi/téli (okt.-dec.)
Csak két tételben van két városnév. Mindkét esetben Debrecen az érintett.
A 3 debreceni tétel közül egyben nincs dátum, kettő viszont kezdőbetűket tartalmaz.

"B" TÁBLÁZAT, ÁLTALÁNOS JELÖLÉSEK – OSZTÁLYOZÁS

Ezeket a cenzúra jeleket egynél több irodában is használták. Ha a lenyomat nem elég egyértelmű ahhoz, hogy teljesen azonosítható legyen a táblázatban, akkor a lehető legtöbb információt van megadva. A pontosság érdekében tett komoly erőfeszítések ellenére is a lenyomatok minősége erre sajnos elkerülhetetlenül befolyással van. A gumibélyegző tintás szélei keretnek tűnhetnek. Sokkal több kutatói munkára lesz még szükség.

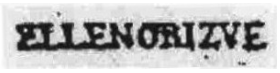
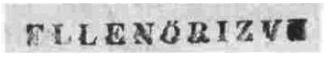
B1. ELLENŐRIZVE szövegű bélyegzések

(a) nagybetűvel kezdve

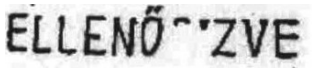
i	Győr	lila	
ii	Debrecen	fekete	

§ Néha teljes vagy részleges „kerettel" jelenik meg.

(b) nagybetűkkel, keret nélkül

i	Nagykanizsa	fekete 30x3 mm	
ii	Szombathely	fekete	
iii	Kaposvár	fekete	
iv	Kaposvár (tükörképű 'Z')	fekete 38 x 3 mm	

(b) nagybetűvel, általában keret nélkül

v	Kecskemét	49 x 85 mm	
	(az eredeti cikkből másolva)		
vi	Győr	51 x 5 mm	
	(az eredeti cikkből másolva)		
vii	§ (valahol délen)	ibolya/bíbor	
	(v.ö. a C1 (b) i típussal)	51 x 5 mm	

MUNKÁBAN

viii Budapest fekete

(Jegyezze meg: az „Ő” és a „V” egyenes)
(Lásd még a cenzúra zárszalagoknál)

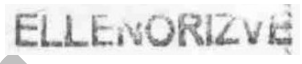

ix § (Valahol délen) lila

(Jegyezze meg: az ‘Ö’ rövid és a ‘V’ vékony)

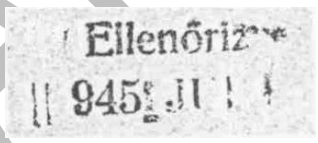
x Szolnok lila

xi Kecskemét fekete

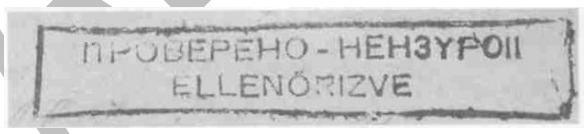

xii Baranya megye vörös
valahol délen

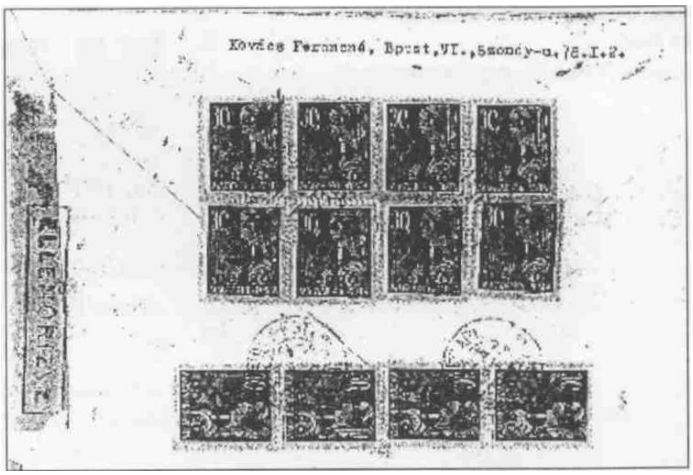
(c) Nagybetűs, kétnyelvű (orosz-magyar) keretezett

i Szombathely fekete vagy lila
(„Y” betűváltozat a cirill „Y” helyett)

ii Nyíregyháza/Szombathelyfekete vagy lila
(cirill „Y”-nal))

123. ábra. 5. díjszabás
Budapest Szurdokpüspökinek, 1945. nov. 23.
Díjlerovás: belföldi ajánlott levél, 360 pengő.

B1 típus, (b) vii (felfedezett darab)
C1 (b) L típusú cenzorszalag
Egyéb információ hiányában Gazda úr úgy véli, hogy ezt a levelet valahol Magyarország déli részén cenzúrázták.

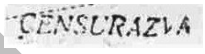
Gazda István gyűjteménye jóvoltából.

MUNKÁBAN

B2. A „cenzúra” szó szövegváltozatai

(a), CENZÚRÁZVA szöveggel

	i	Pécs, második változat	vörös or fekete	
	ii	Pécs, harmadik változat (az eredeti cikkből másolva)	vörös 29 x 9 mm	
§	iii	Debrecen	fekete	

(b) CENZURA

i	Miskolc	fekete	
ii	Szolnok 45 x 8 mm (az eredeti cikkből másolva)	vörös	

(c) CENZURÁLVA

i	Pécs	16 x 3 mm	lila	

B3. Kézírásos cenzúrajelzések

Különfélék, nincs két egyforma
Nem mindig vehető könnyen észre.

Megtalálható kékkel, pirossal, ill. zöld zsírkrétát vagy vastag tollal.

Ismert kézírásos cenzúrajelek
Békéscsaba, Gyoma, Makó, Szentes,

§ továbbá Gyula útőri futárpostáján

124. ábra. 1. díjszabás, Mezőkövesdről Békéscsabára, 1945. május 5..
Díjlerovás: belföldi levél, 1 pengő.
Kézírásos cenzúra-szignó Békéscsabán

MUNKÁBAN

„C” táblázat
C1. Cenzúra zárszalagok

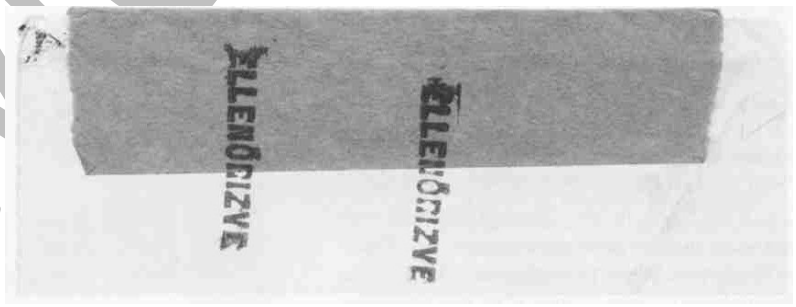
§ (a) i **Karcag?. A boríték hátoldalára van rögzítve.**
Postázva 1946. január 19-én Karcáról Nagymarosra.
Gazda István gyűjteménye jóvoltából

ii **Szolnok ? Lásd a 122. ábrát. Úgy tűnik, hogy ugyanaz a betűtípus, mint az (a) i.**
Postázva 1945. december 20-án Budapestről Hódmezővásárhelyre.

§ (b) i **Valahol Dél-Magyarországon. Új felfedezés. A részleteket lásd a 123. ábrán.**
Újra lezárva sima barna szalaggal, és B1 (b) vii. típusú gumibélyegző köti a borítékhoz.

ii **Budapest. Felfedezési másolat. Budapest – Chicago, USA, 1945. december 6.**
Újra lezárva sima barna szalaggal amit B1 (b) viii típusú gumibélyegző köt a borítékhoz.
Lásd a 126. ábrán a boríték előoldalát.

MINTA

A CENZOR-HIVATALI JELEK HELYEI TÍPUSOK SZERINT

Az alábbi táblázatot befolyásolja az érintett cenzori hivatal típusbesorolásának rossz bélyegzések miatt felmerülő besorolási nehézsége. Baloldalt csillagok jelzik az országnak a Duna melletti nyugati felében fekvő, de már 1944-ben „felszabadított" a városokat.

Cenzúrahivatal	Felszabadítva	Városnév	egyéb bélyegzés		Példák
Békéscsaba	1944. október 9.	B2	B2 (a)iv,		
Debrecen	1944. október 19.	A1	Bl(a)ii; Bl(a)iii	B3	8
Füzesgyarmat	1944. október 8.				
Győr	1945. március 28		Bl(a)i; Bl(a)vi	B3	13
Gyula	1944. március 28.		B2(a)i		1
*Kaposvár	1944. december 2.	A4	B1 (6)iii; Bl(6)iv		7
Kecskemét	1944. október 31.		Bl(6)v; B2(6)i	B3	3
Miskolc	1944. december 3.	A3	B3		11
Nagykanizsa	1945. április 1.		Bl(b)		1
Nyíregyháza	1944. október 31.		Bl(c)ii	B3	6
*Pécs	1944. nov.29.		B2(a)i; B2(c)i		17
Szeged	1944. október 11.	A4			3
Szentes	1944. október 8.			B3	1
Székesfehérvár	1945. március 23.	A5		B3	1
Szolnok	1944. november 4.	A6	Bl(a)i; B2(6)ii	B3	7
Szombathely	1945. március 29.		Bl(b)ii; Bl(c)i	B3	

Jelen tanulmány készítése során - különösen a táblázatok esetében - felmerültek kételyek, amelyek mind a cenzorjelek besorolására, mind a használatuk helyére vonatkoznak. Az utóbbi probléma a cenzori hivatalok listájának bővítését eredményezheti; az előbbi pedig a felsorolt védjegytípusok és az adott irodában használt jelzések számának növekedését. Ahol a vizsgálat még folyamatban van, a bejegyzéseket kérdőjellel jelöljük. Az ilyen témákban fellelt információkat vagy az 1944/45-ös cenzúrajelek bármely más részletét a egy következő alkalommal tesszük közzé. (***Itt végződik a Gazda/Arundel cikk)***.

125. ábra. 6. díjszabás, Karcagról Nagymarosra, 1946. január 19.
Díjlerovás: belföldi ajánlott levél, 1.800 pengő.
Cenzúrázva valószínűleg Karcagon. Lásd a C1 típusú szalagot (a) i.
Gazda István gyűjteménye jóvoltából.

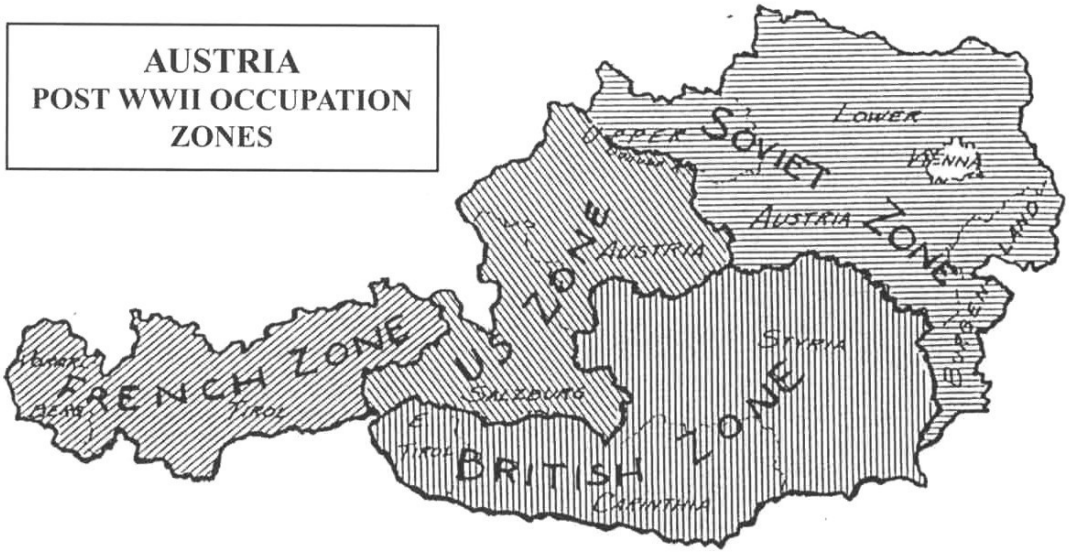
Két igazán érdekes, cenzúra-zárszalag épp mostanában bukkant elő. Eddig ezek az egyetlen ismert ilyen típusok. Ezek magyar cenzúraszalagok, amelyeken nyomtatás van. Az ELLENŐRIZVE - CONTROLÉ nyomtatás (3) hullámvonal között látható. Úgy tűnik, hogy mindkét szalagon azonos típusú betűk (C1 (a) i) vannak (C1 (a) ii). Gazda úr véleménye szerint valószínűleg Karcagon vagy Szolnokon használták (122. és 125. ábra). További vizsgálatukra lesz még szükség.

Találtam néhány, Mrs. Arundel által nem jegyzett típust is. Ezek a listát B1 (b) viii, ix, x és xi jelzésekkel egészítik ki. A B 1(b) viii pozícióban szereplőt érdemes részletesebben leírni. A levelet 1945. december 6-án adták fel Budapestről a chicagói Bell and Howell Co.-hoz, az Egyesült Államokban. A 27 x 4 mm-es ELLENŐRIZVE jelzést Gazda úr véleménye szerint nagy valószínűséggel csak külföldi célú, üzleti vonatkozású leveleken használták. Feltehető, hogy Budapesten származik. A cenzor egy sima barna visszazáró szalagot használt, amelyet két C1 tó b) ii típusú ELLENŐRIZVE bélyegzés köt a borítékhoz a hát- és az előoldalon.. (126. ábra)

126. ábra. 5. díjszabás, budapesti cenzúra.

MUNKÁBAN

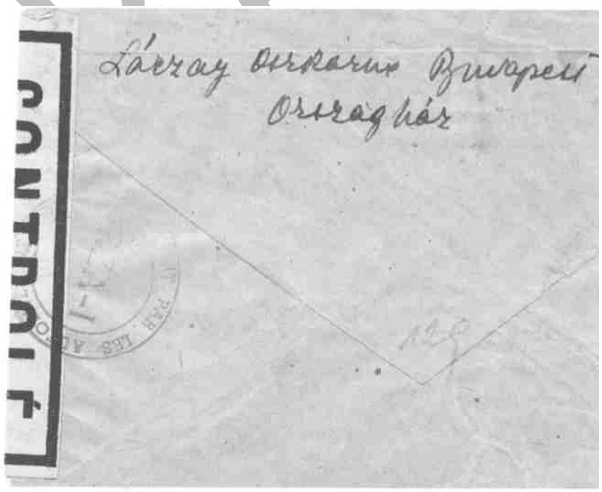

Tudjuk, hogy léteznek cenzúrajelek Ausztriában a szövetségesek mind a négy megszállási övezetében..

Emellett maga Bécset is négy részre felosztva felügyelték. Romániából és Jugoszláviából is maradtak fenn cenzúrajelek. A Négy Hatalom Ausztriai cenzorjeleinek és zárszalagjainak (128. ábra) részletei megismerhetők Richard Krueger könyvéből, aki tudományos alapossággal foglalkozott ezzel a témával.[1].

Szeretném felhívni az olvasó figyelmét, hogy a francia zóna cenzúrázott leveleinek vizsgálatakor célszerű a hátoldal közepét nézni, ahol többnyire ceruzásan megtalálható a cenzor száma. Ügyeljen arra, hogy ezt ne radírozza ki! (127. ábra)

Miközben dolgoztam ezen a fejezeten, rájöttem, milyen nagy mélységű ez a téma. Remélhetőleg a közeljövőben néhány gyűjtő(k) felveszik a kihívással, hogy kutassák és dokumentálják ennek a lenyűgöző területnek minden ágát-bogát. A különféle jelek, zárszalagok digitális szkennelése és grafikájuk rekonstruálása nem csak szépséges kihívást jelent, hanem nagyban hozzájárulna a magyar postatörténethez is.

127. ábra. A francia zóna cenzúraszalagja, és a "129" cenzúraszám . Ez a 8. ábra hátoldala. további részletek a 21. oldalon.

128. ábra. 1. díjszabás, Szegvárról Bécsbe, Ausztria.

Mivel még nem volt külföldi postai díjszabás, ezért az 1 pengős belföldi levéldíjat-készpénzben fizetették meg.

Cenzúrázott külföldi levél kiegészítése cenzúrajellel.

Bár 1945. június 18-án került feladásra, a bécsi „162" cenzor átvizsgálta január 2. és március közepe között.

1946. Ritkán látható "kettős használat" (Bécsben és a Szovjet Zónákban) ovális bécsi cenzúrajellel. Ez a „W.N." bélyegzőt Bécsben, a külföldi postára korlátozva használták.

Az "Opened by Mil.(itary) Cen.(sor) Civil Mails" feliratú szalaggal is újrazárták.

[1] Richard A. Krueger: Censorship of the Civil Mails in Occupied Austria 1945-1953.

Postaügynökségi jelek

A postaügynökségek által felvett levelek ritkán lakott területekről, gyógyfürdőkről, pályaudvarokról, kisebb településekről, falvakról vagy családi tanyákról származnak, ahol indokolatlan lett volna teljes létszámú postahivatalt fenntartani. Az ügynökségek a postahivatali státusz feltüntető, másféle postabélyegzőket használtak. A túlnyomórészt hosszúkás bélyegző tartalmazza a származási hely nevét, a dátumot (kivételek vannak) és ezt a különleges státuszt. A státusz jelölésében „Postai ügyn", „Posta ügyn." stb. szerepelhet. Számos változat létezik[1] (33., 129., 130. ábra)

Az összes levélnek csak egy kis százalékán találhatók a postaügynökségi bélyegzések. A szerző véleménye szerint az ilyen bélyegzőkkel ellátott borítékok sokkal ritkábbak, mint azt a legtöbben gondolnák. Még sohasem készült konkrétan a hiperinflációra vonatkozó tanulmány.

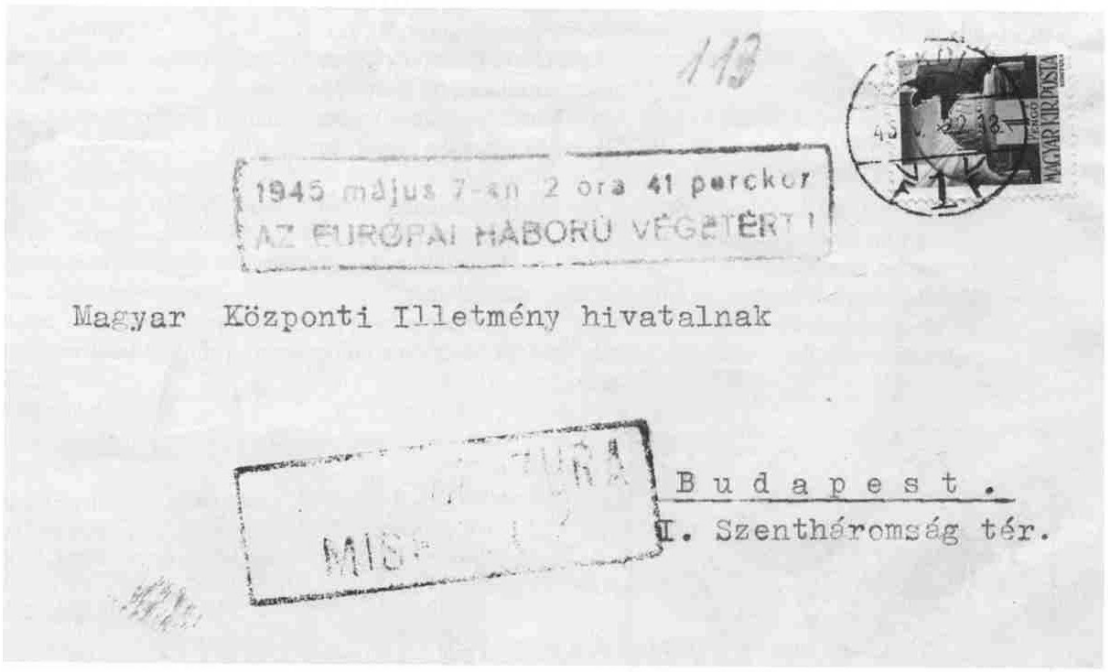

129. ábra. 7. díjszabás, Dukáról Szombathelyre, 1946. február 24.. Díjlerovás: képeslap, 2.000 pengő. Az 1942-es katonai helyszíni légipostai levelezőlap válaszoldala, amelyet polgári postára használnak, provizórikus postaügynökségi bélyegzéssel.

130. ábra. 19. Díjidőszak, Bazsi postaügynökségről 1946. június 13-én indítva, Sümegen át Budapest 2. sz. postahivatalába. Díjlerovás belföldi levéldíj 4.000 milpengő: 2.600 milpengő bélyegben és .1400 milpengő készpénzben. Az 5427-es Bazsi ellenőrző szám a készpénz elfogadását igazolja. A bélyegeket még aznap a sümegi postahivatalban lebélyegezték. Kézzel készített, hajtogatott boríték.

[1] M.B.M. VI. kötet 532-595. oldalai

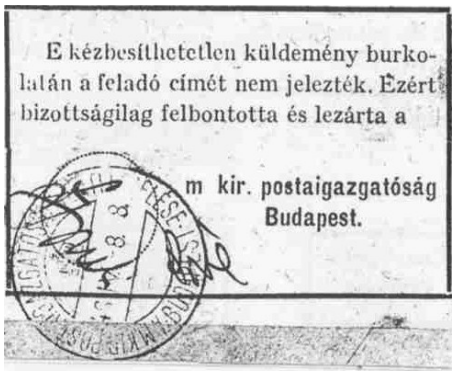

131. ábra. 1. díjszabás, Miskolcról Budapestre, 1945. május 22.
Díjlerovás: belföldi levél, 1 pengő.
Speciális alkalmi bélyegzés a borítékon az európai háború végét hirdetve:
„1945. május 7-én 2 óra 41 perckor / AZ EURÓPAI HÁBORÚ VÉGET ÉRT,"
Miskolci A4 cenzúrajelzés.

Címkék és egyéb jelzések

A kiegészítő jelölések és címkék életre keltik a postatörténetet a gyűjtő számára. Minden szokatlan boríték a levél postai kezelésének, utazásának és megpróbáltatásainak történetét meséli el. Ami minket illet, ez egy újabb (de nagyon fontos) kategória, sok feltérképezetlen területtel. Tudomásom szerint erről a színes és érdekes témáról sehol nem készült átfogó tanulmány. Ide soroltam azt, amit a saját gyűjtői tevékenységem során merült fel, de még sok-sok kutatni való van. A bemutatott esetekről mind konzultáltam[1]. Minden jelölésnek vagy címkének többféle típusa vagy akár szövege is lehet. Az alábbi három területre oszthatók:

a) Postai ragjegyek
b) Irányítócímkék
c) Jelzések

132. ábra: A Postai Igazgatóság által használt „Felbontott és újra lezárt" címke, amikor a levelet nem lehetett kézbesíteni vagy visszaküldeni, mert a feladó nem adott meg visszaküldési címet. Ha ez a címke látható a borítékon, akkor az jó lehetőségei egy szokatlan postatörténeti dokumentum felismerésére..

1 M.B.M. I, p. 552, 602, vol. IV. p. 46-48.. vol. V. p. 602. és
Magyarország Ajánlási Ragjegyei 1890-1977, Dr. Flóderer, MABÉOSZ Budapest 1981.

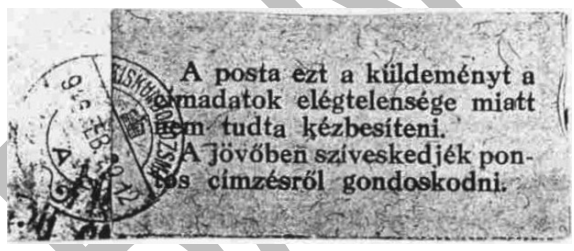
MUNKÁD

POSTAI SZOLGÁLTATÁSOK RAGJEGYEI

Ajánlási ragjegyek	121, 125. ábrák
Expressz	71, 72. ábrák
Utánvétel / Reimboursement	83. ábra
Tértikezelésre	133. ábra
Értéklevél (-doboz) / Valour déclarée)	76a ábra
E kézbesíthetetlen küldemény...	132. ábra
Egyebek:	
Beszedendő portó	79. ábra
Nyugta	55. ábra
Terjedelmes / Encombrant (csomag)	
Törékeny (csomag)	
Gyorsan romlandó (csomag)	67. ábra
A posta ezt a küldeményt...	134. ábra

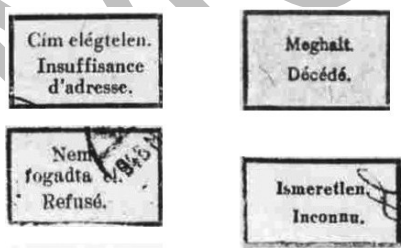
133. ábar „Tértikezelésra"

134. ábra Figyelmeztetés a feladónak, ahogy a megadott cím volt megfelelése, és pontosabb cím kérése a jövőben

IRÁNYÍTÓ CÍMKÉK

Vissza	
Elköltözött	135. ábra
Elhunyt / Décédé	135. ábra
Nem / fogadta el / Retusé	
Nem kereste / Non Reclamé	
Elköltözött / Parti	
Cím elégtelen / Insuflficance / d' address	35. ábra
Ismeretlen	135. ábra
Kézbesítési előjegyzés	136. ábra
Kézbesíthetetlen	
Szabály /ellenes /Non admis	
Cég megszűnt / Maison n' existe plus	

135. ábra: Néhány példa „irányító címkére".

136. ábra. Címnyomozási/továbbítási jelentés

MUNKÁBAN

EGYÉB JELZÉSEK

Cenzúrázott, Ellenőrizve, stb.	(számos típus)	213. o.
Csomag hiányzik		
Készpénzben bérmentve	(gumibélyegző, acéleszköz vagy kézírás)	53. o.
Portó („T” vagy „P”)	(különféle típusúak)	147. o.
Beszedendő Portó		82. ábra
Postaszolgálati ügy		93. o.
Hivatalból portóköteles		92. o.
Hivatalból portómentes		92. o.
Hivatalból díjátalányozva [1]		92. o.
Hivatalból közszolgálati ügyben díjátalányozva		92. o.
Hivatalból, vallási ügyben		93. o.
Szükség ragjegyek		105. o.
Érvénytelen		80, 138. ábrák
Taxe percue		100. o.
Vissza! Forgalom szünetel!		137. ábra
„B”	(kézírásos, „beírva” jelentésű betűjel)	121. ábra
Kifizettetett		55. o.
O i..... Ap.	(csomagszállítókon, készpénzzel fizetett illeték)	(67. ábra
Csomag hiányzik	(csomagszállítókon)	

Alkalmi bélyegzés:

1945. május 7-én 2 óra 41 perckor / AZ EURÓPAI HÁBORÚ VÉGÉTÉRT[2]	131. ábra

137. ábra A „Vissza! Forgalom szünetel!”a (postai) forgalmi jelzések
Mindegyik illusztráció valós méretű

138. ábra „Érvénytelen” postafelügyelői jelzés, általában piros zsírkréta kíséretében.
Jelentése: Egy korábbi postai jelzés érvénytelen. Lásd a 80. ábrát.

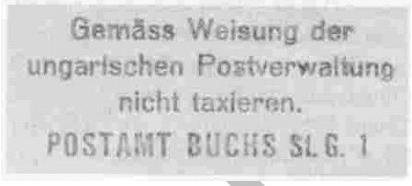
[1] havonta előre fizetett összeg, egyedi díjkedvezményes megállpodás szerint
[2] “valószínűleg csak Miskolcon

MINTÁBAN

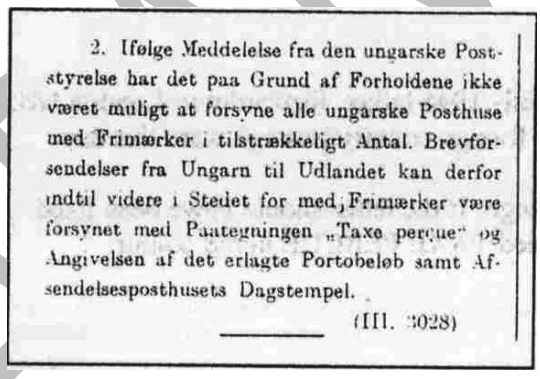
Külföldi jelzések

Valahányszor a hiperinfláció idején egy külföldi posta magyarázó jelzést helyezett el a Magyarországról származó küldeményen, az extra dimenziót ad a borítéknak. Ha a jelölés kifejezetten a hiperinflációs levelek postai továbbítási díjaira vonatkozik, akkor az a küldemény magyar postatörténetének szerves részévé válik.

Eddig csak egy ilyen jelölésről tudok. Ez az ismert „Buchs" jelölés (139. ábra, részletekért lásd: 93. ábra, 162. oldal). Tudomásunk van egy dániai hivatalos postai értesítésről a hivataloknak. Az irányelv arra utasítja a hivatalokat, hogy fogadjanak be bélyegmentes küldeményt Magyarországról, amennyiben a levélen szerepel a „Taxe Percue" jelzés. (140. ábra). Léteznek az Egyesült Államok postaszolgálatának is magyar küldeményre került jelzései, amelyek ebbe a kategóriába tartozhatnak. (141. és 142. ábra) Ezzel szemben, ha a jelzés vagy címke a fogadó ország postai kezelésére (irányító, oktató vagy postai szolgáltatásra) utal, bár betekintést nyújthat a levél útjába, nem tartozik a magyar postatörténeti küldemények közé. Lásd a „Külföldi postai jelölések és címkék" fejezet 242. oldalát.

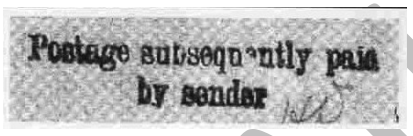
139. ábra. Az osztrák-svájci határvárosban, Buchsban ezt a postai figyelmeztető üzenetet a Magyarországról származó levelekre helyezték el. A „figyelmeztető üzenet" fordítását lásd a 160. oldalon.

2. Ifølge Meddelelse fra den ungarske Poststyrelse har det paa Grund af Forholdene ikke været muligt at forsyne alle ungarske Posthuse med Frimærker i tilstrækkeligt Antal. Brevforsendelser fra Ungarn til Udlandet kan derfor indtil videre i Stedet for med Frimærker være forsynet med Paategningen „Taxe percue" og Angivelsen af det erlagte Portobeløb samt Afsendelsesposthusets Dagstempel.

(III. 3028)

140. ábra A Dán Posta 1946. március 13-án értesítette postáit az „Officielle Maddeleleser"-ben a magyarországi bélyeghiányról. Utasítja a hivatalokat a Magyarországról érkező küldemények fogadására, ha a bélyegek helyett az UPU elfogadott „Taxe Percue" jelzés jelenik meg, amely garantálja a díj megfizetését.

Peter H. Beeh Dánia, támogatásával

141. ábra: USA postai jelzés Magyarországról érkezett levélen. Mivel a postai küldeménydíj kifizetése készpénzben történt, a borítékra „Taxe Percue" felirat került.

142. ábra. A boríték részlete, balra fent „Taxe percue" kézírásos USA postajelzéssel.
A „POSTAGE prepaid'" bélyegzés (jobbra) szintén azt jelzi, hogy a díjat maradéktalanul fizették.

Első vagy utolsó napok

Díjszabás első vagy utolsó napja
Bélyeg forgalmi idejének első vagy utolsó napja
Postaszolgálat első vagy utolsó napja
Bélyeg nélküli levél a díjszabás első vagy utolsó napját tartalmazó postai jelzéssel

143. ábra Budapest, 1945. május 1. az 1. inflációs díjszabás kezdete.
Az infláció első napja „Az első szabad május 1." alkalmi bélyegzéssel.
Díjhiányos: a helyi levéldíj 50 fillér, a 20 fillér hiány portóbélyeggel került felszámításra.

Díjszabások első vagy utolsó napja

Jelentős, ha egy levél az adott díjszabás első vagy utolsó napján került feladásra. Sajnos nem tudjuk, milyen gyakoriak lehetnek az ilyen levelek, mivel nem készült még kimerítő tanulmány a témáról.

Konkrétumokra alapozott vizsgálat nélkül csak általánosítás megállapítások tehetők. Minden időszak esetében súlyozni kell a díjszabások időtartama szerint. Például, hasonlítsa össze egy 76 napos kamatperiódusokat egy három napos időszakkal. Mindkettőnek csak egy első és egy utolsó napja van. Az elsőben 74 „másik" nap van, a másodikban viszont már csak egy „másik" nap létezhet, ami természetesen nem mindegy.

Egy másik tényező a napi postai küldemények mennyisége, amelynek csökkenése és áramlása a hiperinfláció során. Egy ilyen tanulmány megállapításai sok mindenre adnak magyarázatot. Az a véleményem, hogy az első vagy utolsó napot felárat érdemel, ám egy pontos értékeléshez jelenleg nem áll rendelkezésre kellő információ. (143. ábra) A kamatperiódus utolsó napi (4., 20., 99. ábra) levelei kevésbé ismertek, mint az első napiak.

Megfigyelésem alapján azonban megalapozottan tanúsíthatom, hogy sokkal kevesebb utolsó napival találkoztam, mint első napival.

Becslésem szerint körülbelül fel annyival, mint az elsőnapiakkal.

Mindenképp fontos azonban, hogy bármilyen bemutatás során a leírásban jelezzük azt, ha egy levél „első" vagy "utolsó napi".

Bélyegek első vagy utolsó napi használata

Bár a mai napig nem készült részletes tanulmány erről a témáról, személyes megfigyelésem szerint az ilyen használat „jelentős". Bár a bélyegzési dátumokat általában látják, de ezt nem mindig veszik észre. Úgy gondolom, hogy egy boríték értékelése során jelentős „felárat" kell hozzáadni ilyen esetben az értékeléshez. Tapasztalatom szerint jelenleg a bélyegkibocsátás első napi bélyegzését tartalmazó borítékok nagyon alulértékeltek.

Legtöbbször a forgalmi bélyegek kibocsátása nem volt azonnali az országban. Általában csak néhány postahivatal kapott valamennyit az új bélyegkibocsátásból, hogy a közzétett első napon már hozzáférhető legyen. A hivatalok többségébe viszont csak egy-két nappal később érkezett meg. Általában csak a legnagyobb budapesti hivatalok kaptak belőlük a kibocsátás első napján. (144. ábra) Másrészt bizonyos kiadások időben elkészültek a nyomdában, és az ilyen esetekben ezek a hivatalok túlnyomó többségéhez időben megérkeztek. Tudomásom szerint nem áll rendelkezésre összeállítás arról, hogy az egyes hivatalok mikor kapták meg az igényelt új bélyegkészletüket. Rendkívül hasznos lenne postatörténeti ismereteink számára egy olyan tanulmány, mely táblázatokban dokumentálná a különféle kiadások adott helyeken ismert első használatának napjait.

Az első napi küldemények közt különbséget kell tenni az alkalmi, a feláras és a forgalmi kiadások között.

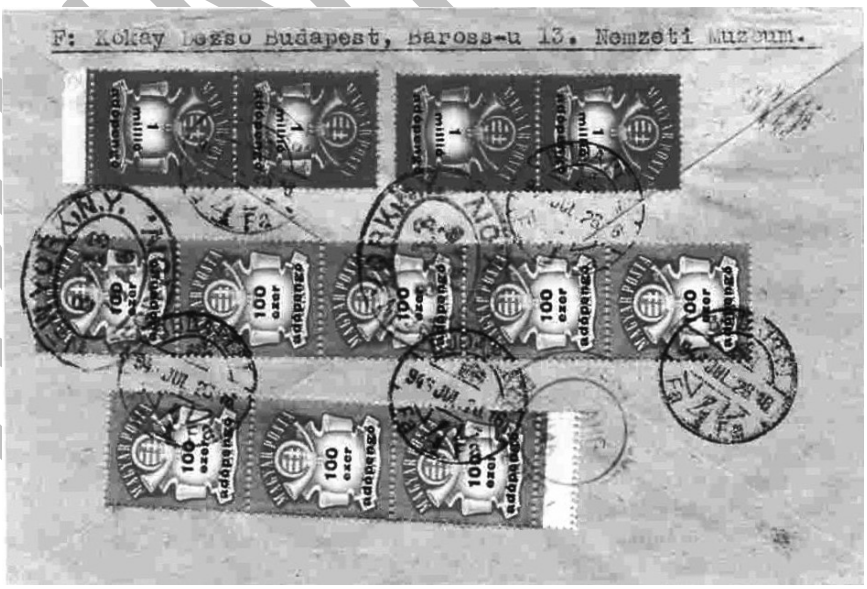
Egyetlen kiadás (Bajcsy Zsilinszky) kivételével az összes többi alkalmi és feláras kibocsátás csak gyűjtő által készített/futtatott formában létezik. A fő szempontunk ezeknél az, hogy olyan leveleket vegyünk csak figyelembe, amelyek valóban átmentek a postai levélfolyamon, és amelyekre díjszabásnak megfelelő díjfizetést alkalmaztak. Bármilyen alkalmi vagy feláras kiadás valódi postai küldemény, - akár pusztán gyűjtői futtatás, akár köznapi – nagyon áhított (és drága) boríték (ha FDC, ha nem)! ezekből igen kevés létezik, és ezek már mind gyűjteményekben vannak (18., 70., 147. ábra). A szívesség bélyegzésű levelek megbecsültsége és értéke is viszont lényegesen csekélyebb.

Láttam néhány teljes sorozatot a gyűjtők által készített forgalmi sorozatokról, ám ezeket egyikét sem a kiadás első napján bélyegezték le. Az ilyen emléklapok pusztán a teljes bélyegsorok dokumentálására szolgáltak. A valódi első napi bélyegzővel történő postai feldolgozás során felmerülő forgalmi kiadások viszont fontos postatörténeti elemek (95. ábra).

Utolsó napi használat. A hiperinfláció korai szakaszában néhány háború előtti bélyeg használata más magasabb címletekkel kombinálva még lehetséges volt. Ezen bélyegek „utolsó napi" használata nagyon becses gyűjtési objektum.

A hiperinfláció utolsó napja, 20. ábra, 29. oldal.

Az egyes bélyegek érvényességi idejére részletes információkat tartalmaznak a harmadik fejezet táblázatai a 34-45. oldalon.

144. ábra. 27. díjszabás, Budapestről New Yorkba, U.S.A, 1946. július 26.
Az 1 millió adópengős bélyeg megjelenésének napja.
Külföldi úti cél. Az ajánlott levél fizetett tarifája 4.800.000 adópengő.

MINTA

Postaszolgálat induló napja

Egy ilyen boríték megtalálása a szerencsés események közé tartozik egy specialista gyűjtő életében. Bár nincs kutatás, amely alátámasztaná meggyőződésemet, egy ilyen levelet igazi „gyöngyszemnek" tartok, és mindig bemutatom azokat, ha a gyűjteményemben fellelhetők. Nem kétséges, hogy ezek a igen jelentős felfedezések, melyek csak a témában való alapos ismeretek birtokában találhatók meg. Időről időre érdemes átnézni a meglévő leveleinket. Ahogy a gyűjtő tudása egyre bővül, időnként találhat valamit, amit korábban még nem ismert fel.

Néhány példa, ahol ilyen felfedezésekre lehet jutni:

BÁRMELY postaszolgálat megindításának első napja

Külföldi országok:

A postaforgalom megindításának első napja (145. ábra).

Légiposta:

- a szolgálat megindulásának első napja;
- új járat indításának napja (un. „első repülés").

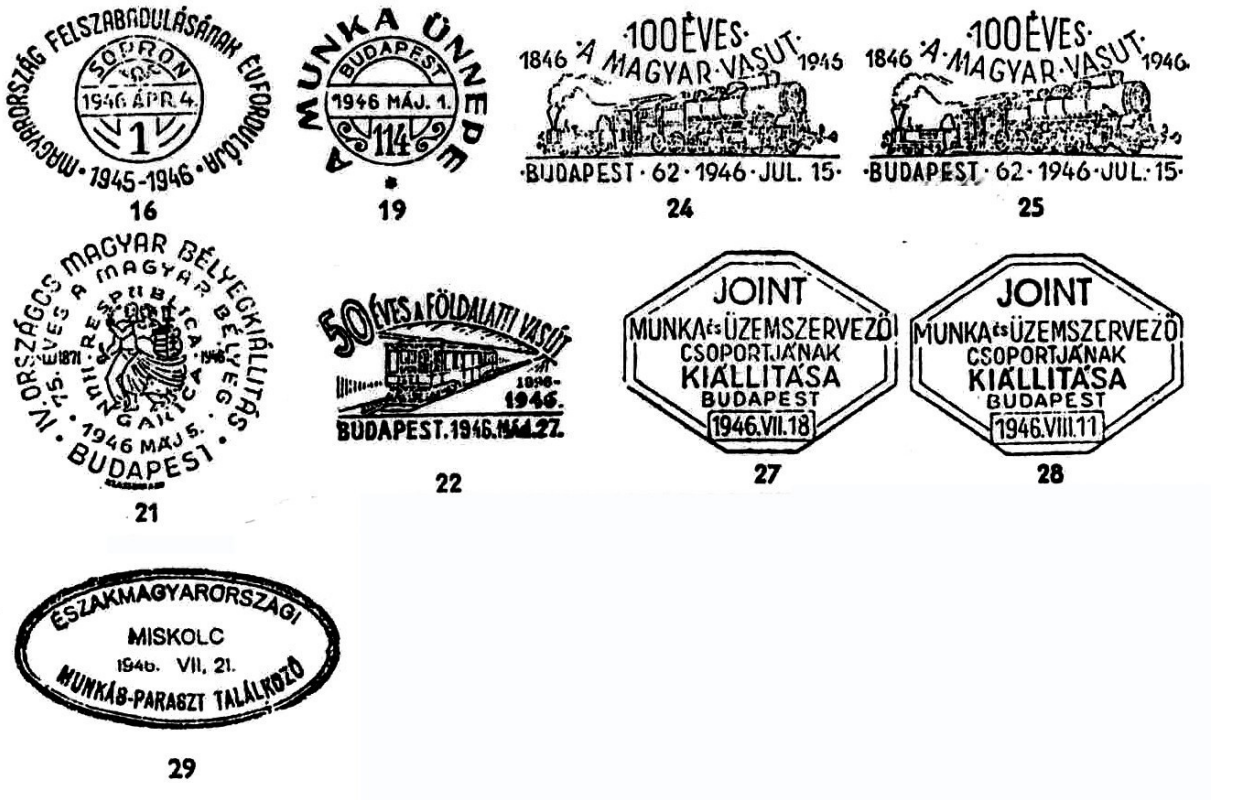
145. ábra.5. díjszabás, Budapestről New Yorkba, U.S.A. 1945. november 26..
A postai szolgáltatás újraindításának első napja az Egyesült Államokba.
Díjlerovás: Külföldi ajánlott levél 1.500 pengő.
Kéziratos kézbesítési jelzés: „Left notice, undeliverable 12/26/45." (Visszaküldték a feladónak?)

Bélyegnélküli küldemény a díjszabás "első vagy utolsó napján"

Néha a levél díjfizetési módja „készpénzes" volt, amit csak a „Készpénzzel fizetett" postabélyegző tanúsít, vagy esetleg kézírással dokumentálták ezt. Bármely bélyeg nélküli „Díjfizetési időszak első/utolsó napja" levél értékelésének meg kell egyeznie azzal, mint ha felragasztott bélyegekkel bérmentesítették volna, habár a piacon ezek leértékeltek. A „Készpénzes fizetési mód" részleteit lásd a harmadik fejezetben, 53. oldal.

Példák az 1945-1946 évi emlékbélyegzésekre

Alkalmi bélyegzések

Ez a munka nem lenne teljes a hiperinfláció idején használt alkalmi bélyegzések említése nélkül (30. és 30a ábra, 52. oldal). A fejezet elkészítésében nagy segítségemre volt Mihályfi Ernő átfogó katalógusa[1]. A katalógusban minden bélyegzőtípus és altípus teljes listája található. A jegyzék egy időrendi katalógusszámmal kezdődik (évenként 1-gyel kezdődve), az altípusokhoz betűjelet ad, majd a leírás után az előfordulása gyakoriság összehasonlítása céljából értékpontokat rendel a bélyegzéshez.

Ezen értékpontok pénzben kifejezett értékeit (ahol '+' jel látható) hozzá kell adni egy levél alapértékéhez. A két értékoszlop közül az első az „darabon levő" bélyegen levő bélyegzés relatív pontértékét mutatja. A második oszlop a „teljes boríték" értékét jelöli.

Az illusztráltság nem teljesek, mivel nincs módom minden hiányzó változatot bemutatni, de a szöveges jegyzék a teljességére igényével készült. Egyes helyeken Bemhart Gyula könyvének illusztrációira támaszkodtam [2].

1945.

1.	Az Első Szabad Május 1. Budapest 7 /vörös/ V. 1.	5	+ 50	(146. ábra)
2.	Bajcsy Zsilinszky Endre Emlékére. Budapest 4. V.27.	10	+ 100	
3.	Bajcsy Zsilinszky Endre Emlékére. Budapest 72. V.27.	10	+ 100	
4.	Magyar Demokratikus Ifjúság Napja. MADISZ. Budapest 4. VI. 10		+ 80	
5.	Magyar Posta, Rákosi Szegeden, VII.29. /vörös/ Szeged.	20	+ 120	
6.	Első Szabad Aratás, Békéscsaba. VIII. 12. Békéscsaba k.	15	+ 120	
	/lila/ VIII. 12.	20	+ 150	
7.	XIV. Őszi Vásár. "Október 30 - November 11" Budapest 72. X.30 - XI. 11.	10	+ 150	(38. ábra)
8.	Miskolc Felszabadulásának Egy Éves Évfordulója. XII. 3. Miskolc 1.	10	+ 80	
9.	Debrecen egy éve szabad, Debreceni Vásár. Arany Bika. XII. 5-15.	10	+ 60	
10.	OFIT - BOE. III. Bélyeggyűjtési Propaganda Kiállítás, Budapest XII. 22-31.	10	+ 50	
10a.	OFIT - BOE. III. Bélyeggyűjtési Propaganda Kiállítás. Budapest XII. 22-én.	20	+ 80	
10b.	OFIT - BOE. III. Bélyeggyűjtési Propaganda Kiállítás, Budapest XII. 25-én.	20	+ 80	

1946.

	Magyar Köztársaság II. 1.			
1.	Budapest 4. /kék/	20	+ 50	
2.	Budapest 7. I. Típus: a címer jobb alsó része teljes/kék/	20	+ 50	
3.	Budapest 7. II. Típus: a címer jobb alsó része hiányos /kék/	20	+ 50	
4.	Budapest 57. /kék/	30	+ 60	
5.	Budapest 62. /kék/	20	+ 50	
6.	Budapest 72. /kék/ I. Típus: a pajzs jobb alsó részénél törés	20	+ 50	
6a.	Budapest 72. /kék/ II. Típus: a pajzs teljes	20	+ 50	
7.	Budapest 114. /kék/ I. Típus: a bal oldalon a füzér és a pajzs közti hely szűk	30	+ 60	
7a.	Budapest 114. /kék/ II. Típus: nagyobb a távolság a füzér és a pajzs között	30	+ 60	
	Magyarország felszabadulásának évfordulója IV. 4.			
8.	Budapest 4.	20	+ 50	
9.	Budapest 7.	20	+ 50	
10.	Budapest 62.	20	+ 50	
11.	Budapest 72.	20	+ 50	
12.	Budapest 114.	20	+ 50	
13.	Debrecen 1.	20	+ 50	
14.	Miskolc 1.	20	+ 50	
15.	Pécs 1.	20	+ 50	
16.	Sopron 1.	20	+ 50	
17.	Szeged 1.	20	+ 50	

[1] A Magyar Alkalmi Bélyegzések Katalógusa, Ernő Mihályfi, Budapest 1988, pages 82-85.
[2]:150 Éves a Magyar Vasút 1996, Gyula Bemhart. Miskolc, 1997.

MUNKABAN

	A munka ünnepe	V. 1.			
18.	Budapest 4.		20	+ 50	
19.	Budapest 114.		20	+ 50	
20.	Szabad Május 1. Első Évfordulója. Békéscsaba 1. /fekete/		30	+ 60	
20a.	V.l. /lila/		30	+ 100	
	IV. Országos Magyar Bélyegkiállítás 75 éves a magyar bélyeg Magyar köztársaság.				
21a	Budapest /vörös és kék/	V.1.	40	+ 100	
21b.	Budapest /kék/	V.5.	30	+ 80	
21c.	Budapest /fekete/		20	+ 50	
22.	50 éves a Földalatti Vasút, 1896 - 1946. Budapest V. 27. 30 + 60				
23.	Magyar-Szovjet Művelődési Társaság. I. Országos Kongresszusa, Budapest	VII.7 - VII.9.	10	+ 50	
23a.	/vörös/	VII. 7-8.	30	+ 60	
23b.	/zöld/	VII. 9.	30	+ 80	
	100 éves a Magyar Vasút. VII. 15.				
24.	Budapest 62. I. típus: a füst sűrű		30	+ 100	(147. ábra)
25.	Budapest 62. II. típus: a füst hullámvonalai ritkábbak		30	+ 100	
26.	Vác 1.		40	+ 120	
	Munka és Üzemszervező Egyesület Kiállítása, Budapest VII. 18-VIII. 11.				
27.	Budapest I. típus: a „munka” szóban az M betű közepe a betű aljáig ér		10	+ 50	
28.	Budapest II. típus: a „munka” szóban az M betű közepe rövid		10	+ 50	
	Északmagyarországi Munkás-Paraszt Találkozó VII. 21.				
29.	Miskolc I. típus: kisebb betűk /piros/		30	+ 60	
30.	Miskolc II. típus: nagyobb betűk /piros/		30	+ 60	

146. ábra 1. díjszabás, Budapest, 1945. május 1. - A hiperinfláció első napja.
Újságkivágáson „Az első szabad május 1., 1945. Budapest 7” alkalmi bélyegzést.

A MUNKÁBAN

147. ábra. 25. díjszabás, Budapestről Miskolcra, 1946. július 15. Mozgóposta tranzitbélyegzés.
A "100 éves a Magyar Vasút" alkalmi bélyegkiadás első napi borítékja.
Az első adópengős bélyegkiadás.
A körfelirattal bekeretezett 500 000 milliárd pengős bélyeg 1946. július 13-i bélyegzéssel csak dekorációs célt szolgál. R.R. centenáriumi emlékbélyegzés..

Mozgóposta

Néha olyan levelet találunk , amelyen a szokásostól eltérően „mozgóposta" szöveg látható a bélyegzésben. Az ilyen acéleszközök[1] lenyomata tartalma a dátum és a „M. KIR. MOZGÓPOSTA" „MAGYAR MOZGÓPOSTA", „M. MOZGÓPOSTA", „MAGY. MOZGÓPOSTA" vagy „MOZGÓPOSTA" szöveg, valamint szám vagy betű(k) ábrázol jelzik a mozgóposta vasúti útvonalát, amelyen ezt a szolgáltatás működött. A dátumsáv feletti királyi koronát a bélyegzőből hol eltávolították, hol nem. Az ilyen leveleken levő bélyegzések túlnyomó része általános típusú eszközökről származó lenyomat. (147. ábra)

Az M.B.M.[2] szerint 1936-ban a mozgóposta rendszerének átszervezése során ismertették a bélyegzők jelölésének leírását. Hogy melyek voltak ezek a részletek, az a Monográfiából már sajnos nem derült ki.

Ezeken túl néhány 1940-es típusjelzés is található a hiperinfláció korszakának borítóin. Ezek az útvonal kezdő és záró településeinek nevével, és az útvonalszámmal együtt készültek. 1943 után e típusokat csak ritkán használták. Tizenkét különböző típus létezik ugyan, de hiperinflációs leveleken ezekből eddig csak néhány ismert.

Ritkán láthatók „negatív" lenyomatú, ideiglenes típusok is. Ezek az eszközök az 1941-42-es időszakból származnak. A bélyegző rajza egy nagy pajzsot tartalmaz, közepén koronával, körülvéve az útvonal kezdő- és célállomásának nevével. (148. ábra) Alul gyakran megtalálható a mozgóposta útvonalszáma is. A Monográfia megemlíti, hogy összesen csak 3 különböző „negatív" típus ismert.

A mozgóposta gyűjtése egy nagyon izgalmas , külön gyűjtési terület.

Tapasztalataim szerint különleges csemegének számít ilyen bélyegzéseket találni a hiperinflációs időszakból. Ez egy új terület, ahol még felmérést kéne végezni az ismert mozgóposta levelek gyakoriságáról és felállítani egy erre alapozott ritkasági skálát.

148. ábra. 2. díjszabás, Szend-Komárom mozgóposta
1945. július 21.

Negatív mozgóposta bélyegzés.

Díjlerovás: belföldi képeslap, 2 pengő.

[1] M.B.M. vol. VI.. p.776-778.
[2] M.B.M. vol. 1.. p.532-554.

MUNKÁBAN

Korai küldemények külföldre

Érdemes megjegyezni, hogy egyes olyan levelek is átmentek a levélfolyamon, amelyet korábbi postai bélyegzéssel láttak el, mint a külföldre menő postaszolgálat hivatalosan bejelentett újraindítása. (29. táblázat, 161. oldal) Az általam ismert néhány ilyen darab Svájcba, Ausztriába, Csehszlovákiába vagy Romániába ment. (128. és 149. ábra). Ilyen leveleket csak ritkán látni, de a gyűjtők körében végzett felmérés hiányában nem ismert a valódi gyakoriságuk. Amíg a további adatokra várunk, minden ilyen „korai levél" borítékra felár számítható fel.

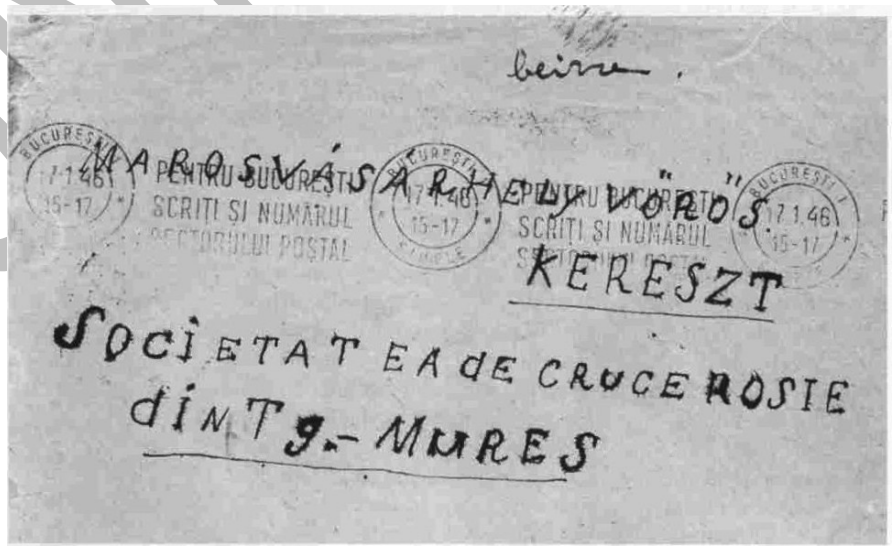
149. ábra 2. díjszabás.
Gyönk, 1945. július 9-től
Marosvásárhely (Târgu-Mures) Románia.
Tranzitjelzés (előoldal) Bukarestben,
Románia: 1946. január 17.
Kézbesítve Marosvásárhelyen, 1946. január 23-án.

A postai kapcsolat Magyarország és Románia között csak 1945. november 17-én indult újra.

Ideiglenes kézibélyegző alkalmazása (piros) kézzel írt dátummal.

A hátoldalon a borítékot nyitva hagyták a cenzorok számára.

(A boríték címoldala lent látható)

A Gyönki feladáskor, 1945. július 9-én Magyarországon még nem létezett díjszabás külföldi postához.

Díjlerovás: belföldi levél, 3 Pengő.

MUNKÁBAN

11. Befejezés és függelékek

Egy rejtélyes irat

Egyebek

- Kalóriapénz
- Vöröskeresztes szolgálat
- Kapcsolódó iratok
- Tömeges és egyéb különleges bérmentesítések
- Külföldi postai jelzések és címkék

Függelékek

- Naptár 1945-46
- Katalógusok számozásának egyeztetése
- A magyar kiejtésről
- Angol – magyar szószedet
- Magyar – angol szószedet
- Szakirodalom
- Kapcsolati adatok

MUNKÁBAN

Egy rejtélyes irat

Hogy maradjon az olvasónak elgondolkodni valója, hadd mutassak be egy rejtvényt, amely még megoldásra vár. Tekintse meg az ezen az oldalon illusztrált levelet. Vajon mire volt jó a 4 millió pengős túlbérmentesítés?

Ez tudható róla:

Feladva Budapest, 1946. június 4. helyi címre.
18. díjszabás.

Szolgáltatás: nyomtatvány 20 gr-ig	80 milP
Belföldi ajánlás	800 milP
Fizetendő összesen:	880 milP
Túlbérmentesítés (külön bélyeggel)	4 milP

Nagyon szokatlan az ajánlott levélben küldött nyomtatvány küldése. Vegye figyelembe, hogy a kézírás piros zsírkrétával a „4 mill”-re utal, valószínűleg a kézbesítő levelező által. Nem értem, mit jelent az első szó. A „bev” a „bevéve” (elfogadva, elvette), avagy? Az utolsó szó valószínűleg a postás név aláírása.

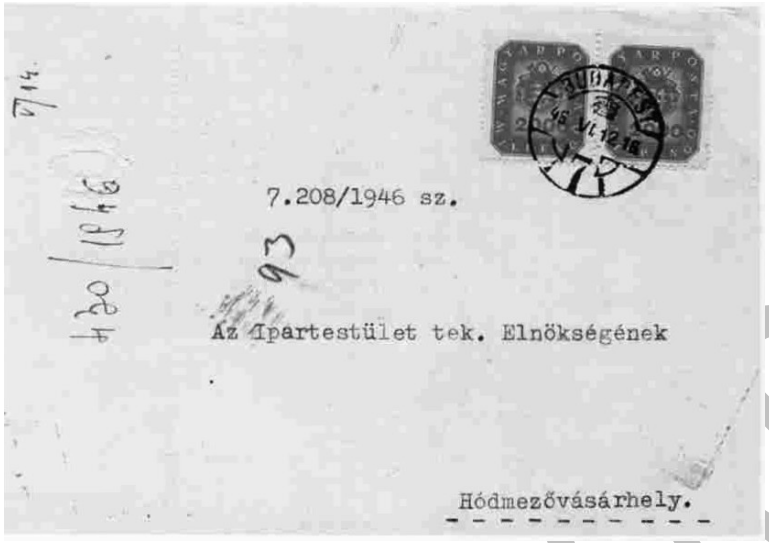
Úgy tűnik, hogy a 4 millió pengős (24 fillér felülnyomott „Ajánlás”) bélyeget (MPIK #921) nem tévedésből helyezték a borítóra. A bélyeget egy hely-keletbélyegzés köti a darabhoz, amit minden valószínűség szerint a Budapest 5. postahivatal ablakánál a levelet felvevő alkalmazott ütött rá. A kézzel írott „4 mill” hivatkozás valamelyest szintén megerősíti a bélyeg feladáskori jelenlétét. No de ez ugyan mire szolgált? Milyen szolgáltatást fizettettek ki vele a feladóval? Minden tippet szívesen fogadunk!

150. ábra. 18. díjszabás
Budapest, 1946. június 4. névre szóló nyomtatvány díja 880 milpengő. Túlfizetés 4 milpengő.
Érkezési dátumok a hátoldalra nyomva: Budapest 45, 1946. június 5.

Egyebek

Kalóriapénz

7.208/1946 sz.

Az Ipartestület tek. Elnökségének

Hódmezővásárhely.

151. ábra 19. díjszabás,
Budapestről Hódmezővásárhelyre, 1946. június 12.
Díjlerovás: belföldi levél 4.000 milpengő
Bérmentesítés a "lehető legkevesebb bélyeg használatával ” .

Csak ritkán van lehetőség hivatalos iratot látni a „kalóriafizetési rendszer”, a „kalóriajegy” vagy a „kalóriapénz” hivatkozással.

A „kalóriapénzről” bővebben a 6. oldalon olvashat.

Az Ipartestület tek. Elnökségének

7.208/1946 sz. Hódmezővásáhely.

Hivatkozással a 17./1946. G.F. sz. rendelettel kapcsolatban közöljük, hogy a rendelet 1. §-a kifejezetten megmondja, hogy csak annak a nehéztesti munkásnak jár a 16.000 kalória, aki huzamosabb időn keresztül van 400, vagy ezt meghaladó celsius fokot sugárzó hőnek van kitéve, vagy ahol legalább 45°-os állandó hőmérséklet van. Minthogy ez a vidéki sütőipari munkavállaló, aki legfeljebb egy órát tölt a kemence mellett, a fent jelzett § kritériumait nem meriti ki, igy részére csak a 14.000 kalóriás természetbeni javadalmazás indokolt.

Budapest, 1946 évi junius hó 11-én.
IPARTESTÜLETEK ORSZÁGOS KÖZPONTJA.

igazgató

miniszteri biztos.

Nyilvánvaló, hogy ez egy Országos Központi Ipartestülethez benyújtott fellebbezésről szóló határozat.

Vöröskeresztes szolgálat

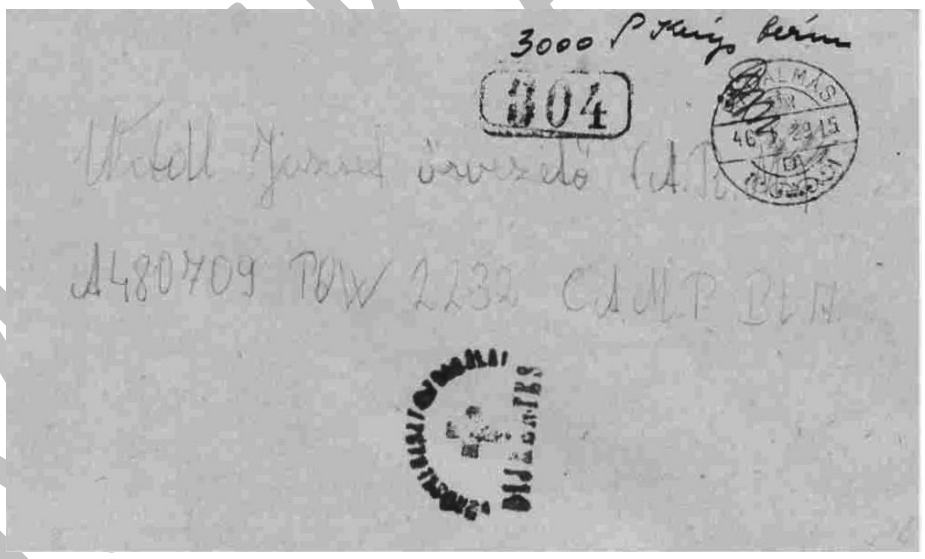
Nyilvánvalóan a Vöröskereszt ingyenes levelezési jogosultsággal rendelkezett, bár erre vonatkozó szabályozást sehol nem találok. Hogy e kiváltság csak a belföldi postára vonatkozik (152. ábra), vagy nem, még vizsgálni szükséges.

A Vöröskereszt ingyenes levelezésével kapcsolatos példányaim a teljesen ingyenes belfölditől a külön Vöröskeresztes útvonallal és díjhelyes postai bérmentesítésű külföldi levelekig terjedtek. (153. ábra)

152. ábra 2. díjszabás.
Budapest, 1945. szeptember 10.
Helyi levél, díjmentes Vöröskeresztes levelezés.

Gumibélyegző piros tintával:
'Vöröskereszt szolgálat - Díjmentes'

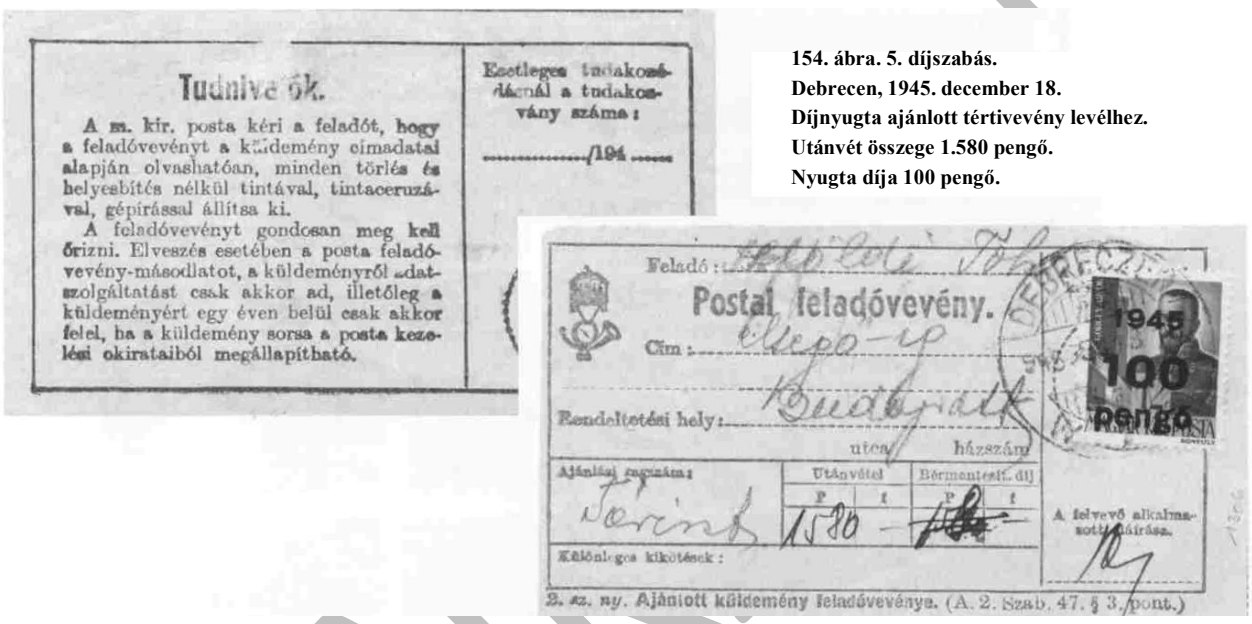
153. ábra. 6. díjszabás.
Rácalmásról valahol Ausztriában levő hadifogolytáborba. 1946. január 29.
"Vöröskereszt szolgálat – Díjmentes" bélyegzés.
Levél külföldre, 3.000 pengő készpénzfizetéssel.
További információkért lásd a 94. ábrát.

MINTA

Kapcsolódó iratok

A postatörténeti gyűjteménybe kapcsolódó anyagként beépíthetők a kifizetett szolgáltatások különböző iratai.
A lehetséges darabok a tértivevények, nyugták ajánlással és utánvéthez, távirat,hoz telefonhoz kapcsolódó nyugták, stb.

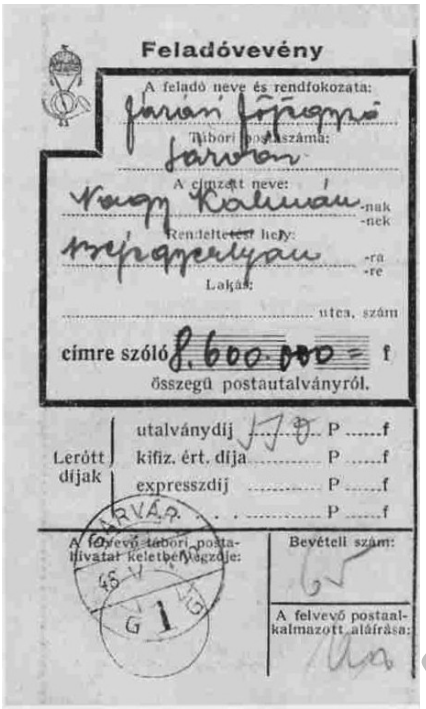
Néhány példa: 154. 155. 156. és 157. ábrák.

154. ábra. 5. díjszabás.
Debrecen, 1945. december 18.
Díjnyugta ajánlott tértivevény levélhez.
Utánvét összege 1.580 pengő.
Nyugta díja 100 pengő.

Figure 155. Rate Period 9.
Pécs, March 16, 1946.
Receipt for either a Telephone conversation with or a Telegram to Genf, Switzerland.
A payment of 7,611,000 pengő recorded.
Cost of receipt 40,000 pengő (in stamps).

Feladóvevény

A feladó neve és rendfokozata:
Jarai Jánosné
Tábori postaszáma:
Sárvár

A címzett neve:
Varga Kálmán -nak -nek
Rendeltetési hely:
Szépgyertyán -ra -re
Lakás:
utca, szám

címre szóló 8.600.000 = f
összegű postautalványról.

Lerótt díjak
utalványdíj 150 P f
kifiz. ért. díja P f
expresszdíj P f
P f

A felvevő tábori postahivatal keletbélyegzője:
SÁRVÁR 45 VI 5 G 1

Bevételi szám: 65

A felvevő postaalkalmazott aláírása:
Jarai

156. ábra. 14. díjszabás.
Sárvárról Szépgyertyánra, 1946. május 4.
8.600.000 pengő pénzutalvány feladóvevénye.

Fizetett díj:
Pénzátutalás 50 millió P-ig .....150 000 P
Pénzutalvány „kezelési díj” .....400 000 P
Összes díj .....550 000 P

Lásd: 26. táblázat, 140. oldal, és 68. ábra, 130. oldal.

1352/46

Magyar postaigazgatás — *Administration des Postes de Hongrie*

C 5

(Rögl., art. 126, § 2)

A felvevő hivatal tölti ki — *A remplir par le bureau d'origine.*

Ajánlott
Envoi recommandé (levél) [1 2]

Értéklevél — Értékdoboz — Csomag
Lettre *Boîte* *Colis*

értéknyilvánítás:
avec valeur déclarée de [2]

Postautalvány
Mandat de poste de [2]

összegről, amelyet a
déposé au bureau de poste à Budapest 13

postahivatalnál
le 1946 június 5

vettek fel — *sous le N°* sz. a.

Feladó: m. posta Kábelhivatala
expédié IX. Bajtárs u. l.

Címzett Geleta András, Helemba.
et adressé à M

à

[1]) A küldemény megnevezése (levél, nyomtatvány stb.).
Nature de l'envoi (lettre, imprimé, etc.).

[2]) A meg nem felelő szöveget törölni kell. — *Biffer les indications inutiles.*

Tértivevény — Kifizetési értesítés [2]

Avis de réception / payement [2]

A feladó tölti ki, aki itt megadja a pontos címet. — *A remplir par l'expéditeur qui mentionnera ci-dessous son adresse complète.*

m.
Posta Kábelhivatala
Bp. IX. Bajtárs u. l.

Rendeltetési hely, feltűnőbb betűkkel. — *Lieu de destination, en gros caractères.*

Utca, házszám. — *Rue et numéro.*

Rendeltetési ország. — *Pays de destination* Magyarország — *Hongrie*

Postaszolgálati ügy
Service des postes

4. sz. ny. Tértivevény — Kifizetési értesítés. (A. 1. Szab. 54. §. A. 2. Szab. 42. §, A. 3. Szab. 149. §.)

157. ábra. 18. Díjszabás, Budapest - Csehszlovákia, 1946. június 5.
Csehszlovákiába postázott ajánlott levél tértivevénye.
Hivatalos „postai szolgáltatási ügy”-ben díjmentes.
Lásd a „Hivatalos” 91. oldalt.

MINTÁBAN

Tömeges és egyéb különleges bérmentesítések

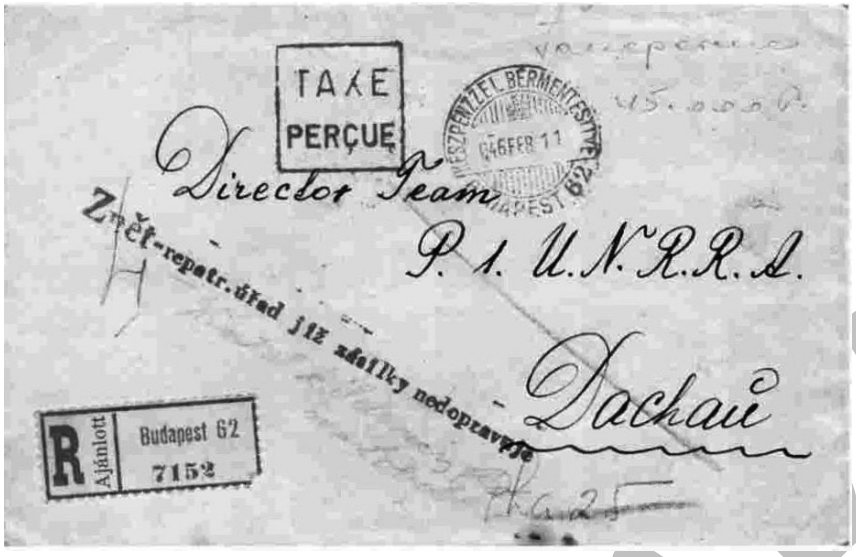
Néhány szokatlan bérmentesítés ezer szónál is jobban legyűrheti a hiperinflációval kapcsolatos zavarokat.
Léteznek extrém példák, amikor 400, sőt még több bélyeget ragasztottak egy borítékra (158. ábra) A bélyegek szokatlan elhelyezése látványos lehet, és hatásosan kelti fel a szemlélő figyelmét. (67. 98. ábra).

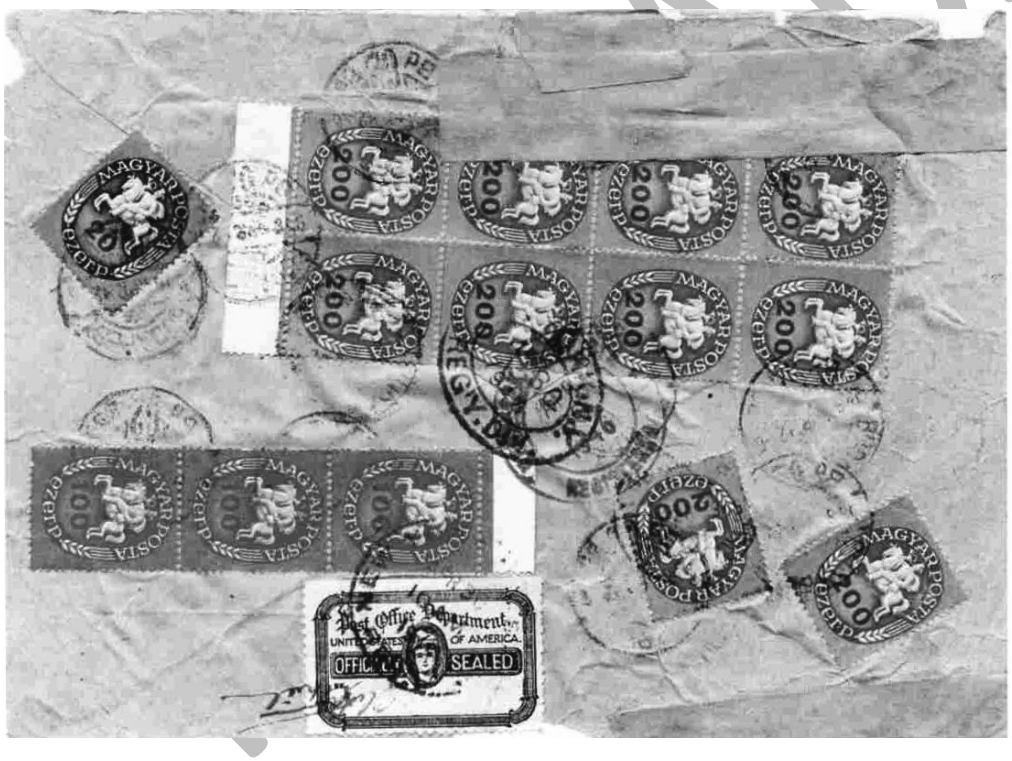
158. ábra. 18. díjszabás. Szabadsághidvég 1946. június 4, Zalaegerszeg június 6, Veszprém, 1946. június 9.
400 bélyeg egy borítékon.
E belföldi levél bérmentesítésére négy 100 darabos bélyeget tartalmazó ívet fűztek a borítékhoz.

300 x távolsági lev-lap	**@ 1,200.000 P**	**= 360 millió P**
100 x nyomtatv. 20gr.	**@ 400,000 P**	**= 40 millió P**
Díjlerovás		**400 millió P**

Külföldi postai jelzések és címkék

159. ábra. 7. díjszabás.
Budapestről Dachauba, Németország.
Feladás dátuma: 1946. február 11.
Fizetve (készpénzzel) ajánlott, külföldi levéldíj 45.000P.
A németországi levelezési szolgáltatást a hiperinfláció idején nem állították helyre.
Visszaküldve a feladónak Csehszlovákiából, Prágából.
Hátoldali bélyegzések: Prága, 1946. február 19. és Budapest, 1946. február 25.

160. ábra. 12. Díjszabás.
Budapestről N.Y, U.S.A. 1946. április 12.

Második súlyfokozatú, külföldre címzett ajánlott levél.
Díjlerovás 2.320.000 pengő.

A New York-i regisztráció bélyegzése: 1946. április 26.

Az előoldali amerikai postai jelzés: „Rossz állapotban érkezett”.
Felszakított levél, megerősítve egyszerű barna szalaggal.
Hivatalos bélyegzés a sérült levélen: 1946. április 30.

Függelékek

Naptár 1945-46
Katalógusok számozásának egyeztetése
A magyar kiejtésről
Angol – magyar szószedet
Magyar – angol szószedet
Szakirodalom
Kapcsolati adatok

MUNKÁBAN

Naptár 1945-46.

32. táblázat

1945.

January

S	M	T	W	T	F	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

February

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

March

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

April

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

May

S	M	T	W	T	F	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

June

S	M	T	W	T	F	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

July

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

August

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

September

S	M	T	W	T	F	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

October

S	M	T	W	T	F	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

November

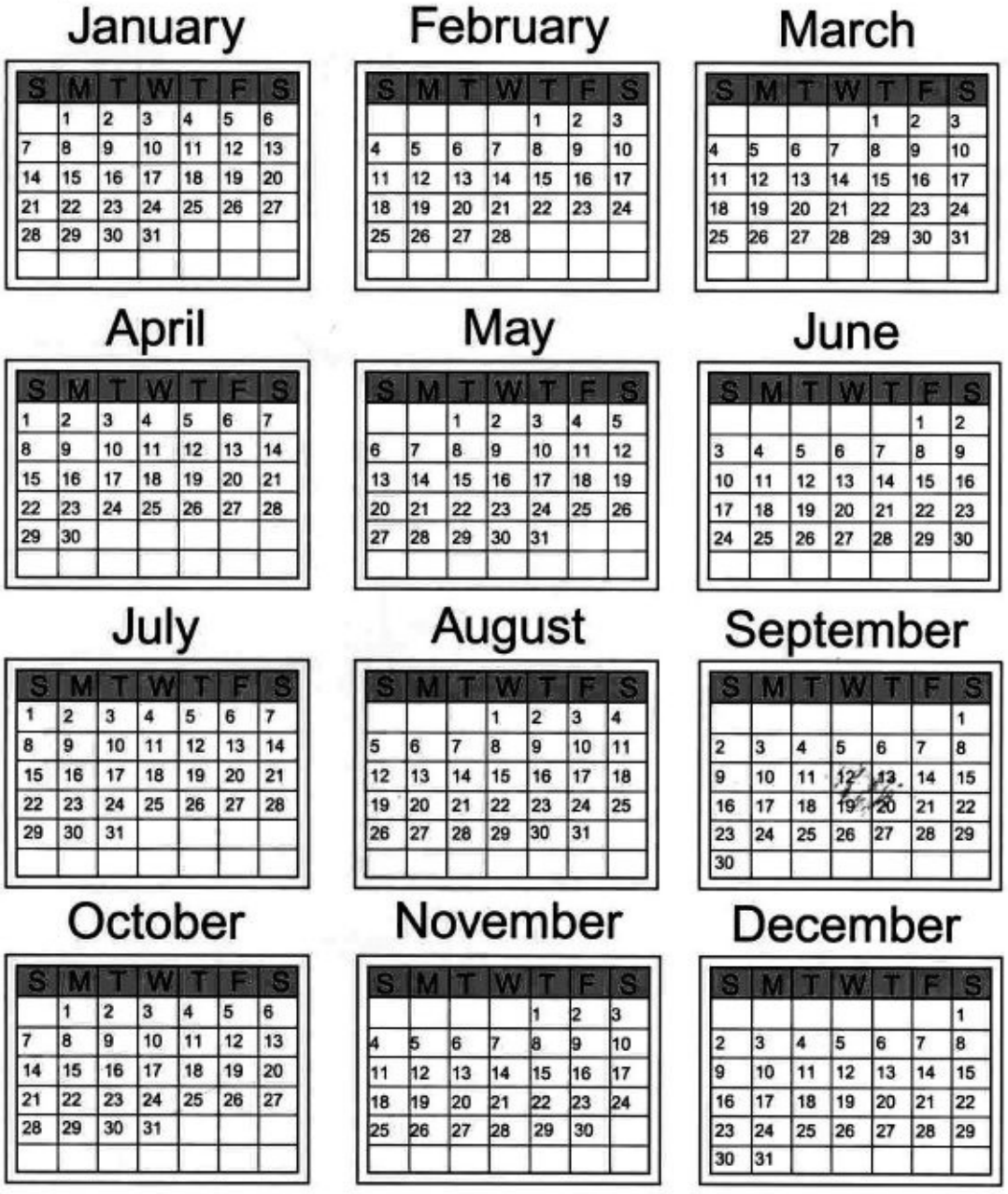
S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

December

S	M	T	W	T	F	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

32. táblázat (folytatás)

1946.

Katalógusok számozásának egyeztetése

Table 33.

MUNKÁBAN

Table 33

Katalógusok számozásának egyeztetése megjelenési idő szerinti sorrendben

Forgalmi kiadások

	Scott	MBÁ	Zumstein	Michel
Issues from before 1945	546 - 50	640 - 44	609 - 13	607 - 11
	587,-89, -91, -93, -95	702 - 06	681 - 85	674 - 78
	588, -90, -92, -94, -96	738 - 42	725 - 29	
	601 - 13	743 - 57	707 - 21	705 - 19
	616, 616A, 616B	758 - 60	722 - 24	720 - 21
	597 - 99	717 - 19	686 - 88	679 - 81
	620	778	755	753
	621 - 24	738 - 86	751 - 54	745 - 48
	625 - 30	787 - 92	756 - 61	754 - 59
Provisional I. 1 June, 1945.	657	820	789	778
	658	821	790	779
	659	825	794	783
	660	826	795	784
	661	827	796	785
	662	828	797	786
	663	829	798	787
	665	837	806	798
	666	838	807	799
	668	841	810	804
	671	844	813	814
	674	822	791	780
	675	823	792	781
	676	824	793	782
	677	830	799	789
	678	831	800	790
	679	832	801	791
	680	833	802	792
	681	834	803	793
	682	835	804	794
	684	836	805	796
	686	839	808	800
	687	840	809	801
	689	842	811	805
	692	843	812	809
Provisional II. 18-Jul-45	670	855	833	812
	690	850	828	806
20-Jul	667	849	827	803
23-Jul	664	845	823	877
	672	857	835	815
	673	858	836	818
	683	846	824	795
	685	847	825	797
	688	848	826	802
	695	856	834	813

33. táblázat (folyatás)

	Scott	MBÁ	Zumstein	Michel
26-Jul	669	851	829	807
	691	852	830	808
	693	853	831	810
	694	854	832	811
Provisional III.	763 A	862	840	820
08-Nov	697	860	838	818
09-Nov	698	861	839	819
Reconstruction	696	859	837	817
09-Nov	709	884	858	823
16-Nov	711	886	860	824
22-Nov	720	895	869	833
30-Nov	717	892	866	830
	721	896	870	834
01-Dec	714	889	863	827
05-Dec	719	894	868	832
11-Dec	712	887	861	825
12-Dec	715	890	864	828
22-Dec	713	888	862	826
7 Jan. 1946	718	893	867	831
10-Jan	708	883	857	821
	710	885	859	823
	716	891	865	829
Text/Numerals I.	801	898	872	852
(Betüs)	807	899	873	853
14 Jan.	804	900	874	854
	813	901	875	855
	810	902	876	856
	F 1	903	877	857
	Q 2	904	878	860
	Q 5	906	880	861
28-Jan	Q 1	905	879	858
	Q 4	907	881	859
Text/Numerals II.	802	908	882	862
(Betüs)	808	909	883	863
01-Feb	805	910	884	864
	814	911	885	865
	811	912	886	866
	F 2	913	887	867
05-Feb	Q 3	914	888	868
	Q 6	915	889	869
Reconstruction				
05-Feb	722	897	871	835
Republic	723	924	898	878
12-Feb	724	925	899	879

33. táblázat (folyatás)

	Scott	MBÁ	Zumstein	Michel
Postrider	725	926	900	880
18-Feb	727	928	902	882
25-Feb	726	927	901	881
27-Feb	730	931	905	885
	728	929	903	883
08-Mar	729	930	904	884
14-Mar	731	932	906	886
18-Mar	732	933	907	887
27-Mar	734	935	909	889
05-Apr	735	936	910	890
	733	934	908	888
15-Apr	736	937	911	891
Text/Numerals III.	803	916	895	870
(Betűs)	809	917	890	871
01-May	806	918	891	872
	815	919	892	873
	812	920	893	874
	F 3	921	894	875
	Q 7	922	896	886
	Q 8	923	897	877
01-May	738	943	913	897
	741	946	916	900
13-May	739	944	914	898
	740	945	915	899
	742	947	917	901
17-May	743	948	918	902
20-May	744	949	919	903
	745	950	920	904
Milpengö				
24-May	746	951	925	905
25-May	747	952	926	906
27-May	748	953	927	907
04-Jun	749	954	928	908
	750	955	929	909
08-Jun	751	956	930	910
	753	958	932	912
17-Jun	754	959	933	913
	755	960	934	914
18-Jun	756	961	935	915
Milliárds	757	962	936	916
27-Jun	758	963	937	917
	759	964	938	918

33. táblázat (folyatás)

	Scott	MBÁ	Zumstein	Michel
Billions	760	965	939	919
	761	966	940	920
03-Jul	763	967	941	921
	764	968	942	922
05-Jul	765	969	943	923
	785	979	953	943
07-Jul	767	971	945	925
	768	972	946	926
	769	973	947	927
10-Jul	770	974	948	928
11-Jul	773	977	951	931
	771	975	949	929
13-Jul	772	976	950	930
	774	978	952	932
Adópengő	775	983	957	933
16-Jul	776	984	958	934
17-Jul	777	985	959	935
	778	986	960	936
19-Jul	779	987	961	937
	780	988	962	938
20-Jul	781	989	963	939
23-Jul	782	990	964	940
26-Jul	783	991	965	941
	784	992	966	942
	Commemoratives and	**Charity Issues**		
1-May,1945	644 - 56	793 - 805	762 - 74	760x - 72x
27-May	B 187	819	788	773
23-Jun	B 175 - 78	863 - 66	819 - 22	774 - 77
11-Sep	700 - 07	867 - 74	841 - 48	844 - 51
06-Oct	B 179 - 86	875 - 82	849 - 56	836 - 43
1-May,1946	B 188 - 91	939 - 42	921 - 24	893 - 96
15-Jul	785 - 88	979 - 82	953 - 56	943 - 46
	Postage Dues			
1-Jun,1945	J 167 - 182	165 - 180	159 - 173	
28-Sep	J 183 - 185	181 - 183	174 - 176	

A magyar kiejtésről

Minden magyar betű után van egy angol szó, amelyben a hang közel áll a magyar hanghoz. Néhány esetben nincs olyan angol hang, amely hasonló a magyar hangokhoz. A hangsúly a magyarul beszédben mindig az első szótagon van.

a	must, America
á	far, hard
b	book
c	its, lets
cs	church, chip, chat, check
d	do, dog
dz	heads
dzs	yam, hedge, fudge
e	get, less
é	may, day, aim
f	fool
g	go, get
gy	(something like merge)
h	hit, hip
i	bit, hip, lip
i	meet, feet, teeth
j	yes, yo-yo, youth
k	kill, duck
ly	yes, yo-yo (same as j)
m	man
n	no
ny	new (when pronounced nyoo, not noo)
o	dog
ó	lasso, show
ö	merge, her, argent
ő	third (same as ö but longer)
p	pot,
r	red, rose
s	ship, fish, shy
ss	assurance
sz	soda, sip, rice
ssz	less, address
t	rip
tt	fatten
ty	tube (when pronounced tyoob)
u	put
ú	poor, fool
ű	Fuhrer, bureau, puree
v	vote
v	vote (same as v)
x	fix
z	zip
zs	measure, arbitrage, postage

MUNKÁBAN

MUNKÁBAN

Angol – magyar szószedet

(filatéliai szakkifejezések)

abroad	=	külföld
acknowledgement of receipt	=	térti vevény
acknowledgement of (return) receipt	=	visszajelentés
air-mail	=	légiposta
an official Government Publication	=	Magyar Közlöny
arbitrarily	=	önkéntesen
authorization	=	meghatalmazás
auxiliary, provisional	=	kisegítő
averaging	=	egyenlegezés
base, basis	=	alap
bill-of-lading, way-bill, parcel card	=	szállítólevél
black	=	fekete
blue	=	kék
breakable	=	törékeny
business papers	=	üzleti papírok
business-reply-paid letter	=	üzleti válaszlevél
business-reply-paid postcard	=	üzleti válasz-levelezőlap
business-reply-paid printed matter	=	üzleti válasz-nyomtatvány
calorie-money	=	kalória pénz
cancellation on stamp	=	postabélyegző
censored	=	cenzúrázott, ellenőrizve, ~izett
censor-tape	=	cenzura-zárószalag
certificate of credentials	=	igazolvány
change of rate schedule	=	díjszabásváltozás
circulation, service, traffic	=	forgalom
city	=	város
civil service	=	közszolgálat
closing (final) regulations and notes	=	záró rendelkezések
coat-of-arm	=	címer
Collect On Delivery (COD) fee	=	utánvételi díj
collect postage due	=	beszedendő portó
commemorative stamp	=	emlékbélyeg
(in) conclusion	=	befejezésül
consignment, parcel, shipment, remittance	=	küldemény
contents	=	tartalom
contract price (monthly paid lump-sum)	=	átalányozva
control numbers	=	ellenőrzőszámok
conversion key	=	átszámítási kulcs
correct rate paid	=	tarifahelyes
counted	=	megolvasva
county	=	megye
crest	=	címer
customs declaration	=	vámárunyilatkozat
(from) date	=	naptól
(up to) date	=	napig
day	=	nap
definitive stamp	=	általános forgalmi bélyeg
Department of Treasury	=	Pénzügyminisztérium
delegation of authority document	=	megbízási lap
delivery notations (by mailman)	=	kézbesítési előjegyzés
demonetized	=	pénzjelleget megszüntet
destination	=	rendeltetési hely
distance	=	távolság
district	=	járás

MUNKÁBAN

documentary or revenue stamp	=	illeték bélyeg
domestic (distance) letter	=	távolsági levél
entered in journal	=	beírva
equal	=	ugyanaz
exception	=	kivétel
excerpts	=	kivonatok
expression	=	kifejezés
fake	=	hamis
fee	=	díj
fee advancement, higher fees	=	díjemelés
fee exempt	=	díjmentes
fee (fully) paid	=	bérmentesített
fee not paid	=	bérmentesítetlen
fee paid at mailing	=	frankó
fee paid by addressee	=	portó, díj utólagos fizetése
fee schedule basis	=	alapdíjszabás
„discounted" fruit parcel	=	'filléres' gyümölcs csomag
fiscal stamp	=	okmánybélyeg
follows (to)	=	következik
forbid	=	megtiltani
foreign countries	=	külföldi országok
foreign destination	=	rendeltetési ország
forerunner	=	előfutár
forwarding (postage-)	=	utánküldés
franking machine	=	bérmentesítőgép
function	=	működés
garland	=	koszorú
gazette	=	hivatalos közlöny
Gazette of Postal Regulations	=	Postai Rendeletek Tára (PRT)
gazetteer	=	helységnévtár
genuine	=	valódi
grace period	=	türelmi idő
green	=	zöld
hamlet	=	tanya, kis falu
handling, processing	=	kezelés
held (at the post office) 'til called for	=	poste restante
home delivery	=	házhozszállítás
inquiry	=	tudakozvány
insufficient address	=	cím elégtelen
insurance fee	=	biztosítási díj
invalidated, null and void	=	érvénytelen
investigation department	=	nyomozó osztály
item	=	tétel
items from the fee/rate schedule	=	díjtételek
labels	=	címkék
large size (parcel)	=	terjedelmes (csomag)
launch(ing)	=	bocsátása (új bélyeg)
'letter' has two Hungarian words/meanings:	=	„betű" (az abc valamelyik eleme), vagy „levél" (postán továbbított üzenet)
letter carrier	=	postás
letter consignment for postal transmittal	=	levélpostai küldemény
letters (as in text)	=	betűk (szövegben)
letters/text and numerals	=	betűs és számjegyes
light	=	világos, (könnyű)
local	=	helybeni
local letter	=	helyi levél
local postcard	=	helyi levelezőlap
mailbox	=	postaláda
manuscript	=	kézírásos

MUNKÁBAN

meter stamps, meter imprints	=	bérmentesítőgép lenyomat
military censorship	=	katonai cenzúra
Ministry of Transportation	=	Közlekedésügyi Minisztérium
money order payment	=	utalvány kifizetés
month		hónap
moved	=	elköltözött
newspaper	=	újság
notification for payment	=	kifizetési értesítés
numerical order	=	sorszám
'official, quantity-by-month mailer's rate' 'officially dispatched/	=	hivatalból díjátalányozva
postage payable by addressee'	=	hivatalból portóköteles
'official, postage free'	=	hivatalból portómentes
obsolete	=	elavult
overprint	=	felülnyomat
parcel	=	csomag
parcels (two or more) to the same }	=	sommás csomag
addressee, listed on one parcel-card }	=	sommás szállítólevél
partially paid fee	=	elégtelenül bérmentesített
payment by check	=	csekkbefizetés
pause, suspended	=	szünetel
1 pengő = 100 fillér: the monetary unit	=	a pénzegység: 1 pengő = 100 fillér
perishable	=	gyorsan romló
permit certificate to export	=	kiviteli bizonyítvány
place of destination	=	rendeltetési hely
postal service, mail service	=	postaforgalom
postage	=	postadíj
postage collected, postage paid	=	taxe perdue (french)
postage due	=	portó
postage due free	=	portómentes
postage paid in cash	=	készpénzben bérmentve
postage was paid	=	kifizettetett
postage was not paid	=	bérmentetlen
postal-administration district	=	postaigazgatósági terület
postal agency	=	postaügynökség
postal assignment	=	postai megbízás
postal district	=	postakerület
postal money order	=	postautalvány
Postal Savings Bank	=	postatakarékpénztár
postal service matter	=	postaszolgálati ügy
postal service (a specific)	=	posta-szak
postmark	=	postabélyegző
Postmaster General	=	postaügyi miniszter
power of attorney, authorization	=	meghatalmazás
Prime Minister	=	miniszterelnök
printed matter	=	nyomtatvány
(in the) provinces	=	vidéken
provisional, temporary	=	átmenetes, ideiglenes, provizórikus
public supply	=	közellátási
quantity-by-month mailer's rate	=	díjátalányozva
rate by: tariff/distance zone	=	díjövezet
rate of freight	=	fuvarozási díjtétel
rate schedule	=	díjszabás
ratio, proportion number	=	arányszám
receipt	=	feladóvevény, nyugta
reconstruction	=	újjáépítés
record-keeping	=	nyilvántartás
red	=	vörös, piros

MUNKÁBAN

reduced/discounted fee	=	kedvezményes díj
refused	=	nem fogadta el, visszautasította
registration labels	=	ajánlási ragjegyek
registered	=	ajánlott
report of fee deficiency	=	díjhiány jelentés
Republic	=	Köztársaság
return receipt, back-notice	=	tértivevény
revenue or documentary fee	=	okirati illeték
revenue/documentary/fiscal stamp	=	illeték bélyeg
revision	=	módosítás
rural areas	=	külterület
rule, ordinance	=	szabály
sack-parcel	=	zsákcsomag
same kind	=	ugyanolyan
samples	=	áruminta
Secretary of Treasury	=	Pénzügyminiszter
semi-postal	=	jótékonysági
small parcel, packet parcel, petit-parcel	=	kiscsomag
special delivery	=	expressz
specific	=	meghatározott
(can) spoil quickly	=	gyorsan romló
storage charge	=	fekbér
supplementary delivery receipt	=	pótszállítólevél
surcharge	=	pótdíj
taxpengö - a monetary unit	=	adópengő
telegram	=	távirat, sürgöny
telegram office	=	távirdahivatal
telegraph	=	távírókészülék
temporarily, transitionary, provisional	=	átmenetileg
testimonial, declaration certificate	=	tanúsítvány
text	=	szöveges (betűs)
total	=	összesen
transit, transitory	=	átmenő, átmenetű
transportation	=	közlekedés
transportation form (for parcel)	=	szállítójegyzék
Travelling Post Office (T.P.O.)	=	mozgóposta
Treasury	=	kincstár
Type of consignment	=	küldemény fajta
unclaimed	=	nem kereste
undeliverable	=	kézbesíthetetlen
Universal Postal Union (U.P.U.)	=	Egyetemes Postaegyesület
unknown	=	ismeretlen
urgent	=	sürgős
value-card	=	értékkártya
value declared	=	értéknyilvánítás
value-declared consignment	=	értékküldemény
(high) value-declared letter	=	értéklevél
(high) value-declared parcel	=	értékdoboz
valid rate period	=	díjszabás érvényessége
value imprinted postal stationary (any type)	=	díjjegyes, értékes postai nyomtatvány
verification (acknowledgement) of receipt	=	igazolójegy
village	=	falu
warning	=	figyelmeztetés
(hot) wax-seal	=	viaszpecsét
weight-category	=	súlyfokozat
withdrawal	=	kivonása
wrapper (for newspaper)	=	újságszalag
wreath	=	koszorú
zone	=	övezet
year	=	év
yellow	=	sárga

MUNKÁBAN

Magyar – angol szószedet

(filatéliai szakkifejezések)

adópengő	=	taxpengö - a monetary unit
ajánlási ragjegyek	=	registration labels
ajánlott	=	registered
alap	=	base, basis
alapdíjszabás	=	fee schedule basis
általános forgalmi bélyeg	=	definitive stamp
arányszám	=	proportion number
áruminta	=	samples
átalányozva	=	contract price (monthly paid lump-sum)
átmenetileg	=	temporarily, transitionary, provisional
átmenő, átmenetű	=	transit, transitory
átszámítási kulcs	=	conversion key
befejezésül	=	(in) conclusion
beírva	=	entered in journal
bérmentetlen	=	postage was not paid
bérmentesített	=	fee (fully) paid
bérmentesítőgép lenyomat	=	meter stamps, meter imprints
bérmentesítőgép	=	franking machine
bérmentetlen	=	postage was not paid
beszedendő portó	=	collect postage due
betűk (szövegben)	=	letters (as in text)
betűs és számjegyes	=	letters/text and numerals
biztosítási díj	=	insurance fee
bocsátása (új bélyeg)	=	launching (new issue)
cenzura-zárószalag	=	censor-tape
cenzúrázott, ellenőrizve, ~izett	=	censored
cím elégtelen	=	insufficient address
címer	=	coat-of-arm, crest, shield
címkék	=	labels
csekkbefizetés	=	payment by check
csempész posta	=	smuggled mail
csomag	=	parcel
díj(a)	=	fee
díjátalányozva	=	quantity-by-month mailer's rate
díjemelés	=	fee advancement, higher fees
díjhiányjelentés	=	report of fee deficiency
díjjegyes postai nyomtatvány	=	value imprinted postal stationary
díjmentes	=	fee exempt
díjövezet	=	rate by: tariff/distance zone
díjszabás érvényessége	=	valid rate period
díjszabás	=	rate schedule
díjszabásváltozás	=	change of rate schedule
díjtételek	=	items from the fee/rate schedule
egyenlegezés	=	averaging
Egyetemes Postaegyesület	=	Universal Postal Union (U.P.U.)
elavult	=	obsolete
elégtelenül bérmentesített	=	partially paid fee
elköltözött	=	moved
ellenőrzőszámok	=	control numbers
ellenőrizve	=	censored
előfutár	=	forerunner
emlékbélyeg	=	commemorative stamp
értékdoboz	=	(high) value-declared parcel
értékkártya	=	value-card
értékküldemény	=	value-declared consignment
értéklevél	=	(high) value-declared letter

MUNKÁBAN

értéknyilvánítás	=	value declared
érvénytelen	=	invalidated, null and void
év	=	year
expressz	=	special delivery
falu	=	village
fekbér	=	storage charge
fekete	=	black
feladóvevény	=	receipt
felülnyomat	=	overprint
figyelmeztetés	=	warning
forgalom	=	circulation, service, traffic
forgalmi bélyeg	=	definitive stamp
frankó	=	fee paid at mailing
fuvarozási díjtétel	=	rate of freight
gyorsan romló	=	(can) spoil quickly, perishable
hamis	=	fake
házhozszállítás	=	home delivery
helybeni	=	local
helyi levél	=	local letter
helyi levelezőlap	=	local postcard
helységnévtár	=	gazetteer
hivatalból díjátalányozva	=	'official, quantity-by-month mailer's rate' 'officially dis-patched/
hivatalból portóköteles	=	postage payable by addressee'
hivatalból portómentes	=	'official, postage free'
hivatalos közlöny	=	gazette
hónap	=	month
igazolójegy	=	verification (acknowledgement) of receipt
igazolvány	=	certificate of credentials
illeték bélyeg	=	revenue/documentary/fiscal stamp
ismeretlen	=	unknown
járás	=	district
jótékonysági	=	semi-postal
kalória pénz	=	calorie-money
katonai cenzúra	=	military censorship
kedvezményes díj	=	reduced/discounted fee
kék	=	blue
készpénzben bérmentve	=	postage paid in cash
kézbesítési előjegyzés	=	delivery notations (by mailman)
kézbesíthetetlen	=	undeliverable
kézírásos	=	manuscript
kiállítás	=	exhibition
kifejezés	=	expression
kifizetési értesítés	=	notification for payment
kifizettetett	=	postage was paid
kincstár	=	Treasury
kiscsomag	=	small parcel, packet parcel, petit-parcel
kisegítő	=	auxiliary, provisional
kivétel	=	exception
kiviteli bizonyítvány	=	permit certificate to export
kivonása	=	withdrawal
kivonatok	=	excerpts
koszorú	=	garland, wreath
következik	=	follows (to)
közellátási	=	public supply
közlekedés	=	transportation
Közlekedésügyi Minisztérium	=	Ministry of Transportation
közszolgálat	=	civil service
Köztársaság	=	Republic
küldemény	=	consignment, parcel, shipment, remittance

MUNKABAN

küldemény fajta	=	type of consignment
külföld	=	abroad
külföldi országok	=	foreign countries
külterület	=	rural areas
légiposta	=	air-mail
levélpostai küldemény	=	letter consignment for postal transmittal
Magyar Közlöny	=	an official Government Publication
megbízás (postai)	7	postal assignment
megbízási lap	=	delegation of authority document
meghatalmazás	=	power of attorney, authorization
meghatározott	=	specific
megolvasva	=	counted
megtiltani	=	forbid
megye	=	county
miniszterelnök	=	Prime Minister
módosítás	=	revision
mozgóposta	=	Travelling Post Office (T.P.O.)
működés	=	function
nap	=	day
napig	=	(up to) date
naptól	=	(from) date
nem fogadta el	=	refused
nem kereste	=	unclaimed
nyilvántartás	=	record-keeping
nyomozó osztály	=	investigation department
nyomtatvány	=	printed matter
nyugta	=	receipt
okirati illeték	=	revenue or documentary fee
okmánybélyeg	=	fiscal stamp
önkéntesen	=	arbitrarily
összesen	=	total
övezet	=	zone
pengő	=	1 pengő = 100 fillér: the monetary unit
pénzjelleget megszüntet	=	demonetized
Pénzügyminiszter	=	Secretary of Treasury
Pénzügyminisztérium	=	Department of Treasury
piros	=	red
portó	=	postage due
portómentes	=	postage due free
postabélyegző	=	postmark, cancellation on stamp
postadíj	=	postage
postaforgalom	=	postal service, mail service
postaigazgatósági terület	=	postal-administration district
postai küldemény	=	consignment sent by post
Postai Rendeletek Tára (PRT)	=	Gazette of Postal Regulations
postakerület	=	postal district
postaláda	=	mailbox
postás	=	letter carrier
posta-szak	=	a specific postal service
postaszolgálati ügy	=	postal service
postaszolgálati ügy	=	postal service matter
postatakarékpénztár	=	Postal Savings Bank
postautalvány	=	postal money order
postaügyi miniszter	=	Postmaster General
postaügynökség	=	postal agency
poste restante	=	held (at the post office) 'til called for
pótdíj	=	surcharge
pótszállítólevél	=	supplementary delivery receipt
provizórikus, ideiglenes	=	provisional, temporary

MUNKABAN

rendeltetési hely	=	place of destination
rendeltetési ország	=	foreign destination
sárga	=	yellow
sommás csomag	=	parcels (two or more) to the same }
sommás szállítólevél	=	addressee, listed on one parcel-card }
sorszám	=	numerical order
súlyfokozat	=	weight-category
sürgős	=	urgent
szabály	=	rule, ordinance
szállítójegyzék	=	transportation form (for parcel)
szállítólevél	=	bill-of-lading, way-bill, parcel card
szöveges (betűs)	=	text
szünetel	=	pause, suspended
tanúsítvány	=	testimonial, declaration certificate
tanya	=	hamlet
tarifahelyes	=	correct rate paid
tartalom	=	contents
távirat, sürgöny	=	telegram
távirdahivatal	=	telegram office
távírókészülék	=	telegraph
távolsági levél	=	domestic (distance) letter
taxe perdue (french)	=	postage collected, postage paid
terjedelmes	=	large size
tértivevény	=	return receipt, back-notice, acknowledged
tétel	=	item
törékeny	=	breakable
tudakozvány	=	inquiry
türelmi idő	=	grace period
ugyanaz	=	same, equal
ugyanolyan	=	same kind
újjáépítés	=	reconstruction
újság	=	newspaper
újságszalag	=	wrapper (for newspaper)
utalvány kifizetés	=	money order payment
utánküldés	=	forwarding (postage-)
utánvétel i díj	=	Collect On Delivery (COD) fee
üzleti papírok	=	business papers
üzleti válaszlevél	=	business-reply-paid letter
üzleti válasz-levelezőlap	=	business-reply-paid postcard
üzleti válasz-nyomtatvány	=	business-reply-paid printed matter
valódi	=	genuine
vámárunyilatkozat	=	customs declaration
város	=	city
viaszpecsét	=	(hot) wax-seal
vidéken	=	(in the) provinces
világos	=	light
visszajelentés	=	acknowledgement of (return) receipt
vörös	=	red
záró rendelkezések	=	closing (final) regulations and notes
zöld	=	green
zsákcsomag	=	sack-parcel

MUNKABAN

Szakirodalom

Arundel, Elaine C.	'Inflation and Hungarian Permit Stamps' *Stamps of Hungary GB. June 1986.*	*E*
	'Question and Answers Inflation 1945-46' *Stamps of Hungary GB. June 1989*	*E*
	'Days of Grace' *Stamps of Hungary GB, December 1990.*	*E*
	'Inflation 1945-46 Postal Stationery Cards' *Stamps of Hungary GB. Sept.1991.*	*E*
	'Overprinted Stamps' *Stamps of Hungary GB, March 1992.*	*E*
	'Inflation Censorship' *Stamps of Hungary GB, December 1995.*	*E*
Balzsay, Ágoston	'The First Local Emergency Issue: 'Nyíregyháza' 1944' *Filatéliai Szemle, Jan. 1983.*	*H*
	Follow-up article 'Nyíregyháza 1945.' *Filatéliai Szemle, May 1983.*	*H*
	'Local Stamp-issue at 'Beszterce' 1944-45' *Philatelica, (19)85/1.*	*H*
Bakcsi, Robert	'Additional Historical Facts of the 1946 'betűs' Stamp Issues' *Fil.Szemle Jul. 1984*	*H*
Bán, Willy	'Particulars of Hungarian Stamps' *Hungária Stamp Society, Aug. 1943*	*H*
	'Documentation of Hungarian Stamps' *Hungária BK.. Budapest, 1948.*	*H*
	'Change of Postal Rates During 1945-46, *Monográfia I., p.300.*	*H*
Bányai, Richard A.	'The Legal and Monetary Aspects of the Hungarian Hyper-Inflation 1945-46' *Phoenix, Arizona 1971.*	*E*
Benford, Mervyn	'Pigeons and Trains, a Brush With Reality' *Stamps of Hungary, June 2001*	*E*
	'The Megbízási System for Cash Collection' *Stamps of Hungary, September 2002*	*E*
Berecz Jr., Victor	'The Pioneer Period of Hungarian Airmai I' *The Airpost Journal of The American Airmail Society, 1996.*	*E*
	'Some Comments on Airmail from Hungary to Australia' *Stamps of Hungary, 1/1996*	*E*
Bernáth, Gábor	'The Budakeszi Provisional' *Filatéliai Szemle, July 1980*	*H*
	'The II. 'betű' and Numbers Stamp Issues of 1946' *Fiatéliai Szemle, April 1985.*	*H*
Bernhardt, Gyula	' 150 Year Commemoration of the Hungarian Railroads' *Miskolc 1997.*	*H*
Bér - Fogarasi-Gazda - Surányi	'Stamp Lexicon' *Gondolat, Budapest 1988.*	*H*
Bowden, Frank	'Second Inflation Air Mail Service' *The News of Hungarian Philately,* March 1996	*E*
B. S. (unknown name)	'Observations' to Néma Péter's Marosvásárhely article. *Filatéliai Szemle, May 1983.*	*H*
Cronin, Andrew	'Hungarian Emergency Issue Under Soviet Control, *The News of Hung. Phil. Apr. 1996.*	*E*
Domonkos, William	'Concordance of Cataloge Numbers' *The News of Hungarian Philately, 1986-1997.*	*E*
Falush, Peter	'The Hungarian Hyperinflation 1945-46' *National Westminster Bank (England) Quarterly Review, August, 1976.*	*E*
Flash, Dezső	'Interim Postal Servive in 1944-45' *Filatéliai Szemle, June 1979.*	*H*
	'Postal History of the Liberation' *Filatéliai Szemle, April 1980.*	*H*
Filep, László	'Unusual Mailings From The Second Inflation' *Bélyegvilág 2000/2*	*H*
Flóderer, István	'Postage and Revenue Adhesives' Irregular Use' *Philatelica 1982.*	*H*
Fülöp, Sándor	'Report (and Collect) Fee Deficiency' *Bélyegvilág 1998/2.*	*H*
Gazda, István	'Top Inflation' *The American Philatelist, July 1985.*	*E*
	'The Postal Censorship in Hungary - Part III.' *Philatelica 90/1, Budapest, 1990.*	*H*
	'Diplomatic Pouch' *Filatéliai szemle, 1991.*	*H*
	'Hungary Post World War II. Rarities' *The American Philatelist, January 2000.*	*E*
Gazda I. - Arundel E.	'Hungarian Censor Marks Used in Late 1944 and 1945' *Stamps of Hungary (GB) 1994*	*E*

MUNKABAN

Glatz, István	„Grace Periods of the 1945-46 Inflationary Rate Schedules" *Filatéliai Szemle, April 1987.*	*H*
	„Grace Periods During the 1945-46 Inflation" *The News of Hung. Philately, Dec. 1990*	*H*
	„Grace Periods - a Follow-up" *The News of Hungarian Philately, Oct, 1991.*	*H*
	„Return! Pause in Service!" *Filatéliai Szemle, January 1992.*	*H*
	„Collecting the Franking of the Second Inflation" *Hungária 1100, Budapest „96*	*H*
Hajós, László	„The II. and III. Provisionals of 1945 „ *Filatéliai Szemle, August 1953*	*H*
Hrabál, László	„The Postcards of 1945-46,47 and 48" *Filatéliai Szemle, Oct, 1984.*	*H*
Kertesz, Stephen D.	„Between Russia and the West, Hungary and the Illusions of Peacemaking 1945-47" *University of Notre Dame Press, Indiana. 1984*	*E*
Kőhalmi, Csaba L.	„Liberation 50 Years Later" *The News of Hungarian Philately, Jan. 1995.*	*E*
	„The pengő Inflation" *The News of Hungarian Philately, October 1995.*	*E*
	„The Internet, Urban Legends and Philately" *News of Hungarian Philately, July 2001.*	*E*
Krueger, Richard A.	„Censorship of the Civil Mails in Occupied Austria 1945-1953" *Fort Washington 1997.*	*E*
Lipták, István	„To Your Attention" *Philatelica, (19)84/1.*	*H*
	„Temporary Postal Service in Békés District Nov. 1944 - Aug. 1945" *Fil.Szemle.Apr. „86.*	*H*
Mihályfi, Ernő	„Catalogue of the Hungarian Commemorative Cancellations" *MABÉOSZ, 1988.*	*H*
Molnár, László	„Stamps of the Second Inflation" *Bélyegvilág, April 2002.*	*H*
	„Two letters from Egypt" *Bélyegvilág, May, 2003*	*H*
Morgan, Robert B.	„Hungary"s 1945-46 Inflationary Postal Rates, Grace Periods and Permit Stamps" *Postal History Journal, February 1990.*	*E*
	„Budakeszi Postmaster Provisionals Result of Hungary"s Hyperinflation" *The American Philatelist, July 1992.*	*E*
	„Follow-up on Budakeszi Provisional Cover" The News of Hung. Philately, July 1993.	*E*
	„Some of the 1945-46 Inflation Era Puzzles Solved" *The News ofHung.PhiL.July „93 „*	*E*
	How to Evaluate Hyperinflation Covers" *Postal History Journal, Feb. 1993.*	*E*
	„Control Numbers Used With Cash Payments During the 1945-46 Inflation" *The News of Hungarian Philately, October 1993.*	*E*
	„The Second Inflation Fifty Years Later" *The News of Hungarian Philately, July 1995*	*E*
	„Forerunners to the 1945-46 Inflation" The News of Hungarian Philately, Ocf. 1995.	*E*
	"Hungary: „Single" Stamps and „Fewest Stamps Used" Frankings During they A"- 1945-46 Hyperinflation" *Published by the Author 1992 updated 1996.*	*E*
	"Two Additions to the Inflation Censor List" *Stamps of Hungary, March 1996.*	*E*
	„The Guide to Judging the Postal History of Hungary"s Hyperinflation" *The American Association of Philatelic Exhibitors, October 1996.*	*E*
	„The Adópengö (Tax pengő) During Hungary"s 1945-46 Hyperinflation" *The American Philatelist, March 1997.*	*E*
	„Hyperinflation Facts" *The American Philatelist. September 1997.*	*E*
	„A Modern Rarity at Auction" *The News of Hungarian Philately, Jan-Mar.2000*	*E*
	Follow-up to „A Modem Rarity", *The News of Hung. Philately, April-June,2000*	*E*
	„Warning! Forgers at Work! *The News of Hungarian Philately, April-June, 2001*	*E*
	„When a Label Does Not Make an Air Mail Cover" *News of Hung.Philately, March 2002*	*E*
	„"Usage" *The Philatelic Exhibitor, April 2002*	*E*
Morgan - Szilagyi Robert B. Paul J.	„Survey Results of Postal History Items From the 1945-46 Hyperinflation" *The News of Hungarian Philately, Jan-March 1997.*	*E*
	„The Provisional Stamps of Zagyvapálfalva Used During the Hyperinflation" *The News of Hungarian Philately, Jan-March 2000*	*E*
Munster, Andrew M	„Parcel Posts of the Second Inflation: A Study of Documentary Revenue Rates" *The News of Hungarian Philately, April 1996.*	*E*
	„Parcel Post of the 1945-46 Inflation" *The News o f Hungarian Philately, April 1998.*	*E*
	„We ArE Aware of Inflation Forerunners - What About After-runners" *The American Philatelist, May 2001*	*E*
	„The Doves of Hungary, Survey of „Dove" Issues	*E*

MUNKABAN

	The News of Hungarian Philately, July 2001.	
	„Splitting Hairs" *The Philalelic Exhibitor, April 2002*	*E*
Neil, Randy L.	„The New Philatelic Exhibitors Handbook" *The Traditions Press, 1986*	*E*
	„The Postal History Exhibit" *The Traditions Press, 1997.*	*E*
Néma, Péter	„Stamps of"Marosvásárhely" 1944-45" *Filatéliai Szemle, November 1982.*	*H*
	„The „Zilah" Emergency Issues" *Philatelica, (19)84/2.*	*H*
Olegsiuk, Andrew	„Special Problems For Postal History Exhibitors, *+"Us&ge"Philatelic Exhibitor, Jan. „02*	*E*
Orban, Ferenc	„The Establishment of Postal Rates During the 1945-46 Inflationary Period" *The News of Hungarian Philately, July 1990.*	*E*
	„Minimum Penalty Postage Due Charged During the 1945-46 Inflationary Period" *The News of Hungarian Ph ilately, July 1990.*	*E*
Pákozdi, László	„Magyar Bélyegek Monográfiája" MABÉOSZ, 1967, Vol.V, pages 3-234.	*H*
	„Paid by Cash in 1945-1946" *Philatelica (19)81/1.*	*H*
	„Emergency Stamps and Postcards of"Nyíregyháza" in 1944-45" *Philatelica, (19)78/1.*	*H*
Rádóczy, Gyula	„The New Age Money" p. 86-87. *Corvina, Budapest 1984 H*	*H*
Rákóczi, Margit	„The „B" Letter as the Marking for Registered Mail" *Filatéliai Szemle, Jan. 1993.*	*H*
	And the *Follow-up in the Fil. Szemle, April 1993 issue.*	*H*
Simády, Béla Dr.	„A Magyar Dijjegyes Nyomtatványok Katalógusa 1867-1982" MABÉOSz 1982.	*H*
Sipos, Géza	„The Stamps of"Nagyvárad". *Filatéliai Szemle, July 1945.*	*H*
Sípos, István	„Value can be found even in Rubbish" *Filatéliai Szemle, July 1984*	*H*
	„Franking of the „Kevermes" Post in 1945" *Filatéliai szemle, Nov. 1981.*	*H*
Sipos, Józsefné	„The Origin of an Interesting Letter" *Filatéliai Szemle, November 1979.*	*H*
Solt, Hugó	„Variations of the 1. and II. Type Parcel Stamps" *Filatéliai Szemle, August 1954.*	*H*
	„How to Collect the First Provisional Stamp-set of 1945" *Filatéliai Szemle May 1953*	*H*
	„Paid by Cash 1944-1946" *Filatéliai Szemle, April 1979.*	*H*
	„The Postal Rate Changes of the 1945-46 Inflation" *Filatéliai Szemle.November 1979*	*H*
Sturzeis, Fritz H.	„Hungary and Austria Postal Connection in 1945" *Philatelica, (19)89/1.*	*H*
Surányi, László	„Bélyeglexikon" *Gondolat, Budapest 1988*	*H*
Szilagyi, Paul J.	„Air Mail During the Second Inflation" *The News of Hung. Philately, Oct. 1995.*	*E*
	„Postally Used Commemorative Cancellations During Hungary"s Record Inflation" *The News of Hungarian Philately, October-December 1999.*	*E*
	„Update #2 on the Second Inflation Air Mail Service" *News of Hung.Phil „ly, Dec.2001.*	*E*
Unknown	„Navy Ships on the Danube including the German Navy in 1945" *Die Briefmarke 11/88.*	*G*
Varga, J.	„Temporary Registration Markings (Provisionals)" *Filatéliai Szemle, June 1989.*	*H*
Visnyovszki, Gábor	„Hungary"s Inflation and Philately in the Twentieth Century" *December 1989, His acceptance presentation to the Hungarian Academy of Philatelic Sciences:MAFITT Also appeared in the Filatéliai Szemle, April 1990.*	*H*
	„The Handbook of Hungarian Stamps" *Gondolat, 1986, Pages 281-304, 468-70.*	*H*
	„Philately and Inflations" *Filatéliai Szemle. April 1990.*	*H*
	„Magyar Bélyegek Árjegyzéke 1991" Pages 31-36.	*H*
	„Bélyegkönyv" Állami Nyomda, 1996.	*E+H+G*
	„Magyar Bélyegek Katalógusa 1997" *Pages 47-51, 288.*	*H*
Voioncs, Gábor	„The „Nagyvárad" Overprinted Issues 1945" *Philatelica, (19)88/2.*	*H*
	„Perfins of the Hungarian Commerce Bank" *Tájékoztató, (19)89/1.*	*H*

MUNKABAN

Whiteside, John P.	„Hyperinflation Mai l Prior to 1950” A display to *The Royal Philatelic Society, Apr. 1995*	*E*
	„Notes on Airmail During the Second Inflation” *The News of Hungarian Philately, July 1996.*	*E*
	„The Parcel-card Tax During the 1945-46 Hyperinflation” *A letter to Dr. Munster 1996*	*E*
	„Hyperinflation Mail Prior to 1950” *The London Philatelist, Sept, and October 1997.*	*E*
„Magyar Bélyegek Monográfiája” (The Monograph of Hungarian Stamps) Seven Volumes. *MABÉOSZ, Budapest 1965*		*H*
„A Magyar Bélyegek Kézikönyve” (The Handbook of Hungarian Stamps) *Gondolat,Budapest 1986*		*H*
„Magyar Posta-és Illetékbélyeg Katalógus (Catalogue of the Postage and Revenue Stamps of Hungary) *Philatelia Hungarica Kft, Budapest 2001*		*H*
„Postai Rendeletek Tára” (The Gazette of Postal Regulations) June 1945 to July 1946.		*H*
„Postás Szaknaptár 1942” (Postal Directory 1942)		*H*
„Magyarország Helységnévtára és Térképe 1944” (Gazetteer and Map of Hungary 1944)		*H*
„Bélyeglexikon” (Stamp-Encyclopedia) *Gondolat, Budapest 1988*		*H*

H = Text in Hungarian
E = Text in English
G = Text in Germa

MUNKÁBAN

Kapcsolati adatok*

Filatéliai egyesületek

The Society for Hungarian Philately (SHP)
www.hungarianphilately.org
6070 Poplar Spring Drive, (H. Alan Hoover, President, SHP)
Norcross, GA 30092
or,
2201 Roscomare Road, (Also use this address for the
Los Angeles, CA 90077 author of this book Robert B. Morgan)
USA

The Hungarian Philatelic Society of Great Britain (HPS of GB) Meadowside, Crown Lane,
Famham Royal
Buckinghamshire, SL2 3SQ
England

Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége (MABÉOSZ)
http://www.mavinformatika.hu/mabeosz/
H-1387 Budapest,
Pf:4.
Hungary

MABÉOSZ Okmány és Illetékbélyeg Gyűjtök Szakosztálya (Documentary Tax and Revenue Study Group of MABÉOSZ)
www.mavinformatika.hu/mabeosz
H-1387 Budapest, Pf. 4. Hungary

Magyar Filatéliai Tudományos Társaság (MAFITT)
(Hungarian Academy of Philatelic Sciences)
H-1410 Budapest 7,
Pf: 132.
Hungary

Bélyegszakértők

Visnyovszki Gábor
H-1581 Budapest 146
Pf: 68.
Hungary

Glatz István
H-1141 Budapest
Komócsy u. 20/A, III/l.
Hungary

Voloncs Gábor
H-1071 Budapest
Damjanich u. 33.
Hungary
Email: voloncsok@axelero.hu

MUNKÁBAN

* A fordító megjegyzése: a fordítás mintegy húsz évvel későbbi időpontjában az itt megadott elérhetőségek jelentős része elavult, ezeket a PDF-ben kék színnel jelöltem.

Action Against Forgery

Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége Bélyegvizsgáló Állomása *(BÉVI)* Budapest VI, Vörösmarty u. 65.
Levélcím: H-l387 Budapest, Pf: 4.
Hungary

Perfin

7& *Hungarian Philatelic Soc. Of Great Britain* is forming á 'Perfin Study Circle' contact:
David D. Malyon, Esq.
"Sunnyridge"
8, West CliffDrive, Herne Bay,
KentCT6 8DA
England

Magyar Perfin Klub
H-1387 Budapest Pf. 17.
Hungary

U.S.A. Perfin's Club contact:
Rudy Roy
P.O.Box 5367
Virginia Beach, VA 23471-0367

Hungarian Auction Houses

PROFILA
RFRG.m.b.H.
H-1088 Budapest,
Szentkirályi u. 6.
Hungary
http://www.profila.hu
Email: info@profila.hu

HUNGAROFILA
H-1461 Budapest 94.
Pf: 376.
Hungary
http://www.hungarofila.com
Email: tasfil@aol.com or hfila@matavnet.hu

ULYSSES
H-l 122 Budapest
Maros u. 27.
Hungary
http://www.szvsystem.hu/ulysses/
Email: ulysses@alarmix.net

HOBBIFILA
H-l 072 Budapest
Akácfa u. 10.
Hungary
Tel/fax (30-1) 342-9101
Email: hobbifila@freemail.hu

MUNKÁBAN